

การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
Green Tourism Management in Manang District, Satun Province

อภินาท พรหมทรัพย์
Apinat Promsup

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Doctor of Philosophy in Environmental Management
Prince of Songkla University

2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
Green Tourism Management in Manang District, Satun Province

อภินาท พรหมทรัพย์
Apinat Promsup

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Doctor of Philosophy in Environmental Management
Prince of Songkla University

2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
 ผู้เขียน นางสาวกนิษฐา พรหมทรัพย์
 สาขาวิชา การจัดการสิ่งแวดล้อม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ วิสุทธิสมาจาร)

.....ประธานกรรมการ
 (ดร.รุ่งรวี จิตภักดี)

.....กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ วิสุทธิสมาจาร)

.....กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.อุมาพร มณีแนม)

.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา ชูสุข)

.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกื้ออนันต์ เตชะโต)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ดำรงศักดิ์ ฟ้ารุ่งสง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้เป็นผลมาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ วิสุทธิสมาจาร)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ลงชื่อ.....

(นางสาวอภินาท พรหมทรัพย์)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่ง ในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวอภินาท พรหมทรัพย์)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
ผู้เขียน	นางสาวอภินาท พรหมทรัพย์
สาขาวิชา	การจัดการสิ่งแวดล้อม
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์จากอดีตถึงปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ศึกษาปัจจัยและแนวทางที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูลและศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำนวน 400 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability sampling) ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเจาะจงนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) โดยกำหนดโควตานักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยว และสุดท้ายใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One – way ANOVA) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' s Correlation Coefficient) และ 2) การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยกำหนดตัวอย่างเป็นชาวบ้านในพื้นที่ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ และชมรมอนุรักษ์ คือผู้รู้ข้อมูลในท้องถิ่นเป็นอย่างดี (Key Informants) รวมทั้งสิ้น 92 คน ผู้วิจัยเลือกการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก นำข้อมูลที่ได้มาทำการเรียบเรียงข้อมูลเป็นเชิงพรรณนาโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า สถานการณ์จากอดีตถึงปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ให้ความสำคัญในการสร้างรูปแบบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยใช้เครือข่ายเชื่อมโยงการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อ

ท้องถิ่นทั้งการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.2 มีอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.7 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 51.0 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 33.3 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 23.5 มีรายได้ต่อเดือน 5,000 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.5 ส่วนใหญ่รับรู้เส้นทางถ้าภูผาเพชร คิดเป็นร้อยละ 45.7 ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวและการจัดการท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับน้อย ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า อายุ สภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพและระดับรายได้ต่อเดือน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคาดหวังต่อเส้นทางท่องเที่ยวคือด้านความสมบูรณ์และความสวยงามของธรรมชาติสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 19.8 สิ่งที่ต้องการให้มีการปรับปรุงเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของคือด้านความสะอาด คิดเป็นร้อยละ 30.8 สิ่งที่คาดหวังให้มีการจัดการท่องเที่ยวเชิงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมคือด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว คิดเป็นร้อยละ 29.1 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการหรือคาดหวังเดินทางกลับมาท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง คิดเป็นร้อยละ 44.5

ในการศึกษาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มีการนำแนวคิดของ 7 Green มาเป็นรูปแบบในการศึกษาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยให้ความสำคัญในด้านแหล่งท่องเที่ยวมาเป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมาคือด้านหัวใจสีเขียว ด้านกิจกรรมด้านชุมชน ด้านการเดินทาง ด้านการบริการและน้อยที่สุดคือด้านความรับผิดชอบต่อ การท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง เพื่อสร้างการตระหนักรู้และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว 7 แหล่ง ในพื้นที่ให้เป็นการท่องเที่ยว ตามแนวคิด 7 Green และภาพสะท้อนจากนักท่องเที่ยวในปัญหาต่างๆ มาปรับปรุง สร้างให้ อำเภอมะนัง เป็นการท่องเที่ยวสีเขียวภายใต้การทำกิจกรรมกำหนดเส้นทางและตราแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ในพื้นที่

Thesis Title Green Tourism Management in Manang District, Satun Province
Author Apinat Promsup
Major Program Environmental Management
Academic Year 2017

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the past and present situation of tourist attractions and Tourism Management in the area of Manang District, Satun Province. The study focuses on factors affecting green tourism management the area. Quantitative and qualitative method are used to understand the characteristic of the tourists which 400 people, obtain from sampling without using Non-probability, and quota sampling method. Finally, using random sampling was Accidental Sampling by collecting data from the tourists with statistical analysis for frequency, percentage, mean, S.D., t-test, F-test (one-way ANOVA) and Pearson's Correlation Coefficient and 2) Qualitative Research. The sample is the villagers in the area, Related government authorities, guide entrepreneurs and conservative club, who know the local information well (Key Informants). Through, the sampling methods 92 people were selected and in-depth interview. The statistical analysis of the data, includes content analysis and analytical description.

This project was to focus on the development of tourism network, linking the friendly tourism environment and seeking guidelines to promote the quality of life and incomes. Tourists are mostly female with the percent of 57.2% ,age 21-30 years 34.7%, single 51.0%, graduated with a bachelor's degree 33.3 %, business 23.5%, income 5,000 - 15 000 bath 35.5% perceive the cave 45.7%. Satisfaction in travel route, Manang District, Satun Province. personal factors, there are age, marital status, education level and occupation and income is satisfaction significantly. Expectations trails in Manang District, Satun is the highest perfection and beauty of nature. 19.8% of what needs to be improved to the development of cultural tourism

district of Manang is the cleanup. 30.8 % of what was expected to have to deal with tourism, eco-tourism, green is the highest. Most tourists accounted for 29.1% of demand or expect a return in Manang district.

In the study of GreenTourism Management in Manang District,Satun Province. The concept of 7 Green to guide the management of green tourism in Manang District, Satun emphasis on the attraction. The second is the green heart, green activity, green community, green logistics, green service and green plus. Green tourism in manang district, to create awareness, and PR to main tourist cruise 7 sources in the area as a tourism concept 7 Green and reflections from tourists in foreign issues, improve. Manang district construction is under the green tourism activities, define the path and branded attraction that is unique in the area.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ปาริชาติ วิสุทธิสมาจาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ รวมถึงการตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร. รุ่งรวี จิตภักดี ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. อุมภาพร มณีแนม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนิษฐา ชุสุขและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกื้ออนันต์ เตชะโต ที่ได้กรุณาชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์และเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ประกอบด้วยนักท่องเที่ยว ชาวบ้านในพื้นที่ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง มีคัคเทศก์ ผู้ประกอบการ และชมรมอนุรักษ์ทั้งหมดจำนวน 492 คน ที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเสียสละเวลาในการสัมภาษณ์ ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการทำวิจัยเล่มนี้ให้เรียบร้อยผ่านไปได้ด้วยดี ตั้งแต่ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เพื่อนร่วมรุ่น ญาติพี่น้อง และเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในงาน ให้คำปรึกษาชี้แนะในการทำวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ บิดาและมารดา ที่ได้สนับสนุนเงินทุนในการศึกษา และเป็นกำลังใจที่ดีให้กับข้าพเจ้ามาโดยตลอด จนทำให้งานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ คุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบแต่บุพการีและผู้มีพระคุณทุกท่าน

อภินาท พรหมทรัพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
ABSTRACT	(7)
กิตติกรรมประกาศ	(9)
สารบัญ	(10)
สารบัญตาราง	(12)
สารบัญภาพ	(14)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว (Tourism Management)	7
แนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism)	9
แนวคิดการตลาด (Marketing Concept)	20
แนวคิดวงจรชีวิตของการท่องเที่ยว (Tourism life cycle)	26
แนวความคิดการสื่อสารตราสินค้า (Brand Communications Concept)	29
การวิเคราะห์ SWOT	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
ข้อมูลพื้นที่วิจัย	45
กรอบแนวคิดในการวิจัย	50
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	51
การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research)	51
การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 4 ผลการวิจัย	59
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ผลการวิจัย.....	60
ศึกษาสถานการณ์จากอดีตถึงปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล พ.ศ. 2557 – 2559.....	60
ผลศึกษาปัจจัยและแนวทางที่มีผลต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	65
ศึกษารูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	127
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	138
การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล.....	139
อภิปรายผล	145
ข้อเสนอแนะ	147
บรรณานุกรม.....	150
ภาคผนวก	158
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	159
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	184
ภาคผนวก ค แบบสำรวจพื้นที่	186
ภาคผนวก ง รูปภาพการลงพื้นที่	190
ภาคผนวก จ รายนามผู้ให้สัมภาษณ์	195
ประวัติผู้วิจัย	201

สารบัญตาราง

			หน้า
ตารางที่	2.1	แสดงข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ทั้ง 7 แห่ง	47
ตารางที่	4.1	การวิเคราะห์ SWOT ในการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	63
ตารางที่	4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มนักท่องเที่ยว	65
ตารางที่	4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของด้านการรับรู้เส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	67
ตารางที่	4.4	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านแหล่งท่องเที่ยว	70
ตารางที่	4.5	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว	71
ตารางที่	4.6	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว	72
ตารางที่	4.7	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	73
ตารางที่	4.8	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว	74
ตารางที่	4.9	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว	75
ตารางที่	4.10	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	76
ตารางที่	4.11	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามเพศ	77
ตารางที่	4.12	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามอายุ	78
ตารางที่	4.13	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีของ Scheffe	79

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่	4.14 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามสถานภาพสมรส	82
ตารางที่	4.15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามสถานภาพสมรส ด้วยวิธีของ Scheffe	83
ตารางที่	4.16 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามระดับการศึกษา	85
ตารางที่	4.17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีของ Scheffe	86
ตารางที่	4.18 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามอาชีพหลักในปัจจุบัน	89
ตารางที่	4.19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามอาชีพหลักในปัจจุบัน ด้วยวิธีของ Scheffe	90
ตารางที่	4.20 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน	94
ตารางที่	4.21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน ด้วยวิธีของ Scheffe	95
ตารางที่	4.22 แสดงจำนวนและร้อยละของความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	97
ตารางที่	4.23 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวทั้ง 7 ของการจัดการท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	99
ตารางที่	4.24 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อแหล่งท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	122

สารบัญภาพ

			หน้า
ภาพที่	2.1	การท่องเที่ยวสีเขียว	11
ภาพที่	2.2	พันธมิตรที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	16
ภาพที่	2.3	รูปแบบพฤติกรรมผู้บริโภคอย่างง่าย	24
ภาพที่	2.4	แสดงวงจรชีวิตการท่องเที่ยว	28
ภาพที่	2.5	SWOT Analysis	32
ภาพที่	2.6	การประเมิน TOWS Matrix Analysis	33
ภาพที่	2.7	Green Tourism Branding : Cape Town	40
ภาพที่	2.8	Green Tourism Branding : Portland	40
ภาพที่	2.9	Green Tourism Branding : Copenhagen	41
ภาพที่	2.10	Green Tourism Branding : Melbourne	42
ภาพที่	2.11	Green Tourism Branding : Vancouver	42
ภาพที่	2.12	แผนที่จังหวัดสตูล	46
ภาพที่	2.13	กรอบแนวคิดในการวิจัย	50
ภาพที่	4.1	อัตรานักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	60
ภาพที่	4.2	วงจรชีวิตการท่องเที่ยว	61
ภาพที่	4.3	แสดงพลวัตจากอดีตสู่ปัจจุบันของอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	62
ภาพที่	4.4	สรุปการจัดการท่องเที่ยวในความคิดของคนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	105
ภาพที่	4.5	สรุปการท่องเที่ยวในความคิดของคนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	109
ภาพที่	4.6	สรุปด้านการจัดการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในความคิดของคนในพื้นที่	116
ภาพที่	4.7	สรุปการกำหนดมาตรการป้องกันความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในความคิดของคนในพื้นที่	120
ภาพที่	4.8	ภาพรวมการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	121
ภาพที่	4.9	การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ตามแนวคิด 7 Green	129
ภาพที่	4.10	แสดงการใช้ที่ดินในปี พ.ศ.2554	130
ภาพที่	4.11	แสดงที่พักในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	131

สารบัญญภาพ (ต่อ)

		หน้า
ภาพที่ 4.12	แสดงพื้นที่สำคัญรวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	132
ภาพที่ 4.13	แสดงแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทั้ง 7 แหล่ง ในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	133
ภาพที่ 4.14	แผนที่การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	134
ภาพที่ 4.15	แสดงการสร้างตราแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	137
ภาพที่ 5.1	รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	143
ภาพที่ 5.2	แนวทาง Green Tourism	148

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

การท่องเที่ยวถือเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศส่วนใหญ่ในโลก จากการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจโลกของสภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก (World Travel and Tourism Council – WTTC) พบว่า ในปี พ.ศ. 2558 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสร้างรายได้เป็นจำนวนเงิน 2,229.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ 3 ของผลิตภัณฑ์ประชาชาติ (Gross Domestic Product: GDP) จากการรายงานของสหประชาชาติองค์การท่องเที่ยวโลก (United Nation World Tourism Organization: UNWTO) ในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางระหว่างประเทศ โดยประมาณ 1,186 ล้านคนทั่วโลกเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 52 ล้านคน ซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 โดยทวีปอเมริกา ภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางระหว่างประเทศเข้ามาเพิ่มขึ้นเกือบร้อยละ 6 จำนวน 15 ล้านคน สร้างรายได้ 418 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยทวีปยุโรปมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเข้าเยี่ยมชมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5 รวมทั้งตะวันออกกลางนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเพิ่มขึ้นร้อยละ 2 ในขณะที่ทวีปแอฟริกา มีจำนวนลดลงคิดเป็นร้อยละ 3 ซึ่งค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 4.4 (เนื่องจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราเงินเฟ้อ) นับจำนวนเงินในการเดินทางทั่วโลก 1,260 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ จากรายงานค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างประเทศ ประเทศไทยนับเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวเป็นลำดับที่ 6 จากลำดับที่ 9 สำหรับในปี พ.ศ. 2559 เดือนมกราคมถึงกันยายน แหล่งท่องเที่ยวทั่วโลกต้อนรับนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศไปแล้ว 956 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วในช่วงเดียวกันร้อยละ 4 หรือจำนวน 34 ล้านคน (United Nation World Tourism Organization, 2016)

สหประชาชาติองค์การท่องเที่ยวโลกเริ่มมีการให้ความสำคัญในเรื่องของการท่องเที่ยวสีเขียวโดยการจัดให้มีการประชุมในประเด็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 2011 เพื่อเป็นการชี้แจงความจำเป็นของการท่องเที่ยวที่จะพัฒนาไปในรูปแบบที่สอดคล้องกับสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งจากการศึกษาของ Bowman (2011) ทำการศึกษาการรับรองการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและความสามารถของภาครัฐแสดงให้เห็นว่าจากเดิมการท่องเที่ยวแบบดั้งเดิมหรือการท่องเที่ยวแบบมวลชน (Mass Tourism) ที่มีการจัดเตรียมความบันเทิงแก่ผู้คนที่วันหยุดพักผ่อน และตอบสนองความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวโดยออกมาสู่การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่ได้รับการนิยมนำมาซึ่ง

เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นประสบการณ์เรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม การมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนซึ่งเรียกว่าการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism)

ปัจจุบันการท่องเที่ยวในประเทศไทยเกิดการขยายตัวของแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับกับความต้องการในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติ เสริมสร้างรายได้ให้กับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละพื้นที่ โดยอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวถือว่าเป็นหัวใจหลักในการสร้างรายได้ให้กับประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 – ปัจจุบัน (2560) และนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้ามาเที่ยวในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2559 มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางเข้ามาในไทย จำนวน 8,228,278 คน ขยายตัวร้อยละ 13.09 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากการขยายตัวของนักท่องเที่ยวจีนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และยุโรป และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสร้างรายได้เป็นจำนวน 410,755.06 ล้านบาทขยายตัวร้อยละ 14.77 จากช่วงระยะเวลาเดียวกันปีที่ผ่านมา โดยนักท่องเที่ยวที่สร้างรายได้สูงสุด ได้แก่ จีน มาเลเซียและญี่ปุ่น (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559) การท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้ของทุกประเทศในโลกและมีแนวโน้มที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ เช่น การขนส่ง สถานที่พัก นันทนาการ อาหารและบริการ จึงถูกกำหนดให้เป็นธุรกิจประเภทอุตสาหกรรม ซึ่งเรียกว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวในทวีปเอเชียได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมากขึ้น ส่งผลให้การจัดการการท่องเที่ยวในแต่ละประเทศเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นเพื่อไม่ให้เกิดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินขอบเขตความสามารถในการรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นการศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้มีองค์ความรู้มากขึ้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีส่วนในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จังหวัดสตูลได้เริ่มพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด ทำให้แหล่งท่องเที่ยวได้รับความสนใจมากขึ้นทั้งจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติ ซึ่งมีแนวโน้มของจำนวนผู้มาเยี่ยมชมและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ในปี พ.ศ. 2557 มีผู้มาเยี่ยมชมจำนวน 1,224,234 คน สร้างรายได้ 6,288 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2558 มีผู้มาเยี่ยมชมจำนวน 1,328,813 คน สร้างรายได้ 7,000 ล้านบาท (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558) รวมทั้งจังหวัดสตูลมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายด้านประเพณี ศาสนา วัฒนธรรม มีศักยภาพสูงในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและความสงบ ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีความปลอดภัยในชีวิต และจังหวัดมีการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งประกอบด้วยการท่องเที่ยวทางบกและการท่องเที่ยวทางน้ำ นอกจากนี้จังหวัดสตูลยังมีแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ คือ พิพิธภัณฑ์ช้างศึกดำบรรพ์ ถ้ำเลสเทโกดอนและหาดสันหลังมังกร นอกจากนี้ยังมีด่านวังประจัน กับท่าเทียบเรือท่ามะลิ เป็น

เส้นทางเชื่อมโยง การท่องเที่ยวเกี่ยวกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งส่งผลให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยว

อำเภอ มะนัง จังหวัดสตูลเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่เดิมในอดีต “มะนัง” คือชุมชนเล็กๆที่ถูกก่อตั้งขึ้นไม่ถึงร้อยปี แต่มีจุดเด่นที่น่าสนใจคือความหลากหลายของผู้คนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในมะนัง คนในชุมชนล้วนมาจากจังหวัดต่างๆที่ใกล้เคียงเพื่อเดินทางเข้ามาตั้งถิ่นฐานรกรากจนก่อเกิดเป็นสายใยสัมพันธ์ของคนในชุมชน กลุ่มชนต่างๆที่เข้ามาตั้งรกราก จากต่างถิ่นส่วนใหญ่จะเป็นคนต่างจังหวัดที่เข้ามาจับจองที่ทำมาหากินในอดีต เมื่อ 40 กว่าปีมาแล้วมะนังมีภูมิศาสตร์ที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติมากมาย มีป่าเขา น้ำตก เหมาะแก่การปลูกพืชไร่ทำสวน เพราะดินอุดมสมบูรณ์ อยู่ใกล้ภูเขา และแม่น้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี ซึ่งอำเภอมะนังเป็นหนึ่งในเจ็ดอำเภอของจังหวัดสตูลและในพื้นที่มะนังก็มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติสนใจเข้ามาเยี่ยมชม แต่การจัดการท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับการทำการตลาดโดยการสร้างรายได้จากกลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ โดยละเลยในการให้ความสำคัญของพื้นที่แหล่งเที่ยวที่เป็นแหล่งรายได้ของอาชีพหลักในอำเภอมะนังในวันนี้ อาจยังคงสภาพเหมือนเดิมที่ไม่แตกต่างจากเมื่อก่อนแต่ถ้าขาดการจัดการและมาตรการท่องเที่ยวเข้ามาเป็นตัวกำหนดแล้วในวันข้างหน้าจะเกิดความเสื่อมโทรมเพิ่มมากขึ้นในแหล่งเที่ยวเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ยากที่ตำรวจรักษาให้เกิดความยั่งยืนก็จะต้องใช้เวลาในการฟื้นฟู ซึ่งในตอนนี้ถ้าสามารถสร้างมาตรการหรือการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนังให้เป็นพื้นที่สีเขียวในการเริ่มจากตัวอำเภอและชุมชนให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆในพื้นที่สร้างข้อกำหนดการใช้แหล่งเที่ยวร่วมกันภายใต้การรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้มากที่สุด

มีงานวิจัยต่างๆ มากมายที่แสดงให้เห็นว่าการจัดการการท่องเที่ยวสีเขียวที่ช่วยในการสร้างมูลค่าในเรื่องของการท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้ประสบความสำเร็จ เช่น งานวิจัยของสุกฤตา พูนเกษม เบญจมาศ อยู่ประเสริฐและบำเพ็ญ เขียวหวาน (2558) การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวของชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าการจัดการตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวในระดับสูงคือมีด้านที่เป็นไปตาม แนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหัวใจสีเขียวด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ด้านชุมชนสีเขียว ด้านกิจกรรมสีเขียว ด้านการบริการสีเขียวและด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านที่ไม่เป็นไปตามแนวคิดดังกล่าวคือด้านรูปแบบการเดินทางสีเขียวโดยมีความสอดคล้องกันทั้งคณะกรรมการและนักท่องเที่ยว และได้มีงานวิจัยของสวิชญา ศุภอุดมฤกษ์ ตรีรัตน์ รักธิตาศิริและพัฒน์พงษ์ จันทร์สว่าง (2558) การศึกษาและพัฒนาทักษะชุมชนในการสร้างเส้นทางและโปรแกรมท่องเที่ยวตามแนวคิด Green Tourism อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า บ้านเมืองกี้ดีมีทรัพยากรการท่องเที่ยวโดดเด่นในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนที่เหลือจะต้องเป็นกิจกรรม

ตามฤดูกาล มีเป้าหมายในการจัดการท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัคร (Volunteer Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีกิจกรรมท่องเที่ยวตลอดทั้งปีคือ กิจกรรมเดินศึกษาธรรมชาติ เส้นทางอนุรักษ์พันธุ์พืชกิจกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์โดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น และกิจกรรมนักศึกษาแพทย์อาสาสมัคร ซึ่งประสานความร่วมมือกับอนามัยประจำตำบล ซึ่งต่อมาได้มีการศึกษางานวิจัยของปรีรันธ ชินโชติและธีระวัฒน์ จันทิก (2559) รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้ง ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้งเป็นการสร้าง หรือการเพิ่มมูลค่าให้แก่ทรัพยากรที่มีอยู่ให้สูงที่สุด ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรทางธรรมชาติหรือวัฒนธรรม นำมาสร้างนวัตกรรมสร้างสรรค์ ออกมาเป็นรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว สินค้าหรือบริการการท่องเที่ยวใหม่ๆ โดยความร่วมมือจากทั้งผู้ประกอบการและชุมชน โดยสามารถสร้างการมีส่วนร่วม การเรียนรู้และเพิ่มทักษะให้แก่นักท่องเที่ยวได้ จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นมีส่วนในการเป็นแนวทางในการนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

การจัดการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism Management) ต้องอาศัยปัจจัยเกื้อหนุนหลายประการ ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนเจ้าของพื้นที่ ซึ่งผู้นำชุมชนมีความสำคัญในการสร้างความมีส่วนร่วมของชุมชน และการตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ตามแนวทางการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิชาการที่พบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนควรขอความร่วมมือจากองค์กรท้องถิ่น ในด้านการพัฒนาความพร้อมของชุมชนเพื่อรองรับการจัดการการท่องเที่ยวและชุมชนควรสรรหาบุคคลากรที่สามารถทำการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งไม่ควรเป็นบุคคลนอกชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นศึกษาหาความรู้ในเรื่องของการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism) เพื่อการดำเนินการในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวโดยนำทรัพยากรที่มีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เริ่มจากการรวมกลุ่มของผู้ที่จะเป็นเครือข่ายการจัดการการท่องเที่ยว การกำหนดบทบาทหน้าที่ในการให้บริการและอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ แก่นักท่องเที่ยว การจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว เกิดการเรียนรู้กระบวนการบริหารจัดการท่องเที่ยว ตลอดจนบทบาทหน้าที่ การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ในงานวิจัยนี้เพื่อค้นหาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล สร้างกระแสให้กระตุ้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เกิดความตระหนักในความสำคัญของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนและการพัฒนาความต้องการระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกและระบบเครือข่ายการขนส่ง ต่อการรองรับการเติบโตและขยายตัวด้านการท่องเที่ยวของอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ซึ่งการศึกษาครั้งนี้มีส่วนในการส่งเสริมและ

รณรงค์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนำไปสู่การจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวของอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ทั้งนี้การผลจากการศึกษาและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน โดยมีคำถามในการวิจัยว่าแนวทางที่นำไปสู่เส้นทางในการเปลี่ยนแปลงการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จะเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสถานการณ์จากอดีตถึงปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล พ.ศ. 2557 – 2559
2. ศึกษาปัจจัยและแนวทางที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
3. ศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานการณ์ปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล สามารถนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนเพื่อรับมือในการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบในอนาคตอันใกล้
2. ข้อมูลปัญหาที่เกิดจากการท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เป็นสิ่งที่จะช่วยให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญในการหันมามองถึงปัญหาและร่วมมือกันแก้ไขปัญหาเพื่อให้การท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล กลับมาเป็นที่ยอมรับและกลายเป็นการท่องเที่ยวสีเขียว
3. การประยุกต์ใช้มาตรการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูลและพื้นที่อื่นๆที่มีบริบทเดียวกัน เพื่อคงความสมบูรณ์ของธรรมชาติให้มากที่สุดและจำกัดขีดความสามารถที่แหล่งรองรับจะรองรับนักท่องเที่ยวไม่ให้เกิดผลกระทบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำอย่างมีเป้าหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ มีการจัดการสิ่งแวดล้อมและการให้ความรู้เรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยประชาชนในท้องถิ่นจะต้องมีส่วนร่วม ในการจัดการ ร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ได้รับผลประโยชน์และบำรุงรักษา เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ

การท่องเที่ยวสีเขียว หมายถึง สถานที่ที่ใช้สำหรับการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีการจัดการให้แหล่งท่องเที่ยวคงสภาพความเป็นสีเขียว ภายใต้หลักการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

โดยใช้แนวคิดการท่องเที่ยวที่รักสิ่งแวดล้อมของ 7 Green ได้แก่ หัวใจสีเขียว รูปแบบการเดินทางสีเขียว แหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ชุมชนสีเขียว กิจกรรมสีเขียว การบริการสีเขียว ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ส่วนประสมทางการตลาด หมายถึง การนำแนวคิดการตลาด (Marketing) ทั้ง 7 ด้านมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการวางแผนและบริหารเกี่ยวกับสินค้า บริการ การตั้งราคา การจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด สร้างการแลกเปลี่ยนที่ตอบสนองความพึงพอใจของบุคคลและบรรลุเป้าหมายขององค์กรและกำหนดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจ

วงจรชีวิตการท่องเที่ยว หมายถึง การศึกษาพลวัตทางการท่องเที่ยว เมื่อการท่องเที่ยวถูกนำออกสู่สายตานักท่องเที่ยวแสดงถึงการเริ่มต้นของวงจรชีวิตการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่ผ่านไปจะมียอดขายเพิ่มขึ้นหรือลดลง เป็นการแสดงถึงการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยว นั้น หากการท่องเที่ยวได้รับการยอมรับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี ยอดขายจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เมื่อนักท่องเที่ยวไม่ต้องการการท่องเที่ยวนั้น ยอดสถิติการท่องเที่ยวนั้นจะตกต่ำลง ในที่สุดการท่องเที่ยวนั้นก็หายไปจากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว แต่จะมีสถานที่ท่องเที่ยวใหม่เข้ามาสู่ตลาดแทน

การสร้างตราแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง การกำหนดรูปแบบ สัญลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวขึ้น ให้เกิดเอกลักษณ์และเกิดการรับรู้ เพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ให้สามารถดึงดูดความสนใจและชวนให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมาท่องเที่ยวในพื้นที่

บทที่ 2

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เพื่อให้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการใช้ทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดกรอบการดำเนินงานและข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาที่เกี่ยวข้องโดยมีเนื้อหาตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว (Tourism Management)
2. แนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism)
3. แนวคิดการตลาด (Marketing Concept)
4. แนวคิดวงจรชีวิตของการท่องเที่ยว (Tourism life cycle)
5. แนวความคิดการสื่อสารตราสินค้า (Brand Communications Concept)
6. การวิเคราะห์ SWOT
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. ข้อมูลพื้นที่วิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว (Tourism Management)

ความหมายการจัดการท่องเที่ยว

จากการทบทวนวรรณกรรมมีหลักฐานการเติบโตอย่างต่อเนื่องของสังคมเดินทางที่ผู้คนให้ความสำคัญกับการหยุด การเดินทางและประสบการณ์ของการไปพบเห็นสังคมและวัฒนธรรมใหม่ มีผู้ให้ความหมายการจัดการการท่องเที่ยวดังนี้

McCoy, (2010) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางจากที่หนึ่งที่มีจุดหมายถึงที่อยู่อาศัยไปยังอีกที่หนึ่งทีถือว่่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมโดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการในด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม ด้านการปฏิสัมพันธ์ และด้านสถานะหรือเกียรติคุณ

Page and Dowling, (2002) กล่าวว่า การท่องเที่ยวถูกกำหนดเป็นกิจกรรมของบุคคลเพื่อการพักผ่อน การทำธุรกิจ หรือวัตถุประสงค์อื่นๆ การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางและพักในสถานที่ต่างจากสิ่งแวดล้อมปกติและใช้เวลาน้อยกว่า 1 ปี ส่งผลให้การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีกำไรมากที่สุดในโลก และมีผลกระทบทางบวกเพราะสร้างรายได้และสร้างงาน

Lawson and Baud Bovy, (1977) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นการนันทนาการ (Recreation) รูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่างที่มีการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้อง

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542) กล่าวว่า การท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมของบุคคลที่เดินทางไปยังจุดหมายปลายทางหรือสถานที่ที่ไม่ใช่ท้องถิ่นที่อยู่อาศัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังจุดหมายปลายทางหรือสถานที่ที่ไม่ใช่ท้องถิ่นที่อยู่อาศัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมโดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการในด้านกายภาพ ด้านวัฒนธรรม ด้านการปฏิสัมพันธ์ และด้านสถานะหรือเกียรติคุณ ส่งผลให้การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีกำไรมากที่สุดในโลก และมีผลกระทบทางบวกเพราะสร้างรายได้และสร้างงาน

ผลกระทบจากการท่องเที่ยว

Maleski, (2012) กล่าวว่า ผลกระทบจากการท่องเที่ยวซึ่งจะค่อย ๆ เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ทางสังคมและศีลธรรมของชุมชน รวมทั้งนำไปสู่การเกิดขึ้นของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

Weaver, (2010) กล่าวว่า ผลกระทบจากการท่องเที่ยวส่งผลให้เกิดแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ให้ความสำคัญกับพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

Ayotte, (2009) กล่าวว่า ในขณะที่ผลกระทบทางวัฒนธรรมมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงในระยะยาวในบรรทัดฐานและมาตรฐานของสังคม

Avramescu and Ungureanu, (2008) กล่าวว่า ผลกระทบทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมากในโครงสร้างทางสังคมของชุมชน และการปรับเปลี่ยนทิศทางของเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

Haralamdopoulos and Pizam, (1996) กล่าวว่า การพัฒนาและการวางแผนที่ไม่เหมาะสมของการท่องเที่ยว อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมการท่องเที่ยวอาจนำไปสู่มลภาวะทางน้ำ ทั้งน้ำในแหล่งน้ำและน้ำใต้ดิน จากสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอยที่ไม่ได้รับการดูแลที่ถูกทิ้งจากโรงแรมและสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ มลพิษทางอากาศจากการใช้ยานพาหนะมากเกินไปของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการท่องเที่ยว นอกจากนั้นอาคารสถานที่พักสำหรับให้บริการแก่นักท่องเที่ยวก็สามารถทำให้เกิดมลพิษทางอากาศและการท่องเที่ยวทำให้เกิดมลพิษทางเสียงจากการจราจรติดขัดในพื้นที่ท่องเที่ยว รวมทั้งมลพิษทางสายตาจากโครงการพัฒนาที่ไม่เหมาะสมของโรงแรมและสถานบริการนักท่องเที่ยวอื่น ๆ จากแผ่นโฆษณาที่ไม่สวยงามและการขยายตัวของโครงสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมของการท่องเที่ยว เป็นวิธีการที่การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบค่านิยมพฤติกรรม

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวที่ขาดประสิทธิภาพส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดความแตกแยกของคนในชุมชนและเป็นข้อจำกัดในการ

พัฒนาการท่องเที่ยวทำให้เกิดแนวคิดการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรักษาคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นสร้างประโยชน์ต่อสังคม

แนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว (Green Tourism)

ความหมายของการท่องเที่ยวสีเขียว

การท่องเที่ยวสีเขียวมาจากคำในภาษาอังกฤษว่า “Ecotourism” ซึ่งเป็นการผสมกันระหว่างคำว่า Ecology ที่แปลว่า นิเวศวิทยา และคำว่า Tourism ที่แปลว่าการท่องเที่ยว นอกจากนี้ในวงการการท่องเที่ยวยังมีการใช้คำอื่นในภาษาอังกฤษ ได้แก่ Natural Tourism หรือ Green Tourism แต่คำว่า Ecotourism ซึ่งเป็นคำที่รู้จักแพร่หลายที่สุดเพื่อบ่งบอกให้เห็นว่าเป็นการท่องเที่ยวที่มีรูปแบบเกี่ยวข้องกับธรรมชาติหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2554)

การท่องเที่ยว (Ecotourism) เป็นวิธีการหนึ่งซึ่งเป็นที่ยอมรับในหลายประเทศว่าเป็นการช่วยส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามยั่งยืน (Sustainable) สำหรับความหมายของการท่องเที่ยวสีเขียว สรุปได้ดังนี้

Perkins and Grace, (2009) ได้กล่าวถึง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างจากกิจกรรมอื่น ๆ ตามธรรมชาติที่มีอยู่เพื่อการพักผ่อนที่มุ่งเน้นเช่น 3S หรือรูปแบบของแสงแดด (Sun) หาดทราย (Sand) และน้ำทะเล (Sea) เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพจญภัย เช่น เดินป่า ปีนเขา หรือล่องแพ

องค์การการท่องเที่ยวโลก (2009) ยืนยันว่าการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะกลายเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวและการจัดการ ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจนและรุนแรงมากขึ้น กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวที่ต้องมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหานี้ ไม่เพียงแต่การพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้คงสภาพเดิมอย่างยั่งยืน แต่ต้องให้ความสำคัญกับการลดผลเชิงลบด้านสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมทางธุรกิจมุ่งมั่นที่ใช้กลยุทธ์การตลาดสีเขียวเป็นการเสริมสร้างองค์กรพัฒนากิจกรรมเพื่อประสิทธิภาพสีเขียว ต้องมีความรับผิดชอบต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น

Gurung and Seeland, (2008) ได้กล่าวถึง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือการดูแลไม่ทำลายความสมบูรณ์ระบบนิเวศ สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ทำให้การอนุรักษ์ของทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น

Powell and Ham, (2008) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นที่รับรู้อย่างกว้างขวางว่าเป็นรูปแบบทางธรรมชาติของการท่องเที่ยวทางเลือกที่มีคุณลักษณะทางจริยธรรมที่การท่องเที่ยวแบบดั้งเดิมขาดไป มีการสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนาทางการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ทรัพยากร

Jones, (2005) ได้กล่าวถึง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นตัวกำหนดอำนาจของการรักษาวิถีชีวิตชนบท เป็นตัวกระตุ้นใหม่ในการพัฒนาเป็นตัวสร้างความภาคภูมิใจใหม่ในวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นการกระจายอำนาจให้คนในท้องถิ่นและมีการปกป้องความหลากหลายทางชีววิทยา

Weaver, (2001) ได้กล่าวถึง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นส่วนหนึ่งที่เติบโตเร็วที่สุดของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นทางเลือกที่ได้รับความนิยมด้วยศักยภาพมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ธรรมชาติดึงดูดนักท่องเที่ยว

Ross and Wall, (1999) ได้กล่าวถึง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการเดินทางมุ่งไปยังพื้นที่ทางธรรมชาติเพื่อเข้าใจวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ธรรมชาติของสภาพแวดล้อม

Hector Ceballos Lascurain, (1998) กล่าวว่า การอนุรักษ์ (International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources: IUCN) เป็นบุคคลแรกที่กำหนดความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชื่นชม ศึกษา เรียนรู้และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพันธุ์สัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติ

The International Ecotourism Society (TIES, 1990) ที่นำเสนอความหมายของคำว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ว่าเป็นการเดินทางที่มีความรับผิดชอบอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และปรับปรุงความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของคนในท้องถิ่น นอกจากนี้ TIES ยังระบุถึงหลักคิดเบื้องต้น เพื่อระบุว่า การท่องเที่ยวเช่นใดที่เป็น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นั่นก็คือส่งผลกระทบต่อที่น้อยที่สุด สร้างการตระหนักถึงสภาพแวดล้อมและการแสดงความเคารพและตระหนักในวัฒนธรรม ให้ประสบการณ์ที่เป็นบวกทั้งกับผู้มาเยือนและบุคคลท้องถิ่น

ราณี อธิชัยสกุล (2546) ให้คำนิยามการท่องเที่ยวสีเขียวหรือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ว่าหมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

ศรีพร สมบุญธรรม (2536) ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความหมายเช่นเดียวกับ Green tourism เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติวัฒนธรรมรวมทั้งพยายามลดผลกระทบจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมให้น้อยที่สุด

การท่องเที่ยวสีเขียวเป็นการท่องเที่ยวที่มีลักษณะของความยั่งยืน เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น แต่ก็สามารถรักษาสภาพแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ดำรงอยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด คำกล่าวถึงการท่องเที่ยวสีเขียวนั้นมีมาก เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ

การท่องเที่ยวสีเขียวนี้ไม่ได้ถูกจำกัดอยู่แค่เพียงแนวคิดการท่องเที่ยวที่จะต้องผจญภัยในป่าเขาเท่านั้น แต่สามารถเกิดขึ้นได้ในการเขตตัวเมือง ดังเช่นการประยุกต์ใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศนี้กับเมืองโตรอนโต ประเทศแคนาดา โดยสมาคมการท่องเที่ยวสีเขียวแห่งประเทศไทยได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวสีเขียว โดยประยุกต์มาจากคำนิยามที่ถูกระบุโดยองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: UNWTO) ว่าการท่องเที่ยวสีเขียวคือการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสังคม สร้างความอยู่รอด (Vitality) ให้กับชุมชนอ่อนไหวต่อวัฒนธรรมและเต็มเปี่ยมด้วยประสบการณ์ (Experiential richness) ทำให้สมาคมได้ใช้ธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีอยู่เป็นเอกลักษณ์ของโตรอนโตซึ่งเป็นเขตเมืองกลายมาเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต้นแบบได้ในที่สุด (Gibson, Dodds, Joppe, and Jemieson, 2003) และนอกจากการนั้นมีการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่คาดหวังการจัดท่องเที่ยวสีเขียว (Anonymous, 2015) ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 การท่องเที่ยวสีเขียว

ที่มา : ดัดแปลงแนวคิดจาก Anonymous, 2015

จากภาพที่ 2.1 Anonymous, (2015) มีการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่คาดหวังการจัดท่องเที่ยวสีเขียวที่ให้ความสำคัญต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อนำไปสู่กระบวนการท่องเที่ยวประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ๆ ของการท่องเที่ยวสีเขียว ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. มลภาวะ ในโลกมนุษย์ของเรามีปัญหาต่างๆ มากมาย แต่ปัญหาหนึ่งที่นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นทุกทีก็คือปัญหามลภาวะเป็นพิษ ปัญหานี้เกิดจากการกระทำของมนุษย์เอง เช่นการทำให้

เกิดปัญหาที่ดินเสื่อมคุณภาพ ปัญหาการใช้ยาฆ่าแมลง ปัญหาน้ำเสียจากโรงงานแล้วระบายลงในแม่น้ำลำคลอง ปัญหาคราบน้ำมันที่ลอยอยู่ในทะเลแล้วไปเกาะอยู่ตามชายหาด ปัญหาอากาศเป็นพิษ อันเนื่องมาจากน้ำมือของมนุษย์ทั้งสิ้น นักวิทยาศาสตร์พยายามที่จะแก้ไขอยู่ตลอดเวลา แต่ก็ไม่สามารถทำได้หมดทุกส่วน เช่น การพยายามใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์ทำน้ำเสียที่ระบายออกมาจากโรงงานให้เป็นน้ำที่บริสุทธิ์ก่อนที่จะปล่อยลงสู่แม่น้ำลำธาร แม้จะได้ผลบ้างแต่ก็ยังไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุด ปัญหาเรื่องมลภาวะนี้เป็นอันตรายต่อมนุษย์มาก หากเราไม่ช่วยกันแก้ไข

2. การปฏิบัติการ ในที่นี้คือการที่นักท่องเที่ยวมีการดำเนินการหรือปฏิบัติตามกิจกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น การนำกลับมาใช้ใหม่ แหล่งท่องเที่ยว การกำจัดของเสีย และการใช้พลังงาน

3. การสร้างสถานที่แห่งใหม่ ในที่นี้หมายถึงรวมถึงการเปิดแหล่งท่องเที่ยวสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวตามศักยภาพและขีดความสามารถของสถานที่ท่องเที่ยว

4. การพักผ่อนหย่อนใจ ในที่นี้หมายถึงรวมถึงแหล่งนันทนาการสำหรับนักท่องเที่ยว ประกอบด้วยศาลาพักผ่อน ร้านค้า จุดชมวิว สิ่งอำนวยความสะดวก

5. การขนส่ง เส้นทางคมนาคมไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

6. ธรรมชาติ ระบบนิเวศวิทยาของแหล่งท่องเที่ยว

7. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หมายถึงรวมถึงการตระหนักและให้ความสำคัญแก่ธรรมชาติ รู้จักวางแผนและให้ความสำคัญของการดำรงอยู่ของธรรมชาติเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ยั่งยืนนาน

8. การใช้ทรัพยากร การรู้จักใช้น้ำ ใช้น้ำที่และ การรู้จักใช้ความมั่นคงทางอาหาร

กระบวนการจัดการท่องเที่ยวสีเขียว

Cornin, (2011) ได้จัดแบ่งกลุ่มกลยุทธ์สีเขียวเป็น 3 ประเภทคือ (1) นวัตกรรมสีเขียว (2) องค์กรสีเขียว และ (3) พันธมิตรสีเขียว โดยกลยุทธ์แรกคือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่สีเขียว หรือนวัตกรรม เป็นที่เชื่อกันว่าการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่ส่งสัญญาณในเชิงบวกต่อองค์กรสีเขียว จากผู้มีส่วนได้เสีย กลยุทธ์สองคือด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กรเอง ในกรณีนี้ความคิดริเริ่มมีความสำคัญมากขึ้นในกระบวนการผลิตสินค้าหรือการบริการและกลยุทธ์พันธมิตรสีเขียว คือองค์กรที่สามารถแนะนำให้กับพันธมิตรองค์กรอื่น ๆ ได้เข้าใจความหมาย "สีเขียว" และสามารถเป็นองค์กรสีเขียวต่อไป

Ceylan and Guven, (2010) ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถสร้างประโยชน์แก่ชุมชน เมื่อมีการวางแผนและการจัดการอย่างเหมาะสมทั้งด้านการเมือง ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ

Drumm and Moore, (2005) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) การหลีกเลี่ยงผลกระทบทางลบต่อพื้นที่ธรรมชาติ 2) การมีส่วนร่วมของ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศผู้ประกอบการการท่องเที่ยว และหน่วยงานภาครัฐ ในการวางแผนการพัฒนาการติดตามการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3) การเคารพประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น 4) การให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

Drumm, Moore, Soles, Petterson, and Terborgh, (2004) นำเสนอแผนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco tourism Management Plan: EMP) ประกอบด้วย 6 กลยุทธ์ที่สำคัญได้แก่

1. จัดพื้นที่สำหรับนักท่องเที่ยว (Zoning for Visitor Use) คือ การจัดการพื้นที่ที่เป็นส่วนตัว พื้นที่ที่ถูกเลือกเป็น พื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ

2. มีการวางแผนและการออกแบบพื้นที่สำหรับผู้เยี่ยมชม (Visitor Site Planning and Design) คือ การจัดการและออกแบบพื้นที่ควรมีความสะอาดสบายปลอดภัย และมีประสิทธิภาพในการใช้งานของผู้เยี่ยมชมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3. การออกแบบโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืน (Sustainable Infrastructure Design) คือ โครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเลือกใช้พลังงานทดแทน

4. การสร้างรายได้ (Revenue-Generating Mechanisms) คือ มีเป้าหมายที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์และประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่มีส่วนร่วมในโครงการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

5. การจัดการและการตรวจสอบผลกระทบจากผู้เยี่ยมชม (Visitor Impact Monitoring and Management) คือ เพื่อลดผลกระทบเชิงลบและรู้ถึงผลกระทบจากกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ประสบความสำเร็จ ลดปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว

6. สร้างคู่มือการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Naturalist Guides) คือ คู่มือการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นหัวใจสำคัญของการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ใช้สร้างแรงบันดาลใจความรู้แก่ผู้เยี่ยมชมในเรื่องสภาพแวดล้อม และช่วยในการตรวจสอบผลกระทบจากนักท่องเที่ยวเมื่อเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นไปตามมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวหรือการดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับชุมชนโดยมีการดำเนินการในที่ดินของคนในชุมชนอยู่บนพื้นฐานของทรัพย์สินและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของชุมชนที่ทำให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการสร้างรายได้แก่คนในชุมชน ซึ่งแนวคิดที่สำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ประสบความสำเร็จ

ส่วนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) (2554) ได้กำหนดหลักการที่มีพื้นฐานมาจากองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวจนเกิดเป็นแนวคิดที่สื่อถึงการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เรียกว่า “7 แนวคิด Green” มีรายละเอียดดังนี้

1. หัวใจสีเขียว (Green Heart) ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวพึงตระหนักและระมัดระวังผลกระทบที่จะตามมาทุกครั้งที่ประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว หัวใจต้นแบบ การเตรียมพร้อมก่อนเดินทางท่องเที่ยว เคารพกฎกติกาของแหล่งท่องเที่ยว คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ จากการท่องเที่ยว

2. รูปแบบการเดินทางสีเขียว (Green Logistics) แนวทางผู้ประกอบการขนส่งด้านการท่องเที่ยว ควรสร้างทางเลือกทั้งรูปแบบและวิธีการเดินทาง เน้นการประหยัดพลังงานและหันมาใช้พลังงานทดแทนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกการเดินทาง เช่น การท่องเที่ยวทางรถไฟจัดโดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ร่วมกับการรถไฟแห่งประเทศไทยมีความพยายามเป็นหนึ่งใน การขนส่งเพื่อช่วยไม่ให้เกิดการก่อมลพิษจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สู่ชั้นบรรยากาศ

3. แหล่งท่องเที่ยวสีเขียว (Green Attraction) แนวทางรับผิดชอบดูแลแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภท ต้องมุ่งเน้นบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยแหล่งท่องเที่ยวต้นแบบ ได้แก่ เกาะสมุย และโครงการ The Green Island ถือเป็นต้นแบบความร่วมมือในการฟื้นฟูรักษาธรรมชาติ ผสมผสานกับการให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ Mair and Jago (2010) ได้ศึกษาแนวคิดต้นแบบของธุรกิจการท่องเที่ยวสีเขียวจากหลายภาคส่วน สรุปได้ว่าการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งปัจจัยหนึ่งของสุขอนามัยและการบริหารในการลดสถานะโลกร้อน เช่น การดูแลสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น การคิดหาวิธีการต่าง ๆ ในการลดการใช้ น้ำมันหรือไฟฟ้า การนำระบบถ่ายเทอากาศโดยธรรมชาติแทนการใช้เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น

4. ชุมชนสีเขียว (Green Community) แนวทาง องค์กร กลุ่มและบุคคลในชุมชนทุกแห่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว มีการรับรู้ เข้าใจ และร่วมกันแสดงออกถึงพลังอันยิ่งใหญ่ของชุมชนในการบริหารจัดการ และดูแลรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวโดยวิธีที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนต้นแบบที่ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันการท่องเที่ยว โดยชุมชนดังกล่าวจัดการการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและรักษาวัฒนธรรม แล้วนำผลกำไรส่วนหนึ่งที่ได้จากการท่องเที่ยวไปดำเนินกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ด้วยหัวใจที่เคารพและศรัทธาในธรรมชาติ

5. กิจกรรมสีเขียว (Green Activity) แนวทางผู้ให้บริการกิจกรรมท่องเที่ยวรวมถึงนักท่องเที่ยวควรประกอบกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยความสุข ใสใจ รวมถึงสร้างโอกาสในการเรียนรู้ และประสบการณ์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การประกอบกิจกรรมท่องเที่ยวทางไกลด้วยจักรยานของ

ชมรมจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่ไม่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และยังลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิง รวมถึงยังเป็นบททดสอบความแข็งแกร่งของกำลังขาและใจ

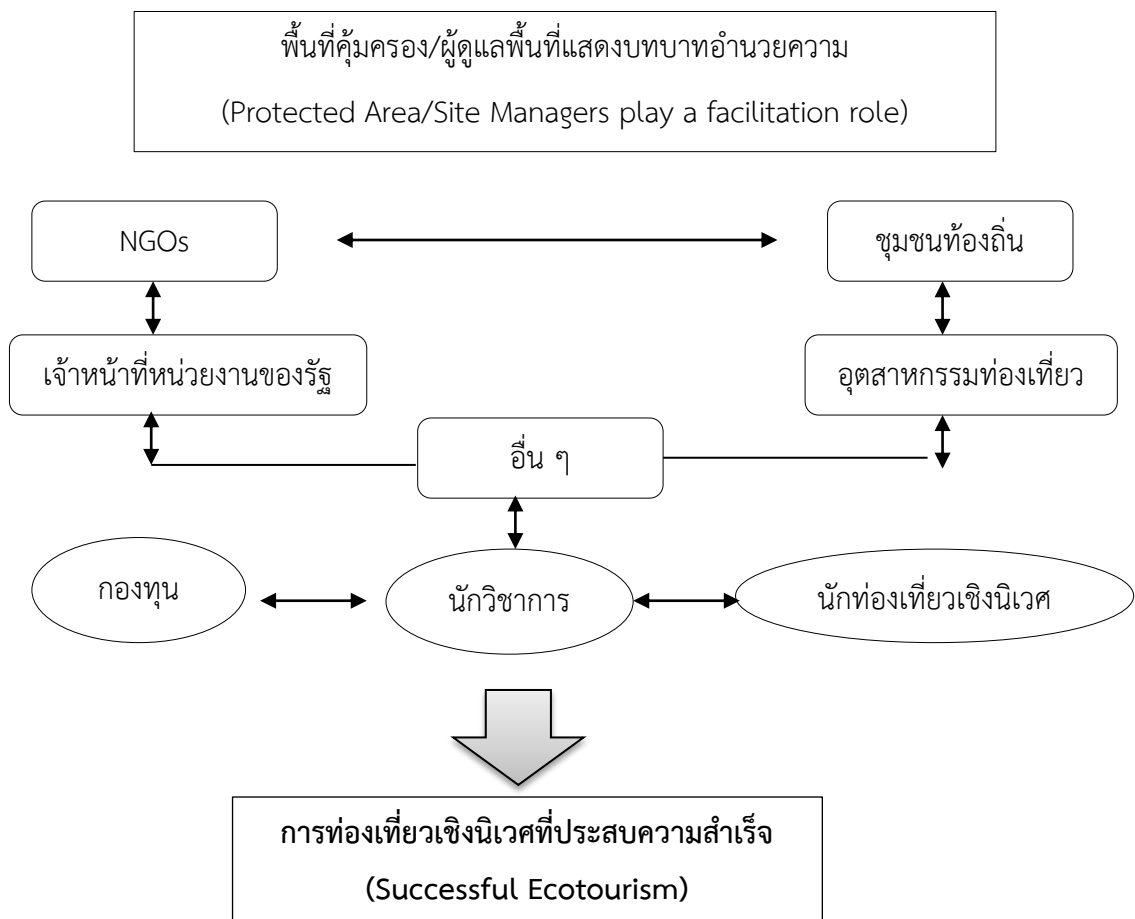
6. การบริการสีเขียว (Green Service) แนวทางผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวทุกแขนง จัดรูปแบบการให้บริการที่ได้มาตรฐานและคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเสมอ ในทุกระบวนการและทุกขั้นตอนของการให้บริการด้านการท่องเที่ยว ธุรกิจต้นแบบ ได้แก่ ชมพรคาบาน่า รีสอร์ท คือตัวอย่างผู้ประกอบการสีเขียวที่เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและไม่ทำลายสภาพแวดล้อม เช่น ออกแบบอาคารให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมระบบกำจัดของเสียแบบครบวงจร รวมถึงการใช้น้ำมันไบโอดีเซลและก๊าซชีวภาพบนพื้นฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงธุรกิจท่องเที่ยวระดับนานาชาติ เน้นการสร้างชื่อเสียง “รักษ์สิ่งแวดล้อม” ด้วยการส่งเสริม “green credits” เพื่อนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ

7. ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Green Plus) แนวทางสร้างโอกาสปกป้องรักษาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ/หรือลดภัยคุกคามจากภาวะโลกร้อน รวมถึงการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชนในการดูแลโลกใบนี้ให้เกิดขึ้นอย่างจริงจังและสม่ำเสมอต้นแบบ การให้ไม่หวังผล กิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติผ่านสื่อที่น่าสนใจ

สรุปจากแนวคิดของ 7 Green ผู้วิจัยนำไปเป็นแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยมุ่งเน้นให้คนในพื้นที่ นักท่องเที่ยว และภาครัฐหันมาใส่ใจและให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอนาคต โดยแบ่งการดำเนินการตามแนวทาง 7 Green ประกอบไปด้วย 1) หัวใจสีเขียว (Green Heart) การที่ทุกภาคส่วนตระหนักและระมัดระวังผลกระทบจากการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว 2) รูปแบบการเดินทางสีเขียว (Green Logistics) เน้นการประหยัดพลังงานและหันมาใช้พลังงานทดแทนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การเดินทาง 3) แหล่งท่องเที่ยวสีเขียว (Green Attraction) มุ่งเน้นบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นหลัก 4) ชุมชนสีเขียว (Green Community) บุคคลในชุมชนร่วมกันแสดงออกถึงพลังในการบริหารจัดการ และดูแลรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวโดยวิธีที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต 5) กิจกรรมสีเขียว (Green Activity) กิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 6) การบริการสีเขียว (Green Service) บริการที่ได้มาตรฐานและคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเสมอ และ 7) ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Green Plus) แนวทางสร้างโอกาสปกป้องรักษาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ/หรือลดภัยคุกคามจากภาวะโลกร้อน รวมถึงการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ประสบความสำเร็จ (Successful Ecotourism)

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแต่ละคนมีความสนใจและมีบทบาทที่แตกต่างกันไปในการมีส่วนร่วมของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ทุกคนเป็นตัวแทนในกระบวนการพัฒนาและจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเนื่องจากความสำเร็จของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องอาศัยพันธมิตรที่เข้มแข็งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการอนุรักษ์และการพัฒนาอย่างเท่าเทียม ความร่วมมือ (Partnerships) ถึงแม้จะยากเพราะผู้ที่เกี่ยวข้องที่หลากหลายและมีความต้องการที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์เป็นสิ่งสำคัญ ได้แก่ เจ้าหน้าที่พื้นที่คุ้มครอง (Protected Area Managers) องค์กรชุมชนหรือประชาชน (Community Organizations and Individuals) สมาชิกอุตสาหกรรมทางการท่องเที่ยวภาคเอกชน (Private Sector Tourism Industry Members) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ (Government Officials) องค์กรพัฒนาเอกชน (Nongovernmental Organizations) ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 พันธมิตรที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ที่มา : Drumm และ Moore (2005)

จากภาพที่ 2.2 Drumm และ Moore (2005) ได้อธิบายถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สำคัญในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้ประสบความสำเร็จ รายละเอียดดังนี้

1. เจ้าหน้าที่พื้นที่คุ้มครอง (Protected Area Managers) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่คุ้มครองที่อยู่ภายใต้การดูแลของเจ้าหน้าที่พื้นที่คุ้มครอง เช่น นักชีววิทยา (Biologists) นักพฤกษศาสตร์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านสัตว์ป่า (Biologists or Wildlife Specialists) หน้าที่สำคัญคือการดูแลบำรุงรักษาพื้นที่ป่าไม้และอำนวยความสะดวกแก่ผู้เยี่ยมชมการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีประสิทธิภาพนั้น บทบาทสำคัญของเจ้าหน้าที่พื้นที่คุ้มครองคือเป็นผู้ประสานความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ของพื้นที่คุ้มครองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เป็นไปตามหลักอนุรักษ์ รวมทั้งให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมและตรวจสอบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวเพื่อดำเนินการในส่วนของการอนุรักษ์ธรรมชาติต่อไป

2. ชุมชนท้องถิ่น (Local Community) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหรือใกล้เคียงพื้นที่คุ้มครอง ชุมชนเป็นทางผ่านของนักท่องเที่ยวที่เข้าสู่พื้นที่ท่องเที่ยว มีการดำเนินการและพัฒนาจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อเป็นการสร้างงานแก่คนในชุมชนและเป็นการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ ในการดำเนินการท่องเที่ยวชุมชนต้องให้ความสนใจในเรื่องผลกระทบที่จะเกิดต่อการดำเนินชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิต รวมทั้งสภาพทางสังคม เศรษฐกิจของชุมชน และที่สำคัญประชาชนในท้องถิ่นเป็นปัจจัยสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติภายในพื้นที่

3. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Industry) ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ตัวแทนการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการเดินทางและบริษัทนำเที่ยว ผู้ให้บริการทั้งหมดมีประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในแนวโน้มของการท่องเที่ยวความต้องการของนักท่องเที่ยว ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีของนักท่องเที่ยว เพื่อลดผลกระทบทางลบต่อพื้นที่คุ้มครอง ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผ่านสื่อ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต สื่อมวลชน และวิธีการอื่น ๆ ของการส่งเสริมที่เชื่อมั่นนักท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

4. เจ้าหน้าที่ของรัฐ (Government Officials) เจ้าหน้าที่รัฐของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การพัฒนา และการจัดการในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หน่วยงานที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทรัพยากรธรรมชาติ บทบาทหน้าที่สำคัญในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ เป็นผู้กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ นโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและโดยอ้อมกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมทั้งพัฒนาโครงการพื้นฐานในการเดินทาง และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ถนน สถานพยาบาลในชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น จัดทำการประชุมสัมมนาและมีการรณรงค์การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

5. องค์กรพัฒนาเอกชน (Nongovernmental Organizations: NGOS) เป็นกลุ่มที่สำคัญในการวิพากษ์วิจารณ์ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยังมุ่งเน้นในเรื่องของการอนุรักษ์

และการพัฒนา NGOs มีบทบาทโดยตรงกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากการเป็นผู้จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวหรือผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ระหว่างพื้นที่คุ้มครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

6. หน่วยงานสนับสนุน (Supporting Players) กองทุน (Funders) เพื่อสนับสนุนในเรื่องเงินทุนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งต้องคำนึงถึงการปกป้องพื้นที่ธรรมชาติ โดยการศึกษาการดำเนินการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก การฝึกอบรมบุคลากรด้วยงบประมาณที่จำกัด

7. นักวิชาการ (Academics) นักวิชาการในสถาบันการศึกษาเป็นผู้ช่วยให้มีบทบาทในการวางแผนและการดำเนินงานของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กำหนดกรอบและตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นักวิจัยและนักวิชาการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามแนวโน้มของโลก

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนประกอบด้วยปัจจัยภายในที่คอยสนับสนุนดูแลการท่องเที่ยวตามธรรมชาติให้เป็นไปตามการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ องค์กรพัฒนาเอกชน เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ ชุมชนท้องถิ่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และปัจจัยภายนอก ได้แก่ กองทุน นักวิชาการ และนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

Reimer and Pierre, (2013) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่ควรจะเป็นไปตามธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของผู้เยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวควรมุ่งเน้นการเรียนรู้หรือการศึกษาการจัดการประสบการณ์และรูปแบบการท่องเที่ยวควรเป็นไปตามหลักการและวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนของระบบนิเวศ วัฒนธรรมทางสังคม และเศรษฐกิจ

Chung, (2010) ได้ให้ข้อเสนอว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามหลักการพื้นฐานของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนยังไม่เพียงพอต้องมีหลักเกณฑ์ที่สำคัญอีก 7 ประการ ดังนี้ 1) ให้มีความสำคัญกับประสบการณ์ส่วนตัวต่อธรรมชาติที่จะนำไปสู่ความเข้าใจและการเห็นคุณค่าที่มากขึ้น 2) การตีความและการสร้างความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม สังคมท้องถิ่นและวัฒนธรรม 3) การมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นและเป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์พื้นที่ธรรมชาติ 4) ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมเกิดขึ้นเพื่อชุมชนท้องถิ่น 5) การได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม 6) ขนาดและการออกแบบที่เหมาะสมของที่พักในท้องถิ่นการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว และ 7) เกิดผลกระทบน้อยที่สุดและนำเสนอวัฒนธรรมท้องถิ่น

Fennell, (2001) กล่าวถึงลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบด้วยพื้นที่ทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ สร้างการตระหนักให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด การจัดการอย่างยั่งยืน และ

การศึกษาทางสิ่งแวดล้อม การสร้างรายได้ การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีการตัดสินใจเอง สร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแก่ประชาชนท้องถิ่น และสร้างโอกาสให้คนในท้องถิ่นมีความสุขกับพื้นที่ธรรมชาติ

หลักการสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่กำหนดไว้ใน Quebec Declaration on Ecotourism ของการประชุมท่องเที่ยวเชิงนิเวศโลกในปี ค.ศ. 2002 คือ 1) เป็นผลงานเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ 2) เป็นการรวมกันของท้องถิ่นและชาวบ้านพื้นเมืองของชุมชนในการวางแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและกระจายความเป็นอยู่ที่ดี 3) ผู้เยี่ยมชมจะคุ้นเคยกับมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของสถานที่ที่เยี่ยมชม และ 4) การจัดการนักท่องเที่ยวอิสระและนักท่องเที่ยวที่มีกลุ่มขนาดเล็ก เป็นสิ่งที่ง่ายกว่า (Chaminuka, Groeneveld, Selomane, and van der Merwe, 2012) รวมทั้ง Weaver, (2001) ได้สรุปหลักเกณฑ์สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ Blamey, (2001) ได้ 3 หลักเกณฑ์ ดังนี้

หลักเกณฑ์แรก ธรรมชาติ (Nature-Based) คือ สถานที่ท่องเที่ยวหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวสามารถมีส่วนร่วมและให้ความสำคัญกับระบบนิเวศ และต้องไม่รบกวนในความสมบูรณ์ของธรรมชาติและสัตว์

หลักเกณฑ์ที่สอง เน้นการเรียนรู้ (Learning-Focused) คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นในเรื่องการมีส่วนร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว ส่วนประกอบในการเรียนรู้ที่สามารถจัดทั้งเป็นวิถีทางการและไม่ใช่ทางการ ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความแตกต่างจากรูปแบบการท่องเที่ยวทางธรรมชาติอื่น ๆ เช่น การเดินทางผจญภัย และการท่องเที่ยวทางธรรมชาติแบบ 3S (Sea, Sand and Sun) ที่มีการจัดสถานที่พักตากอากาศที่มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ มีการจัดเตรียมการความตื่นเต้น/ความเสี่ยงและความพอใจ ความสุขสบายหรือความเพลิดเพลิน

หลักเกณฑ์ที่สาม ความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมและสังคม (Environmentally and Socio-Culturally Sustainable) คือ เป็นมุมมองที่สำคัญของการแข่งขันการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่คาดว่าความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมและสังคมวัฒนธรรม

นอกจากนั้นสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542) ยังมีการศึกษาถึงองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญ มีรายละเอียดดังนี้

1. องค์ประกอบด้านพื้นที่ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติเป็นหลักที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ทั้งนี้รวมทั้งแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่ของแหล่งนั้นจึงเป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ (Nature-Based Tourism)

2. องค์ประกอบด้านการจัดการ เป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อ (Responsible Travel) ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม การจัดการที่ยั่งยืนครอบคลุมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร การจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต

3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและกระบวนการ เป็นการท่องเที่ยวที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) โดยให้การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างความตระหนัก และปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องทั้งต่อนักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องจึงเป็นการท่องเที่ยวสิ่งแวดล้อมศึกษา

4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนท้องถิ่น (Involvement of Local Community or People Participation) ที่มีส่วนร่วมเกือบตลอดกระบวนการ เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อท้องถิ่น รวมถึงการกระจายรายได้การยกระดับคุณภาพชีวิต และการได้รับผลตอบแทน เพื่อกลับมาบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยว และในที่สุดแล้วท้องถิ่นสามารถควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ

เมื่อก้าวถึง องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะให้ความสำคัญ พื้นที่ทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ สร้างการตระหนักให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด การจัดการอย่างยั่งยืน และมีองค์ประกอบด้านพื้นที่ การจัดการ กระบวนการ นำไปสู่การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนเพื่อการรักษาทรัพยากรในพื้นที่ ดังนั้นองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรประกอบไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การเรียนรู้ในการจัดการ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการและพัฒนาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวให้คงความสวยงามและน่าท่องเที่ยว ส่งผลต่อการกระจายรายได้ให้แก่คนในพื้นที่

แนวคิดการตลาด (Marketing Concept)

ความหมายของแนวคิดการตลาด

การตลาดความหมายครอบคลุมถึงลูกค้าหลายกลุ่ม รวมทั้งตลาดที่มีตัวตนโดยลักษณะทางกายภาพ และตลาดที่ไม่มีตัวตนในกายภาพ (ตลาด Digital) ตลอดจนตลาดขนาดใหญ่ที่มีหลายๆตลาดย่อยซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์อยู่ในธุรกิจนั้นขอบเขตของการตลาด (The Scope of Marketing) การตลาดเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ การส่งเสริม และการส่งมอบสินค้า หรือบริการให้กับผู้บริโภคและองค์กรธุรกิจต่างๆ นักการตลาดมีหน้าที่กระตุ้นความต้องการซื้อผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของบริษัทตลอดจนรับผิดชอบต่อสังคม

Kotler, (2003) ให้ความหมายว่าหมายถึง ที่ใดก็ตาม ทั้งที่เป็นสถานที่หรือไม่มีสถานที่ ที่มีอุปสงค์และอุปทาน ในสินค้าหรือบริการมาพบกัน จนทำให้เกิดราคาที่มาจากกลไกตลาด โดย

เศรษฐกิจในระบบตลาดนี้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของราคา เช่น การที่ราคาลดลงโดยอัตโนมัติเมื่อมีการเสนอขายสินค้าเป็นต้น ทางด้านทฤษฎีนั้นเห็นว่าเศรษฐกิจในระบบตลาดที่แท้จริงนั้น จำเป็นต้องประกอบไปด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ดังนี้คือ ผู้ผลิตสินค้าที่มีขนาดเล็ก ผู้บริโภคจำนวนมาก รวมถึงมาตรการในการกีดกันการเข้าตลาดที่น้อย เงื่อนไขเหล่านี้ถ้ามีครบทั้งหมดจะถือว่าเป็นตลาดที่สมบูรณ์ซึ่งพบได้มากในโลกปัจจุบัน

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2546) ให้ความหมายของส่วนประสมทางการตลาดว่า เป็นตัวแปรทางการตลาดที่ควบคุมร่วมกันเพื่อตอบสนองความพึงพอใจแก่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างถึงแนวคิด ส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (Service Mix) ของ Philip Kotler ว่าเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ให้บริการซึ่งจะใช้ส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix) หรือ 7Ps ในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด

เสรี วงษ์มณฑา (2542) ให้ความหมายของส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix หรือ 4Ps) ว่า ส่วนประสมทางการตลาด หมายถึง ตัวแปรทางการตลาดที่ควบคุมร่วมกัน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจแก่กลุ่มเป้าหมาย หรือเป็นเครื่องมือที่ใช้ร่วมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการติดต่อสื่อสารขององค์การ

กล่าวโดยสรุป การตลาดเน้นเรื่องการผลิตและตอบสนองความต้องการลูกค้าที่ผลิตออกมาให้ตรงอุปสงค์ (demand) และตอบให้สอดคล้องอุปทาน (supply) กิจกรรมต่าง ๆ เน้นการตลาด ทำให้แนวความคิดด้านการตลาดเปลี่ยนไปเป็นแนวความคิดด้านการตลาดมุ่งเน้นการตลาดเพื่อสังคม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการตลาด

ส่วนประสมทางการตลาด จัดเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ทางการตลาด สำหรับการตลาดบริการนั้น นอกเหนือจากส่วนประสมทางการตลาดสำหรับสินค้าทั่วไปที่ประกอบด้วย 4'Ps ได้แก่ ผลิตภัณฑ์และการบริการ (Product) ราคา (Price) สถานที่ให้บริการและช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) แล้ว ส่วนประสมทางการตลาดบริการยังมีส่วนประกอบที่เพิ่มขึ้นมาอีก 3 ส่วน คือ พนักงาน กระบวนการให้บริการและลักษณะทางกายภาพ โดยปัจจัยพื้นฐานเหล่านี้ สามารถควบคุม ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขได้ และมุ่งสนใจตอบสนองความต้องการของลูกค้า ซึ่งแต่ละรายการมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจ เพื่อสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ที่เสนอขาย อาจจะมีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ ผลิตภัณฑ์จึงประกอบด้วย สินค้า บริการ สถานที่ องค์กรหรือบุคคล ผลิตภัณฑ์ต้องมีรรถประโยชน์ มีคุณค่า ในสายตาของลูกค้า จึงจะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้

2.ราคา (Price) หมายถึง มูลค่าผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ราคาเป็นส่วนประสมทาง การตลาด ตัวที่สอง ถัดจากผลิตภัณฑ์ ราคาเป็นต้นทุน ของลูกค้า ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า ผลิตภัณฑ์กับราคาผลิตภัณฑ์นั้นถ้าคุณค่าสูงกว่าราคา เขาจะตัดสินใจซื้อ

3.การจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) หมายถึง โครงสร้างของช่องทางซึ่ง ประกอบด้วยสถาบันและกิจกรรมใช้เพื่อเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์และบริการจากองค์การไปยังตลาด สถาบันที่นำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดเป้าหมาย คือสถาบันการตลาด ส่วนกิจกรรมที่ช่วยในการกระจาย ตัวสินค้า ประกอบด้วย การขนส่ง การคลังสินค้า และการรักษาสินค้าคงคลัง การจัดจำหน่ายจึง ประกอบด้วย 2 ส่วนดังนี้

3.1 ช่องทางการจัดจำหน่าย หมายถึง เส้นทางที่ผลิตภัณฑ์และหรือกรรมสิทธิ์ที่ ผลิตภัณฑ์ถูกเปลี่ยนมือไปยังตลาด ในระบบช่องทางการจัดจำหน่ายจึงประกอบด้วยผู้ผลิต คนกลาง ผู้บริโภค หรือผู้ใช้ทางอุตสาหกรรม

3.2 การสนับสนุนการกระจายตัวสินค้าสู่ตลาด หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ เคลื่อนย้ายตัวผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคหรือผู้ใช้ทางอุตสาหกรรม การกระจายตัวของสินค้า จึงประกอบด้วยงานที่สำคัญ ดังต่อไปนี้ คือ การขนส่ง การเก็บรักษา การคลังสินค้า และการบริหาร สินค้าคงเหลือ

4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ขาย กับผู้ซื้อ เพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อ การติดต่อสื่อสารอาจใช้พนักงานขายทำการขาย และการติดต่อสื่อสารโดยไม่ใช่คน เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารมีหลายประการซึ่งอาจเลือกใช้หนึ่งหรือ หลายเครื่องมือต้องใช้หลักการเลือกใช้เครื่องมือสื่อสารแบบประสมประสานกัน โดยพิจารณาความ เหมาะสมของลูกค้า ผลิตภัณฑ์ คู่แข่งขัน โดยบรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันได้ เครื่องมือส่งเสริมที่สำคัญ มี ดังนี้ คือ

4.1 การโฆษณา เป็นกิจกรรมในการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับองค์การและหรือผลิตภัณฑ์ บริการ หรือความคิดที่ต้องมีการจ่ายเงินโดยผู้อุปถัมภ์รายการ กลยุทธ์ในการโฆษณาจะเกี่ยวข้องกับ กลยุทธ์การสร้างสรรคโฆษณา และยุทธวิธีการโฆษณา

4.2 การขายโดยใช้พนักงานขาย เป็นกิจกรรมการแจ้งข่าวสารและจุดตลาดโดยใช้ บุคคล งานในข้อนี้จะเกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การขายโดยใช้พนักงานขาย การจัดหน่วยงานขาย

4.3 การส่งเสริมการขาย หมายถึง กิจกรรมการส่งเสริมการขายที่นอกเหนือจากการ โฆษณา การขายโดยใช้พนักงานขาย และการให้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งสามารถกระตุ้น ความสนใจทดลองใช้ หรือการซื้อโดยลูกค้าชั้นสุดท้ายหรือบุคคลอื่นในช่องทางการ ส่งเสริมการขายมี 3 รูปแบบ คือ การกระตุ้นผู้บริโภค เรียกว่า การส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่ผู้บริโภค การกระตุ้นคนกลาง

เรียกว่า การส่งเสริมการขายมุ่งสู่คนกลาง การกระตุ้นพนักงานขาย เรียกว่า การส่งเสริมการขายที่มุ่งสู่พนักงานขาย

4.4 การให้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวเป็นการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่ไม่ต้องมีการจ่ายเงิน ส่วนการประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความพยายามที่มีการวางแผนโดยองค์การหนึ่งเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อองค์การให้เกิดขึ้นกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง การให้ข่าวสารเป็นกิจกรรมหนึ่งของการประชาสัมพันธ์

4.5 การตลาดทางตรง และการตลาดเชื่อมตรง เป็นการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เกิดการตอบสนอง โดยตรง หรือหมายถึงวิธีการต่าง ๆ ที่นักการตลาดใช้ส่งเสริมผลิตภัณฑ์โดยตรงกับผู้ซื้อและทำให้เกิดการตอบสนองในทันที ประกอบด้วย การขายทางโทรศัพท์ การขายโดยใช้จดหมายตรง การขายโดยใช้แคตตาล็อก การขายทางโทรทัศน์ วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งจุดใจให้ลูกค้ามีกิจกรรมตอบสนอง เช่น การใช้คู่มือแลกซื้อ

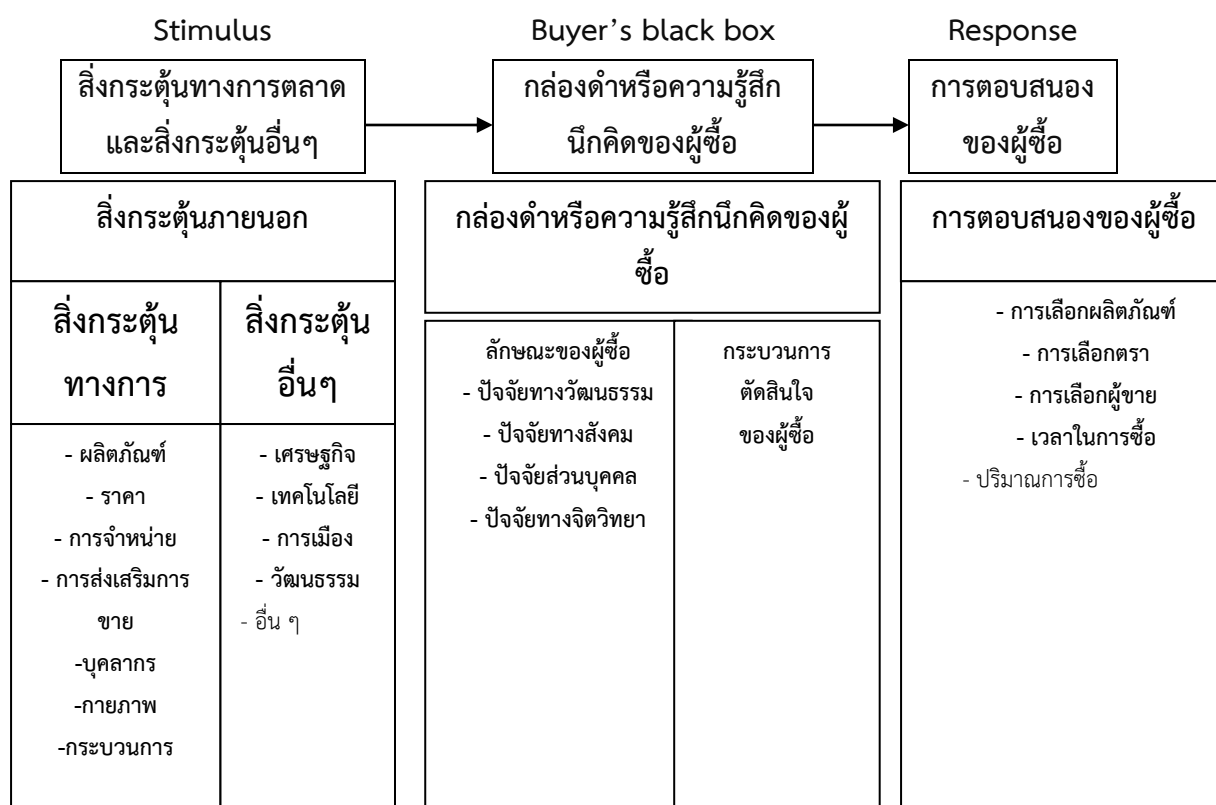
5. บุคลากร (People) พนักงานต้องอาศัยการคัดเลือก การฝึกอบรม การจูงใจ เพื่อให้สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้แตกต่างเหนือ คู่แข่งขัน พนักงานต้องมีความสามารถ มีทัศนคติที่ดีสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาและสามารถสร้างค่านิยมให้กับบริษัท โดยบุคลากรทุกคนต้องเข้าใจว่างานของเขา คือการสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ จึงต้องทำให้บุคลากรมีความสนใจในการให้บริการ มีการจูงใจบุคลากรในการทำงาน สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้บุคลากรมีความพึงพอใจเสียก่อน บุคลากรจึงจะสามารถให้บริการอย่างมีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับกับลูกค้า

6. ลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and Presentation) ผู้ประกอบการต้องพยายามสร้างคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) ตัวอย่าง โรงแรมต้องพัฒนาลักษณะทางกายภาพและรูปแบบการให้บริการ เพื่อสร้างคุณค่าให้กับลูกค้า ไม่ว่าจะเป็นด้านความสะอาด ความรวดเร็ว หรือผลประโยชน์อื่น ๆ ลักษณะทางกายภาพและสิ่งที่คุณค่าสามารถแสดงออกถึงความสามารถและคุณภาพในการให้บริการ

7. กระบวนการให้บริการ (Process) เป็นการกำหนดเพื่อส่งมอบคุณภาพในการให้บริการกับลูกค้าได้รวดเร็วและประทับใจลูกค้า กระบวนการจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของส่วนประสมทางการตลาดบริการ ที่ผู้ใช้บริการสามารถได้รับบริการจากกระบวนการให้บริการและรับรู้ว่าจะระบบการบริการของธุรกิจบริการนั้นเป็นอย่างไร ดังนั้นการตัดสินใจในเรื่องกระบวนการดำเนินงานในการให้บริการของธุรกิจจึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จของงาน กิจกรรมในการทำงานใด ๆ ที่เกิดขึ้นต่างก็เป็นกระบวนการทั้งสิ้น คำว่า กระบวนการจึงรวมถึงขั้นตอน แนวทาง ตารางการทำงาน การทำงานโดยใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ เป็นกิจกรรมและงานที่ทำประจำวัน ในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อให้บริการแก่ลูกค้า กระบวนการจึงเป็น สิ่งสำคัญต่อธุรกิจบริการเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสินค้าของธุรกิจบริการนั้นไม่

สามารถจะเก็บรักษาได้ หากไม่มีการบริการเกิดขึ้นก็จะไม่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ธุรกิจได้และกระบวนการเป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดมาตรฐานความรวดเร็วและคุณภาพในการบริการด้วยกระบวนการให้บริการ สามารถใช้เป็นความได้เปรียบในทางการแข่งขันในการให้บริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ ธุรกิจบริการหลายประเภทให้ความไว้วางใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในการตัดสินใจบริการลูกค้าได้ตามความเหมาะสม ซึ่งกระบวนการในการบริการที่ถูกต้องเหมาะสมขึ้นอยู่กับส่วนตลาดที่ได้เลือกไว้ ตำแหน่งของการบริการที่กำหนดไว้ และความต้องการของผู้ใช้บริการ

จุดเริ่มต้นของโมเดลนี้อยู่ที่มีสิ่งกระตุ้น ให้เกิดความต้องการก่อนแล้วทำให้เกิดการตอบสนอง (Response) ดังนั้นโมเดลนี้จึงอาจเรียก S-R Theory โดยมีรายละเอียดของทฤษฎีดังรายละเอียดในภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 รูปแบบพฤติกรรมผู้บริโภคอย่างง่าย
ที่มา: Kotler and Armstrong (2004)

1. สิ่งกระตุ้น (Stimulus) สิ่งกระตุ้นอาจเกิดขึ้นเองจากภายในร่างกาย (Inside Stimulus) และสิ่งกระตุ้นภายนอก (Outside Stimulus) นักการตลาดจะต้องสนใจและจัดสิ่งกระตุ้นภายนอก เพื่อให้

ผู้บริโภคเกิดความต้องการผลิตภัณฑ์ สิ่งกระตุ้นถือว่าเป็นเหตุจูงใจให้เกิดการซื้อสินค้าซึ่งอาจใช้เหตุจูงใจซื้อทางด้านเหตุผล และให้เหตุจูงใจให้ซื้อด้านจิตวิทยาก็ได้สิ่งกระตุ้นภายนอกประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1.1 สิ่งกระตุ้นทางการตลาด (Marketing Stimulus) เป็นสิ่งกระตุ้นที่นักการตลาดสามารถควบคุมและจัดให้มีขึ้น เป็นสิ่งกระตุ้นที่เกี่ยวข้องกับส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ประกอบด้วย สิ่งกระตุ้นด้านการผลิต (Product) สิ่งกระตุ้นด้านราคา (Price) สิ่งกระตุ้นด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Distribution or Place) สิ่งกระตุ้นด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion)

1.2 สิ่งกระตุ้นอื่น (Other Stimulus) เป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการของผู้บริโภคที่อยู่ภายนอกองค์กร ซึ่งองค์กรควบคุมไม่ได้ สิ่งกระตุ้นความต้องการซื้อ ทางเศรษฐกิจ (Economic) ทางเทคโนโลยี (Technological) ทางกฎหมายและการเมือง (Law and Political) ทางวัฒนธรรม (Culture)

2. กล่องดำหรือความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ (Buyer's Black Box) ความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อเปรียบเสมือนกล่องดำ (Black Box) ซึ่งผลิตภัณฑ์และผู้ขายไม่สามารถทราบได้ จึงต้องพยายามค้นหาความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ ความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากลักษณะของผู้ซื้อและกระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อ

2.1 ลักษณะของผู้ซื้อ (Buyer Characteristics) ลักษณะของผู้ซื้อมีอิทธิพลมาจากปัจจัยต่างๆ คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านจิตวิทยา

2.2 กระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้ซื้อ (Buyer Decision Process) มีขั้นตอนดังนี้ (1) การรับรู้ความต้องการ (Problem Recognition) (2) การค้นหาข้อมูล (Information Search) (3) การประเมินผลทางเลือก (Evaluation) (4) การตัดสินใจ (Decision) (5) พฤติกรรมภายหลังการซื้อ (Post purchase Behavior)

3. การตอบสนองของผู้ซื้อ (Buyer's Response) หรือการตัดสินใจที่จะซื้อของผู้บริโภค หรือผู้ซื้อ (Buyer's Purchase Decisions) หมายถึง พฤติกรรมที่มีการแสดงออกมาของผู้ซื้อหลังจากมีสิ่งกระตุ้น ซึ่งก็คือ ผู้บริโภคจะตัดสินใจ (Buyer's Decision) ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

3.1 การเลือกผลิตภัณฑ์ (Product Choice) คือ การที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกซื้อประเภทของผลิตภัณฑ์หนึ่งๆ

3.2 การเลือกตราสินค้า (Brand Choice) คือ การที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกซื้อตราสินค้าของผลิตภัณฑ์คือ การที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกซื้อตราสินค้าของผลิตภัณฑ์ประเภทหนึ่ง

3.3 การเลือกผู้ขาย (Dealer Choice) คือ การที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกผู้ขายเพื่อซื้อสินค้าหนึ่งๆ ซึ่งผู้บริโภคมักคำนึงถึงสถานที่ขาย การบริการ

3.4 เวลาในการซื้อ (Purchase Timing) คือ การที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกเวลาและระยะเวลา เพื่อซื้อสินค้าหนึ่งๆ

3.5 ปริมาณการซื้อ (Purchase Amount) คือ การที่ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกปริมาณสินค้าที่ต้องการซื้อในครั้งหนึ่งๆ

สรุปแนวคิดการตลาด (Marketing Concept) ผู้วิจัยได้นำส่วนประสมทางการตลาดมาเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน โดยเปรียบเสมือนแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เป็นสินค้าชนิดหนึ่งที่สามารถนำมาซึ่งรายได้แก่คนในพื้นที่ได้ แต่ต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงการบริการให้มีประสิทธิภาพ ตามหลักส่วนประสมทางการตลาด (7P) ทั้ง 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ผลิตภัณฑ์ (Product) แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล 2) ราคา (Price) มูลค่าจากการท่องเที่ยวที่อยู่ในรูปตัวเงินที่คอยกระจายรายได้ให้แก่คนในพื้นที่ 3) การจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) ในที่นี้คือการประชาสัมพันธ์ให้สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เป็นที่รู้จักมากขึ้นในแง่ของการท่องเที่ยวสีเขียว 4) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) มีการโฆษณาถึงความสวยงามของสถานที่ออกสู่สายตานักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ 5) บุคลากร (People) การให้ความสำคัญและการส่งเสริมให้ความรู้แก่คนในพื้นที่ในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในเรื่องของการบริการนักท่องเที่ยว รวมไปถึงการใส่ใจและอนุรักษ์ธรรมชาติ 6) ลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and Presentation) การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นด้านที่พัก ด้านการท่องเที่ยว ด้านการร้านอาหารและด้านคมนาคมให้มีความพร้อมเพื่อการรองรับการท่องเที่ยวที่จะขยายตัวในอนาคต และ 7) กระบวนการให้บริการ (Process) การส่งมอบคุณภาพในการให้บริการกับลูกค้าได้รวดเร็วและประทับใจลูกค้า ทั้งในเรื่องของการให้ข้อมูลเส้นทาง การให้บริการด้านที่พัก ดังนั้นส่วนประสมทางการตลาดถือเป็นแนวทางสำคัญในการปรับปรุงการจัดการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวให้มากที่สุด เป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวที่ดีอีกทางหนึ่งด้วย

แนวคิดวงจรชีวิตของการท่องเที่ยว (Tourism life cycle)

ความหมายของวงจรชีวิตของการท่องเที่ยว

Butler, (1980) ได้กล่าวถึงวงจรชีวิตของการท่องเที่ยวไว้ว่า วงจรชีวิตของการท่องเที่ยว นั้นเริ่มจากการค้นพบแหล่งท่องเที่ยวซึ่งยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก และมีวิวัฒนาการไปสู่วงจรการพัฒนา เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาค้นพบและรู้จักแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้เพิ่มมากขึ้น จากนั้นจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา ก็จะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนไปถึงจุดที่เรียกว่าเกินขีดความสามารถในการรองรับ และสุดท้ายกลับสู่ในจุดที่ต้องหันมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอีกครั้ง

Aguilo and Riera, (2005) ได้กล่าวถึงวงจรชีวิตของการท่องเที่ยวไว้ว่า เป็นหนึ่งในรูปแบบของการวิวัฒนาการในการพัฒนาเส้นทางของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อใช้ประโยชน์ในการอธิบายเหตุการณ์หรือหาต้นตอของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อนำมาใช้วางแผนในการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต

สรุปวงจรชีวิตของการท่องเที่ยวคือการศึกษาพลวัตทางการท่องเที่ยว เมื่อการท่องเที่ยวถูกนำออกสู่สายตานักท่องเที่ยวแสดงถึงการเริ่มต้นของวงจรชีวิตการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่ผ่านมาจะมียอดขายเพิ่มขึ้นหรือลดลง เป็นการแสดงถึงการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวนั้น หากการท่องเที่ยวได้รับการยอมรับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี ยอดขายจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เมื่อนักท่องเที่ยวไม่ต้องการการท่องเที่ยวแล้ว ยอดสถิติการท่องเที่ยวจะตกต่ำลง ในที่สุดการท่องเที่ยว ก็จะหายไปจากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว แต่จะมีสถานที่ท่องเที่ยวใหม่เข้ามาสู่ตลาดแทน

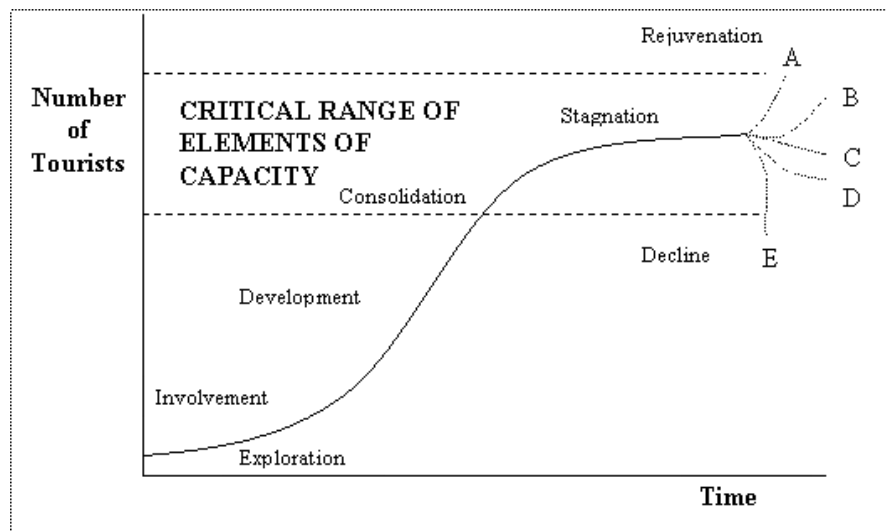
กระบวนการของวงจรชีวิตของการท่องเที่ยว

ความยั่งยืนของสินค้าท่องเที่ยวเป็นประเด็นสำคัญของนโยบายโมเดลของ Butler เป็นโมเดลที่อธิบายถึงวิวัฒนาการหรือเส้นทางพัฒนา (Path) ของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเริ่มจากขั้นตอนการเจริญเติบโตการชะลอตัว (Stagnation) และการถดถอย (Decline) ของความนิยม ความสำคัญของโมเดลนี้ไม่ใช่เพื่อที่จะหาข้อมูลเชิงประจักษ์มายืนยันรูปร่างของกราฟรูปเอส (S) ของโมเดล (Aguilo and Riera, 2005) แต่เป็นบทเรียนให้แก่ผู้วางนโยบายและนักวางแผนท่องเที่ยวว่า สินค้าท่องเที่ยวเป็นสินค้าที่อาจมีวันตายและอาจไม่ใช่สินค้าที่หมุนเวียนกลับมาใช้ได้ใหม่ได้เรื่อยๆ

“Tourist attractions are not infinite and timeless but should be viewed and treated as finite and possibly non - renewable” (Butler, 1980)

บทเลออธิบายความเสื่อมของแหล่งท่องเที่ยวว่าเกิดจากการตั้งราคาของแหล่งท่องเที่ยวซึ่งแข่งขันกันมากเกินไปทำให้มีการตัดราคาและลดคุณภาพจนกระทั่งนักท่องเที่ยวหนีไป การท่องเที่ยวนั้น เปรียบเสมือนสินค้าอื่นๆ ทั่วไปที่มีวงจรชีวิต Butler, (1980) ได้นำเสนอรูปแบบวงจรการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง โดยกล่าวถึงวิวัฒนาการของในระดับต่างๆ เริ่มจากการค้นพบ (Exploration) ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวซึ่งยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก ถูกค้นพบโดยนักท่องเที่ยวกลุ่มเล็กๆ และยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึง โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และความรู้และทักษะของคนในท้องถิ่นที่จะเข้ามาให้บริการและบริหารจัดการการท่องเที่ยว และมีวิวัฒนาการไปสู่วงจรการพัฒนา (Development) เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาค้นพบและรู้จักแห่งนี้เพิ่มมากขึ้น ก็จะมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่อย่างกว้างขวาง รวมทั้งมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น จากจุดนี้จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา ก็จะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนไปถึงจุดที่ทางทฤษฎีเรียกว่าเกินขีดความสามารถในการรองรับ และเกิดการ

ชะลอตัว (Stagnation) ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับขีดจำกัดของสิ่งแวดล้อมและทางสังคม โดยทั่วไปแล้วการพัฒนาจากจุดค้นพบและจุดที่การท่องเที่ยวชะลอตัวมักเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยสามารถสังเกตได้จากการเติบโตของเส้นโค้งแบบ Exponential ดังแสดงในภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 แสดงวงจรชีวิตการท่องเที่ยว
ที่มา : Miller and Gallucci, (2004)

วิวัฒนาการหลังจากจุดที่เรียกว่า *การชะลอตัว (Stagnation)* นั้นสามารถแปรเปลี่ยนได้ใน 5 ทิศทาง โดยแสดงในเส้นประที่ A – E ในภาพที่ 4.2 ซึ่งเป็นผลมาจากตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ ดังนี้ (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดระนอง, 2555)

1. ทิศทาง A และ B มุ่งไปสู่การปรับตัวที่เพิ่มศักยภาพให้กับการท่องเที่ยว (Rejuvenation) คือการพัฒนาที่นำเอาเทคนิคและกลยุทธ์การพัฒนาในด้านต่างๆ เข้ามาใช้ หรือการยกระดับการบริหารจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งส่งผลให้มีการเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับของจุดหมายปลายทางนั้นๆ

2. ทิศทาง C และ D มุ่งไปสู่การพัฒนาที่เป็นไปอย่างไม่ยั่งยืน มีสภาพแวดล้อมที่มีความหนาแน่นแออัด มีสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ที่เป็นมลภาวะ ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีสภาพที่เสื่อมถอย เกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเริ่มลดลง และนักท่องเที่ยวเริ่มลดจำนวนลงด้วยเช่นกัน

3. ทิศทาง E เป็นทิศทางที่เข้าสู่สถานการณ์ที่เป็นวิกฤติ คือ เกิดการเสื่อมถอยของแหล่งท่องเที่ยวทรัพยากรธรรมชาติ และสังคมในขั้นรุนแรง ทศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเป็นไปในเชิงลบ และอาจไปถึงขั้นที่ต้องกลายเป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวราคาถูก (Cheap Tourism) ไปในที่สุด

สรุปวงจรชีวิตการท่องเที่ยววนั้นถือเป็นสิ่งที่แสดงถึงระดับของสถานที่ท่องเที่ยวว่ามี การพัฒนาไปอยู่ในระดับใด ซึ่งจากข้อมูลของจำนวนนักท่องเที่ยวและระยะเวลาสามารถนำมาเป็นสิ่งที่ จะกำหนดอนาคตได้ว่าการท่องเที่ยววนั้น ๆ ควรดำเนินไปทิศทางเช่นไร รวมไปถึงการวางแผนพัฒนาการ ท่องเที่ยวก่อนที่สถานที่ท่องเที่ยวจะอยู่ในจุดของการเข้าสู่สถานการณ์ที่เป็นวิกฤติ

แนวความคิดการสื่อสารตราสินค้า (Brand Communications Concept)

ความหมายการสื่อสารตราสินค้า

การสร้างตราสินค้าให้มีความแตกต่างที่ชัดเจนในลักษณะที่นำตัวเองออกมาจากตราสินค้า ของคู่แข่งชั้นรายอื่น ๆ ก็คือ การสื่อสารตราสินค้า ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในประเด็นนี้ ได้แก่ แบรินด์ กระทั่งแดง คือ แบรินด์ลูกผู้ชายตัวจริง การที่จะทำให้ตราสินค้า(แบรินด์) ของผลิตภัณฑ์เป็นอย่างไร ในการรับรู้ของผู้บริโภคนั้น นักสร้างแบรินด์จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือในการสื่อสารตราสินค้าเข้ามา สนับสนุนการสื่อสารความเป็นแบรินด์ เครื่องมือที่ใช้สำหรับการสื่อสารตราสินค้าที่ประสิทธิภาพและมี ผลการตอบสนองมากที่สุด ก็คือ การทำโฆษณา ทั้งนี้การโฆษณาจะต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก ทำ ให้หลายองค์กรต้องแสวงหาเครื่องมืออื่นมาทดแทนโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นมีความ ใกล้เคียงกัน

สำหรับแนวความคิดการสื่อสารตราสินค้านั้นได้รับการพัฒนามาจากแนวความคิดการ สื่อสารการตลาดโดยการนำเอาเครื่องมือการสื่อสารการตลาดมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารตรา สินค้าเช่นเดียวกัน ซึ่งได้มีผู้นิยามความหมายของการสื่อสารการตลาดและการสร้างตราสินค้าไว้ ดังต่อไปนี้

Kotler, (1984) ให้ความหมายของแบรินด์ไว้ในปี 1984 ว่าหมายถึง ชื่อ สัญลักษณ์ โลโก้ ของอะไรอย่างหนึ่งที่จะบอกว่าสินค้า บริการอย่างหนึ่งๆ เป็นของใคร และแตกต่างจากคู่แข่ง ในปี 1991 ได้ขยายขอบเขตว่าถ้าเป็นแบรินด์จะต้องสามารถจำแนกได้ 4 อย่างด้วยกัน คือ 1) Attribute รูปร่างหน้าตาภายนอกที่ก่อให้เกิดการจดจำ 2) Benefit บอกคุณประโยชน์ 3) Value ทำให้รู้สึกว่าจะใช้แบรินด์นี้แล้วภาคภูมิใจ ไว้วางใจเพราะมีมานาน และ 4) Personality มีบุคลิกภาพ

David Ogilvy, (1995) กล่าวว่า แบรินด์ คือสัญลักษณ์ที่ซับซ้อน เป็นการรวบรวมความรู้สึก ที่มีต่อรูปร่างหน้าตาสินค้าต่อชื่อ ต่อบรรจุภัณฑ์ ต่อราคา ต่อความเป็นมา ชื่อเสียง วิธีทางที่โฆษณา แบรินด์เป็นสิ่งที่กำหนดด้วยความรู้สึกของผู้บริโภคที่เป็นผู้ใช้แบรินด์นั้นและมีประสบการณ์กับแบรินด์ นั้น

Keller, (1996) ให้คำนิยามของแบรนด์ (Brand) ว่า หมายถึงชื่อ (Name) สัญลักษณ์ (Symbol) โลโก้ (Logo) เครื่องหมายการค้า (Trademark) และสิ่งใดก็ตามที่ใช้เป็นสิ่งที่กำหนด และสร้างความแตกต่างให้กับสินค้าหรือบริการและสิ่งที่เจ้าของสินค้าสร้างขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้บริโภคสามารถจดจำ ในตัวสินค้านั้นๆ ได้ง่ายขึ้นรวมทั้งยังเป็นสิ่งที่น่าสนใจเพื่อช่วยเสริมคุณค่าสินค้า ได้ง่ายขึ้น

การสื่อสารการตลาด หมายถึง การผสมผสานและประสานช่องทางการสื่อสารหลาย ๆ ทาง เพื่อสื่อเนื้อหาเกี่ยวกับองค์กรและผลิตภัณฑ์ได้อย่างชัดเจน สอดคล้อง และเป็นอันหนึ่งเดียวกัน (Kotler and Armstrong, 1999)

การสื่อสารการตลาด หมายถึง กระบวนการพัฒนาและดำเนินการโปรแกรมการสื่อสารที่มุ่งใจ โดยการผสมผสานเครื่องมือทางการสื่อสารหลายรูปแบบอย่างสอดคล้องและต่อเนื่องเพื่อสร้างการรับรู้และกระตุ้นพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมาย (Shimp, 1996)

กล่าวได้ว่าวัตถุประสงค์หลักของการสื่อสารเพื่อการสร้างตราสินค้า คือ ความต้องการให้ผู้บริโภคมีความรู้อย่างแท้จริงเกี่ยวกับตราสินค้า ซึ่งหากผู้บริโภคได้รู้จักตราสินค้าเป็นอย่างดีแล้ว ย่อมส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคในที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้สึกของผู้บริโภคที่มีต่อคุณค่าของตราสินค้าที่ตนได้บริโภคอยู่ในขณะนี้ โดยความรู้ในตราสินค้ามีความสัมพันธ์กับ 2 ประเด็น ได้แก่

1. การรู้จักตราสินค้า (Brand Awareness) คือ การที่ผู้บริโภคสามารถตอบได้ว่าสินค้าประเภทใดประเภทหนึ่งมีตราสินค้าอะไรบ้าง ตราสินค้าใดบ้างที่ผู้บริโภคจำได้ ซึ่งจะมีความได้เปรียบต่อตราสินค้าที่ผู้บริโภคไม่สามารถจดจำได้

2. ภาพลักษณ์ของตราสินค้า (Brand Image) คือ การที่ผู้บริโภคทราบว่าตราสินค้าใดตราสินค้าหนึ่ง มีคุณลักษณะอย่างไร มีประโยชน์อย่างไรต่อผู้บริโภค และคุณประโยชน์นั้นเป็นคุณประโยชน์ที่สามารถสร้างคุณค่าให้กับผู้บริโภคได้ต่างจากตราสินค้าอื่นอย่างไร

สำหรับเครื่องมือที่ใช้สำหรับการสื่อสารตราสินค้าหลัก ๆ ประกอบไปด้วย การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย การขายโดยใช้พนักงาน การตลาดทางตรง การจัดเหตุการณ์พิเศษ การเป็นผู้สนับสนุน เป็นต้น

การสื่อสารตราสินค้านั้นเปรียบเสมือนการสร้างจุดเด่นให้กับสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อง่ายต่อการจดจำ ง่ายต่อการบอกต่อไปสู่คนรอบข้างถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ ดังนั้นการสร้างสินค้าจึงถือเป็นการสื่อสารระหว่างตัวสินค้าและบริการไปสู่สายตานักท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ SWOT

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2546) กล่าวว่า หลักการสำคัญของ SWOT ก็คือการวิเคราะห์ โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นการวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (Situation Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายใน ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอก ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป กลยุทธ์เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับองค์กรเพราะองค์กรใช้กลยุทธ์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ โดยจะกำหนดกลยุทธ์ได้นั้นต้องรู้สถานภาพหรือสภาวะ นอกจากนี้ยังต้องมีกระบวนการกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสม วิธีการและเทคนิคในการวิเคราะห์สภาวะขององค์กรและกระบวนการกำหนดกลยุทธ์มีหลายวิธีด้วยกัน หนึ่งในวิธีการเหล่านี้ คือกระบวนการวิเคราะห์ SWOT ซึ่งเป็นวิธีการที่รู้จักดังกล่าวต่อไปนี้

Boseman et al, (1986) ความหมายของ SWOT เป็นคำย่อมาจากคำว่า Strengths Weaknesses Opportunities and Threats โดย

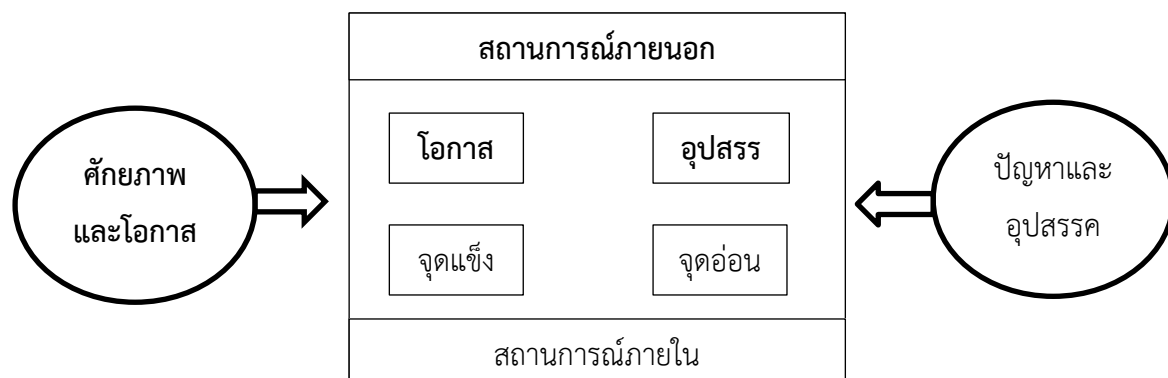
Strengths คือ จุดแข็ง หมายถึง ความสามารถและสถานการณ์ภายในขององค์กรที่เป็นบวก ซึ่งองค์กรนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง การดำเนินงานภายในที่องค์กรทำได้ดี

Weaknesses คือ จุดอ่อน หมายถึง สถานการณ์ภายในขององค์กรที่เป็นลบและด้อยความสามารถ ซึ่งองค์กรไม่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง การดำเนินงานภายในที่องค์กรทำได้ไม่ดี

Opportunities คือ โอกาส หมายถึง ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่เอื้ออำนวยให้การทำงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการขององค์กร

Threats คืออุปสรรค หมายถึง ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่ขัดขวางการทำงานขององค์กรไม่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นปัญหาต่อองค์กร

ด้วยเหตุนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์แวดล้อม นำไปสู่การประเมิน SWOT Analysis ดังภาพนี้

ภาพที่ 2.5 SWOT Analysis

ที่มา : ชัยยศ สันตวงษ์และนิตยา เจริญประเสริฐ, (2546)

การประเมิน TOWS Matrix Analysis

การประเมินสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถทุก ๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรแหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือระบบข้อมูลเพื่อ การบริหารที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรเพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกลยุทธ์ก่อนหน้านี้ด้วย ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบาย การเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น ระดับการศึกษาและอัตรารู้หนังสือของประชาชน การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ และวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี หมายถึงกรรมวิธีใหม่ๆและพัฒนาการทางด้านเครื่องมือ ดังภาพที่ 2.6

ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง Strengths	จุดอ่อน Weaknesses
ปัจจัยภายนอก		
โอกาส Opportunities	กลยุทธ์เชิงรุก Strengths and Opportunities	กลยุทธ์เชิงแก้ไข Weaknesses and Opportunities
อุปสรรค Threats	กลยุทธ์เชิงป้องกัน Strengths and Threats	กลยุทธ์เชิงรับ Weaknesses and Threats

ภาพที่ 2.6 การประเมิน TOWS Matrix Analysis

ที่มา : Thomas L. Wheelen and J. David Hunger, (2002)

การประเมินสภาพแวดล้อม

เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับ จุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาส-อุปสรรค จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกด้วยการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกแล้ว ให้นำจุดแข็ง-จุดอ่อนภายในมาเปรียบเทียบกับ โอกาส-อุปสรรค จากภายนอกเพื่อดูว่าองค์กร กำลังเผชิญสถานการณ์เช่นใดและภายใต้สถานการณ์ เช่นนั้น องค์กรควรจะทำอย่างไร โดยทั่วไป ในการวิเคราะห์ SWOT ดังกล่าวนี้องค์กร จะอยู่ในสถานการณ์ 4 รูปแบบดังนี้

1.สถานการณ์ที่ 1 (จุดแข็ง-โอกาส) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่พึงปรารถนาที่สุด เนื่องจากองค์กรค่อนข้างจะมีหลายอย่าง ดังนั้น ผู้บริหารขององค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุก (aggressive - strategy) เพื่อดึงเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาเสริมสร้างและปรับใช้และฉกฉวยโอกาสต่าง ๆ ที่เปิดมาหาประโยชน์อย่างเต็มที่

2.สถานการณ์ที่ 2 (จุดอ่อน-ภัยอุปสรรค) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด เนื่องจากองค์กรกำลังเผชิญอยู่กับอุปสรรคจากภายนอกและมีปัญหาจุดอ่อนภายในหลายประการ ดังนั้น ทางเลือกที่ดีที่สุดคือกลยุทธ์ การตั้งรับหรือป้องกันตัว (defensive strategy) เพื่อพยายามลดหรือหลบหลีกภัยอุปสรรค ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตลอดจนหามาตรการที่จะทำให้องค์กรเกิดความสูญเสียที่น้อยที่สุด

3. สถานการณ์ที่ 3 (จุดอ่อน-โอกาส) สถานการณ์องค์กรมีโอกาเป็นข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันอยู่หลายประการ แต่ติดขัดอยู่ตรงที่มีปัญหาอุปสรรคที่เป็นจุดอ่อนอยู่ หลายอย่างเช่นกัน ดังนั้น ทางออกคือกลยุทธ์การพลิกตัว (turnaround-oriented strategy) เพื่อจัดหรือแก้ไขจุดอ่อนภายในต่าง ๆ ให้ พร้อมทั้งจะฉกฉวยโอกาสต่าง ๆ ที่เปิดให้

4. สถานการณ์ที่ 4 (จุดแข็ง-อุปสรรค) สถานการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน แต่ตัวองค์กรมีข้อได้เปรียบที่เป็นจุดแข็งหลายประการ ดังนั้น แทนที่จะรอจนกระทั่งสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ก็สามารถที่จะเลือกกลยุทธ์การแตกตัว หรือขยายขอบข่ายกิจการ (diversification strategy) เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีสร้างโอกาสในระยะยาว ด้านอื่น ๆ แทน

การวิเคราะห์ SWOT ในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูลนั้น ทำให้คนในพื้นที่รู้ถึงขีดความสามารถของตนเองที่จะกระทำและพัฒนาพื้นที่เพื่อแก้ไขจุดด้อยของตนเองเพื่อให้สามารถแข่งขันกับพื้นที่อื่น ๆ ที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการค้นคว้างานวิจัยการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวพบว่า มีงานวิจัยและกรณีศึกษาของทั้งไทยและต่างประเทศดังนี้

ปรีนธ์ ชินโชติและธีระวัฒน์ จันทิก (2559) ศึกษา รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้ง ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาสวนผึ้งให้ก้าวสู่การเป็นเมืองที่มีรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้นั้น ต้องสามารถนำจุดเด่นของสวนผึ้งมาพัฒนาร่วมกับองค์ประกอบของบริษัทต่างๆ ให้ประสานสอดคล้องกัน โดยองค์ประกอบของรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้งใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมหรือสินค้าเชิงสร้างสรรค์ การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์

ภัทรวดี จินดารักษ์ (2559) การท่องเที่ยวชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียวตำบลบางกะเจ้าและตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนท้องถิ่นส่วนใหญ่เห็นว่าการท่องเที่ยวชุมชนก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจมากที่สุด คือ เกิดรายได้เพิ่มขึ้น รองลงมาคือได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น กลุ่มตัวอย่างทั้งสองตำบลได้รับรายได้จากการท่องเที่ยวโดยบางกะเจ้าพบน้อยกว่าบางน้ำผึ้ง บางกะเจ้ามีค่าคะแนนระดับความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเท่ากับ 11.19 บางน้ำผึ้ง 9.88 จากคะแนนเต็ม 14 คะแนน ระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของบางกะเจ้าและบางน้ำผึ้งอยู่ในระดับน้อย คะแนนเฉลี่ยบางกะเจ้า 1.29 และบางน้ำผึ้ง 1.73 จากคะแนนเต็ม 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่า การได้รับรายได้จากการท่องเที่ยวชุมชนและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่สีเขียวตำบลบางกะเจ้าและตำบลบางน้ำผึ้ง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ยกเว้นตำบลบางกะเจ้า การได้รับหรือไม่ได้รับรายได้จากการท่องเที่ยวมีผลกระทบต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ศิรินันท์ พงษ์นิรันดร โอชญัญญา บัชรธรรม และชัชชญา ยอดสุวรรณ (2558) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพการจัดการท่องเที่ยว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรท่องเที่ยวควรออกกระเปาะข้อบังคับเพื่อนำมาใช้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยว ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ควรจัดระบบคมนาคมและการสัญจรให้ชัดเจน พร้อมทั้งทำป้ายบอกทางให้ถูกต้องและติดตั้งเป็นระยะ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรจัดให้มีการบริการที่ครอบคลุมและทั่วถึง ด้านความปลอดภัย ควรจัดระบบรักษาความปลอดภัยในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสามารถในการรองรับของพื้นที่ควรทำการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งเพื่อให้ง่ายต่อการบริหารจัดการ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยการจัดตั้ง เป็นคณะกรรมการดำเนินการวางแผน การกำหนดแนวปฏิบัติ การติดตามและประเมินผลการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในพื้นที่

สุกฤตา พูนเกษม เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ และบำเพ็ญ เขียวหวาน (2558) การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวของชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การจัดการการท่องเที่ยวตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวของชุมชน พบว่า ในภาพรวม มีการจัดการตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวในระดับสูงคือ มีด้านที่เป็นไปตาม แนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหัวใจสีเขียวด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ด้านชุมชนสีเขียว ด้านกิจกรรมสีเขียว ด้านการบริการสีเขียว และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านที่ไม่เป็นไปตามแนวคิดดังกล่าวคือด้านรูปแบบการเดินทางสีเขียวโดยมีความสอดคล้องกันทั้งคณะกรรมการและนักท่องเที่ยว

สวิชญา ศุภอุดมฤกษ์ ตรีรัตน์ รักธิดา ศิริ และพัฒนพงศ์ จันทร์สว่าง (2558) การศึกษาและพัฒนาทักษะชุมชนในการสร้างเส้นทางและโปรแกรมท่องเที่ยวตามแนวคิด Green Tourism อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าบ้านเมืองก๊อดมีทรัพยากรการท่องเที่ยวโดดเด่นในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนที่เหลือจะต้องเป็นกิจกรรมตามฤดูกาล ส่วนบ้านแม่ตะมานมีเป้าหมายในการจัดการท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัคร (Volunteer Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีกิจกรรมท่องเที่ยวตลอดทั้งปีคือ กิจกรรมเดินศึกษาธรรมชาติเส้นทางอนุรักษ์พันธุ์พืชกิจกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์โดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น และกิจกรรมนักศึกษาแพทย์อาสาสมัครความรู้ของชุมชนด้านการพัฒนากิจกรรมก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า มีการพัฒนาที่ดีขึ้น ส่วนในด้านทักษะการจัดทำเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวสีเขียว พบว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาทักษะชุมชนมีทักษะเพิ่มขึ้นจากเดิม จากผลการสะท้อนความคิดหลังการเข้าร่วมกิจกรรม

พัฒนาพบว่าตัวแทนชุมชนมุ่งให้ความสำคัญในการพัฒนางานด้านการท่องเที่ยวของชุมชนว่าการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งที่มีสมาชิกทุกคนควรให้ความสำคัญ เพราะทุกครั้งที่เรามีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดการรับรู้และเข้าใจในสิ่งต่างๆ ร่วมกัน และเกิดการยอมรับในแนวทางที่ได้ตัดสินใจทำร่วมกันไม่ว่าผลจะดีหรือไม่ ซึ่งจะนำไปสู่การช่วยกันแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังนั้นชุดความรู้ที่สำคัญในการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนเพื่อใช้ในการจัดการท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ควรต้องให้ความสำคัญในกระบวนการให้ความรู้ เพื่อสร้างการยอมรับภายในตัวบุคคล ทั้งในความรู้สึกและความคิดที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติอย่างเต็มใจได้อย่างไร

ศุภรดา มาจันทร์ (2558) แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวกรณีศึกษาการจัดการบ่อน้ำพุร้อนแม่กาษา จังหวัดตาก จากการศึกษาตัวชี้วัดด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวจำนวน 36 ตัวชี้วัด พบว่ามีความพร้อมด้านกายภาพเนื่องจากพบว่ามีตัวชี้วัดที่มีอยู่เพียงพอและเหมาะสมอยู่ 19 ประการ

บุญพา คำวิเศษณ์ (2554) ข้อมูลพื้นฐานที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วม:กรณีศึกษาชุมชนหมู่บ้านวัดเขา ตำบลโคกกลอย อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนหมู่บ้านวัดเขาดังอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ร้านอาหาร ทางเดินศึกษาธรรมชาติ ห้องน้ำสาธารณะ ศาลาพักผ่อน ระบบรักษาความปลอดภัย มีแหล่งน้ำดื่ม น้ำใช้สะดวก ประปาท้องถิ่น ประปาภูมิภาค บ่อน้ำดื่มและน้ำจากธรรมชาติ แนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า ความคิดเห็นต่อองค์ประกอบในด้านการท่องเที่ยวของชุมชนหมู่บ้านวัดเขาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งพบว่าด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) อยู่ในระดับมากที่สุด

ประภาพร ยางประยงค์และสุริรัตน์ ช่วยมณี (2553) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย: กรณีศึกษาการท่องเที่ยวถ้ำภูผาเพชร จังหวัดสตูล ผลการศึกษาพบว่าจากการประเมินส่วนผสมทางการตลาดพบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 4 ด้านคือด้านผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจำหน่าย และการสร้างและการนำเสนอลักษณะทางกายภาพ สำหรับด้านการส่งเสริมการตลาด กระบวนการให้บริการ และบุคลากรนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และ (4) การวิเคราะห์ SWOT พบว่าจุดแข็งคือแหล่งท่องเที่ยว จุดอ่อนคือการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยไม่มีบูรณาการส่วนผสมทางการตลาดที่เป็นรูปธรรมชัดเจน โอกาสคือความนิยมในการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และอุปสรรคคือสถานการณ์ความไม่สงบของจังหวัดในชายแดนภาคใต้สำหรับข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มศักยภาพของถ้ำภูผาเพชร จังหวัดสตูล โดยการสร้างความพึงพอใจให้นักท่องเที่ยวจากการนำส่วนผสมทางการตลาดมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรม

อภิรดี ช้วนตัน (2551) การพัฒนาศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน กรณีศึกษาถ้ำภูผาเพชรและถ้ำเจ็ดคต ตำบลปาล์มพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพจากการผลการจัดประชุมพบว่า มีประเด็นในการกำหนดแนวทางพัฒนาศักยภาพ จำนวน 15 ประเด็น และมีการกำหนดองค์กรผู้มีส่วนที่รับผิดชอบ 8 กลุ่ม โดยมีประเด็นที่กำหนดแนวทางให้ชุมชนสามารถพัฒนาศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวได้โดยอาศัยความร่วมมือกันขององค์กรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของกลุ่มต่างๆ 6 ประเด็น ได้แก่ความสามารถในการรับการเปลี่ยนแปลงต่อระบบนิเวศและวัฒนธรรม การจัดการขยะ ประโยชน์ต่อชุมชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ประโยชน์ต่อชุมชนด้านเศรษฐกิจ และการจัดการด้านการติดตามและการประเมินการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่อันเนื่องมาจากการท่องเที่ยว ส่วน 9 ประเด็นที่เหลือเป็นประเด็นที่เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาที่เสนอต่อองค์กรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกลุ่มต่างๆ ให้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพที่ดียิ่งขึ้น

ราณี อีสัยกุล และจุฑามาศ วิศาลสิงห์ (2550) ศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลเพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลจากประเทศจีนสู่ประเทศไทย ผลการวิจัยชี้ให้เห็นความสำคัญในการกำหนดนโยบายและมาตรการที่จะสามารถทำให้ประเทศไทยเจาะตลาดท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลในประเทศจีนได้ โดยเสนอแนะให้ สสปน.ประเมินบทบาทหน้าที่และโครงสร้างการทำงานของหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย การส่งเสริมการตลาดตามมณฑลเป้าหมายการพัฒนาและปรับปรุงบริษัทนำเที่ยวไทยและจีน การทำความเข้าใจความคิดของชาวจีนและการปรับปรุงภาพพจน์ของประเทศไทยโดยรวมซึ่งเป็นมาตรการที่ต้องรีบดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลมีฐานในการสร้างมูลค่าที่แท้จริง

งานวิจัยต่างประเทศ

Lee SM, Honda HC, Ren G, Lo YC (2016) การดำเนินการของการท่องเที่ยวสีเขียวและการบริการ ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา บริษัท ทั่วโลกได้เข้าสู่ยุคธุรกิจในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากความต้องการในการใช้เวลาว่างและการคมนาคมสะดวกขึ้น ในเวลาเดียวกันความต้องการที่เพิ่มขึ้นของการท่องเที่ยวที่ทันสมัยการท่องเที่ยวและผู้เข้าชมไม่สามารถปฏิเสธที่จะเป็นปัจจัยของภาวะโลกร้อน ในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของโลกเรามีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียวคาร์บอนต่ำ การเพิ่มขึ้นของความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมโดยเน้นยุคคาร์บอนต่ำการท่องเที่ยวสีเขียวจะเป็นทิศทางใหม่สำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคต ในทุกด้านของกระบวนการท่องเที่ยว "การท่องเที่ยวสีเขียว" ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวโรงแรมสถานที่ท่องเที่ยวผู้จัดการท่องเที่ยวตัวแทนด้านการท่องเที่ยวผู้ประกอบการท่องเที่ยวและไกด์นำเที่ยว การท่องเที่ยวสีเขียวนี้จะ

ช่วยปกป้องสิ่งแวดล้อมสีเขียวด้วยแนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมการพัฒนาเศรษฐกิจและความยั่งยืนทางนิเวศวิทยาของดินแดน ในการศึกษาครั้งนี้แนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวสีเขียวเกี่ยวข้องกับเรื่องราวความสำเร็จจะเป็นการสร้างการจัดการตลาดการท่องเที่ยวสีเขียวอย่างสมบูรณ์ ดังนั้นเพื่อที่จะสร้างสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพและอุตสาหกรรมบริการสำหรับเด็กของเราและทำงานต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในขณะที่เดินทางไปทั่วโลกพร้อมกับแนวโน้มล่าสุด

Jumyong and Lee (2010) ศึกษาความสัมพันธ์ของโรงแรมสีเขียวต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่ตั้งใจที่จะกลับมาครั้งต่อไปอีก การแนะนำคนอื่นมาเที่ยว ความเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการ การรับรู้และภาพลักษณ์โดยรวม จากผู้มาใช้บริการโรงแรม 416 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวมีความตั้งใจจะกลับมาเที่ยวอีกครั้งและแนะนำคนอื่นให้มาเที่ยว ส่วนการรับรู้คุณภาพ/ภาพลักษณ์โดยรวมสัมพันธ์ด้านบวกต่อโรงแรมสีเขียว และกลุ่มตัวอย่างเต็มใจที่จะจ่ายค่าบริการที่สูงกว่า

Sung-kwonHong, Seong-ilKim and Jae-hyunKim (2003) ผลกระทบของศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวสีเขียว ผลการศึกษาพบว่า จากการทบทวนวรรณกรรมควรนำแนวคิดการตลาดใช้กับการวางแผนการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการจุดหมายการท่องเที่ยวสีเขียว

Joseph E. Mbaiwa (2003) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบด้านสังคม เศรษฐกิจและ สิ่งแวดล้อมของการพัฒนาท่องเที่ยวต่อ Okavango Delta (The socio-economic and environmental impacts of tourism development on the Okavango Delta, North-Western Botswana) พบว่า Okavango Delta ซึ่งเป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำของ Botswana's เนื่องจากมีทรัพยากรสัตว์ป่าที่อุดมสมบูรณ์และความสวยงามของทัศนียภาพการท่องเที่ยวใน Okavango Delta ได้กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาความหลากหลายของสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โรงแรม ที่พัก แคมป์ ท่าอากาศยานและสายการบินใน Okavango Delta และยังทำให้เกิดการเชื่อมโยงไปยังธุรกิจค้าส่งและค้าปลีกซึ่งเกิดขึ้นอย่างมากโดยนำเสนอสินค้าที่หลากหลายในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นอกจากนี้สิ่งอำนวยความสะดวกและถนนหนทางได้มีการพัฒนาอย่างมากใน Ngamiland District ซึ่งถือว่าอำนวยความสะดวกในการพัฒนาการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวใน Okavango Delta ได้สร้างโอกาสการจ้างงานให้กับชุมชนในท้องถิ่นและเป็นแหล่งสำหรับการแลกเปลี่ยนใน Botswana นอกจากผลกระทบเชิงบวกด้านสังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนอุตสาหกรรมแล้ว แต่อย่างไรก็ตามมีผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เนื่องมาจากการทำลายระบบนิเวศของพื้นที่จากระบบการขนส่ง เสี่ยงรถไฟ มลภาวะด้านเสียงอื่นๆ และการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นมีข้อควรระวังว่าการท่องเที่ยวใน Okavango Delta ส่งผลกระทบด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นประเด็นของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

Xavier Font and John Tribe (2001) การส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียว: อนาคตของรางวัลด้านสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า รางวัลและฉลากสามารถช่วยผู้บริโภคเลือกผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นและให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้นโดยผู้ผลิตเช่นเดียวกับในพื้นที่อื่น ๆ ความถ่วงของรางวัลด้านสิ่งแวดล้อมและฉลากในการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นมีความกังวลเกี่ยวกับคุณค่าและความเหมาะสมของข้อเรียกร้องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้ บทความนี้ทบทวนและประเมินรางวัลด้านสิ่งแวดล้อมในด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการโดยใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบ สิบหกรางวัลที่เกี่ยวข้องกับการผลิตป่าไม้สถานที่ท่องเที่ยวและบริษัทท่องเที่ยวได้รับการประเมินภายใต้การจำแนกประเภทของการมุ่งเน้นเกณฑ์ระบบการรับรองและผล หลังจากมีการระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของวิธีการต่างๆแล้วสรุปได้ว่าถึงเวลาแล้วที่จะหาเหตุผลให้ได้รางวัลและฉลากในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและวิธีการจัดการระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเป็นรูปแบบที่ยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าวและผลักดันวาระการปรับปรุงด้านอุตสาหกรรมสิ่งแวดล้อม

เมืองเคปทาวน์ (Cape Town : 1996) เป็นเมืองใหญ่อันดับสามและเป็นเมืองหลวงศูนย์กลางของประเทศแอฟริกาใต้ ซึ่งเมืองเคปทาวน์ได้ดำเนินสร้างแบรนด์ต่อภาคการท่องเที่ยวเป็นส่วนการวางตำแหน่งของเมืองในรูปแบบการรับผิดชอบต่อการท่องเที่ยวเคปทาวน์ โดยให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบ ดำเนินการและการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ ความสมบูรณ์ของสิ่งแวดล้อมและความยุติธรรมทางสังคม เมืองเคปทาวน์ได้ทำงานร่วมกับการท่องเที่ยวภายใต้ข้อกำหนดความรับผิดชอบต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตั้งแต่ปี 1996 เพื่อให้บรรลุการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อรัฐบาลเมืองได้ใช้วิธีการสร้างความร่วมมือกับภาครัฐบาล ภาคอุตสาหกรรม ภาคผู้ประกอบการ ภาคนักท่องเที่ยวหรือผู้มีส่วนได้เสียหลักของการท่องเที่ยวและสร้างกฎที่ผู้มีส่วนได้เสียได้ลงนามเพื่อสร้างมาตรการและข้อปฏิบัติร่วมกัน ดังนั้นการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นปัจจัยที่สำคัญเราต้องพึ่งพาการท่องเที่ยวและเราจะต้องดูแลสุขภาพแวดล้อมและเรียนรู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อรัฐบาลเมืองเคปทาวน์ยังสร้างแผนหน้าเว็บให้เห็นถึงความแตกต่างของเมืองเคปทาวน์และการกำหนดแนวทางการสร้างแบรนด์ที่จะสนับสนุนและส่งเสริมให้เป็นที่เมืองที่มีความรับผิดชอบต่อการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างเครือข่ายให้เพิ่มมากขึ้นต่อไปในปี 2011 จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าเมืองเคปทาวน์ให้ความสำคัญกับรูปแบบการรับผิดชอบต่อการท่องเที่ยวของเมือง ซึ่งเมืองเคปทาวน์ได้มีการกำหนดตำแหน่งและรูปแบบในการสร้างตราสินค้าแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างจุดแข็งในการทำตลาดที่แตกต่าง

ภาพที่ 2.7 Green Tourism Branding : Cape Town

ที่มา : City of Cape Town switchboard (2015)

เมืองพอร์ตแลนด์ (Portland : 2006) ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของรัฐออริกอน ประเทศสหรัฐอเมริกา เมืองพอร์ตแลนด์เป็นเมืองที่มีการสร้างโลโก้สีเขียวเริ่มต้นในปี 2006 และได้สร้างเส้นทางสำหรับการส่งเสริมการประชุมสีเขียวที่พอร์ตแลนด์ โดยมีเว็บไซต์และแผนธุรกิจตั้งแต่ปี (2010 - 2012) เป็นกลยุทธ์ในการทำงานด้วยการใช้กลยุทธ์สีเขียวและแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมทางการตลาดโดยรวมที่มีต่ออุตสาหกรรมการประชุม ปี 2010 ได้สร้างโลโก้ "การประชุมสีเขียวโดยพอร์ตแลนด์" ใช้เส้นทางเป็นตัวจูงใจผู้เข้าร่วมประชุมให้ความสำคัญกับการจัดประชุมและกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุม โดยต้องการกำหนดให้เมืองพอร์ตแลนด์มีเส้นทางสีเขียวเพื่อแหล่งที่เป็นมิตรและการจัดประชุมที่เป็นศูนย์รวมของตลาดที่มีทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย โดยให้ข้อมูลและสร้างกลุ่มเครือข่ายที่ให้ความสำคัญในการสร้างเส้นทางสำหรับการส่งเสริมการประชุมสีเขียวที่พอร์ตแลนด์และมีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีการรับรองว่าเป็นกลุ่มอนุรักษ์ ในปี 2011 เมืองพอร์ตแลนด์ได้รับรางวัลเป็นเมืองที่มีภูมิอากาศเป็นมิตรและมีผู้ประกอบการที่ส่งเสริมและมีการจัดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเท่านั้น จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าเมืองพอร์ตแลนด์มีการสร้างโลโก้สีเขียว โดยสร้างเครือข่ายทั้งผู้ประกอบการและประชาชนในเมืองพอร์ตแลนด์ให้เกิดการผลักดันในการสร้างให้เมืองเป็นศูนย์กลางที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในการจัดประชุมและกำหนดนักท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 2.8 Green Tourism Branding : Portland

ที่มา : Travel Portland Visitor Information Center (2015)

เมืองโคเปนเฮเกน (Copenhagen : 2009) เป็นเมืองหลวงและเมืองที่ใหญ่ที่สุดของประเทศเดนมาร์ก ซึ่งตั้งแต่ปี 2009 เมืองโคเปนเฮเกนได้พยายามสร้างความแตกต่างจากเมืองอื่น ๆ ในการแข่งขันของพวกเขาโดยการวางตำแหน่งและการสร้างตราสินค้าโคเปนเฮเกนว่า "เมืองหลวงการเปิดประชุมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน" เพื่อแสดงจุดยืนและสร้างการรับรู้ในการสร้างเครือข่ายในต่างประเทศ โดยเมืองโคเปนเฮเกนได้มีการจัดประชุมสหประชาชาติ เพื่อทำการส่งเสริมการวางตำแหน่งการสร้างตราสินค้าผ่านการประชุม โบรมัวร์ เว็บไซต์และโฆษณาในนิตยสาร MICE เพื่อประชาสัมพันธ์ในอุตสาหกรรมเมืองหลวง หัวข้อการจัดประชุม "เปิดการประชุมเปิดประชุมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน" แสดงจุดยืนที่จะนำเมืองไปสู่การจัดประชุมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในยุโรปทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และมีมาตรการกำหนดพันธสัญญาร่วมกับผู้เข้าร่วมประชุมที่จะจัดกิจกรรมและขั้นตอนการประชุมประชาสัมพันธ์เมืองโคเปนเฮเกน ในอนาคตเมืองโคเปนเฮเกนมีการวางแผนจะเป็นประเทศที่ไม่มีการปล่อยก๊าซหรือการปล่อยก๊าซน้อยที่สุดในปี 2025 จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าเมืองโคเปนเฮเกนได้กำหนดเป็นเมืองหลวงการเปิดประชุมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน นำรูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวมาพัฒนา ร่วมกับการสร้างตราแหล่งท่องเที่ยวในการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจุดแข็งในการกำหนดจุดยืนที่แตกต่าง

ภาพที่ 2.9 Green Tourism Branding : Copenhagen

ที่มา : <http://www.copenhagencvb.com/copenhagen-convention-bureau>

เมืองเมลเบิร์น (Melbourne : 2011) เป็นเมืองใหญ่อันดับสองของประเทศออสเตรเลีย รองจากนครซิดนีย์ โดยเมืองเมลเบิร์นได้มีการกำหนดภาพลักษณ์ของเมืองที่ต้องการสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการในด้านต่างๆ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้กำหนดข้อปฏิบัติร่วมกันในการพัฒนาและให้ความสำคัญที่จะทำให้ เมืองเมลเบิร์นเป็นเมืองสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมซึ่งเมืองเมลเบิร์นต้องการผลักดันผู้เข้าร่วมประชุมมีมาตรฐานการจัดการที่ดีและตัวรับรองคุณภาพในการบริหารจัดการสำหรับภาคธุรกิจ ภายใต้การสร้างโลโก้ เมืองสีเขียวและการจัดประชุมได้ทำการส่งเสริมแบรนด์ MCVB เป็น "สิทธิเมลเบิร์นสีเขียว" กลุ่มเป้าหมายหลักเป็นกลุ่มซัพพลายเออร์ ผู้ให้บริการโรงแรม เพื่อประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ MCVB เผยแพร่ทุกปี ให้ความสำคัญกับความคิดริเริ่มที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมทางธุรกิจที่แตกต่าง ทั้งซัพพลายเออร์ ผู้ให้บริการโรงแรม การ

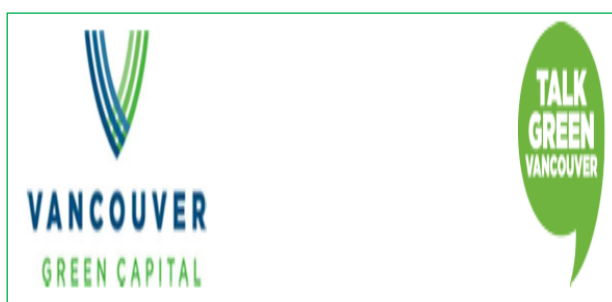
ขนส่งสถานที่ และให้หนังสือรับรองสำหรับผู้เข้าร่วมประชุมในการสร้างเครือข่าย "สิทธิเมลเบิร์นสีเขียว" นอกจากนี้รัฐบาลเมืองเมลเบิร์นวางแผนจะทำให้เมลเบิร์นเป็นหนึ่งในสิบเมืองที่มีการจัดการที่ยั่งยืนในโลกในปี 2020

ภาพที่ 2.10 Green Tourism Branding : Melbourne

ที่มา : www.mcvb.com.

เมืองแวนคูเวอร์ (Vancouver: 2011) เป็นเมืองท่าชายฝั่งที่มีชื่อเสียงทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของรัฐบริติชโคลัมเบีย ประเทศแคนาดา เป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุดของรัฐและในภูมิภาคแปซิฟิก ผู้นำของเมืองแวนคูเวอร์มีเป้าหมายที่จะทำให้เมืองแวนคูเวอร์เป็นเมืองสีเขียว ในปี 2020 และรัฐบาลได้มีการสร้างโลโก้ ให้เมืองแวนคูเวอร์เป็นเมืองสีเขียว อีกทั้งมีการจัดประชุมผู้นำและผู้มีส่วนได้เสียเข้าร่วมประชุมเพื่อหารือและกำหนดข้อบังคับในการขับเคลื่อนเมืองแวนคูเวอร์ให้เป็นสีเขียวร่วมกัน นอกจากนี้เมืองแวนคูเวอร์ยังมีการรณรงค์ให้ใช้ไฟฟ้าพลังน้ำเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน การรณรงค์ฝึกรอบทิศทางทางท่องเที่ยวเพื่อประชาสัมพันธ์เมืองสำหรับโปรแกรมการอนุรักษ์และในอนาคตเมืองแวนคูเวอร์ มีการวางแผนส่งเสริมเส้นทางการบินให้เป็นสีเขียวอย่างยั่งยืนในปี 2011

ภาพที่ 2.11 Green Tourism Branding : Vancouver

ที่มา : City of Vancouver (2015)

จากการทบทวนวรรณกรรมและศึกษางานวิจัยด้านการจัดการท่องเที่ยวพบว่าให้ความสำคัญ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่ยังดำรงไว้ซึ่งสภาพดั้งเดิมของระบบนิเวศ (First Hand Ecosystem) และวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ส่วนใหญ่ จึงมักปรากฏอยู่ในพื้นที่พื้นที่อนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่าและอุทยาน ประวัติศาสตร์ เป็นต้น ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าของการท่องเที่ยวเชิงสีเขียวที่สามารถสร้างรายได้และคุณค่าแก่แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่จนนำไปสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยที่ประชาชนในพื้นที่สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรในพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแหล่งใหม่ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวมาในพื้นที่ได้อีกทางหนึ่ง

ทั้งนี้งานวิจัย ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาและยกระดับตาม งานวิจัยภัทรวดี จินดารักษ์ (2559) การท่องเที่ยวชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประชาชนท้องถิ่นส่วนใหญ่เห็นว่าการท่องเที่ยวชุมชนก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ คือ ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนั้น การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บริเวณพื้นที่สีเขียว ควรเป็นการร่วมมือกันอย่างเป็นกระบวนการ เพื่อนำไปสู่การสร้างและพัฒนาทรัพยากร อย่างเป็นระบบ ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ส่วนใหญ่ขาดระบบการจัดการและมาตรการระวัง ผลกระทบจากการท่องเที่ยวตามงานวิจัย Joseph E. Mbaiwa (2003) การพัฒนาท่องเที่ยวมี ผลกระทบเชิงบวกด้านสังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนอุตสาหกรรมแล้ว แต่อย่างไรก็ตามมีผลกระทบเชิง ลบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เนื่องมาจากการทำลายระบบนิเวศของพื้นที่จากระบบการขนส่ง เสียงรบกวน มลภาวะด้านเสียงอื่นๆ และการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นมีข้อควรระวังว่าการ ท่องเที่ยว เมื่อการท่องเที่ยวมีการขยายตลาดมากขึ้น ความต้องการของนักท่องเที่ยวก็นำมาซึ่งผลกระทบ ในทรัพยากรหรือแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความเสื่อมโทรม

ด้านการจัดการท่องเที่ยวเพื่อลดปัญหาผลกระทบและความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ตามงานวิจัยศิรินันท์ พงษ์นิรันดร โอษฐ์ญา บัชรธรรม และชัชชญา ยอดสุวรรณ (2558) และศุภรดา มาจันทร์ (2558) แนวทางในการจัดการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม เน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยว ควรจัดระบบคมนาคมและการสัญจรให้ชัดเจน เพื่อป้องกันและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ ซึ่ง มีงานวิจัยที่ทำการศึกษ Sung-kwonHong, Seong-ilKim and Jae-hyunKim (2003) ศักยภาพการ พัฒนาการท่องเที่ยวสีเขียว ควรนำแนวคิดการตลาดใช้กับการวางแผนการท่องเที่ยวสีเขียวเพื่อเป็น แนวทางในการดำเนินการท่องเที่ยวสีเขียวจะเห็นได้ว่าการจัดการท่องเที่ยวให้ความสำคัญต่อการ พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวให้เป็นสีเขียวในทุกพื้นที่ หลังจากผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วม จึงนำไปสู่กระบวนการจัดการท่องเที่ยวสีเขียว ที่ต้อง

มีการร่วมมือกันทั้งนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และทุกภาคส่วน ให้เกิดเป็นระบบการจัดการที่เป็นแบบแผน

นอกจากนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่อำเภอมะนัง คือ อภริตี ช้วนตัน(2551) และประภาพร ยางประยงค์และสุรรัตน์ ช่วยมณี (2553) ที่เห็นความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ควรมีการพัฒนาและรักษาในหลายด้าน เช่น การจัดการขยะ ประโยชน์ต่อชุมชนด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม การจัดการด้านการติดตามและการประเมินการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่อันเนื่องมาจากการท่องเที่ยวและได้มีการประเมินสภาพแวดล้อมในอำเภอมะนัง จุดแข็งคือแหล่งท่องเที่ยว จุดอ่อนคือการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยไม่มีการบูรณาการส่วนผสมทางการตลาดที่เป็นรูปธรรมชัดเจน โอกาสคือความนิยมในการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และอุปสรรคคือสถานการณ์ความไม่สงบของจังหวัดในชายแดนภาคใต้

ดังนั้นแนวทางในการการจัดการท่องเที่ยวสีเขียว ในพื้นที่อำเภอมะนัง สามารถใช้แนวทางตามผลงานวิจัยปรีนธ์ ชินโชติและธีระวัฒน์ จันทิก (2559) และสุกฤตา พูนเกษม เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ และบำเพ็ญ เขียวหวาน (2558) ศึกษาด้านรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว จะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่ในพื้นที่ ขาดกระบวนการจัดการและการนำจุดเด่นแต่ละพื้นที่มาประยุกต์ใช้ให้เป็นพื้นที่สีเขียว แต่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของยังมีการทำการศึกษาได้ แนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหัวใจสีเขียว ด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ด้านชุมชนสีเขียว ด้านกิจกรรมสีเขียว ด้านการบริการสีเขียว และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งยังขาดด้านการเดินทางสีเขียวแตกต่างจากพื้นที่อำเภอมะนังที่จะทำการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวตามแนวคิด 7 Green เพื่อส่งเสริมให้ให้นักท่องเที่ยวผู้ประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกิดการตระหนักให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ลดปัญหาผลกระทบและความเสื่อมโทรมเพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคต

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยของสวิชญา ศุภอุดมฤกษ์ ตรีรัตน์ รักธิดา ศิริ และพัฒนพงศ์ จันทรสว่าง (2558) การท่องเที่ยวตามแนวคิด Green Tourism เรามีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดการรับรู้และเข้าใจในสิ่งต่างๆ ร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การช่วยกันแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์ด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกัน ดังนั้นชุดความรู้ที่สำคัญในการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวมิใช่เพียงเนื้อหาที่จะใช้ในการจัดการท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ควรต้องให้ความสำคัญในกระบวนการให้ความรู้ แตกต่างกับงานวิจัยของ Lee SM, Honda HC, Ren G, Lo YC (2016) การท่องเที่ยวสีเขียวคาร์บอนต่ำ การเพิ่มขึ้นของความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมโดยเน้นยุคคาร์บอนต่ำการท่องเที่ยวจะเป็นทิศทางใหม่สำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคต ในทุกด้านของกระบวนการท่องเที่ยว "การท่องเที่ยวสีเขียว" การท่องเที่ยวสีเขียวนี้จะช่วยปกป้องสิ่งแวดล้อมสีเขียวด้วยแนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมการบริโภคที่เป็นมิตร

กับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมการพัฒนาเศรษฐกิจและความยั่งยืน นำมาซึ่งรูปแบบการศึกษาการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง เพื่อสร้างการตระหนักรู้และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว 7 แหล่ง ในพื้นที่ให้เป็นการท่องเที่ยวตามแนวคิด 7 Green และภาพสะท้อนจากนักท่องเที่ยวในปัญหาต่างต่างมาปรับปรุง สร้างให้อำเภอมะนัง เป็นการท่องเที่ยวสีเขียวภายใต้ การทำกิจกรรมกำหนดเส้นทางและตราสัญลักษณ์แหล่งที่เป็นเอกลักษณ์ในพื้นที่

ข้อมูลพื้นที่วิจัย

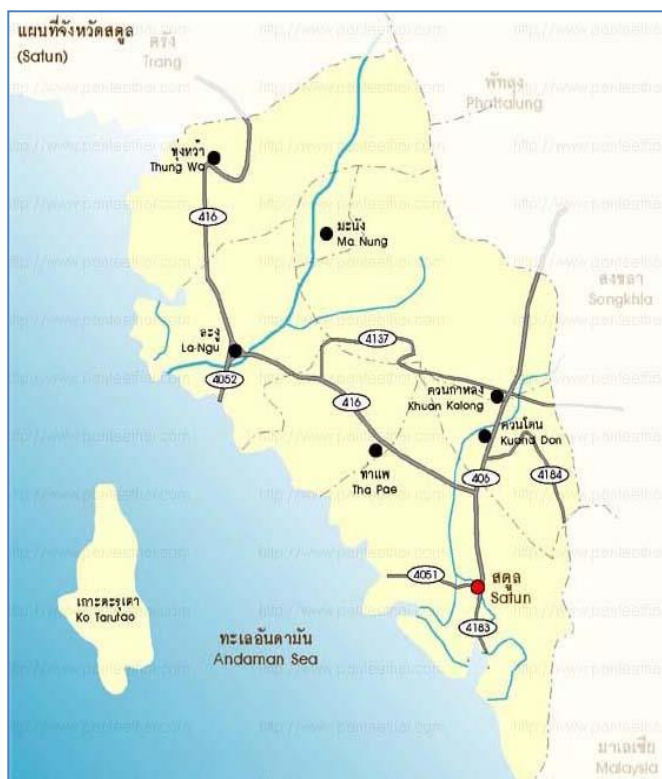
ประวัติความเป็นมามะนังเป็นอำเภอเล็กๆ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดสตูล มีอาณาเขตติดต่อกับอาณาเขตการปกครองข้างเคียง โดยทิศเหนือติดกับอำเภอทุ่งหว้า ทิศตะวันออกติดกับอำเภอควนกาหลง ทิศใต้ติดกับอำเภอควนกาหลง ทิศตะวันตกติดกับอำเภอละงู โดยมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 207.8 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 16,441 คน จำนวนหลังคาเรือน 5,332 หลัง ความหนาแน่นของประชากร 72.33 คน/ตร.กม. ประชากรที่นี้ส่วนมากนับถือศาสนาพุทธประมาณร้อยละ 60 มีวัดพุทธอยู่ 5 วัด สำนักสงฆ์ 3 แห่ง มีชาวมุสลิมอยู่ประมาณร้อยละ 40 มัสยิด 3 แห่ง สุเหร่า 1 แห่ง และพื้นที่ (ตร.กม.) 227.29 ตร.กมสภาพดินฟ้าอากาศร้อนชื้นมี 2 ฤดู คือ ฤดูฝนระยะเวลาประมาณ 7 เดือนและฤดูร้อนระยะเวลาประมาณ 5 เดือน มะนังแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 2 ตำบล 19 หมู่บ้าน ได้แก่ ปาล์มพัฒนา (Palm Phatthana) 10 หมู่บ้านและนิคมพัฒนา (Nilhom Phatthana) 9 หมู่บ้าน

มะนังเดิมเป็นส่วนหนึ่งของอำเภอควนกาหลง ต่อมาทางราชการได้แบ่งพื้นที่การปกครองตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องแบ่งเขตท้องที่อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล เป็นกิ่งอำเภอ มะนัง ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2539 โดยมีผลบังคับใช้วันที่ตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม ในปีเดียวกัน โดยแบ่งออกเป็น 2 ตำบลคือ ตำบลนิคมพัฒนา และตำบลปาล์มพัฒนา ซึ่งได้มีการประกาศแยกเขตการปกครองออกมาจากตำบลนิคมพัฒนา ตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2525 โดยมีจุดประสงค์เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ง่ายต่อการจดจำและสะดวกต่อการแบ่งเขตพื้นที่ และต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นอำเภอมะนัง ในวันที่ 24 สิงหาคม 2550 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8 สิงหาคมในปีเดียวกัน ปัจจุบันอำเภอมะนังแบ่งออกเป็น 2 ตำบล คือ ตำบลนิคมพัฒนา ซึ่งมีทั้งหมด 9 หมู่บ้าน และตำบลปาล์มพัฒนา ซึ่งมีทั้งหมด 10 หมู่บ้าน คำว่า “มะนัง” มีความเป็นมาว่า ในอดีตมีถ้ำอยู่ถ้ำหนึ่งเมื่อชาวบ้านเข้าไปดูข้างในปรากฏว่า มีหินเป็นรูปตัวม้าแต่ไม่มีหัว นอกจากนั้นภายในมีซากสัตว์มากมาย และต่อมาชาวบ้านแถวนั้นจึงเรียกว่า “เมืองม้าย้ง” ซึ่งต่อมาเพี้ยนและกลายเป็น “มะนัง” ที่เรียกกันปัจจุบันอำเภอ “มะนัง” คือชุมชนเล็กๆที่ถูกก่อตั้งขึ้นไม่ถึงร้อยปี แต่มีจุดเด่นที่น่าสนใจ คือความหลากหลายของผู้คนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในมะนัง คนในชุมชนล้วนมาจากจังหวัดต่างๆ ที่ใกล้เคียง

เพื่อเดินทางเข้ามาตั้งถิ่นฐานรกรากจนก่อเกิดเป็นสายใยสัมพันธ์ของคนในชุมชน กลุ่มชนต่างๆ ที่เข้ามาตั้งรกรากจากต่างถิ่น ส่วนใหญ่จะเป็นคนต่างจังหวัดที่เข้ามาจับจองที่ทำมาหากินในอดีตเมื่อ 40 กว่าปีมาแล้ว มะนังมีภูมิศาสตร์ที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติมากมาย มีป่าเขา น้ำตก เหมาะแก่การปลูกพืชไร่ทำสวน ผู้คนที่เข้ามาตั้งรกรากที่มะนัง จะมีอาชีพหลักคือทำสวนผลไม้เพราะดินอุดมสมบูรณ์อยู่ใกล้ภูเขาและแม่น้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี

มะนังเป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อต่างๆ เนื่องจากมะนัง เป็นชุมชนใหม่ที่เกิดขึ้นได้เพียงแค่ 1 ชั่วอายุคนเท่านั้นและผู้คนที่เข้ามาตั้งรกรากถิ่นฐานในอดีตมาจากหลากถิ่นต่างสถานที่ จึงทำให้เกิดความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี จนได้กลายเป็นชุมชนที่สามารถผสมผสานวัฒนธรรมต่างๆ ไว้ได้อย่างลงตัวจนเกิดมาเป็นมะนังในปัจจุบันนี้ คนในมะนังโดยส่วนใหญ่ต่างอยู่กันฉันพี่น้อง แม้ว่าจะมาจากหลายๆจังหวัดแต่เมื่อเข้ามาอยู่ในมะนังแล้วต่างก็ให้ความช่วยเหลือและอุปถัมภ์ค้ำชูเกื้อกูลกันเป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือในทุกๆ ด้าน

แผนที่จังหวัดสตูล

ภาพที่ 2.12 แผนที่จังหวัดสตูล
ที่มา : เทศบาลเมืองสตูล , 2559

สถานที่ท่องเที่ยวอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

อำเภอมะนังมีทรัพยากรป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ แหล่งต้นน้ำ ลำธารและสัตว์ อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อทำให้ผู้คนภายนอกเข้ามาชมซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนได้อีกทางหนึ่ง ได้แก่ ถ้ำภูเขาเพชร ล่องแก่งมะนัง ถ้ำระฆังทอง ถ้ำเจ็ดคต น้ำตกวังใต้หนาน เดินป่าชมหมู่บ้านชาไก วิหารจตุครามรามเทพ ชมรมภูผาโฮมสเตย์ และพิพิธภัณฑสถานบ้านรากไม้ ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทั้งสิ้น ทำให้ชาวบ้านในแถบนั้นสร้างธุรกิจรีสอร์ทต่างๆเพื่อรองรับกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มจำนวนมากยิ่งขึ้นในปัจจุบันนี้ด้วย

ตารางที่ 2.1 แสดงข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ทั้ง 7 แห่ง

สถานที่ท่องเที่ยว	รายละเอียด
1.ถ้ำเจ็ดคต (ที่มา : ศาลากลางจังหวัดสตูล, 2560)	ถ้ำเจ็ดคต มีลักษณะพิเศษ แตกต่างจากถ้ำอื่น ๆ มีลำคลองลอดถ้ำ คดเคี้ยวไปตามลักษณะธรรมชาติของตัวถ้ำมีถึง 7 คูหา เป็นที่มาของชื่อถ้ำแห่งนี้ดังนี้ สาวอ้อม นางคอย เพชรร่วง เจดีย์สามยอด น้ำทิพย์ ฉัตรทอง ส่องนภา ล่องแก่งวังสายธาร คลองลำโลน สายน้ำหลักของป่าต้นน้ำปากบารา น้ำใส หินสาย ธรรมชาติสมบูรณ์ เรียนรู้วิถีชาวชาไก สัมผัส น้ำตกวังสายทอง ที่มีธารน้ำไหลลดหลั่นผ่านชั้นหินปูนสีเหลืองอร่ามหลายชั้น ให้ชุ่มซ่า
2.บ้านพิพิธภัณฑสถานบ้านรากไม้ (ที่มา : ศาลากลางจังหวัดสตูล, 2560)	บ้านพิพิธภัณฑสถานบ้านรากไม้ ชูครากไม้ที่ฝังอยู่ในดินมาประดิษฐ์เป็นเครื่องเฟอร์นิเจอร์ เป็นงานอดิเรก วิธีการชูครากไม้พยายามรักษาสภาพเดิมของตอ และรากไว้ให้สมบูรณ์ที่สุด แล้วนำมาประดิษฐ์ ตกแต่งตามลักษณะของตอและราก จัดเป็นไม้เนื้อดีของภาคใต้

ตารางที่ 2.1 (ต่อ) แสดงข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ทั้ง 7 แห่ง

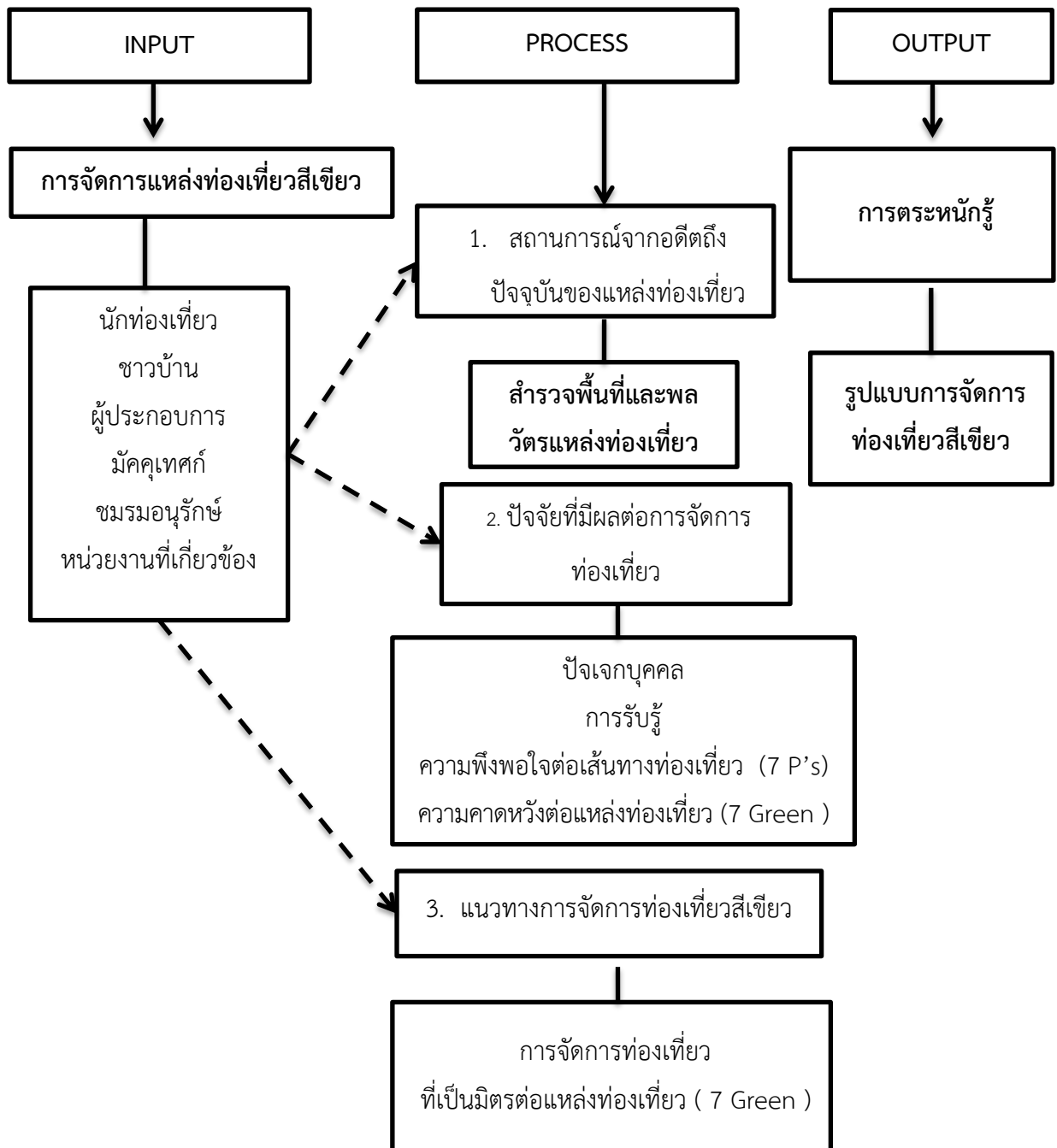
สถานที่ท่องเที่ยว	รายละเอียด
<p>3. ถ้ำภูผาเพชร</p> <p>(ที่มา : ศาลากลางจังหวัดสตูล, 2560)</p>	<p>ถ้ำภูผาเพชร เพชรเม็ดงามที่เจียรระโนแล้ว ในถ้ำประกอบไปด้วย ถ้ำน้อยใหญ่กว่า 20 ห้อง ชื่อเรียกต่างกันไป เช่น ห้องปะการัง มีหินงอกหินย้อยคล้ายปะการังในทะเล ห้องม่านเพชร ลักษณะคล้ายผ้าม่านแขวนซ้อนกัน ห้องพญานาคเห็นหินงอกต่อตัวกันคล้ายงูใหญ่หรือพญานาค ส่วนห้องสวนมรกตจะมีสีเขียว ส่องแสงระยิบระยับคล้ายสีของมรกต ล้วนเป็นการรังสรรค์ของธรรมชาติโดยแท้ เนื้อที่ภายในถ้ำ 50 ไร่ ทางขึ้นเป็นบันได 335 ขั้น</p>
<p>4. น้ำตกวังไต้หนาน</p> <p>(ที่มา : ศาลากลางจังหวัดสตูล, 2560)</p>	<p>น้ำตกวังไต้หนาน ทางเดินเข้าน้ำตกจะผ่านลำธารเล็ก ๆ และต้นไม้นานาพันธุ์เสน่ห์ของน้ำตกวังไต้หนานอยู่ที่น้ำตกชั้นแรกที่สูงลาด อยู่ห่างจากหน่วยพิทักษ์ป่าภูผาเพชร 7 กิโลเมตร เส้นทางเดินยังไม่ได้ลาดยาง แต่ก็สามารถเดินเท้าไปยังบริเวณแหล่งน้ำตกได้</p>
<p>5. วัดนิคมพัฒนาราม</p> <p>(ที่มา : ศาลากลางจังหวัดสตูล, 2560)</p>	<p>วัดนิคมพัฒนารามเป็นวัดราษฎร์มีพระวิหารรัตนชาติที่สร้างด้วยจตุคามทั้งหลังที่มีความงดงาม</p>
<p>6. น้ำตกหินปูนแห่งน้ำตกวังสายทอง</p> <p>(ที่มา : ศาลากลางจังหวัดสตูล, 2560)</p>	<p>ลักษณะหินคล้ายกลีบบัวลดหลั่นลงมาเป็นชั้นๆ สวยงามด้วยสายน้ำที่ไหลลงมาจากปากถ้ำ</p>

ตารางที่ 2.1 (ต่อ) แสดงข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ทั้ง 7 แห่ง

สถานที่ท่องเที่ยว	รายละเอียด
<p>7.วิถีชุมชน</p> <p>(ที่มา : ถ่ายโดยผู้วิจัย,2560)</p>	<p>เดินป่าชมหมู่บ้านซาไก เพื่อชมวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ตามแบบ</p>

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ นำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ที่ใช้กรอบแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้วิจัยสามารถสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อนำมาใช้ในเป็นแนวทางการดำเนินวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

ภาพที่ 2.13 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เพื่อเป็นการประยุกต์ใช้มาตรการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูลและพื้นที่อื่น ๆ ที่มีบริบทเดียวกัน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) กล่าวคือเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) และเพิ่มเติมด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) เพื่อให้ได้รายละเอียดที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

การศึกษาเชิงปริมาณผู้วิจัย กำหนดตัวอย่างคือนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวนทั้งหมด 40,571 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลปาล์มพัฒนา, 2559)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัด กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจาก จำนวนนักท่องเที่ยว คำนวณได้จากสูตรของ Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ ± 95 เปอร์เซนต์ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } n &= N/1+N(e)^2 \\ n &= \text{จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} \\ N &= \text{ประชากรทั้งหมด} \\ e &= \text{ค่าความคลาดเคลื่อน} \end{aligned}$$

เมื่อคำนวณออกมาได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 คนซึ่งเป็นตัวแทนของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนที่จะเกิดขึ้นในระหว่างการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการเก็บตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 400 คน ซึ่งตัวแทนกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการวิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเจาะจงนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในปี พ.ศ. 2559

ขั้นที่ 2 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) โดยกำหนดโควตานักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในปี พ.ศ. 2559ตามแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 7 แห่งแห่งละเท่าๆ กัน คือ 57 – 58 คน จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวรวมทั้งหมด 400 คน

ขั้นที่ 3 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ(Accidental Sampling) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในปี พ.ศ. 2559 ตามจำนวนและสถานที่ที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 จนครบ 400 คน

2. การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) ด้วยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) รวมทั้งใช้เครื่องมือแบบสำรวจศึกษาการจัดการเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ตามแนวของสุภางค์ จันทวานิช (2549) การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ระยะ ดังนี้

2.1 ระยะที่ 1 ก่อนลงพื้นที่เก็บข้อมูล

2.1.1 การศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในประเด็นสถานการณ์การท่องเที่ยว การจัดการแหล่งท่องเที่ยว การจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ทำการศึกษาจากงานเขียนวิชาการจากเอกสารของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

2.1.2 การออกแบบการวิจัย ผลการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยทำความเข้าใจวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปสาระสำคัญในการเป็นแนวทางเพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย และทำการออกแบบงานวิจัยให้สามารถตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัย ด้วยการกำหนดรูปแบบงานวิจัย กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยที่สามารถให้ข้อมูลได้ถูกต้อง กำหนดขั้นตอนในการวิจัยที่ชัดเจน สร้างเครื่องมือในการวิจัยที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการวิจัย และรวมถึงวิธีการเก็บข้อมูลให้สามารถเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด

2.1.3 การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยนำผลสรุปแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมากำหนดเครื่องมือการวิจัยให้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย และมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

2.2 ระยะที่ 2 เก็บข้อมูลศึกษาการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

สำรวจพื้นที่ในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้ง 7 แหล่ง กิจกรรมการท่องเที่ยว กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การสื่อความหมาย สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

2.3 ระยะที่ 3 เก็บข้อมูลการสำรวจเรื่องการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเน้นการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างเป็นหลัก โดยมีการสัมภาษณ์กลุ่มประชาชนในพื้นที่ซึ่งทำการแบ่งกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ตามตำแหน่งและบทบาทหน้าที่

ภายในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล แบ่งออกได้เป็น 5 กลุ่ม ประกอบด้วย ประชาชนในพื้นที่ในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการและชมรมอนุรักษ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 สัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำนวน 29 คน ทำการสัมภาษณ์ประชาชนในแต่ละหมู่บ้านทั้ง 19 หมู่บ้าน เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

2.3.2 สัมภาษณ์หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มีหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ทั้งสิ้น 30 หน่วยงาน เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และประสานเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลของข้าราชการในพื้นที่

2.3.3 สัมภาษณ์มัคคุเทศก์ จำนวน 8 คน เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และประสานเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลของข้าราชการ พนักงานและบุคลากรในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

2.3.4 สัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านอาหารและให้บริการด้านที่พัก รีสอร์ท จำนวน 25 คน เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

2.3.5 สัมภาษณ์สมาชิกชมรมอนุรักษ์ในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำนวน 29 คน ทำการสัมภาษณ์ประชาชนในแต่ละหมู่บ้านทั้ง 19 หมู่บ้าน เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

2.3.6 สังกศัตร์นักท่องเที่ยวแบบไม่มีส่วนร่วม เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้ร่วมกิจกรรม

2.3.7 การรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้มาจากการเก็บข้อมูลภาคสนาม นำมารวบรวม เรียบเรียงข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วน

2.3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาทำการสังเคราะห์ และวิเคราะห์เพื่อสรุปให้ได้การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

2.4 ระยะที่ 4 เก็บข้อมูลการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

2.4.1 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมีความรู้และเชี่ยวชาญด้านการจัดการการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เพื่อสะท้อนปัญหา และให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

2.4.2 การสังเคราะห์เนื้อหาจากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์ และทำการวิเคราะห์เพื่อสรุปให้ได้พัฒนาการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

2.5 ระยะเวลาที่ 5 การกำหนดการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

2.5.1 การวิเคราะห์การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูลที่ได้จากการศึกษาระยะที่ 3 และการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูลจากการศึกษาระยะที่ 4

2.5.2 การวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาয়กระตบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

2.5.3 กำหนดการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูลด้วยข้อสรุปของผู้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการดังนี้

1. ทำความเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสร้างการท่องเที่ยวจากเอกสารและงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เนื้อหาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดกรอบและวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างแบบสอบถามให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง
3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ให้ละเอียดแล้วนำมาสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับปัญหาและวัตถุประสงค์ของงานวิจัย พิจารณาการตั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิดในแบบสอบถามว่าเหมาะสมหรือไม่
4. นำแบบสอบถามที่ร่างไว้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาก่อน เพื่อตรวจสอบข้อผิดพลาดและแก้ไขก่อนใช้ลงพื้นที่ในการสำรวจ

ลักษณะของเครื่องมือ

1. แบบสอบถาม

แบบสอบถาม (Questionnaires) ใช้เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มชุมชนหน่วยงานภาครัฐและรวมถึงการรับรู้เส้นทาง ความพึงพอใจ ความคาดหวังต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ซึ่งลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิดและปลายปิด (Open-ended and Close-ended question) แบ่งส่วนแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกด้วยข้อมูลเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพหลักในปัจจุบัน และระดับรายได้ต่อเดือน มีลักษณะคำตอบเป็นแบบเลือกตอบได้เพียง 1 คำตอบ (checklist)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้เส้นทางท่องเที่ยว ซึ่งลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายปิดเป็นแบบเลือกตอบได้ 1 คำตอบ (checklist) และตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยว (7 P's) เป็นข้อคำถามปลายปิดที่ประกอบด้วย 7 ด้านดังนี้

1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	5	ข้อ
2. ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว	จำนวน	5	ข้อ
3. ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว	จำนวน	5	ข้อ
4. ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	5	ข้อ
5. ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	5	ข้อ
6. ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	5	ข้อ
7. ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	จำนวน	5	ข้อ

โดยแบ่งระดับคำตอบเป็น 5 ระดับตาม Likert scale ดังนี้

5	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
4	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับเป็นที่น่าพอใจ
3	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับเฉย ๆ
2	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับไม่ค่อยพอใจ
1	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับไม่พอใจ

จากการให้คะแนนตาม Likert scale ข้างต้นสามารถกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนได้โดยคิดจากสูตรการหาค่าพิสัยช่วงชั้นได้ตามสูตรดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่ต้องการ}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ดังนั้นจึงสามารถแบ่งคะแนนค่าเฉลี่ยเพื่อการแปลผลได้ดังนี้

ช่วงคะแนน 4.21 - 5.00	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ช่วงคะแนน 3.41 - 4.20	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับเป็นที่น่าพอใจ
ช่วงคะแนน 2.61 - 3.40	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับเฉย ๆ
ช่วงคะแนน 1.81 - 2.60	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับไม่ค่อยพอใจ
ช่วงคะแนน 1.00 - 1.80	หมายถึง	ความพึงพอใจอยู่ในระดับไม่พอใจ

ส่วนที่ 4 ความคาดหวังต่อการท่องเที่ยว ซึ่งลักษณะข้อคำถามเป็นแบบปลายปิดเป็นแบบเลือกตอบเพียง 1 คำตอบ (checklist) และตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2. แบบสัมภาษณ์

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมีการวางแผนแนวทางการตอบคำถามเป็นข้อ ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการให้ข้อมูลในแบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 4 ข้อ

1. ข้อมูลพื้นฐานของการจัดการท่องเที่ยว
2. ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว
3. ข้อมูลด้านการจัดการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
4. ข้อมูลด้านการกำหนดมาตรการป้องกันความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อแหล่งท่องเที่ยว (7 Green)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีมาตรการส่งเสริมและเพื่อรณรงค์ให้ร่วมกันสร้างสรรค์การท่องเที่ยวที่ใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม โดยท่านคิดว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน ผู้ประกอบการ มีการจัดระบบการจัดการท่องเที่ยว ภายใต้แนวคิด 7 Green ในด้านต่าง ๆ ด้านหัวใจสีเขียว การเดินทางสีเขียว ด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ด้านชุมชนสีเขียว ด้านกิจกรรมท่องเที่ยวสีเขียว การบริการสีเขียว ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามกระทำ 2 วิธี โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิธีการที่ 1 ทำการหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) จากผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบดังรายนามต่อไปนี้

1. รศ.ดร.ปาริชาติ	วิสุทธิสมาจาร	อาจารย์ที่ปรึกษา
2. ดร.นราวดี	บัวขวัญ	
3. รศ.ดร. วีระพล	ทองมา	
4. ผศ.เกื้อกุล	สุนันทเกษม	
5. ดร.ปรัชญาภรณ์	ไชยคช	

การตรวจสอบโดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์
แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร
เกณฑ์

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

โดยการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามพบว่า มีข้อที่ควรปรับปรุงดังนี้

1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว ทำการปรับปรุงข้อคำถามในข้อ 1.2, 1.4 และ 1.5 (ภาคผนวก ก หน้า 171)
2. ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว ทำการปรับปรุงข้อคำถามในข้อ 2.4 (ภาคผนวก ก หน้า 172)
3. ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว ทำการปรับปรุงข้อคำถามในข้อ 3.4 (ภาคผนวก ก หน้า 172)
4. ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ทำการปรับปรุงข้อคำถามในข้อ 4.4 (ภาคผนวก ก หน้า 172)
5. ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ทำการปรับปรุงข้อคำถามในข้อ 5.4 (ภาคผนวก ก หน้า 172)
6. ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ทำการปรับปรุงข้อคำถามในข้อ 6.4 (ภาคผนวก ก หน้า 173)
7. ด้านกระบวนการในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ทำการปรับปรุงข้อคำถามในข้อ 7.4 (ภาคผนวก ก หน้า 173)

ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามครั้งนี้มีค่า 0.66 อยู่ในเกณฑ์มีค่าความเที่ยงตรง
ใช้ได้ นั้นแสดงว่าแบบสอบถามมีคุณภาพพอที่นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการที่ 2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามไป
ทำการทดสอบ (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นกลุ่มที่ในการศึกษาวิจัย จำนวน 30 คน และนำมา
หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach,1951 อ้างถึงกัลยา
วานิชย์บัญชาและฐิตา วานิชย์บัญชา, 2558) โดยใช้สูตรต่อไปนี้

$$\alpha = kr/[1-r(k-1)]$$

เมื่อ α หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคของแบบสอบถามทั้งฉบับ

K หมายถึง จำนวนคำถามที่ใช้ในการทดสอบ

r หมายถึง ผลรวมของค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์คำถามแต่ละคำถามรวมกัน

จากการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับในการวิจัยครั้งนี้มีค่าเท่ากับ 0.874 ซึ่งมากกว่าค่าที่กำหนดไว้ว่าควรมีค่า 0.80 ขึ้นไป (ไพศาล วรคำ, 2555) ค่าที่ได้ทั้งหมดแสดงว่าแบบสอบถามมีคุณภาพเพียงพอ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและหลังจากนั้นผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีการใช้สถิติดังนี้

1. แบบสอบถาม ใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที(t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One – way ANOVA) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson's Correlation Coefficient)

2. แบบสัมภาษณ์ ในการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป ซึ่งส่วนใหญ่ข้อมูลที่น่าวิเคราะห์จะเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive) ซึ่งได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ และจดบันทึก และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) คือ การกระทำกับข้อมูลที่ได้จากเอกสารเป็นข้อความบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ผลการศึกษาศาสนาการณ์จากอดีตถึงปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล พ.ศ. 2557 – 2559

2. ผลศึกษาปัจจัยและแนวทางที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล นำมาใช้ในการอธิบายผลข้อมูลจากแบบสอบถาม 400 ชุด แบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาด้านลักษณะประชากรของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาด้านการรับรู้เส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาคความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาคความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาคความคาดหวังต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

จากการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก จากแบบสัมภาษณ์ 92 ชุด ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมีการวางแผนการตอบคำถามเป็นข้อ ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการให้ข้อมูลในแบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อแหล่งท่องเที่ยว (7 Green)

3. ศึกษาารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

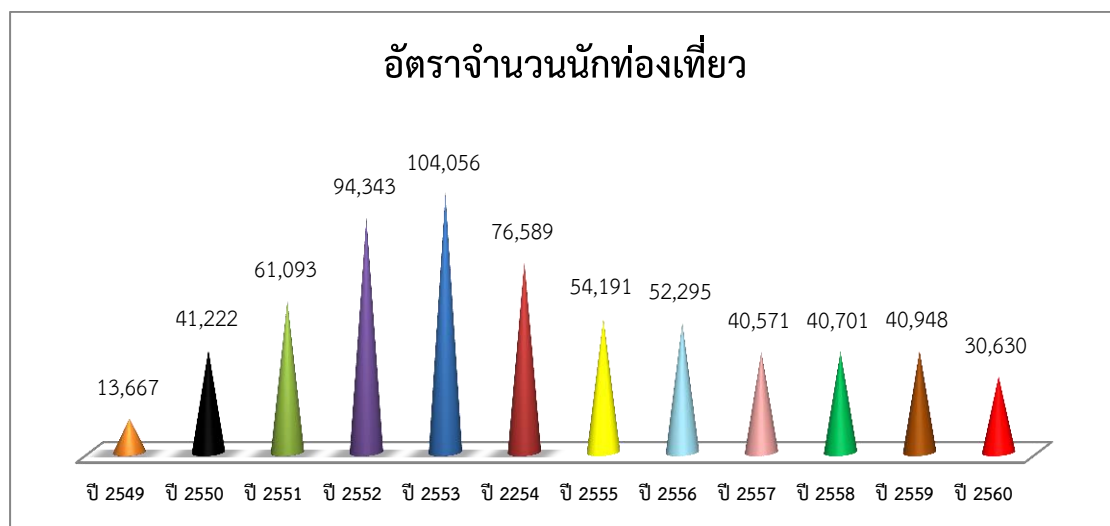
ในการศึกษารูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มีการนำแนวคิดของ 7 Green มาเป็นแนวทางในการศึกษาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยแบ่งการศึกษาในข้อมูลจากบุคคลในพื้นที่จำนวน 6 กลุ่ม ประกอบด้วยชาวบ้านหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ ชมรมอนุรักษ์ และนักท่องเที่ยว จำนวน

492 คน สามารถจัดทำตราแหล่งเที่ยวและเส้นทางการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ผลการวิจัย

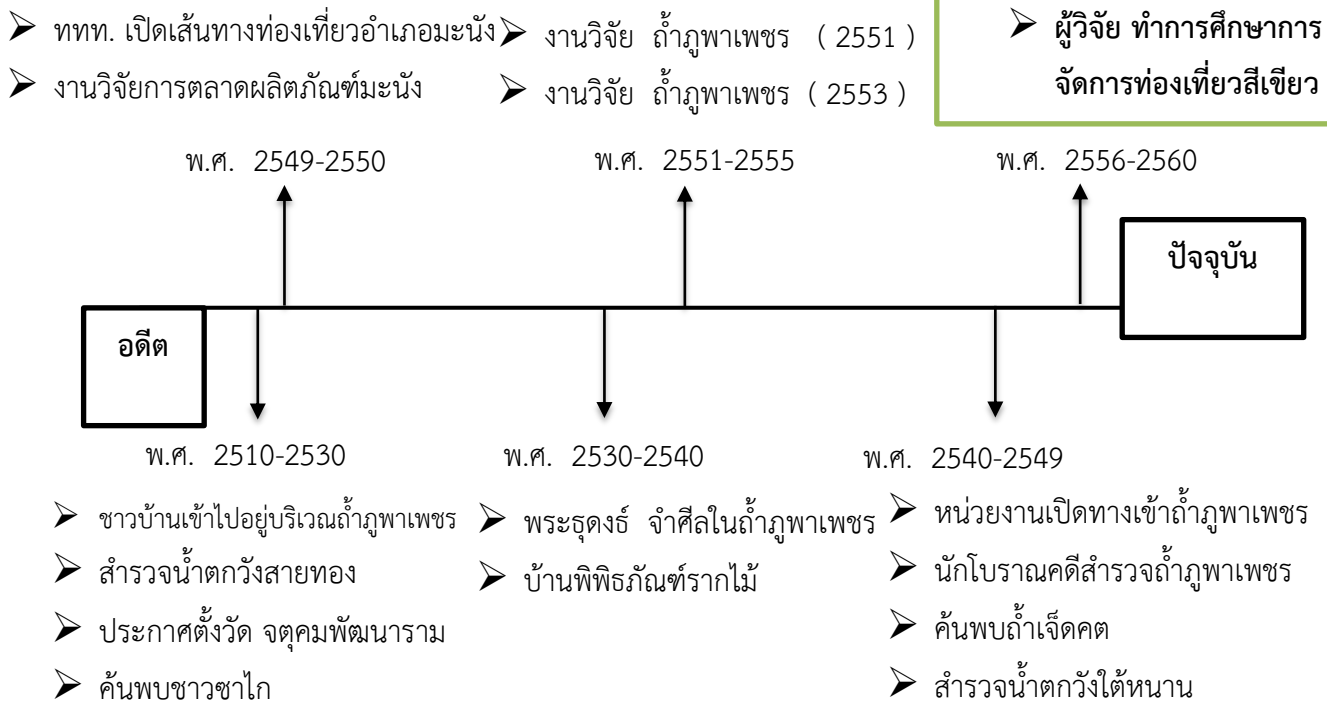
1. ศึกษาสถานการณ์จากอดีตถึงปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล พ.ศ. 2557 – 2559

การท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดสตูลได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ มะนังเป็นหนึ่งในอำเภอของจังหวัดสตูลที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสวยงามและความสมบูรณ์แหล่งหนึ่งในภาคใต้ ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ 7 แหล่ง ประกอบด้วยถ้ำเจ็ดคต บ้านพิพิธภัณฑสถานไม้ ถ้ำภูผาเพชร น้ำตกวังไต้หนาน วัดนิคมพัฒนาราม น้ำตกหินปูนแห่งน้ำตกวังสายทอง และวิถีชุมชน โดยได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียงและพื้นที่ต่างถิ่นเดินทางมาท่องเที่ยวจำนวนมาก ซึ่งการท่องเที่ยวในพื้นที่มะนังเริ่มเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2549 มีสถิตินักท่องเที่ยวจำนวน 13,667 คน จากนั้นเป็นต้นมานักท่องเที่ยวมีอัตราการท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนังมีจำนวนมากขึ้นโดยเริ่มตั้งแต่ปี 2549 – 2553 และเริ่มมีจำนวนลดลงตั้งแต่ปี 2554 – ปัจจุบัน (ดังภาพที่ 4.1) มีแนวโน้มลดลงอันเนื่องมาจากการจัดการในการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบของในพื้นที่มะนัง (ดังภาพที่ 4.2)

ภาพที่ 4.1 อัตรานักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลปาล์มพัฒนา (2559)

ที่ผ่านมาตั้งแต่เปิดอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เป็นสถานที่สำหรับการท่องเที่ยวจนถึงปัจจุบัน ดังแสดงในภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.3 แสดงพลวัตการท่องเที่ยวจากอดีตสู่ปัจจุบันของอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ที่มา : โดยผู้วิจัย, 2560

อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล พ.ศ. 2510 – 2530 เริ่มมีการค้นพบสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เช่น ถ้าฎพาเพชร น้ำตกวังสายทอง และแหล่งท่องเที่ยวตามวัฒนธรรม เช่น วัดจตุคมพัฒนารามและวิถีชุมชนชาวซาไก จากนั้นในปี พ.ศ. 2540 มีการเกิดขึ้นของบ้านพิพิธภัณฑร์ากไม้เพื่ออนุรักษ์ไม้โบราณให้คงอยู่ ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 – 2549 เริ่มมีการพบแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ได้แก่ ถ้าฎพาเพชร ถ้าฎเจ็ดคต และน้ำตกวังใต้หนาน และในปีพ.ศ.2549 เริ่มมีการเปิดเส้นทางท่องเที่ยวอำเภอมะนังเพื่อรองรับการขยายตัวทางการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศในอนาคต และเริ่มมีการเข้ามาทำการวิจัยในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในปี พ.ศ. 2551 และ พ.ศ. 2553 จากนั้นผู้วิจัยเริ่มเข้ามาทำการวิจัยในเรื่องของการจัดการท่องเที่ยวสี่เขี้ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในปี พ.ศ. 2556 – 2560 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการปรับปรุงระบบการจัดการท่องเที่ยวของอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต

การวิเคราะห์ตลาดการท่องเที่ยวสีเขียวอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

จากการสำรวจในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความเข้มแข็ง ฐานเศรษฐกิจของพื้นที่และการพัฒนาความร่วมมือในด้านเศรษฐกิจและสังคม การวิเคราะห์ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวโดยใช้ การวิเคราะห์ SWOT (Boseman et al., 1986) ในการวิเคราะห์เพื่อศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ในการดำเนินการในการจัดการท่องเที่ยวสีเขียว ให้สามารถ นำมาการกำหนดทิศทางการพัฒนาอำเภอมะนัง ให้มีการวางตำแหน่งตลาดท่องเที่ยวให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยใช้หลักการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก (SWOT) สามารถวิเคราะห์ไว้ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ SWOT ในการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

	ประโยชน์	ข้อควรระวัง
ภายใน	<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นอำเภอเล็กๆที่สามารถพัฒนาได้อย่างครอบคลุม 2. มีศักยภาพในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในพื้นที่ได้ 3. มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา 4. เป็นอำเภอที่มีศักยภาพด้านที่ตั้งเหมาะสมกับการพัฒนาและมีความมั่นคง ไม่มีปัญหาด้านการก่อการร้าย 	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีฐานการผลิตแคบพึ่งพาภาคเกษตรที่ขึ้นอยู่กับสินค้าไม่กี่ชนิด การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าและสินค้าส่งออกมีน้อย ขาดสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอ 2. ระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ยังไม่เพียงพอ/ การคมนาคมกับจังหวัดใกล้เคียงไม่สะดวก (ถนน สนามบิน ระบบการขนส่งทางบก) 3. ผู้ประกอบการและกลุ่มเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง ขาดองค์ความรู้ที่เหมาะสมในการดำเนินธุรกิจ 4. แหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม 5. ขาดความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว 6. คนในพื้นที่ขาดทักษะด้านภาษาในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว 7. คุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวยังไม่ได้มาตรฐาน

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

	ประโยชน์	ข้อควรระวัง
ภายนอก	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <ol style="list-style-type: none"> นโยบายของภาครัฐที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการค้าในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ อยู่ในโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) แนวทางการดำเนินงานของจังหวัดในการดึงดูดนักลงทุนจากต่างชาติ ยกระดับการท่องเที่ยวนิเวศให้ตระหนักเห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของวิถีชุมชนมะนัง กระแสการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และการท่องเที่ยวเชิงศึกษาเรียน มีการเชื่อมโยงนักท่องเที่ยวทั้งทางบกและทางน้ำในจังหวัดสตูล 	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <ol style="list-style-type: none"> มีความเสี่ยงจากความรุนแรงของสถานการณ์ 5 จังหวัดภาคใต้ มีคู่แข่งจากแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ของภูมิภาค เช่น จีน เวียดนาม พม่า เป็นต้น จิตสำนึกของนักลงทุน ผู้ประกอบการและประชาชนผู้อยู่อาศัยขาดความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม การเข้ามาของนักท่องเที่ยวขาดการจัดระเบียบนำมาซึ่งปัญหาทางสังคม เช่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการไม่ทำลายพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวให้เสื่อมโทรมจากการทิ้งขยะ

ในการวิเคราะห์ SWOT ในการดำเนินการในการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล พบว่า อำเภอมะนังจังหวัดสตูล พบว่า มะนังมีทรัพยากรที่มีความเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต ซึ่งกระแสการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นแนวโน้มที่ในอนาคตมีโอกาสในการขยายตัวทางเศรษฐกิจค่อนข้างมากประกอบกับอำเภอมะนังมีศักยภาพในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติและมีความหลากหลายทางด้าน วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา และนโยบายของภาครัฐที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการค้าในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ อยู่ในโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) ยกระดับการท่องเที่ยวนิเวศให้ตระหนักเห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของวิถีชุมชนมะนัง

2. ผลศึกษาปัจจัยและแนวทางที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ปัจจัยและแนวทางที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล นำมาใช้ในการอธิบายผลข้อมูลจากแบบสอบถาม 400 ชุด แบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ขั้นตอนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มนักท่องเที่ยว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่และร้อยละ ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มนักท่องเที่ยว

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	171	42.8
	หญิง	229	57.2
อายุ			
	ต่ำกว่า 20 ปี	60	15.0
	21 – 30 ปี	139	34.7
	31 – 40 ปี	101	25.3
	41 – 50 ปี	64	16.0
	51 – 60 ปี	30	7.5
	61 ปีขึ้นไป	6	1.5
สถานภาพสมรส			
	โสด	204	51.0
	สมรส	178	44.5
	หม้าย/หย่าร้าง	18	4.5
ระดับการศึกษา			
	ประถมศึกษา	27	6.7
	มัธยมศึกษา	108	27.0
	ปวช./อนุปริญญา	94	23.5
	ปริญญาตรี	133	33.3

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลักษณะประชากรของกลุ่มนักท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
สูงกว่าปริญญาตรี	38	9.5
อาชีพ		
พนักงานบริษัทเอกชน	63	15.8
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	68	17.0
รับจ้างทั่วไป	72	18.0
ธุรกิจส่วนตัว	94	23.5
แม่บ้าน	38	9.5
นักเรียน/นักศึกษา	65	16.2
ระดับรายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	99	24.8
5,000 – 15,000 บาท	142	35.5
15,001 – 25,000 บาท	70	17.5
25,001 – 30,000 บาท	42	10.5
30,001 บาทขึ้นไป	47	11.7
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่านักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.2 มีช่วงอายุ 21-30 ปี มาเที่ยวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.7 มีสถานภาพโสดมาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล คิดเป็นร้อยละ 51.0 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 33.3 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 23.5 และมีรายได้ต่อเดือน 5,000 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.5

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลด้านการรับรู้เส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ขั้นตอนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการรับรู้เส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่และร้อยละ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของด้านการรับรู้เส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ด้านการรับรู้เส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	จำนวน	ร้อยละ
สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในพื้นที่อำเภอมะนัง*		
ถ้ำภูผาเพชร	385	45.7
ถ้ำเจ็ดคต	95	11.3
น้ำตกวังใต้หนาน	39	4.6
บ้านพิพิธภัณฑสถาน	137	16.3
วัดนิคมพัฒนาราม	37	4.4
แหล่งท่องเที่ยวชุมชน	34	4.0
น้ำตกหินปูนแห่งน้ำตกวังสายทอง	115	13.7
ความถี่ในการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล		
1 – 2 ครั้ง	94	23.5
3 – 5 ครั้ง	98	24.5
6 – 10 ครั้ง	18	4.5
มากกว่า 10 ครั้ง	6	1.5
ไม่ตอบ	184	46.0
ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว		
1 วัน	130	32.5
2 – 4 วัน	121	30.3
5 – 7 วัน	7	1.8
ไม่พัก / ไปกลับ	102	25.4
ยังไม่แน่ใจ	40	10.0

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านการรับรู้เส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	จำนวน	ร้อยละ
เหตุผลที่เดินทางมาท่องเที่ยว		
พักผ่อน/นันทนาการ	316	79.0
เยี่ยมญาติ/บุคคลรู้จัก	36	9.0
ประชุม/สัมมนา	33	8.2
ปฏิบัติงาน/ติดต่อธุรกิจ	15	3.8
ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว		
คนเดียว	3	0.7
คนรัก	34	8.4
เพื่อน	87	21.8
ครอบครัว	132	33.0
กรุ๊ปทัวร์	20	5.0
เพื่อนร่วมงาน	73	18.3
ทัศนศึกษา	51	12.8
การเลือกประเภทที่พักในขณะที่เดินทางท่องเที่ยว		
บ้านของตัวเอง/ญาติ/เพื่อน	67	16.8
บังกะโล/รีสอร์ต	175	43.8
บ้านรับรอง/โรงแรม	25	6.3
บ้านพักอุทยาน/กางเต็นท์	12	3.0
เดินทางไป-กลับ	121	30.3
ประเภทพาหนะในขณะที่เดินทางท่องเที่ยว		
รถจักรยานยนต์	16	4.0
รถยนต์ส่วนตัว	249	62.3
รถตู้	59	14.7
รถบัส	70	17.5
รถรับจ้างประจำทาง	6	1.5

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านการรับรู้เส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	จำนวน	ร้อยละ
สิ่งที่ดึงดูดใจให้เดินทางมาท่องเที่ยว		
กิจกรรมทางวัฒนธรรม	25	6.3
โบราณสถาน	27	6.8
ชมแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ	332	83.0
อาหารท้องถิ่น	10	2.5
ซื้อสินค้าพื้นเมือง	6	1.5
การรับรู้เส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล*		
การจัดแกลงข่าวประชาสัมพันธ์	59	7.3
แผ่นพับ/โปสเตอร์	71	8.8
หนังสือ/นิตยสารแนะนำการท่องเที่ยว	93	11.6
เอกสารหรือใบปลิวของบริษัททัวร์	51	6.3
เอกสารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	64	8.0
งานนิทรรศการการท่องเที่ยว	56	7.0
เพื่อน/คนใกล้ชิด	213	26.5
อินเทอร์เน็ต / เฟซบุ๊ก	178	22.1
โทรทัศน์/วิทยุ	20	2.4
รวม	400	100.0

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ส่วนใหญ่รับรู้เส้นทางถ้ำภูผาเพชร คิดเป็นร้อยละ 45.7 รองลงมารับรู้เส้นทางบ้านพิพิธภัณฑสถานไม้ คิดเป็นร้อยละ 16.3 รับรู้เส้นทางน้ำตกหินปูนแห่งน้ำตกวังสายทอง คิดเป็นร้อยละ 13.7 รับรู้เส้นทางถ้ำเจ็ดคต คิดเป็นร้อยละ 11.3 น้ำตกวังไต้หนาน คิดเป็นร้อยละ 4.6 วัดนิคมพัฒนาราม คิดเป็นร้อยละ 4.4 และอันดับสุดท้ายคือวิถีชุมชน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวเป็นจำนวน 3-5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวในพื้นที่เป็นจำนวน 1 วัน คิดเป็นร้อยละ 32.5 เหตุผลที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล คือเพื่อพักผ่อน/นันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 79.0 ผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวคือครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 33.0 ส่วนใหญ่

นักท่องเที่ยวพักบังกะโล/รีสอร์ต คิดเป็นร้อยละ 43.8 ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวใช้รถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 62.3 สิ่งที่น่าสนใจให้เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล คือชมแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 83.0 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รับรู้เส้นทางท่องเที่ยวจากเพื่อน/คนใกล้ชิด คิดเป็นร้อยละ 26.5

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ขั้นตอนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้จำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 7 ประเด็น ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว และด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านแหล่งท่องเที่ยว

ด้านแหล่งท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	พอใจมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่ค่อยพอใจ	ไม่พอใจ		
1. ความสวยงามและอัตลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว	12.8	14.3	32.7	32.5	7.7	2.9	ปานกลาง
2. ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว	8.5	23.3	43.0	21.3	4.0	3.1	ปานกลาง
3. แหล่งท่องเที่ยวมีความสะอาด มีถังสำหรับทิ้งขยะ	0.0	0.0	48.8	37.5	13.8	2.4	ปานกลาง
4. สถานที่พักค้างแรมมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบ	0.0	37.3	36.5	15.8	10.5	3.0	ปานกลาง
5. ความสะอาดของน้ำและลำคลอง ในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ	4.8	10.3	36.8	36.0	12.3	2.6	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	5.2	17.0	39.6	28.6	9.7	2.8	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านแหล่งท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.8) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.1) รองลงมาคือสถานที่พักค้างแรมมีสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.0) และน้อยที่สุดคือแหล่งท่องเที่ยวมีความสะอาด มีถึงสำหรับทิ้งขยะ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.6) โดยระดับความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับเฉยๆ คิดเป็นร้อยละ 39.6

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว

ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	พอใจ มาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่ค่อย พอใจ	ไม่พอใจ		
1. มีการกำหนดค่าบริการที่เป็นมาตรฐาน	16.0	37.3	30.8	8.5	7.5	3.5	มาก
2. ความเหมาะสมของราคาสินค้าและบริการ	14.3	36.8	30.0	11.8	7.3	3.4	มาก
3. กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติหลากหลาย	20.8	23.5	28.5	20.8	6.5	3.3	ปานกลาง
4. ท่านได้เรียนรู้ถึงวิถีชีวิตของคนท้องถิ่นในอดีตกาล	17.8	37.3	22.8	13.8	8.5	3.4	มาก
5. การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมกับพื้นที่ใกล้เคียง	16.5	20.5	35.5	15.8	11.8	3.1	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	17.1	31.1	29.5	14.1	8.3	3.3	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.3) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือมีการกำหนดค่าบริการที่เป็นมาตรฐาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.5) รองลงมาคือได้เรียนรู้ถึงวิถีชีวิตของคนท้องถิ่นในอดีตกาล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4) และน้อยที่สุดคือการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมกับพื้นที่ใกล้เคียง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.1) โดยระดับความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใจ คิดเป็นร้อยละ 31.1

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว

ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	พอใจมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่ค่อยพอใจ	ไม่พอใจ		
1. มีสถานที่จอดรถเพียงพอ เหมาะสม สะดวก ปลอดภัย	20.3	33.8	26.0	12.8	7.3	3.5	มาก
2. มีห้องน้ำที่สะอาดต่อการใช้งาน	3.8	8.5	20.5	44.3	23.0	2.3	น้อย
3. มีห้องน้ำที่เพียงพอ	3.8	6.3	19.0	40.0	31.0	2.1	น้อย
4. ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มมีจำนวนเพียงพอ	9.5	5.3	47.0	29.8	8.4	2.8	ปานกลาง
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่มมีราคาเหมาะสมกับคุณภาพอาหาร	13.3	19.5	37.5	20.7	9.0	3.1	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	10.1	14.7	30.0	29.5	15.7	2.7	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.7) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือมีสถานที่จอดรถเพียงพอ เหมาะสม สะดวก ปลอดภัย(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.5) รองลงมาคือร้านอาหารและเครื่องดื่มมีราคาเหมาะสมกับคุณภาพอาหาร(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.1) และน้อยที่สุดคือมีห้องน้ำที่เพียงพอ(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.1) โดยระดับความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับเฉยๆ คิดเป็นร้อยละ 30.0

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	พอใจมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่ค่อยพอใจ	ไม่พอใจ		
1. มีป้ายสัญลักษณ์บอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวชัดเจน	21.5	37.0	24.3	14.8	2.5	3.6	มาก
2. มีสถานพยาบาลที่น่าเชื่อถือและเพียงพอในยามฉุกเฉิน	9.5	16.8	35.8	32.5	5.5	2.9	ปานกลาง
3. การเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆมีความสะดวกและปลอดภัย	16.8	30.8	26.3	16.0	10.3	3.3	ปานกลาง
4. สาธารณูปโภคพื้นฐาน (ไฟฟ้า, น้ำดื่ม/น้ำใช้, โทรศัพท์สาธารณะ) มีคุณภาพ ใช้การได้ดี	16.0	19.5	36.5	15.3	12.8	3.1	ปานกลาง
5. ความต่อเนื่องของการทำการตลาดและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	9.3	11.8	36.8	33.0	9.3	2.8	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	14.6	23.2	31.9	22.3	8.1	3.1	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.1) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือมีป้ายสัญลักษณ์บอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวชัดเจน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6) รองลงมาคือการเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆมีความสะดวกและปลอดภัย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.3) และน้อยที่สุดคือมีความต่อเนื่องของการทำการตลาดและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.8) โดยระดับความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับเฉยๆ คิดเป็นร้อยละ 31.9

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว

ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	พอใจมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่ค่อยพอใจ	ไม่พอใจ		
1. มีคำแนะนำ เอกสารหรือบุคลากรหรือป้ายอย่างชัดเจน	17.5	31.0	32.0	14.5	5.0	3.4	มาก
2. มีเจ้าบ้าน/ชุมชนถ่ายทอดเรื่องราวความเป็นมาและความน่าสนใจของสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างเข้าใจ	17.8	31.0	31.5	14.0	5.7	3.4	มาก
3. มีเจ้าหน้าที่ให้บริการต้อนรับด้วยความสุภาพ เป็นมิตร	20.8	29.0	25.8	17.3	7.3	3.4	มาก
4. มีเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรการให้บริการเป็นระบบและเป็นขั้นตอน	18.5	30.8	26.5	16.3	8.0	3.4	มาก
5. มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเพียงพอ	14.3	17.5	28.5	28.3	11.5	2.9	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	17.8	28.1	28.9	18.1	7.5	3.3	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.3) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือมีคำแนะนำ เอกสารหรือบุคลากรหรือป้ายอย่างชัดเจน มีเจ้าบ้าน/ชุมชนถ่ายทอดเรื่องราวความเป็นมาและความน่าสนใจของสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างเข้าใจ มีเจ้าหน้าที่ให้บริการต้อนรับด้วยความสุภาพ เป็นมิตร และมีเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรการให้บริการเป็นระบบและเป็นขั้นตอน(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4) และน้อยที่สุดคือนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเพียงพอ(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.9) โดยระดับความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับเฉยๆ คิดเป็นร้อยละ 28.9

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	พอใจมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่ค่อยพอใจ	ไม่พอใจ		
1. มีการจัดสถานที่เพื่อใช้พักผ่อนหย่อนใจบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	21.8	28.8	31.0	12.5	6.0	3.5	มาก
2. มีมาตรการดูแลความปลอดภัยและการให้ข้อมูลความรู้	18.0	27.5	24.3	22.3	8.0	3.3	ปานกลาง
3. มีการจัดการขยะในแหล่งท่องเที่ยว	4.5	7.3	28.8	35.4	24.0	2.3	น้อย
4. มีการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	9.3	11.0	44.8	27.3	7.8	2.9	ปานกลาง
5. มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมการรักษาหรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว	5.5	7.8	29.0	40.0	17.8	2.4	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	11.8	16.5	31.6	27.5	12.7	2.9	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.9) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือมีการจัดสถานที่เพื่อใช้พักผ่อนหย่อนใจบริเวณแหล่งท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.5) รองลงมาคือมีมาตรการดูแลความปลอดภัยและการให้ข้อมูลความรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.3) และน้อยที่สุดคือมีการจัดการขยะในแหล่งท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.9) โดยระดับความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับเฉยๆ คิดเป็นร้อยละ 31.6

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	พอใจมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่ค่อยพอใจ	ไม่พอใจ		
1. มีการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ให้อยู่ในสภาพที่ดี	4.5	5.8	30.8	48.3	10.8	2.5	ปานกลาง
2. มีการดูแลสภาพแวดล้อมโดยรวมของแหล่งท่องเที่ยวในสภาพที่ดี	7.8	10.0	25.8	46.0	10.5	2.6	ปานกลาง
3. มีการแจ้งเตือนเกี่ยวกับกฎระเบียบ หรือข้อควรปฏิบัติ-ไม่ควรถูกปฏิบัติให้นักท่องเที่ยว	18.5	32.0	25.8	16.8	7.0	3.4	มาก
4. มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้เป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวที่หลากหลาย	3.5	9.3	25.3	42.5	19.5	2.4	น้อย
5. โดยรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจต่อการมาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวครั้งนี้มากน้อยแค่ไหน	4.8	8.5	42.5	29.8	14.5	2.6	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	7.8	13.1	30.0	36.7	12.5	2.7	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.7) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือมีการแจ้งเตือนเกี่ยวกับกฎระเบียบ หรือข้อควรปฏิบัติ-ไม่ควรถูกปฏิบัติให้นักท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4) รองลงมาคือมีการดูแลสภาพแวดล้อมโดยรวมของแหล่งท่องเที่ยวในสภาพที่ดี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.6) และน้อยที่สุดคือมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้เป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวที่หลากหลาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.4) โดยระดับความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่ค่อยพอใจ คิดเป็นร้อยละ 36.7

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ในการศึกษาตอนที่ 4 มีการใช้สถิติที่ใช้ในการอธิบายค่าที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ที่ใช้ในการอธิบายค่าความคิดเห็นรวมของกลุ่มตัวอย่างและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้ในการอธิบายการกระจายตัวของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนค่าส่วนค่าที่ ค่าเอฟและค่า Sig. ใช้ในการอธิบายการเปรียบเทียบตามระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามเพศ

ประเด็น	เพศ				t-value	Sig
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านแหล่งท่องเที่ยว	2.7	0.6	2.8	0.6	-1.531	.127
2.ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว	3.2	0.9	3.5	0.9	-2.433*	.015
3.ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว	2.7	0.8	2.8	0.8	-1.284	.200
4.ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	3.1	0.9	3.2	0.9	-1.711	.088
5.ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว	3.2	0.9	3.4	0.9	-2.256*	.025
6.ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว	2.8	0.8	2.9	0.8	-1.325	.186
7.ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	2.6	0.6	2.7	0.6	-.806	.421
รวมทุกด้าน	2.9	0.7	3.0	0.7	-1.929	.054

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยวและด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว และด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามอายุ

ประเด็น	อายุ												F-value	Sig
	ต่ำกว่า 20 ปี		20-30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51-60 ปี		61 ปีขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว	3.2	0.5	2.9	0.6	2.7	0.7	2.6	0.7	2.6	0.7	2.8	0.5	7.254***	0.000
2. ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว	4.1	0.5	3.4	1.0	3.0	1.1	3.1	0.9	2.9	0.8	3.5	0.3	12.365***	0.000
3. ด้านสถานที่กิจกรรม ท่องเที่ยว	3.4	0.7	2.7	0.7	2.6	0.8	2.5	0.7	2.5	0.8	2.7	0.2	10.901***	0.000
4. ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่ง ท่องเที่ยว	3.8	0.8	3.2	0.9	2.9	0.9	2.9	0.8	2.8	0.9	3.4	0.2	11.170***	0.000
5. ด้านบุคลากรในการแนะนำ แหล่งท่องเที่ยว	4.1	0.7	3.4	0.9	2.9	1.0	2.9	0.9	2.9	0.9	3.5	0.5	13.021***	0.000
6. ด้านการตระหนักต่อแหล่ง ท่องเที่ยว	3.5	0.6	2.9	0.8	2.7	0.8	2.6	0.7	2.6	0.8	2.8	0.5	10.850***	0.000
7. ด้านกระบวนการจัดการ แหล่งท่องเที่ยว	2.9	0.6	2.8	0.6	2.5	0.6	2.6	0.6	2.5	0.6	2.5	0.2	4.677***	0.000
รวมทุกด้าน	3.6	0.4	3.1	0.7	2.8	0.8	2.8	0.7	2.7	0.7	3.0	0.2	13.241***	0.000

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.12 พบว่า โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจในทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งได้แก่ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว และด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามอายุ ด้วยวิธีของ Scheffe

ประเด็น	\bar{X}	อายุ					
		ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ด้านแหล่งท่องเที่ยว							
ต่ำกว่า 20 ปี	3.1	-	.253	.473*	.530*	.590	.336
20-30 ปี	2.9		-	.220	.277	.336	.083
31-40 ปี	2.7			-	.057	.116	-.136
41-50 ปี	2.6				-	.059	-.193
51-60 ปี	2.6					-	-.253
61 ปีขึ้นไป	2.8						-
ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว							
ต่ำกว่า 20 ปี	4.1	-	.654*	1.052*	.958*	1.196*	.623
20-30 ปี	3.4		-	.398	.304	.542	-.030
31-40 ปี	3.0			-	-.093	.144	-.429
41-50 ปี	3.1				-	.237	-.335
51-60 ปี	2.9					-	-.573
61 ปีขึ้นไป	3.5						-

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	อายุ					
		ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว							
ต่ำกว่า 20 ปี	3.4	-	.604*	.770*	.815*	.853*	.613
20-30 ปี	2.7		-	.166	.211	.249	.009
31-40 ปี	2.6			-	.444	.082	-.157
41-50 ปี	2.5				-	.037	-.202
51-60 ปี	2.5					-	-.240
61 ปีขึ้นไป	2.7						-
ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว							
ต่ำกว่า 20 ปี	3.8	-	.598*	.931*	.878*	1.026*	.440
20-30 ปี	3.2		-	.333	.280	.428	-.158
31-40 ปี	2.9			-	-.052	.095	-.491
41-50 ปี	2.9				-	.148	-.438
51-60 ปี	2.8					-	-.586
61 ปีขึ้นไป	3.4						-
ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว							
ต่ำกว่า 20 ปี	4.1	-	.621*	1.077*	1.068*	1.063*	.550
20-30 ปี	3.4		-	.456*	.447	.442	-.071
31-40 ปี	2.9			-	-.008	-.014	-.527
41-50 ปี	2.9				-	-.005	-.518
51-60 ปี	2.9					-	-.513
61 ปีขึ้นไป	3.5						-
ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว							
ต่ำกว่า 20 ปี	3.5	-	.545*	.758*	.857*	.843*	.696
20-30 ปี	2.9		-	.213	.311	.297	.151
31-40 ปี	2.7			-	.098	.084	-.061
41-50 ปี	2.6				-	-.013	-.160
51-60 ปี	2.6					-	-.146
61 ปีขึ้นไป	2.8						-

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	อายุ					
		ต่ำกว่า 20 ปี	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว							
ต่ำกว่า 20 ปี	2.9	-	.176	.380*	.335	.463*	.390
20-30 ปี	2.8		-	.204	.159	.286	.213
31-40 ปี	2.5			-	-.044	.082	.009
41-50 ปี	2.6				-	.127	.054
51-60 ปี	2.5					-	-.073
61 ปีขึ้นไป	2.5						-
ภาพรวม							
ต่ำกว่า 20 ปี	2.9	-	.493*	.777*	.777*	.862*	.521
20-30 ปี	2.8		-	.284	.284	.369	.028
31-40 ปี	2.5			-	.000	.084	-.256
41-50 ปี	2.6				-	.084	-.256
51-60 ปี	2.5					-	-.340
61 ปีขึ้นไป	2.5						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี กับประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 20-60 ปี มีความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 31-50 ปี มีความพึงพอใจต่อด้านแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 20-50 ปี มีความพึงพอใจต่อด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว และด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 31-40 ปี และนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 51-60 ปี มีความพึงพอใจต่อด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามสถานภาพสมรส

ประเด็น	สถานภาพสมรส						F-value	Sig
	โสด		สมรส		หม้าย/หย่า ร้าง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านแหล่งท่องเที่ยว	2.9	0.6	2.6	0.7	2.8	0.7	11.265***	.000
2.ด้านคุณค่าจากการ ท่องเที่ยว	3.6	0.9	3.1	1.0	3.1	.9	12.175***	.000
3.ด้านสถานที่กิจกรรม ท่องเที่ยว	2.9	0.8	2.6	0.8	2.6	0.7	9.930***	.000
4.ด้านการประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยว	3.3	.09	2.9	0.9	3.0	0.9	9.273***	.000
5.ด้านบุคลากรในการ แนะนำแหล่งท่องเที่ยว	3.6	0.9	3.0	1.0	3.2	0.9	13.572***	.000
6.ด้านการตระหนักต่อ แหล่งท่องเที่ยว	3.1	0.7	2.7	0.8	2.7	0.9	13.589***	.000
7.ด้านกระบวนการ จัดการแหล่งท่องเที่ยว	2.8	0.6	2.6	0.6	2.7	0.8	5.374**	.005
รวมทุกด้าน	3.2	0.7	2.8	0.8	2.9	0.8	13.973	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.14 พบว่า โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวที่มีสภาพสมรสต่างกันมีความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจในทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งได้แก่ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว และด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว ยกเว้นด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามสถานภาพสมรส ด้วยวิธีของ Scheffe

ประเด็น	\bar{X}	สถานภาพสมรส		
		โสด	สมรส	หม้าย/หย่าร้าง
ด้านแหล่งท่องเที่ยว				
โสด	2.94	-	.306*	.184
สมรส	2.63		-	-.122
หม้าย/หย่าร้าง	2.76			-
ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว				
โสด	3.58	-	.470*	.522
สมรส	3.11		-	.051
หม้าย/หย่าร้าง	3.06			-
ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว				
โสด	2.90	-	.339*	.338
สมรส	2.57		-	-.002
หม้าย/หย่าร้าง	2.57			-
ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว				
โสด	3.33	-	.394*	.283
สมรส	2.93		-	-.111
หม้าย/หย่าร้าง	3.04			-
ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว				
โสด	3.55	-	.515*	.371
สมรส	3.03		-	-.144
หม้าย/หย่าร้าง	3.18			-
ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว				
โสด	2.76	-	.405*	.379
สมรส	2.56		-	-.025
หม้าย/หย่าร้าง	2.70			-

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	สถานภาพสมรส		
		โสด	สมรส	หม้าย/หย่าร้าง
ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว				
โสด	2.76	-	.201*	.064
สมรส	2.56		-	-.137
หม้าย/หย่าร้าง	2.70			-
รวมทุกด้าน				
โสด	3.16	-	.376*	.306
สมรส	2.79		-	-.069
หม้าย/หย่าร้าง	2.86			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพโสด กับประชาชนที่มีสถานภาพสมรส มีความพึงพอใจทั้งโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกๆ ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว และด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามระดับการศึกษา

ประเด็น	ระดับการศึกษา										F-value	Sig
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		ปวช./ อนุปริญญา		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านแหล่งท่องเที่ยว	2.87	0.63	2.87	0.69	2.79	0.58	2.75	0.65	2.68	.691	.918	.454
ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว	3.79	0.99	3.55	1.02	3.41	0.89	3.15	0.98	2.97	0.93	5.534***	.000
ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว	2.99	0.97	2.87	0.82	2.75	0.65	2.63	0.77	2.52	0.77	3.006*	.018
ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	3.44	0.87	3.32	0.95	3.19	0.86	2.99	0.92	2.82	0.81	4.153**	.003
ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว	3.64	1.16	3.51	1.03	3.40	0.93	3.12	0.95	2.86	0.91	5.300***	.000
ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว	2.92	0.89	3.05	0.83	2.96	0.70	2.74	0.78	2.57	0.79	4.089**	.003
ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	2.79	0.69	2.77	0.68	2.67	0.51	2.60	0.59	2.57	0.55	1.630	.166
รวมทุกด้าน	3.20	0.78	3.14	0.77	3.02	0.61	2.85	0.71	2.71	0.70	4.448**	.002

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.16 พบว่า โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยวและด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ด้านแหล่งท่องเที่ยวและด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามระดับการศึกษา ด้วยวิธีของ Scheffe

ประเด็น	\bar{X}	ระดับการศึกษา				
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปวช./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว						
ประถมศึกษา	3.79	-	.235	.372	.638*	.817*
มัธยมศึกษา	3.55		-	.137	.403*	.582*
ปวช./อนุปริญญา	3.41			-	.265	.444
ปริญญาตรี	3.15				-	.179
สูงกว่าปริญญาตรี	2.97					-
ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว						
ประถมศึกษา	2.99	-	.119	.242	.361*	.477*
มัธยมศึกษา	2.87		-	.123	.243	3.58
ปวช./อนุปริญญา	2.75			-	.119	.235
ปริญญาตรี	2.63				-	.116
สูงกว่าปริญญาตรี	2.52					-
ด้านกิจกรรมประชาสัมพันธ์แหล่ง ท่องเที่ยว						
ประถมศึกษา	3.44	-	-.113	.246	.452*	.621*
มัธยมศึกษา	3.32		-	.133	.339	.508
ปวช./อนุปริญญา	3.19			-	.207	.376
ปริญญาตรี	2.99				-	.169
สูงกว่าปริญญาตรี	2.82					-

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	ระดับการศึกษา				
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปวช./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่ง						
ท่องเที่ยว						
ประถมศึกษา	3.64	-	.126	.237	.512	.779*
มัธยมศึกษา	3.51		-	.111	.386	.653*
ปวช./อนุปริญญา	3.40			-	.275	.542
ปริญญาตรี	3.12				-	.267
สูงกว่าปริญญาตรี	2.86					-
ด้านการตระหนักต่อท่องเที่ยว						
ประถมศึกษา	2.92	-	-.135	-.037	.177	.350
มัธยมศึกษา	3.05		-	.098	.312	.485*
ปวช./อนุปริญญา	2.96			-	.214	.387
ปริญญาตรี	2.74				-	.173
สูงกว่าปริญญาตรี	2.57					-
รวมทุกด้าน						
ประถมศึกษา	3.20	-	.067	.179	.348	.492
มัธยมศึกษา	3.14		-	.111	.281	.425*
ปวช./อนุปริญญา	3.02			-	.169	.313
ปริญญาตรี	2.85				-	.144
สูงกว่าปริญญาตรี	2.71					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา กับ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กับ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักท่องเที่ยวนักที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาแก่นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยวและด้านกิจกรรมประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักท่องเที่ยวนักที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีแก่นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักท่องเที่ยวนักที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีแก่นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความพึงพอใจด้านการตระหนักต่อท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามอาชีพหลักในปัจจุบัน

ประเด็น	อาชีพหลักในปัจจุบัน												F-value	Sig
	พนักงานบริษัทเอกชน		รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ		รับจ้างทั่วไป		ธุรกิจส่วนตัว		แม่บ้าน		นักเรียน/ นักศึกษา			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านแหล่งท่องเที่ยว	2.77	0.51	2.81	0.61	2.80	0.58	2.77	0.64	2.13	0.74	3.22	0.47	16.062***	.000
ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว	3.32	0.77	3.32	0.87	3.30	1.01	3.25	1.00	2.58	1.20	4.02	0.69	12.212***	.000
ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว	2.84	0.57	2.81	0.78	2.64	0.75	2.64	0.77	2.12	0.87	3.18	0.66	11.230***	.000
ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่ง ท่องเที่ยว	3.19	0.71	3.10	0.79	3.15	0.97	3.01	0.89	2.52	1.03	3.68	0.83	9.434***	.000
ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่ง ท่องเที่ยว	3.44	0.84	3.21	1.00	3.18	0.95	3.28	0.97	2.58	1.22	3.86	0.77	9.392***	.000
ด้านการตระหนักต่อแหล่ง ท่องเที่ยว	3.00	0.73	2.85	0.73	2.80	0.69	2.80	0.77	2.17	0.95	3.34	0.64	12.724***	.000
ด้านกระบวนการจัดการแหล่ง ท่องเที่ยว	2.61	0.44	2.61	0.52	2.70	0.61	2.69	0.62	2.14	0.60	3.05	0.54	13.026***	.000
รวมทุกด้าน	3.03	0.54	2.96	0.67	2.94	0.68	2.92	0.73	2.32	0.89	3.48	0.49	14.946***	.000

จากตารางที่ 4.18 พบว่า โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพหลักต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจในทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามอาชีพหลักในปัจจุบัน ด้วยวิธีของ Scheffe

ประเด็น	\bar{X}	อาชีพหลักในปัจจุบัน					
		พนักงานบริษัทเอกชน	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว	แม่บ้าน	นักเรียน/นักศึกษา
ด้านแหล่งท่องเที่ยว							
พนักงานบริษัทเอกชน	2.77	-	-.047	-.035	-.009	.628*	-.450*
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.81		-	.012	.037	.675*	-.404*
รับจ้างทั่วไป	2.80			-	.026	.663*	-.415
ธุรกิจส่วนตัว	2.77				-	.638*	-.441*
แม่บ้าน	2.14					-	-1.079*
นักเรียน/นักศึกษา	3.22						-
ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว							
พนักงานบริษัทเอกชน	3.32	-	.000	.0123	.074	.736*	-.698*
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.32		-	.012	.074	.736*	-.698*
รับจ้างทั่วไป	3.30			-	.062	.724*	-.710
ธุรกิจส่วนตัว	3.25				-	.663*	-.772*
แม่บ้าน	2.58					-	-1.434
นักเรียน/นักศึกษา	4.02						-
ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว							
พนักงานบริษัทเอกชน	2.84	-	.029	.205	.201	.725*	-.340
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.81		-	.176	.171	.696*	-.369
รับจ้างทั่วไป	2.64			-	-.004	.520*	-.545*
ธุรกิจส่วนตัว	2.12				-	.525*	-.541*
แม่บ้าน	3.18					-	-1.066*
นักเรียน/นักศึกษา	2.74						-

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	อาชีพหลักในปัจจุบัน					
		พนักงาน บริษัทเอกชน	รับ ราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	รับจ้าง ทั่วไป	ธุรกิจ ส่วนตัว	แม่บ้าน	นักเรียน/ นักศึกษา
ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่ง							
ท่องเที่ยว							
พนักงานบริษัทเอกชน	3.19	-	.090	.043	.184	.675*	-.489
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.10		-	-.047	.094	.584	-.580*
รับจ้างทั่วไป	3.15			-	.141	.631	-.533*
ธุรกิจส่วนตัว	3.01				-	.491	-.674*
แม่บ้าน	2.52					-	-1.164*
นักเรียน/นักศึกษา	3.68						-
ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่ง							
ท่องเที่ยว							
พนักงานบริษัทเอกชน	3.44	-	.239	.234	.164	.860*	-.411
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.21		-	.205	-.075	.622	-.649*
รับจ้างทั่วไป	3.18			-	-.100	.596	-.675*
ธุรกิจส่วนตัว	3.28				-	.697*	-.575*
แม่บ้าน	2.58					-	-1.271*
นักเรียน/นักศึกษา	3.86						-
ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว							
พนักงานบริษัทเอกชน	3.00	-	.153	.198	.201	.829*	-.345
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.85		-	.044	.048	.676*	-.498*
รับจ้างทั่วไป	2.81			-	.003	.632*	-.542*
ธุรกิจส่วนตัว	2.80				-	.628*	-.546*
แม่บ้าน	2.17					-	-1.174*
นักเรียน/นักศึกษา	3.35						-

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	อาชีพหลักในปัจจุบัน					
		พนักงานบริษัทเอกชน	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	รับจ้างทั่วไป	ธุรกิจส่วนตัว	แม่บ้าน	นักเรียน/นักศึกษา
ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว							
พนักงานบริษัทเอกชน	2.61	-	.153	.198	.201	.829*	-.345
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.61		-	.044	.048	.676*	-.498*
รับจ้างทั่วไป	2.70			-	.003	.632*	-.542*
ธุรกิจส่วนตัว	2.69				-	.628*	-.546*
แม่บ้าน	2.14					-	-1.174*
นักเรียน/นักศึกษา	3.05						-
รวมทุกด้าน							
พนักงานบริษัทเอกชน	3.03	-	.067	.086	.105	.704*	-.453*
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.96		-	.019	0.38	.637*	-.519*
รับจ้างทั่วไป	2.94			-	.019	.619*	-.539*
ธุรกิจส่วนตัว	2.92				-	.599*	-.558*
แม่บ้าน	2.32					-	-1.157*
นักเรียน/นักศึกษา	3.48						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวที่เป็นแม่บ้านและนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีความพึงพอใจแตกต่างกันกับอาชีพอื่นๆ (พนักงานบริษัทเอกชน รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไปและธุรกิจส่วนตัว) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นแม่บ้านมีความพึงพอใจแตกต่างกันกับอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไปและธุรกิจส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษามีความพึงพอใจแตกต่างกันกับอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัวและแม่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นแม่บ้านมีความพึงพอใจ แตกต่างกับ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไปและธุรกิจส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีความพึงพอใจแตกต่างกับ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นแม่บ้านมีความพึงพอใจแตกต่างกับ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไปและธุรกิจส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีความพึงพอใจแตกต่างกับ อาชีพรับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัวและแม่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นแม่บ้านมีความพึงพอใจแตกต่างกับ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีความพึงพอใจแตกต่างกับ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัวและแม่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นแม่บ้านมีความพึงพอใจแตกต่างกับ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนและธุรกิจส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีความพึงพอใจแตกต่างกับ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัวและแม่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยวและด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่เป็นแม่บ้านมีความพึงพอใจแตกต่างกับ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไปและธุรกิจส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีความพึงพอใจแตกต่างกับ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไป ธุรกิจส่วนตัวและแม่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน

ประเด็น	ระดับรายได้ต่อเดือน										F-value	Sig
	ต่ำกว่า 5,000 บาท		5,001-15,000 บาท		15,001-25,000 บาท		25,001-30,000 บาท		30,000 บาทขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	ด้านแหล่งท่องเที่ยว	3.04	0.48	2.81	0.73	2.55	0.61	2.66	0.54	2.71		
ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว	3.96	0.64	3.33	1.09	2.97	0.96	3.00	0.73	2.96	0.93	17.556***	.000
ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว	3.13	0.66	2.69	0.82	2.58	0.75	2.55	0.61	2.49	0.81	9.645***	.000
ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	3.64	0.79	3.08	0.95	2.96	0.93	2.79	0.64	2.83	0.84	12.466***	.000
ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว	3.91	0.74	3.23	1.05	3.05	1.02	2.92	0.75	2.95	0.95	15.259***	.000
ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว	3.27	0.59	2.86	0.87	2.67	0.82	2.59	0.60	2.61	0.71	10.788***	.000
ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	2.93	0.58	2.64	0.64	2.51	0.51	2.51	0.44	2.61	0.65	7.294***	.000
รวมทุกด้าน	3.41	0.47	2.95	0.79	2.76	0.72	2.72	0.53	2.74	0.70	15.217***	.000

จากตารางที่ 4.20 พบว่า โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพึงพอใจในทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน ด้วยวิธีของ Scheffe

ประเด็น	\bar{X}	ระดับรายได้ต่อเดือน				
		ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001- 15,000 บาท	15,001- 25,000 บาท	25,001- 30,000 บาท	30,000 บาทขึ้นไป
ด้านแหล่งท่องเที่ยว						
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.05	-	.241	.499*	.391*	.334
5,001-15,000 บาท	2.81		-	.258	.149	.092
15,001-25,000 บาท	2.55			-	-.109	-.166
25,001-30,000 บาท	2.66				-	-.058
30,000 บาทขึ้นไป	2.71					-
ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว						
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.96	-	.631*	.988*	.955*	1.002*
5,001-15,000 บาท	3.33		-	.357	.323	.371
15,001-25,000 บาท	2.97			-	-.033	.014
25,001-30,000 บาท	3.00				-	.047
30,000 บาทขึ้นไป	2.96					-
ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว						
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.13	-	.437*	.548*	.578*	.640*
5,001-15,000 บาท	2.69		-	.111	.141	.204
15,001-25,000 บาท	2.58			-	.029	.092
25,001-30,000 บาท	2.55				-	.063
30,000 บาทขึ้นไป	2.49					-
ด้านกิจกรรมประชาสัมพันธ์แหล่ง ท่องเที่ยว						
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.64	-	.558*	.685*	.857*	.808*
5,001-15,000 บาท	3.08		-	.127	.299	.250
15,001-25,000 บาท	2.96			-	.171	.123
25,001-30,000 บาท	2.79				-	-.048
30,000 บาทขึ้นไป	2.83					-

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ประเด็น	\bar{X}	ระดับรายได้ต่อเดือน				
		ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001- 15,000 บาท	15,001- 25,000 บาท	25,001- 30,000 บาท	30,000 บาทขึ้นไป
ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่ง						
ท่องเที่ยว						
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.91	-	.675*	.858*	.985*	.960*
5,001-15,000 บาท	3.23		-	.182	.309	.285
15,001-25,000 บาท	3.05			-	.128	.102
25,001-30,000 บาท	2.92				-	-.025
30,000 บาทขึ้นไป	2.95					-
ด้านการตระหนักต่อท่องเที่ยว						
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.27	-	.407*	.597*	.673*	.660*
5,001-15,000 บาท	2.86		-	.191	.267	.253
15,001-25,000 บาท	2.67			-	.076	.062
25,001-30,000 บาท	2.59				-	-.013
30,000 บาทขึ้นไป	2.61					-
ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว						
ต่ำกว่า 5,000 บาท	2.93	-	.297*	.422*	.424*	.325*
5,001-15,000 บาท	2.64		-	.125	.127	.028
15,001-25,000 บาท	2.51			-	.002	-.097
25,001-30,000 บาท	2.51				-	-.099
30,000 บาทขึ้นไป	2.60					-
รวมทุกด้าน						
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.41	-	.464*	.657*	.695*	.676*
5,001-15,000 บาท	2.95		-	.193	.231	.212
15,001-25,000 บาท	2.76			-	.038	.019
25,001-30,000 บาท	2.71				-	-.019
30,000 บาทขึ้นไป	2.74					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือนมีความพึงพอใจแตกต่างกันกับนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 5,001 บาทถึง 30,000 บาทขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

นักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือนมีความพึงพอใจ ในทุกๆ ด้าน คือ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ด้านการตระหนักต่อท่องเที่ยวและด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกันกับนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 5,001 บาทถึง 30,000 บาทขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 ความคาดหวังต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ขั้นตอนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ความคาดหวังต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ดังตารางที่ 4.22 – 4.23

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนและร้อยละของความคาดหวังของนักท่องเที่ยวต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ความคาดหวังต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	จำนวน	ร้อยละ
ความคาดหวังต่อเส้นทางท่องเที่ยว*		
ความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ/ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว	216	15.8
ความสมบูรณ์และความสวยงามของธรรมชาติ	271	19.8
ได้พักผ่อนในบรรยากาศที่ดี อากาศสดชื่น	237	17.3
สถานที่ที่มีความสะดวก/สะอาด/ปลอดภัย	221	16.2
ความสะดวกของทางเดินในแหล่งท่องเที่ยว	203	14.9
เจ้าหน้าที่และชุมชนให้บริการด้วยความเป็นมิตร/มีความเป็นกันเอง	107	7.8
การต้อนรับและการอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	111	8.2
สิ่งที่ควรปรับปรุง*		
ความสะอาด	294	30.8
พาหนะเดินทาง	82	8.6
ความปลอดภัย	140	14.7
ที่พัก	110	11.5

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ความคาดหวังต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	จำนวน	ร้อยละ
การอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว	187	19.6
เอกสารท่องเที่ยว	65	6.8
การให้ข้อมูลของเจ้าหน้าที่	75	7.9
สิ่งที่คาดหวังให้มีการจัดการท่องเที่ยว*		
หัวใจสีเขียว	179	18.7
การเดินทางสีเขียว	86	9.0
แหล่งท่องเที่ยวสีเขียว	278	29.1
ชุมชนสีเขียว	71	7.4
กิจกรรมท่องเที่ยวสีเขียว	110	11.5
การบริการสีเขียว	61	6.4
ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	171	17.9
ความต้องการหรือคาดหวัง		
มา	178	44.5
ไม่มา	140	35.0
ไม่แน่ใจ	82	20.5
รวม	400	100.0

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.22 พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคาดหวังต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านความสมบูรณ์และความสวยงามของธรรมชาติสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 19.8 ลำดับที่ 2 คือ ได้พักผ่อนในบรรยากาศที่ดี อากาศสดชื่น คิดเป็นร้อยละ 17.3 ลำดับที่ 3 คือสถานที่ที่มีความสะอาด/สะอาด/ปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 16.2 สิ่งที่ควรปรับปรุงใน 3 ลำดับแรกคือด้านความสะอาดสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 30.8 ลำดับที่ 2 คือการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 19.6 และลำดับที่ 3 คือความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 14.7 สิ่งที่คาดหวังให้มีการจัดการท่องเที่ยวใน 3 ลำดับแรกคือด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 29.1 ลำดับที่ 2 คือด้านหัวใจสีเขียว คิดเป็นร้อยละ 18.7 และลำดับที่ 3 คือความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 17.9 และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการหรือคาดหวังเดินทางกลับมาท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง คิดเป็นร้อยละ 44.5

ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวทั้ง 7 ของการจัดการท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

	p1	p2	p3	p4	p5	p6	p7	g1	g2	g3	g4	g5	g6	g7
p1	1													
p2	.088	1												
p3	-.036	.452**	1											
p4	.113*	.354**	.475**	1										
p5	.147**	.158**	.337**	.162**	1									
p6	.374**	-.024	.101*	.266**	.483**	1								
p7	.137**	.295**	-.039	.377**	.192**	.358**	1							
g1	-.129**	.127**	.179**	.240**	.045	.109*	.170**	1						
g2	-.089*	.089*	.130**	.185**	.054	.118**	.148**	.915**	1					
g3	-.117**	.111*	.110*	.195**	.052	.121**	.183**	.921**	.897**	1				
g4	-.071	.133**	.127**	.201**	.079	.097*	.175**	.883**	.883**	.888**	1			
g5	-.091*	.116*	.179**	.247**	.049	.088	.156**	.926**	.843**	.848**	.930**	1		
g6	.104*	.121**	.200**	.054	.422**	.476**	.079	.095*	.100*	.107*	.100*	.083	1	
g7	.154**	.113*	-.016	-.335**	.193**	.074	-.123**	-.034	-.014	-.041	-.023	-.035	.285**	1

หมายเหตุ

p1	หมายถึง	ด้านแหล่งท่องเที่ยว	g1	หมายถึง	หัวใจสีเขียว
p2	หมายถึง	ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว	g2	หมายถึง	การเดินทางสีเขียว
p3	หมายถึง	ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว	g3	หมายถึง	แหล่งท่องเที่ยวสีเขียว
p4	หมายถึง	ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	g4	หมายถึง	ชุมชนสีเขียว
p5	หมายถึง	ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่ง ท่องเที่ยว	g5	หมายถึง	กิจกรรมท่องเที่ยวสีเขียว
p6	หมายถึง	ด้านการตระหนักรู้ต่อแหล่งท่องเที่ยว	g6	หมายถึง	การบริการสีเขียว
p7	หมายถึง	ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	g7	หมายถึง	ความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

จากตารางที่ 4.23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวทั้ง 7 ของการจัดการท่องเที่ยวในอำเภอแม่เงน จังหวัดสตูล พบว่า

ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับด้านหัวใจสีเขียว ด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์กับด้านการเดินทางสีเขียว กิจกรรมท่องเที่ยวสีเขียว การบริการสีเขียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับด้านหัวใจสีเขียว ชุมชนสีเขียว และการบริการสีเขียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์กับด้านการเดินทางสีเขียว แหล่งท่องเที่ยวสีเขียว กิจกรรมท่องเที่ยวสีเขียวและความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับด้านหัวใจสีเขียว การเดินทางสีเขียว ชุมชนสีเขียว กิจกรรมท่องเที่ยวสีเขียวและการบริการสีเขียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์กับด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ด้านการตระหนักรู้ต่อแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับด้านหัวใจสีเขียว การเดินทางสีเขียว ชุมชนสีเขียว กิจกรรมท่องเที่ยวสีเขียว การบริการสีเขียวและความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์กับด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ด้านแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับด้านการบริการสีเขียวและความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับด้านการเดินทางสีเขียว แหล่งท่องเที่ยวสีเขียวและการบริการสีเขียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์กับด้านหัวใจสีเขียวและชุมชนสีเขียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับด้านหัวใจสีเขียว การเดินทางสีเขียว แหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ชุมชนสีเขียว กิจกรรมท่องเที่ยวสีเขียวและความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

2. ปัจจัยและแนวทางที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จากข้อมูลเชิงคุณภาพ

การจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล จำนวน 92 คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ 5 กลุ่ม ประกอบด้วย ชาวบ้าน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ และชมรมอนุรักษ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อการศึกษาปัจจัยและแนวทางที่มีผลต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของการจัดการท่องเที่ยว

1.1 การจัดการท่องเที่ยว ในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผลการศึกษาสรุปจากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ และชมรมอนุรักษ์ กล่าวโดยสรุปได้ว่าการจัดการท่องเที่ยวช่วยให้การท่องเที่ยวมีความเป็นระเบียบมากขึ้น เพื่อความสมบูรณ์ของพื้นที่ท่องเที่ยว การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวเรามีผลดีต่อคุณภาพชีวิต การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี และคงสภาพความงามไว้ตลอด ช่วยให้การท่องเที่ยวเป็นระเบียบและช่วยให้แหล่งท่องเที่ยวมีความยั่งยืน การทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวได้ในหลายทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เพิ่มรายได้ให้กับชาวบ้านในชุมชน มีภาพลักษณ์ที่ดีให้กับจังหวัดสตูล ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ที่เป็นไปในทิศทางบวกดังนี้

“...การจัดการท่องเที่ยวช่วยให้การท่องเที่ยวขยายตัวได้เป็นอย่างดีเพราะมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวได้”¹ การจัดการท่องเที่ยวช่วยให้การท่องเที่ยวเป็นระเบียบมากขึ้น ทำให้การท่องเที่ยวมีความน่าดึงดูดใจ การจัดการที่ดีย่อมส่งผลให้การใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว² การให้ความสำคัญในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สำคัญมาก อีกทั้งเป็นการขยายระบบเศรษฐกิจการท่องเที่ยวช่วยยกระดับการท่องเที่ยวให้แพร่หลายได้มากขึ้น รวมไปถึงความสะดวกในการให้ข้อมูล³ ช่วยให้แหล่งท่องเที่ยวมีความยั่งยืนเป็นไปในทิศทางที่ดี เพราะมะนังเป็นแหล่งที่มีความสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นสีเขียวมีต้นทุนอยู่แล้วรอแต่การพัฒนาอย่างเดียว⁴ การท่องเที่ยวสามารถเพิ่มภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวให้กับชุมชน ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวพักผ่อนกันมากขึ้น เศรษฐกิจการท่องเที่ยวมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น⁵ เพิ่มรายได้ให้กับชาวบ้านในชุมชน มีภาพลักษณ์ที่ดีให้กับจังหวัดสตูล สร้างมูลค่าในการท่องเที่ยว⁶ ...”

อย่างไรก็ตามในการจัดการท่องเที่ยวมีบางส่วนที่ยังไม่พร้อมในเรื่องของการท่องเที่ยว ดังบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...ควรช่วยให้การท่องเที่ยวมีความเป็นระเบียบมากขึ้น แหล่งท่องเที่ยวไม่มีอันตราย และต้องมีความปลอดภัย⁷ การจัดการท่องเที่ยวช่วยให้การท่องเที่ยวดำเนินกิจกรรมได้ดี เป็นระบบสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการและร้านค้าต่างๆ⁸ การท่องเที่ยวทำให้เศรษฐกิจการท่องเที่ยวมีความเป็นระเบียบและเจริญขึ้น ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการสร้างรายได้และเพิ่มคุณภาพชีวิต⁹ ...”

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความต้องการให้มะนังเป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้นในฐานะของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ดังบทสัมภาษณ์ดังนี้

¹ ชาวบ้านคนที่ 2, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2558

² มีคฤหบดีคนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2558

³ ชาวบ้านคนที่ 3, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2558

⁴ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2558

⁵ ชมรมอนุรักษ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

⁶ ชมรมอนุรักษ์คนที่ 3, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2558

⁷ ชาวบ้านคนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2558

⁸ ผู้ประกอบการด้านร้านอาหารคนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2558

⁹ ผู้ประกอบการด้านร้านอาหารคนที่ 2, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2558

“... เป็นการยกระดับของสถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและเป็นการสร้างเศรษฐกิจให้หันไปในทิศทางที่ดีขึ้น การพัฒนาในเรื่องของการบริการที่ดีและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวด้วยเป็นสำคัญ¹⁰ การทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวได้ในหลายทาง เป็นการยกระดับของสถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายและเป็นการสร้างเศรษฐกิจท่องเที่ยวที่ดี การปรับปรุงระบบสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครบครันเพื่อความสะดวกสบายในการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น¹¹...”

1.2 องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยว

ผลการศึกษาสรุปจากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการและชมรมอนุรักษ์ กล่าวโดยสรุปได้ว่าเริ่มจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ความสะดวกสบายของสถานที่ท่องเที่ยวและครบวงจร ผู้นำท่องเที่ยว การให้ข้อมูลของเจ้าหน้าที่ การอนุรักษ์ธรรมชาติ โดยจะต้องมีการรักษา สงวน ปรับปรุง ซ่อมแซม และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติในสภาพที่กำลังมีการใช้ และในสภาพที่ทรุดโทรม ความสมบูรณ์ของสถานที่การเดินทาง พื้นที่รองรับนักท่องเที่ยวและพื้นที่สำหรับการให้นักท่องเที่ยวได้ทำกิจกรรมและมีส่วนร่วม ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ที่เป็นไปในทิศทางบวกดังนี้

“...องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวต้องเน้นความสะดวกสบายของสถานที่ท่องเที่ยว ผู้นำท่องเที่ยว การให้ข้อมูลของเจ้าหน้าที่ เส้นทาง ความปลอดภัยของสถานที่ สถานที่จอดรถ รองรับกิจกรรมท่องเที่ยวที่จัดขึ้นโดยมีปริมาณที่เหมาะสม และการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกต้อง¹² ความสมบูรณ์ของสถานที่ การเดินทาง ประกอบด้วยความร่วมมือและให้การสนับสนุนของทุกภาคส่วน¹³ การให้บริการที่ดีและการคำนึงถึงธรรมชาติเพื่อไม่ให้เกิดการทรมานมีส่วนกระทบในการทำลายธรรมชาติ การอนุรักษ์ธรรมชาติโดยมีการรักษา ปรับปรุง สงวน และพัฒนาให้แหล่งท่องเที่ยวมีสถานที่คงเดิมและไม่เสื่อมโทรม¹⁴ การใส่ใจในการให้บริการเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงและการให้บริการต้องมีความครบครันและมีระบบเป็นมาตรฐานเดียวกัน¹⁵...”

¹⁰ ผู้ประกอบการด้านร้านอาหารคนที่ 4, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2558

¹¹ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 2, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

¹² ชาวบ้านคนที่ 9, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2558

¹³ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 15, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

¹⁴ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 20, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

¹⁵ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 27, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2558

อย่างไรก็ตามการให้องค์ความรู้ที่เป็นขั้นตอนและกระบวนการย่อมทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวมีความเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...การจัดการอย่างเป็นระบบ สร้างความรู้ความเข้าใจที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยวและสร้างจิตสำนึกภักดีธรรมชาติเข้าไปด้วย ผู้นำชุมชนและความร่วมมือของชาวบ้านเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวให้พัฒนา¹⁶ การโฆษณาต่างๆ เพื่อเป็นที่รู้จักในการโฆษณาเพื่อช่วยดึงดูดและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย สิ่งสำคัญที่สุดในการจัดการท่องเที่ยว คือ มีการให้บริการที่ครบครันและเหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว¹⁷...”

นอกจากนี้การดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยอาศัยทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสมบูรณ์ในพื้นที่อำเภอมะนาว จังหวัดสตูล เป็นสิ่งที่ผู้ให้ข้อมูลหลักมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...ผู้นำเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวก็เพียงพอในการจัดการการท่องเที่ยวแล้ว นอกจากนี้ต้องเป็นศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่จะมีส่วนช่วยให้ความมีเสน่ห์ของธรรมชาติที่จะเป็นการดึงดูดผู้คนให้เข้ามาท่องเที่ยวสิ่งนี้ถือเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุดในองค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยว¹⁸ ควรประกอบไปด้วยสถานที่ในการอำนวยความสะดวกสำหรับการท่องเที่ยว อาหารไปพลิวแนะนำสถานที่ พื้นที่รองรับนักท่องเที่ยวและพื้นที่สำหรับการให้นักท่องเที่ยวได้ทำกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการช่วยกันอนุรักษ์ธรรมชาติ¹⁹ สำหรับนักท่องเที่ยว กิจกรรมให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมไปพลิวแนะนำสถานที่ แหล่งท่องเที่ยวมีความอุดมสมบูรณ์ การอนุรักษ์ธรรมชาติโดยการใส่ใจและอนุรักษ์ธรรมชาติให้มีสภาพที่คงเดิมและไม่ให้เกิดการเสื่อมโทรมของธรรมชาติ การให้บริการในระบบการคมนาคมที่สะดวกสบาย²⁰ รวมถึงการจัดการอย่างเป็น ผู้นำชุมชนและความร่วมมือของชาวบ้านเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวให้พัฒนา²¹...”

16 ชาวบ้านคนที่ 19, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2558

17 ผู้ประกอบการด้านร้านอาหารคนที่ 9, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2558

18 มัคคุเทศก์คนที่ 5, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2558

19 ชมรมอนุรักษ์คนที่ 3, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2558

20 ผู้ประกอบการด้านที่พักคนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2558

21 ชาวบ้านคนที่ 22, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2558

จากคำสัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำเสนอการจัดการท่องเที่ยวในความคิดของคนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูลได้ดังภาพที่ 4.4

ภาพที่ 4.4 สรุปการจัดการท่องเที่ยวในความคิดของคนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
ที่มา : จากการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ

จากการสรุปการสัมภาษณ์การจัดการท่องเที่ยวในความคิดของคนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มีประเด็นที่ทุกภาคส่วนเห็นควรให้มีการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ในประเด็นของความปลอดภัยในการท่องเที่ยว ความสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยว การดึงดูดนักท่องเที่ยว การบริการที่ดี สิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ความสะดวกในการให้ข้อมูล เพิ่มภาพลักษณ์/สร้างมูลค่าในการท่องเที่ยว และความเป็นระเบียบในการจัดการ ทุกประเด็นดังกล่าวข้างต้นควรมีการร่วมมือในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังจากทุกภาคส่วน

2. การท่องเที่ยว

2.1 การท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในปัจจุบันและในอนาคต ในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผลการศึกษาสรุปจากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ และชมรมอนุรักษ์ กล่าวโดยสรุปได้ว่าการให้ความคิดเห็นที่ได้รับคามนิยมนลดลงจากการเสื่อมโทรมของสถานที่ท่องเที่ยว เสื่อมโทรมจากเดิมมาก ปัจจุบันนักท่องเที่ยวน้อย และสถานที่ท่องเที่ยวยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย มีสภาพทรุดตัวในอนาคตน่าจะขยายตัวได้มากขึ้น มีความนิยมเรื่อยๆ และจะเพิ่มขึ้น ปัจจุบันเป็นที่รู้จักในวงแคบนักท่องเที่ยวจึงไม่มาก หากมีการพัฒนาสนับสนุนการท่องเที่ยวจะมีโอกาสเติบโตกว่านี้ ปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เป็นที่น่าสนใจกับนักท่องเที่ยวมากนัก ควรมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจมากขึ้น ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...การท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในปัจจุบันได้รับความนิยมลดลงจากการเสื่อมโทรม การท่องเที่ยวผูกอยู่กับยาง ถ้ายางแพงการท่องเที่ยวก็จะดีขึ้น ปัจจุบันค่อนข้างลำบากในการเข้ามาเที่ยว ควรปรับปรุงเส้นทางและสิ่งอำนวยความสะดวกควรพัฒนาให้มากกว่านี้ ต้องให้มีการสนับสนุนจากภาครัฐให้มาตรฐานในเรื่องการจัดการและเรื่องของความสะอาดให้ได้มาตรฐานมากกว่านี้²² นักท่องเที่ยวให้ความสนใจน้อยลง แหล่งท่องเที่ยวรวมไปถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เริ่มมีความเสื่อมโทรม ควรมีการปรับปรุงเพื่อความยั่งยืนของการท่องเที่ยวในอนาคต²³ ควรปรับปรุงเรื่องเส้นทาง การท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวเป็นสถานที่ที่เข้ามาเที่ยวลำบาก และเส้นทางเข้าในพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยความสะดวกเท่าที่ควรและการท่องเที่ยวจะได้รับความนิยมมากแค่ในช่วงเท่านั้น สถานที่ท่องเที่ยวยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย²⁴ การท่องเที่ยวขยายตัวช้า ควรสร้างความดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเพื่อให้เศรษฐกิจในอนาคตดีขึ้น ควรมีการปรับปรุงและสร้างการรับรู้ ความตระหนักถึงผลกระทบการท่องเที่ยวให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อความยั่งยืนในอนาคตและทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น ในปัจจุบันการท่องเที่ยวขอเขาหากได้รับการพัฒนาการท่องเที่ยวจะดีขึ้นได้²⁵ ในปัจจุบันยังพัฒนาไม่ดีเท่าที่ควร อนาคตควรหาสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจกว่าเก่า เนื่องจากในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

²² ชาวบ้านคนที่ 25, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2558

²³ มัคคุเทศก์คนที่ 5, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2558

²⁴ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวคนที่ 7, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2558

²⁵ ผู้ประกอบการด้านที่พักคนที่ 13, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2558

เป็นสถานที่น่าเที่ยวชม แต่ลำบากเส้นทางเข้า หากมีระบบการจัดการที่ดีก็จะมีส่วนให้การท่องเที่ยวดีขึ้น สร้างรายได้แก่ชุมชนและส่งผลกระทบต่อโดยรวมไปถึงสภาพเศรษฐกิจในอำเภอดีขึ้นตามลำดับ²⁶ ...”

อย่างไรก็ตามจากบทสัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้นมีความขัดแย้งกับหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...มีความนิยมเพิ่มมากขึ้นและจะไปในทิศทางที่ดีและมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมค่อนข้างมาก หากมีการได้รับการพัฒนาจากทุกภาคส่วนการท่องเที่ยวในอนาคตจะโตขึ้นได้ นอกจากนี้ควรมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพที่พร้อมรองรับนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล²⁷ ...”

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักยังมีความต้องการในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...ในจังหวัดสตูลมะนังถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในด้านของความเป็นธรรมชาติที่ค่อนข้างสูง ความเป็นธรรมชาติมีความเหมาะสมในการที่ส่งเสริมหรือให้ความสำคัญในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนในท้องถิ่นรวมถึงการทำให้สภาพเศรษฐกิจโดยรวมของอำเภอมะนัง จังหวัดสตูลดีขึ้น²⁸ ...”

2.2 การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผลการศึกษาสรุปจากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ และชมรมอนุรักษ์ กล่าวโดยสรุปได้ว่าควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ มีการดูแลของคนที่สามารถควบคุมได้ จัดทำแผนและพัฒนาให้มีกิจกรรมท่องเที่ยว มีระบบการคมนาคมที่ดี ปรับปรุงสัญญาณอินเทอร์เน็ต สัญญาณโทรศัพท์ เพื่อความสะดวกสบายของนักท่องเที่ยว การบริการนักท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการควบคุมนักท่องเที่ยวเพราะนักท่องเที่ยวมักทำลายธรรมชาติ ให้ตระหนักถึงการรักษาธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยวและการปลูกจิตสำนึกของคนในชุมชนให้เริ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อชุมชนจะได้เจริญขึ้น ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

²⁶ ชมรมอนุรักษ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2558

²⁷ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 19, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

²⁸ มัคคุเทศก์คนที่ 8, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2558

“... ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ ควรมีการดูแลของคนที่สามารถควบคุมได้ ให้จัดการเรื่องเส้นทางและเน้นการอนุรักษ์ ควรมีการสร้างถนนให้เข้าทุกพื้นที่ มีการแนะนำนักท่องเที่ยว ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว ความสะอาด เป็นระเบียบ²⁹ ส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้คงเดิม รักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว การปลูกจิตสำนึกของคนในชุมชนให้เริ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อชุมชนจะได้ทำการต่อยอดเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป สร้างงานสร้างรายได้แก่คนในพื้นที่³⁰ สร้างการตระหนักถึงการรักษาธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยว การอนุรักษ์และการใส่ใจในการบริการเป็นองค์ประกอบสำคัญ ใช้แผนพัฒนาอย่างมีระบบและควรมีกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย จัดทำแผนและพัฒนาให้มีการติดต่อสื่อสารที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายยิ่งขึ้น การใส่ใจในการบริการ โดยให้มีการบริการและมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความครบครัน และการติดต่อสื่อสารสามารถเข้าถึงสะดวก³¹ การบริการและการมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมไม่ทำลายทรัพยากร การให้ความรู้ในนโยบายหลักของโครงการแก่นักท่องเที่ยวเพื่อสร้างความเข้าใจในการเข้าใช้บริการสถานที่ ควรมีความร่วมมือของภาครัฐและประชาชน ภาครัฐควรพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวให้ทันสมัยและดึงดูดมากกว่านี้³² ควรมีการร่วมมือของคนในชุมชนช่วยกันดูแลและจัดการการท่องเที่ยวให้เป็นระบบ จัดทำแผนและพัฒนาให้มีกิจกรรมท่องเที่ยว มีระบบการคมนาคมที่ดี ปรับปรุงสัญญาณอินเทอร์เน็ต การบริการครบครันมี ที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้า และแหล่งจำหน่ายของที่ระลึก ของฝาก เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกบริโภคได้ ทางภาครัฐและเอกชนควรมีการจัดการท่องเที่ยว ล่องแก่ง ชมถ้ำ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว เป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมาก³³ ...”

อย่างไรก็ตามในการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ต้องให้ความสำคัญในเรื่องของขีดความสามารถในสถานที่ท่องเที่ยวด้วย ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...ควรมีการควบคุมและจำกัดนักท่องเที่ยวในการเข้ามาในพื้นที่ เพราะนักท่องเที่ยวมักทำลายธรรมชาติ เพื่อยังคงสภาพธรรมชาติให้เป็นแบบเดิมหรือมีความใกล้เคียงกับของเดิมมากที่สุด

²⁹ ชาวบ้านคนที่ 13, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2558

³⁰ ชมรมอนุรักษ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2558

³¹ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 5, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

³² ชาวบ้านคนที่ 16, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2558

³³ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวคนที่ 18, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2558

เพื่อจะได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ทำรายได้ให้กับคนในพื้นที่อำเภอมะนังแบบนี้ไปนานแสนนาน นอกจากนี้การจัดการความเป็นระบบ³⁴...”

จากคำสัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำเสนอด้านการท่องเที่ยวในความคิดของคนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูลได้ดังภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 สรุปการท่องเที่ยวในความคิดของคนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
ที่มา : จากการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ

จากการสรุปการสัมภาษณ์การท่องเที่ยวในความคิดของคนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มีประเด็นที่ทุกภาคส่วนเห็นควรให้มีการพัฒนาในเรื่องของการท่องเที่ยวในพื้นที่ในประเด็นของ ความนิยมลดลง ธรรมชาติริมเส้นโทรม ขาดความร่วมมือของคนในชุมชน ขาดมาตรฐานในเรื่องความ

³⁴ มัคคุเทศก์คนที่ 5, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2558

สะอาด ขาดความพร้อมในสิ่งอำนวยความสะดวก จำกัดนักท่องเที่ยวเพื่อแหล่งท่องเที่ยว จัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย และส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ ทุกประเด็นดังกล่าวข้างต้นควรมีการร่วมมือในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังจากทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอเมะนัง จังหวัดสตูลให้มีประสิทธิภาพในการเอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

3. การจัดการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

3.1 การจัดการขยะมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละพื้นที่ของอำเภอเมะนัง จังหวัดสตูล ในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผลการศึกษาสรุปจากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ และชมรมอนุรักษ์ กล่าวโดยสรุปได้ว่าส่วนใหญ่แล้วไม่มีการเข้ามาจัดการของภาครัฐ ไม่มีการจัดการให้ทั่วถึง ไม่มีการจัดเก็บขยะ ไม่มีเตาเผาขยะ ไม่มีถังขยะ พื้นที่ทิ้งขยะมีน้อยทำให้ชาวบ้านกำจัดขยะโดยการเผาทิ้งทุกครัวเรือนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จะต้องได้รับการพัฒนาโดยเร็ว ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...การจัดการขยะมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละพื้นที่ของอำเภอเมะนัง จังหวัดสตูล ไม่มีการเข้ามาจัดการของภาครัฐ ไม่มีการจัดเก็บขยะอย่างเป็นระบบมีเพียงการกำจัดขยะโดยการเผาเท่านั้น ชาวบ้านต้องจัดการกันเองทำให้ไม่ค่อยถูกสุขลักษณะเท่าที่ควร³⁵ มีการจัดการที่ไม่ค่อยดีอย่างที่ควร เพราะมีการทิ้งตามป่า ต้องมีการกำจัดขยะอย่างสม่ำเสมอเพื่อลดปริมาณขยะ พื้นที่ทิ้งขยะมีน้อยทำให้ชาวบ้านกำจัดขยะโดยการเผาทิ้งทุกครัวเรือน มีการกำจัดขยะโดยชาวบ้านและมีถังขยะจากหน่วยงานของรัฐร่วมด้วย³⁶ และยังคงมีปริมาณขยะที่มากอยู่อาจก่อให้เกิดปัญหาได้ในอนาคต³⁷ การจัดการไม่ทั่วถึงมีอีกหลายที่ไม่ได้มีการจัดการ หลายแหล่งยังมีขยะอยู่เยอะไม่มีการกำจัดขยะอย่างเป็นระบบส่วนใหญ่จะเป็นการเผาเพื่อกำจัดขยะชุมชน การได้รับการดูแลแก้ไขให้ถูกต้องเพื่อการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ ควรมีถังขยะเพิ่มให้แต่ละจุดและที่กำจัดขยะอย่างถูกต้อง ควรปรับปรุงอย่างมากเพื่อภาพลักษณ์ที่ดีของการท่องเที่ยว³⁸ เพราะยังมีขยะเยอะที่สามารถพบเห็นไปทั่วไปตามสถานที่ต่าง ๆ ในพื้นที่อำเภอเมะนัง จังหวัดสตูล³⁹...”

³⁵ ชาวบ้านคนที่ 6, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2558

³⁶ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 11, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

³⁷ มัคคุเทศก์คนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2558

³⁸ ผู้ประกอบการด้านที่พักคนที่ 21, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2558

³⁹ ชมรมอนุรักษ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2558

3.2 การจัดการด้านภูมิทัศน์และการกำหนดเขตการใช้พื้นที่ (Zoning) ของพื้นที่ แหล่งท่องเที่ยวต่างๆในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผลการศึกษาสรุปจากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ และชมรมอนุรักษ์ กล่าวโดยสรุปได้ว่าควรแบ่งพื้นที่เกี่ยวกับที่อนุรักษ์เพื่อคงสภาพแวดล้อมให้คงเดิม กำหนดการใช้ประโยชน์ในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติ การแบ่งการดูแลและจัดการภูมิทัศน์ให้มีภาพลักษณ์ที่ดี แต่ไม่ควรให้มีการเปลี่ยนแปลงของผู้ประกอบการมากเกินไป ควรมีการดูแลใส่ใจจากผู้เกี่ยวข้องให้สม่ำเสมอและไม่ทำลายทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...ควรแบ่งที่เกี่ยวกับที่อนุรักษ์ มีการจัดเป็นหลักแหล่งดีแต่ควรเพิ่มปริมาณที่ทิ้งขยะ จัดพื้นที่ให้บริการและขายของใช้ชัดเจน เพื่อ่ายในการเก็บกวาด การจัดพื้นที่โดยไม่รู้กล้ำหรือทำลายสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาภาพลักษณ์ที่ดีของแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการจัดการอย่างเป็นระบบระเบียบในเรื่องการจัดการขยะและห้องน้ำในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อความสะดวกของนักท่องเที่ยว⁴⁰ จากเดิมก็เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอยู่แล้ว ต้องแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจนและมีการจัดการอย่างเป็นระบบ กำหนดพื้นที่ในการใช้ประโยชน์ในแหล่งที่ท่องเที่ยวให้มีความชัดเจน และไม่ทำลายทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยว จัดแบ่งพื้นที่ในการใช้ประโยชน์ให้ชัดเจน และต้องมีการบำรุงรักษาสมาเสมอ⁴¹ กำหนดพื้นที่อย่างชัดเจน เพื่อรักษาภาพของแหล่งท่องเที่ยวและจัดให้มีการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ กำหนดการใช้ประโยชน์ในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศน์ตามธรรมชาติ จัดการแบ่งพื้นที่ในการดูแลและจัดการภูมิทัศน์ให้เป็นสัดส่วน⁴² มีการจัดพื้นที่จำหน่ายสินค้าและพื้นที่สำหรับกิจกรรมท่องเที่ยวที่ชัดเจน และทะนุบำรุงแหล่งท่องเที่ยวไม่ให้เกิดความทรุดโทรม จัดสรรพื้นที่ในการขายของหรือจัดทำตลาดสำหรับให้ชาวบ้านขายของเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น การแบ่งการดูแลและจัดการภูมิทัศน์ให้มีภาพลักษณ์ที่ดี⁴³ ควรแบ่งเป็นเขตและมีป้ายบอกว่าเป็นเขตอนุรักษ์หรือแหล่งท่องเที่ยว แหล่งเดิมดีอยู่แล้ว และการพัฒนาไม่ควรให้มากไปจนไม่เหมือนเดิมหรือเกิดการทำลายธรรมชาติโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจก็ตาม⁴⁴ ...”

⁴⁰ ชาวบ้านคนที่ 2, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2558

⁴¹ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 25, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

⁴² ผู้ประกอบการด้านร้านอาหารคนที่ 11, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2558

⁴³ ผู้ประกอบการด้านที่พักคนที่ 15, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2558

⁴⁴ ชมรมอนุรักษ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2558

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักยังมีความคาดหวังการเอาใจใส่จากผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...ควรมีการดูแลใส่ใจจากผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ ในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เป็นหนึ่งในพื้นที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความสมบูรณ์เป็นอย่างมาก ดังนั้นการจัดสรรพื้นที่ในการใช้สอยประโยชน์ต่าง ๆ ให้เกิดความคุ้มค่าควรมีการแบ่งโซนชัดเจนเพื่อประสิทธิภาพในการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ⁴⁵ ...”

3.3 นโยบายการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผลการศึกษาสรุปจากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ และชมรมอนุรักษ์ กล่าวโดยสรุปได้ว่ามีความคิดเห็นไปแนวทางเดียวกันคือเห็นด้วยเนื่องจากจะให้ความสนใจการอนุรักษ์ธรรมชาติมากขึ้น เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกทางหนึ่งเพื่อให้สถานที่ท่องเที่ยวมีความสมบูรณ์ในระยะยาว เป็นนโยบายที่ดี เหมาะแก่การอนุรักษ์ในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นอย่างมาก เป็นการช่วยรักษาป่า เพื่อความยั่งยืนทางคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจของอำเภอมะนังในอนาคต ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...นโยบายการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวเป็นนโยบายที่ดีเนื่องจากจะทำให้นักท่องเที่ยวมีความสนใจการอนุรักษ์ธรรมชาติมากขึ้น เพื่อกระตุ้นให้คนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ใส่ใจในระบบนิเวศเพิ่มมากขึ้น เพราะช่วยดึงความสนใจในการอนุรักษ์ธรรมชาติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งธรรมชาติ เพื่อคงสภาพแหล่งท่องเที่ยวสวยงามและน่าสนใจมากขึ้น เป็นนโยบายที่ดีและควรนำมาปฏิบัติ อาจทำให้แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจขึ้น เพื่อการพัฒนาจะได้ดีกว่าปัจจุบัน และเป็นไปในทางที่ถูกต้อง เพื่อสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าเที่ยวกว่าเดิม⁴⁶ นโยบายการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวเป็นนโยบายที่ส่งเสริมเพื่อให้สถานที่ท่องเที่ยวมีการพัฒนาความสมบูรณ์ในระยะยาว การท่องเที่ยวได้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น เป็นแนวคิดที่ดีเพื่อให้มีการจัดการการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจมากขึ้น เหมาะแก่การอนุรักษ์ในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นอย่างมาก⁴⁷ ...”

⁴⁵ มัคคุเทศก์คนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2558

⁴⁶ ชาวบ้านคนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2558

⁴⁷ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

นอกจากนี้ในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลักยังมีความต้องการในการส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เป็นพื้นที่สีเขียว ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...ควรส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวเพื่อสามารถสร้างรายได้อีกทางหนึ่งให้กับคนในพื้นที่ และสร้างคุณค่าในแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่สามารถทำเลียนแบบได้เนื่องจากทุกอย่างธรรมชาติเป็นผู้สร้างขึ้นมาเหล่าคนในพื้นที่มีหน้าที่อนุรักษ์และรักษาให้คงสภาพอยู่ไปตราบนานเท่านาน⁴⁸ ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ช่วยรักษาป่า เป็นการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและธรรมชาติเพื่อพัฒนาให้กลายเป็นการจัดการท่องเที่ยวเพื่อจุดหมายปลายทางสีเขียวอีกแห่งหนึ่งของประเทศไทย⁴⁹ เพื่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจในอนาคตและเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มีความสนใจในอำเภอมะนังมากขึ้น การท่องเที่ยวจะได้พัฒนาและดึงดูดนักท่องเที่ยวให้กลับมาเที่ยวซ้ำ เนื่องจากการท่องเที่ยวจะได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น เพื่อแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นระเบียบและสวยงามสมบูรณ์อย่างยั่งยืน เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง เพราะจะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจได้ เพื่อส่งเสริมให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวดีขึ้น⁵⁰ ...”

3.4 การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผลการศึกษาสรุปจากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการและชมรมอนุรักษ์ กล่าวโดยสรุปได้ว่าการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ทั้งนักท่องเที่ยวและชาวบ้านเจ้าของพื้นที่ ช่วยให้คนในพื้นที่มีรายได้ระยะยาว เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น เป็นแนวคิดที่ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไปในตัว ควรมีการจัดการเพื่ออนุรักษ์ เพื่อส่งเสริมให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความก้าวหน้าพร้อมช่วยอนุรักษ์ป่าไม้ ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...มีความคิดเห็นว่าจะส่งเสริมทั้งนักท่องเที่ยวและชาวบ้านเจ้าของพื้นที่ ช่วยให้คนในพื้นที่มีรายได้ระยะยาว ส่งผลดีต่อผู้ประกอบการ เป็นรายได้เลี้ยงชีพ เป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติ มีผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ให้เที่ยวชมอยู่ตลอด เป็นการจัดการที่ดีและควรมีต่อไป เป็นแนวคิดที่ควรให้การสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง เพื่ออนาคตได้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป⁵¹ ดี แต่การท่องเที่ยวควรมีกฎในการช่วยกันอนุรักษ์

48 มัคคุเทศก์คนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2558

49 ชมรมอนุรักษ์คนที่ 2, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2558

50 ผู้ประกอบการด้านที่พักคนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2558

51 ชาวบ้านคนที่ 2, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2558

ไปในตัวด้วยเพื่อป้องกันทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมในอนาคต⁵² ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวจากหลากหลายพื้นที่ที่สามารถสร้างรายได้หลายทาง เป็นการจัดการที่ดีจะทำให้ธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวให้มากขึ้นได้ในระยะยาว เพื่อความยั่งยืนทางคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ เพื่อแหล่งท่องเที่ยวจะได้รับการดูแล เศรษฐกิจในอำเภอมะนังดีขึ้น ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไปในตัว เป็นการสร้างมาตรฐานให้แก่การท่องเที่ยวอำเภอมะนัง เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวทำให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้กลับมาท่องเที่ยวซ้ำได้อีก⁵³...”

นอกจากนี้ในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลักต้องการให้มีการจัดการเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...ควรมีการจัดการเพื่ออนุรักษ์ เป็นแนวความคิดที่น่าสนใจและนำมาปฏิบัติต่อไป เป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง ให้มีความมั่นคงและมีความก้าวหน้าของอำเภอมะนัง เป็นที่รู้จักมากขึ้นเพิ่มมากขึ้น⁵⁴ การจัดการเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติเป็นสิ่งที่ควรมีการทำเป็นลำดับแรกๆ เพราะแหล่งท่องเที่ยวเริ่มมีการเสื่อมโทรมปรากฏให้เห็นเพิ่มมากขึ้นทุกวัน ไม่มีการจัดการและการดูแลที่ดี ทำให้การพัฒนาเพื่อการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เป็นสิ่งที่ควรมีการดำเนินการอย่างเร่งด่วน⁵⁵...”

3.5 แนวทางการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผลการศึกษาสรุปจากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการและชมรมอนุรักษ์ กล่าวโดยสรุปได้ว่าควรส่งเสริมให้ช่วยกันรักษาธรรมชาติ มีการดูแลทั่วถึงในทุกๆเรื่อง จัดให้มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยวโดยใช้สื่อ แบบต่างๆ เช่น เว็บไซต์ คู่มือเดินทางท่องเที่ยว แผ่นพับ ใบปลิว สร้างมาตรการรับผิดชอบร่วมกันในแหล่งท่องเที่ยวโดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน ควรดูแลรักษาธรรมชาติให้มาก ควรปลูกฝังให้คนในพื้นที่รักษาธรรมชาติ จัดทำข้อมูลพื้นฐานของนโยบายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนโดยเน้นการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเป็นหัวใจหลัก จัดกิจกรรมให้คนหันมาช่วยกันอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้คงอยู่ ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

⁵² ชมรมอนุรักษ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2558

⁵³ ผู้ประกอบการด้านที่พักคนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2558

⁵⁴ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 12, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

⁵⁵ มัคคุเทศก์คนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2558

“...ควรส่งเสริมให้ช่วยกันรักษาธรรมชาติ มีการดูแลทั่วถึงในทุกๆเรื่อง ให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามาดูแลควบคุมและคงความเป็นธรรมชาติไว้ให้มากที่สุด ต้องเอื้อประโยชน์แก่ทุกฝ่ายและเน้นการรักษาสภาพแหล่งท่องเที่ยวให้มีความงดงาม ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สร้างจิตสำนึกให้คนตระหนักถึงการรักษาสีเขียวตลอด การจัดการขยะให้เหมาะสม มีที่ทิ้งขยะให้มากขึ้น การจัดการห้องน้ำให้สะอาดมากกว่านี้⁵⁶ ปลุกฝังให้คนในพื้นที่รักษาธรรมชาติสร้างจิตสำนึกอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว จัดทำข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีระบบ จัดทำข้อมูลพื้นฐานของนโยบายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนโดยเน้นการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเป็นหัวใจหลัก ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันจัดการการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบโดยมีมาตรฐานอย่างเดียวกัน คือ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม⁵⁷ ควรดูแลรักษาธรรมชาติให้มากและตระหนักถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติให้มากเพราะเป็นสิ่งที่จะต้องอาศัยระยะเวลาในการดูแลรักษาเพื่อคงสภาพค่อนข้างนาน⁵⁸ ปลุกฝังคนในพื้นที่ให้รู้สึกอยากอนุรักษ์และหวงแหนธรรมชาติ เห็นคุณค่าในพื้นที่ที่ตนเองอยู่อาศัย ควรมีการจัดกิจกรรมให้คนหันมาช่วยกันอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้คงอยู่ คงสภาพผืนป่าให้อยู่สภาพเดิมมากที่สุด⁵⁹ ...”

อย่างไรก็ตามในมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหลักมีความต้องการในการเพิ่มในเรื่องของป้ายแนะนำต่าง ๆ ตามแหล่งท่องเที่ยว เพื่อกำหนดการท่องเที่ยวที่ถูกต้องและเหมาะสม ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...มีป้ายแนะนำ ให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวสอดส่องดูแลร่วมกัน การอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวรักษาความเป็นธรรมชาติ เป็นสิ่งที่สามารถส่งเสริมให้คุณภาพการท่องเที่ยวดีขึ้น และสามารถสร้างอาชีพให้กับชาวบ้านในท้องถิ่นได้อีกทางหนึ่งจัดให้มีการให้ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง เพื่อให้มีความเข้าใจที่ตรงกันและมีระเบียบปฏิบัติเดียวกันแก่นักท่องเที่ยวโดยใช้สื่อแบบต่างๆ เช่น เว็บไซต์ คู่มือเดินทางท่องเที่ยว แผ่นพับ ใบปลิว โดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน ต้องสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางที่เป็นแนวปฏิบัติเดียวกันเพื่อให้ง่ายต่อการบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว สร้างมาตรฐานการรับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยวทุกภาคส่วนให้มีข้อปฏิบัติร่วมกันในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม⁶⁰ ...”

⁵⁶ ชาวบ้านคนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2558

⁵⁷ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 21, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

⁵⁸ มัคคุเทศก์คนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2558

⁵⁹ ชมรมอนุรักษ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2558

⁶⁰ ผู้ประกอบการด้านที่พักคนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2558

จากคำสัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำเสนอด้านการจัดการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติในความคิดของคนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูลได้ดังภาพที่ 4.6

ภาพที่ 4.6 สรุปด้านการจัดการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
ในความคิดของคนในพื้นที่
ที่มา : จากการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ

จากการสรุปการสัมภาษณ์ด้านการจัดการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในความคิดของคนในพื้นที่ พบว่าทุกภาคส่วนมีความต้องการไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือการส่งเสริมการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ จัดระบบการจัดขยะที่เหมาะสม มีป้ายสถานที่และวิธีการอนุรักษ์อย่างชัดเจน การใส่ใจดูแลสิ่งแวดล้อมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การปลูกฝังให้คนในพื้นที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และมีการแบ่งเขตการอนุรักษ์ธรรมชาติอย่างชัดเจน ซึ่งในการอนุรักษ์ธรรมชาติจำเป็นที่จะต้องเร่งการตระหนักรู้ในเรื่องของสิ่งแวดล้อมให้กับคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาทำการท่องเที่ยวในพื้นที่เป็นเป็นการรักษาสภาพความเป็นพื้นที่ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน รวมไปถึงการสร้างแหล่งพื้นที่สีเขียวแหล่งใหม่ๆ ในพื้นที่ที่รกร้าง เพื่อเป็นการเพิ่มแหล่งออกซิเจนใหม่ ๆ ในพื้นที่อีกทางหนึ่ง

4. การกำหนดมาตรการป้องกันความเสี่ยงโทรมของแหล่งท่องเที่ยว

4.1 รูปแบบการจัดการความสามารถในการรองรับพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

ผลการศึกษารูปจากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ และชมรมอนุรักษ์ กล่าวโดยสรุปได้ว่าไปในทิศทางที่ให้ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว แบ่งพื้นที่กันในการรองรับนักท่องเที่ยวแต่ละจุด จัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย เพื่อให้นักท่องเที่ยว กระจายกันไป การสงวนรักษาคุณภาพของทรัพยากร วิธีใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ปรับปรุง บำรุงให้ เกิดประโยชน์ได้นาน ต้องให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการให้บริการอย่างต่อเนื่อง จัดสรรผู้นำ เที่ยวให้เพียงพอกับนักท่องเที่ยว เพื่อควบคุมให้ครอบคลุม ใช้พื้นที่ที่เหลือให้มากขึ้น สงวนและรักษา สภาพของทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่อย่างสมบูรณ์หรือถูกทำลายน้อยที่สุด ใช้พื้นที่ที่เหลือให้เกิด ประโยชน์ ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...ให้ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวแบ่งพื้นที่กันในการรองรับนักท่องเที่ยวแต่ละจุด จัด กิจกรรมให้มีความหลากหลาย เพื่อให้นักท่องเที่ยวกระจายกันไป วางแผนปริมาณนักท่องเที่ยวในแต่ละ เดือน จัดการไม่ให้ไปกระทบธรรมชาติ ใช้ส่วนพื้นที่ท่องเที่ยวที่เหลือในการจัดกิจกรรมอื่นๆ และ เพิ่มคนดูแลแนะนำสถานที่ให้เพียงพอ พื้นที่รองรับมีเพียงพอแต่ควรเพิ่มกิจกรรมท่องเที่ยวให้กับ นักท่องเที่ยวร่วมสนุก ใช้พื้นที่ที่เหลือให้เกิดประโยชน์⁶¹ จัดรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและ กิจกรรมการท่องเที่ยวใกล้แหล่งท่องเที่ยวเพื่ออำนวยความสะดวก จัดกิจกรรมส่งเสริมที่น่าสนใจให้เป็น ระบบและมีประสิทธิภาพสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงพอ ควรมีร้านอาหารและสิ่งอำนวยความสะดวก มากขึ้น การโฆษณา อินเตอร์เน็ต การปรับปรุงสัญญาณโทรศัพท์มือถือและถนนหนทางให้ พร้อมในการรองรับการท่องเที่ยว⁶² ใช้พื้นที่ที่เหลือให้มากขึ้น สร้างกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่ หลากหลายน่าสนใจเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวใช้นโยบายส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวและให้มีการ รองรับที่พอเหมาะ สงวนและรักษาสภาพของทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่อย่างสมบูรณ์หรือถูกทำลาย น้อยที่สุด ควรสอดแทรกกิจกรรมการอนุรักษ์ในการท่องเที่ยว เพื่อสร้างจิตสำนึกอนุรักษ์ให้แก่ นักท่องเที่ยว⁶³ จัดสรรผู้นำเที่ยวให้เพียงพอกับนักท่องเที่ยว เพื่อควบคุมดูแลนักท่องเที่ยวที่ได้รับ

⁶¹ ชาวบ้านคนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2558

⁶² ชาวบ้านคนที่ 13, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2558

⁶³ หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 17, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

ความสะดวกสบายมากที่สุดเท่าที่จะจัดทำให้ได้⁶⁴ นำพื้นที่รอบๆที่ว่างเปล่า มาใช้งานในสิ่งต่างๆ ใช้พื้นที่เหลือให้เกิดประโยชน์ กำหนดเขตพื้นที่สำหรับเที่ยวและอนุรักษ์⁶⁵ ...”

อย่างไรก็ตามการกำหนดมาตรการป้องกันความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ยังหมายรวมไปถึงการจำกัดนักท่องเที่ยวในการเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...จำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละวัน แต่ละฤดูกาล ใช้งานพื้นที่ส่วนต่างๆ ให้เหมาะสม ใช้สถานที่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดโดยไม่ควรเกิดผลกระทบต่อธรรมชาติมากที่สุด การสงวนรักษาคุณภาพของทรัพยากรและรู้จักการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอพะเยา ให้ดียิ่งขึ้น รู้วิธีใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ปรับปรุง บำรุงให้เกิดประโยชน์ได้นาน การร่วมมือกันปรับปรุงและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้งดงามและดีขึ้นตามลำดับ สร้างความรู้ และตระหนักถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน การสร้างจิตสำนึกตระหนักถึงผลที่จะตามมาแก่ทุกคนที่เกี่ยวข้อง⁶⁶ ควรให้มีผู้แนะนำกฎระเบียบในการเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ จัดให้มีแม่บ้านหรือผู้ดูแลความสะอาดตามจุดต่างๆ ต้องให้ทุกภาคส่วนมีส่วนในการสนับสนุนการให้บริการอย่างต่อเนื่อง การได้รับการสนับสนุนในการบำรุงฟื้นฟู แหล่งท่องเที่ยวให้ดีขึ้น มีส่วนร่วมสนับสนุนของทุกภาคส่วนในการรักษา ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้ดีกว่าเดิม⁶⁷...”

4.2 มาตรการทางจัดการท่องเที่ยวต่อแหล่งเที่ยวต่างๆ ในอำเภอพะเยาจังหวัดสตูล

ผลการศึกษาสรุปจากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ และชมรมอนุรักษ์ กล่าวโดยสรุปได้ว่าในรูปแบบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยควรมีการกำหนดมาตรการอย่างเข้มงวดในการที่จะไม่ทำลายธรรมชาติ ให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติ เพิ่มคุณค่าและมาตรฐานบริการ เพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาในการท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้นนานขึ้นหรือกลับไปเที่ยวซ้ำอีก โดยการปรับเปลี่ยนการพัฒนาให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยวในอำเภอพะเยา ให้ท่องเที่ยวในสิ่งที่มีอยู่เดิม คนในพื้นที่รักธรรมชาติ นักท่องเที่ยวไม่ทำลาย ใช้มาตรการระยะยาว เน้นการพัฒนาในเชิงอนุรักษ์เป็นหลักเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีใจอนุรักษ์ธรรมชาติและเป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนยาวนาน ดังจะเห็นจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

⁶⁴ มัคคุเทศก์คนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2558

⁶⁵ ชมรมอนุรักษ์คนที่ 3, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2558

⁶⁶ ผู้ประกอบการด้านร้านอาหารคนที่ 19, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2558

⁶⁷ ผู้ประกอบการด้านร้านอาหารคนที่ 21, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2558

“...กำหนดมาตรการอย่างเข้มงวดให้ทุกคนตระหนักถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติ สร้างกฎในพื้นที่ มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ถังขยะ ให้เพียงพอ ติดป้ายเตือน, ตั้งข้อห้าม ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกมีเพียงพอต่อปริมาณนักท่องเที่ยว ทำให้ทุกคนหันมาเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว มีการจัดการ คู่มือแนวทางปฏิบัติ สำหรับการดูแลช่วยรักษาสีเขียวตลอดปี ปลูกฝังให้เกิดการอนุรักษ์ธรรมชาติ ใช้ในระยะยาวโดยมีการพัฒนาต่อเนื่องอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพเป็นหลัก ทำการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ปรับปรุงถนนและภูมิทัศน์⁶⁸ คนในพื้นที่อนุรักษ์ธรรมชาติ นักท่องเที่ยวไม่ทำลาย ควรใช้มาตรการระยะยาวเพื่อฟื้นฟูทะเลสาบแหล่งท่องเที่ยวไม่ให้เสื่อมโทรม ใช้มาตรการระยะสั้นและมีการพัฒนามาตรการอย่างสม่ำเสมอ ใช้มาตรการระยะยาว เน้นการพัฒนาในเชิงอนุรักษ์เป็นหลัก เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีใจอนุรักษ์ธรรมชาติ จัดทำแผนพัฒนาระยะยาว โดยมีการปรับปรุงแผนให้เหมาะสมกับการพัฒนาในแต่ละรูปแบบ⁶⁹ ให้นักท่องเที่ยวเข้าชมหรือทำกิจกรรมในสถานที่ที่เปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม ไม่ควรมีการเปลี่ยนแปลงอะไรเพื่อคงสภาพธรรมชาติให้อยู่ในสภาพเดิมมากที่สุด⁷⁰ ให้ผู้นำเที่ยวแนะนำนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลนักท่องเที่ยวรู้จักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีใบปลิวแนะนำ การเพิ่มมาตรการในการบริการที่ดีมีมาตรฐานและเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในระยะยาว เพิ่มคุณค่าและมาตรฐานบริการ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาในการท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้นนานขึ้นหรือกลับไปเที่ยวซ้ำอีก จัดทำแผนพัฒนาระยะยาวเพื่อเป็นมาตรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน⁷¹ จัดให้มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยวโดยใช้สื่อต่างๆ ควรใช้ความร่วมมือกันของหลายๆ ฝ่ายเพื่อช่วยกันดูแลและจัดการโฆษณาการท่องเที่ยวจะทำให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในอนาคต โดยการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยวในอำเภอมนัง จัดทำแผนพัฒนาระยะยาว และมีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวให้น่าสนใจไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบทางลบต่อแหล่งท่องเที่ยว⁷² ตั้งกฎระเบียบอย่างเข้มงวดในการให้ทุกคนหันมาอนุรักษ์อย่างจริงจัง ทุกคนต้องมีใจในการจะอนุรักษ์ธรรมชาติ ไม่บุกรุกทำลายธรรมชาติ การให้ความรู้ในการอนุรักษ์ธรรมชาติอย่างถูกวิธี⁷³ ...”

จากคำสัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำเสนอด้านการกำหนดมาตรการป้องกันความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวในความคิดของคนในพื้นที่อำเภอมนัง จังหวัดสตูลได้ดังภาพที่ 4.7

68 ชาวบ้านคนที่ 21, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

69 หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องคนที่ 21, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

70 มัคคุเทศก์คนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2558

71 ผู้ประกอบการด้านที่พักคนที่ 11, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2558

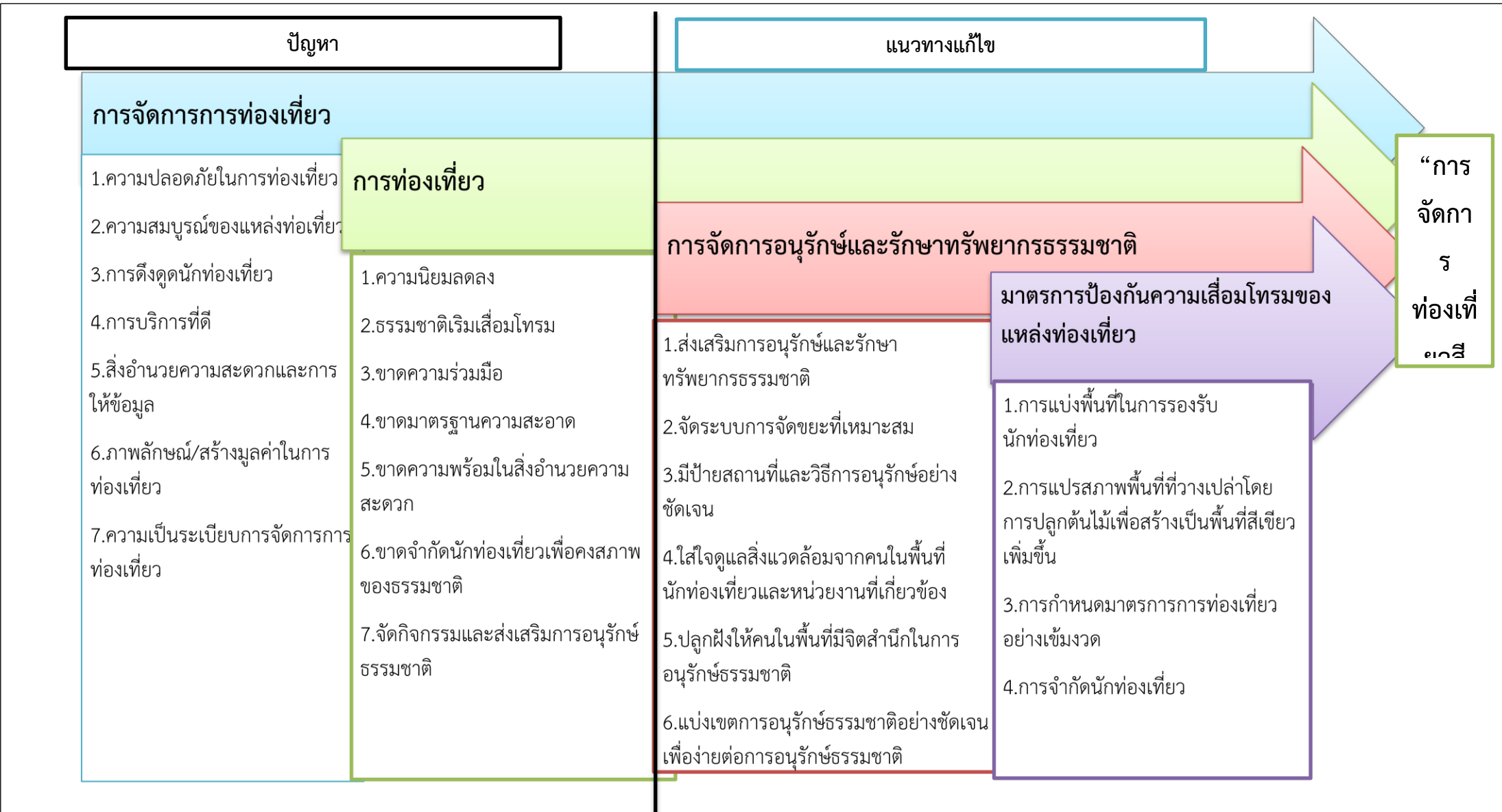
72 ผู้ประกอบการด้านร้านอาหารคนที่ 15, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2558

73 ชมรมอนุรักษ์คนที่ 1, สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2558

ภาพที่ 4.7 สรุปการกำหนดมาตรการป้องกันความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในความคิดของคนในพื้นที่
ที่มา : จากการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ

จากการสรุปการสัมภาษณ์การกำหนดมาตรการป้องกันความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในความคิดของคนในพื้นที่ พบว่าทุกภาคส่วนมีความต้องการไปในทิศทางเดียวกันกล่าวคือการแบ่งพื้นที่ในการรองรับนักท่องเที่ยว การปลูกต้นไม้ในพื้นที่ว่างเพื่อสร้างเป็นพื้นที่สีเขียว กำหนดมาตรการการท่องเที่ยวอย่างเข้มงวด และจำกัดนักท่องเที่ยว การกำหนดมาตรการนี้ส่งผลดีอย่างยิ่งต่อการป้องกันความเสื่อมโทรมของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เพราะธรรมชาติใช้เวลาในการฟื้นฟูและคงอยู่ค่อนข้างเป็นไปอย่างช้า ๆ ดังนั้นการที่จะทำให้ธรรมชาติคงสภาพอยู่ได้อย่างสมบูรณ์ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างจริงจังในการอนุรักษ์เพื่อคงความเป็นพื้นที่สีเขียวที่น่าท่องเที่ยวและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล สร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ให้ดีขึ้นได้

ภาพที่ 4.8 ภาพรวมการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ในการศึกษาเชิงคุณภาพนั้นนอกจากที่จะมีการสอบถามโดยการสัมภาษณ์แล้วนั้น ผู้วิจัยยังได้ให้ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่ ชาวบ้าน หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ภาครัฐ ผู้ประกอบการและชมรมอนุรักษ์ จำนวน 92 คน ได้ทำการตอบแบบสอบถามตามแนวคิดของ 7 Green ทั้ง 7 ด้าน สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 ความคิดเห็นเกี่ยวกับต่อการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อแหล่งท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ 92 คน

ข้อความ	กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม									
	ชาวบ้าน (n=29)		หน่วยงานรัฐ ที่เกี่ยวข้อง (n=27)		ภาครัฐ (n=8)		ผู้ประกอบการ การ (n=25)		ชมรมอนุรักษ์ (n=3)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
ด้านหัวใจสีเขียว										
1. การรับรู้และความตระหนักถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน	21	8	18	9	6	2	21	4	2	1
	(72.4)	(27.6)	(66.7)	(33.3)	(75.0)	(25.0)	(84.0)	(16.0)	(66.7)	(33.3)
2. มีการปรับปรุงหรือพัฒนานโยบายและปณิธานของชุมชนกับผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวที่สะท้อนถึงการรักษาสีเขียวและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในแหล่งท่องเที่ยว	22	7	18	9	6	2	13	12	2	1
	(84.6)	(26.9)	(66.7)	(33.3)	(75.0)	(25.0)	(52.0)	(48.0)	(66.7)	(33.3)
3. มีการจัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติและข้อปฏิบัติสำหรับการดูแลรักษาสิ่งแวดลอมต่อแหล่งท่องเที่ยว	20	9	21	6	6	2	13	12	2	1
	(69.0)	(31.0)	(77.8)	(22.2)	(75.0)	(25.0)	(52.0)	(48.0)	(66.7)	(33.3)
การเดินทางสีเขียว										
4. ให้บริการในระบบการคมนาคมจากแหล่งพำนัก/อาศัย ไปยังแหล่งท่องเที่ยว ที่เน้นการประหยัดพลังงาน การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและช่วยรักษาสีเขียว	18	11	16	11	7	1	23	2	3	0
	(62.1)	(37.9)	(59.3)	(40.7)	(87.5)	(12.5)	(92.0)	(8.0)	(100.0)	(0.0)
5. การสร้างเส้นทางสีเขียวหรือจัดกิจกรรมเส้นทางสีเขียว เช่น รณรงค์การใช้จักรยาน การเดินชมแหล่งท่องเที่ยว เพื่อประหยัดพลังงาน	12	17	11	16	1	7	7	18	0	3
	(41.4)	(58.6)	(59.3)	(40.7)	(87.5)	(12.5)	(72.0)	(28.0)	(0.0)	(100.0)
6. จัดรูปแบบการเดินทางสีเขียวให้เป็นมาตรฐาน สร้างใช้เส้นทางเน้นการประหยัด	17	12	20	7	8	0	20	5	3	0
	(41.4)	(58.6)	(74.1)	(25.9)	(100.0)	(0.0)	(80.0)	(20.0)	(100.0)	(0.0)

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ข้อความคำถาม	กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม									
	ชาวบ้าน (n=29)		หน่วยงานรัฐ ที่เกี่ยวข้อง (n=27)		มัคคุเทศก์ (n=8)		ผู้ประกอบการ (n=25)		ชมรมอนุรักษ์ (n=3)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
แหล่งท่องเที่ยวสีเขียว										
7. มีการประเมินศักยภาพของทรัพยากร ท่องเที่ยวโดยการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และข้อจำกัด เพื่อใช้เป็นฐานในการ แยกประเภทของกิจกรรมท่องเที่ยวที่มี ศักยภาพ	25	4	20	7	7	1	19	6	3	0
	(86.2)	(13.8)	(74.1)	(25.9)	(87.5)	(12.5)	(76.0)	(24.0)	(100.0)	(0.0)
8. มีการประเมินศักยภาพของทรัพยากร ท่องเที่ยวโดยการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และข้อจำกัด เพื่อใช้เป็นฐานใน การแยกประเภทของกิจกรรมท่องเที่ยวที่ มีศักยภาพ	25	4	20	7	7	1	19	6	3	0
	(86.2)	(13.8)	(74.1)	(25.9)	(87.5)	(12.5)	(76.0)	(24.0)	(100.0)	(0.0)
9. จัดทำแผนและพัฒนาให้มีกิจกรรม ท่องเที่ยว เฉพาะที่ไม่ก่อให้เกิดความ เสียหายหรือผลกระทบทางลบต่อแหล่ง ท่องเที่ยว	16	13	19	8	7	1	14	11	2	1
	(55.2)	(44.8)	(70.4)	(29.6)	(87.5)	(12.5)	(56.0)	(44.0)	(66.7)	(33.3)
ด้านชุมชนสีเขียว										
10. กรณีที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ หรือ โบราณคดี หรือชุมชนท้องถิ่น นอกจากจะ จัดให้มีป้ายสื่อความหมายหรือนิทรรศการ แล้ว อาจจัดให้มีการแสดงและการ บรรยายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์	25	4	17	10	8	0	18	7	2	1
	(86.2)	(13.8)	(63.0)	(37.0)	(100.0)	(0.0)	(72.0)	(28.0)	(66.7)	(33.3)
11. กำหนดนโยบายและแบบงานที่ให้ ความสำคัญต่อความยั่งยืนในระยะยาว ในเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม-วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับสถานะ ทางเศรษฐกิจของชุมชนและแหล่ง ท่องเที่ยว	25	4	18	9	7	1	20	5	3	0
	(86.2)	(13.8)	(66.7)	(33.3)	(87.5)	(12.5)	(80.0)	(20.0)	(100.0)	(0.0)
12. มีการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ชุมชน (community zoning) เพื่อให้บริการ ทางการท่องเที่ยว และการอนุรักษ์อย่าง เหมาะสม	20	9	13	4	8	0	22	3	3	0
	(69.0)	(31.0)	(76.5)	(23.5)	(100.0)	(0.0)	(88.0)	(12.0)	(100.0)	(0.0)

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ข้อคำถาม	กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม									
	ชาวบ้าน (n=29)		หน่วยงานรัฐ ที่เกี่ยวข้อง (n=27)		มัคคุเทศก์ (n=8)		ผู้ประกอบการ (n=25)		ชมรมอนุรักษ์ (n=3)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
13. มีการกำหนดขีดความสามารถการรองรับได้ทางการท่องเที่ยว (tourism carrying capacity) ของชุมชนทั้งด้านจำนวนนักท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก	21 (72.4)	8 (27.6)	20 (74.07)	7 (25.9)	0 (0.0)	8 (100.0)	19 (76.0)	6 (24.0)	0 (0.0)	3 (100.0)
14. เน้นการใช้วัตถุดิบและผลิตภัณฑ์มาจากชุมชนในการให้บริการ เป็นของที่ระลึกจำหน่าย	22 (75.9)	7 (24.1)	19 (70.4)	8 (29.6)	5 (62.5)	3 (37.5)	17 (68.0)	8 (32.0)	2 (66.7)	1 (33.3)
ด้านกิจกรรมท่องเที่ยวสีเขียว										
15. จัดให้มีการฝึกอบรมให้มีความรู้ ทักษะ และยกระดับมาตรฐานของการบริการด้านต่างๆ	18 (62.1)	11 (37.9)	14 (51.9)	13 (48.1)	5 (62.5)	3 (37.5)	17 (68.0)	8 (32.0)	1 (33.3)	2 (66.7)
16. พัฒนาล้างอำนวยความสะดวกรองรับกิจกรรมท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเท่าที่จำเป็น โดยมีปริมาณที่เหมาะสม	24 (82.8)	5 (17.2)	22 (81.5)	5 (18.5)	3 (37.5)	5 (62.5)	18 (72.0)	7 (28.0)	1 (33.3)	2 (66.7)
17. มีเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการฝึกอบรมมาอย่างดี คอยอำนวยความสะดวกและควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว	24 (82.8)	5 (17.2)	22 (81.5)	5 (18.5)	8 (100.0)	0 (0.0)	22 (88.0)	3 (12.0)	3 (100.0)	0 (0.0)
18. จัดให้มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยวโดยใช้สื่อแบบต่างๆ เช่น เว็บไซต์ คู่มือเดินทางท่องเที่ยว แผ่นพับ ใบปลิว เป็นต้น	23 (79.3)	6 (20.7)	21 (77.8)	6 (22.2)	6 (75.0)	2 (25.0)	17 (68.0)	8 (32.0)	3 (100.0)	0 (0.0)
19. จัดให้มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นคอยตอบคำถาม และให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องขณะที่นักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรมเดินป่า ชมถ้ำ ล่องเรือ ล่องแก่ง เดินชมแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี ชุมชน	24 (82.8)	5 (17.2)	21 (77.8)	6 (22.2)	6 (75.0)	2 (25.0)	21 (84.0)	4 (16.0)	3 (100.0)	0 (0.0)

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ข้อคำถาม	กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม									
	ชาวบ้าน (n=29)		หน่วยงานรัฐ ที่เกี่ยวข้อง (n=27)		มัคคุเทศก์ (n=8)		ผู้ประกอบการ (n=25)		ชมรมอนุรักษ์ (n=3)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
20. เลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น อาหาร เครื่องดื่ม	23 (79.3)	6 (20.7)	23 (85.2)	4 (14.8)	8 (10.0)	0 (0.0)	16 (64.0)	9 (36.0)	2 (66.7)	1 (33.3)
21. ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสได้สัมผัสและเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด รวมถึงกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์	20 (69.0)	9 (31.0)	20 (74.1)	7 (25.9)	7 (87.5)	1 (12.5)	13 (52.0)	12 (48.0)	1 (66.7)	2 (33.3)
22. ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานทุกภาคส่วนในการป้องกันและบำรุงรักษา สถานที่และมรดกทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและวัฒนธรรม รวมทั้งสิ่งที่เป็นความเชื่อของท้องถิ่น	24 (82.8)	5 (17.2)	21 (77.8)	6 (22.2)	8 (100.0)	0 (0.0)	13 (52.0)	12 (48.0)	2 (66.7)	1 (33.3)
23. สนับสนุนให้พนักงานต้อนรับและพนักงานบริการอื่นๆ แต่งกายด้วยชุดที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่น	13 (44.8)	16 (55.2)	9 (33.3)	18 (66.7)	1 (87.5)	7 (12.5)	5 (20.0)	20 (80.0)	0 (0.0)	3 (100.0)
การบริการสีเขียว										
24. จัดให้มีป้ายสื่อความหมายหรือนิทรรศการตามจุดชมวิว เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ บริเวณที่มีระบบนิเวศเปราะบาง บริเวณโป่งสัตว์ บริเวณที่มีชนิดพันธุ์สัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์	18 (62.1)	11 (37.9)	17 (62.9)	10 (37.1)	8 (100.0)	0 (0.0)	13 (52.0)	12 (48.0)	2 (66.7)	1 (33.3)
25. กรณีที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือชุมชนท้องถิ่น นอกจากจะจัดให้มีป้ายสื่อความหมายหรือนิทรรศการแล้ว อาจจัดให้มีการแสดง และการบรรยายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์	21 (72.4)	8 (27.6)	14 (51.8)	13 (48.2)	6 (75.0)	2 (25.0)	13 (52.0)	12 (48.0)	2 (66.7)	1 (33.3)

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ข้อคำถาม	กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม											
	ชาวบ้าน (n=29)		หน่วยงานรัฐ ที่เกี่ยวข้อง (n=27)				มัคคุเทศก์ (n=8)		ผู้ประกอบการ (n=25)		ชมรมอนุรักษ์ (n=3)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี		
ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม												
26. การมีส่วนร่วมหรือสนับสนุน การรักษา หรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมที่ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกชนิดต่างๆ	10	19	13	14	1	7	1	24	0	3		
	(34.5)	(65.5)	(48.2)	(51.8)	(87.5)	(12.5)	(4.0)	(96.0)	(0.0)	(100.0)		
27. สร้างความตระหนักเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก หรือภาวะโลกร้อนที่มีผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยว ให้ความสำคัญในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	12	17	13	14	0	8	0	25	0	3		
	(41.4)	(58.6)	(48.1)	(51.9)	(0.0)	(100.0)	(0.0)	(100.0)	(0.0)	(100.0)		
28. สร้างมาตรการรับผิดชอบต่อร่วมกันในแหล่งท่องเที่ยวทุกภาคส่วน ให้มีข้อปฏิบัติร่วมกันในการจัดแหล่งเที่ยวเพื่อเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	8	21	13	14	0	8	1	24	0	3		
	(27.6)	(72.4)	(48.1)	(51.9)	(0.0)	(100.0)	(4.0)	(96.0)	(0.0)	(100.0)		

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อแหล่งท่องเที่ยว ในการเลือกใช้บริการจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ประเด็นที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ได้สูงสุดคือ มีการประเมินศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวโดยการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และข้อจำกัด เพื่อใช้เป็นฐานในการแยกประเภทของกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ คิดเป็นร้อยละ 86.2 ประเด็นกรณีที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้จะจัดให้มีป้ายสื่อความหมายหรือนิทรรศการแล้ว อาจจัดให้มีการแสดงและการบรรยายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 86.2 และประเด็นกำหนดนโยบายและแบบงานที่ให้ความสำคัญต่อความยั่งยืนในระยะยาว ในเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม-วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจของชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 86.2

ประเด็นกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ได้รองลงมาคือ ประเด็นพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับกิจกรรมท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเท่าที่จำเป็น โดยมีปริมาณที่เหมาะสม เช่น ห้องน้ำ ลานจอดรถ ท่าเทียบเรือ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 82.8 ประเด็นมีเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการฝึกอบรมมาอย่างดี คอยอำนวยความสะดวก

ความสะดวกและควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 82.8 ประเด็นจัดให้มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นคอยตอบคำถาม และให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องขณะที่นักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรมเดินป่า ชมถ้ำ ล่องเรือ ล่องแก่ง เดินชมแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 82.8 และประเด็นช่วยส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานทุกภาคส่วนในการป้องกันและบำรุงรักษาสถานที่และมรดกทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและวัฒนธรรม รวมทั้งสิ่งที่เป็นความเชื่อของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 82.8

3. เสนอรูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ในการศึกษารูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มีการนำแนวคิดของ 7 Green มาเป็นแนวทางในการศึกษาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล รายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
ตามแนวคิด 7 Green จำนวน 6 กลุ่ม ประกอบด้วย ชาวบ้านหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ ชมรมอนุรักษ์ และนักท่องเที่ยว จำนวน 492 คน

3.1.1 ด้านหัวใจสีเขียว

จากการศึกษาความคิดเห็นในเรื่องของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ด้านหัวใจสีเขียว พบว่า ชาวบ้านมีการให้ความสำคัญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.8 รองลงมาคือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 20.7 และน้อยที่สุดคือชมรมอนุรักษ์ คิดเป็นร้อยละ 2.2 ดังแสดงในภาพที่ 4.9

3.1.2 ด้านการเดินทาง

จากการศึกษาความคิดเห็นในเรื่องของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ด้านการเดินทางพบว่า ผู้ประกอบการมีการให้ความสำคัญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.12 รองลงมาคือชาวบ้านและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 17.03 และน้อยที่สุดคือ มัคคุเทศก์ คิดเป็นร้อยละ 5.8 ดังแสดงในภาพที่ 4.9

3.1.3 ด้านแหล่งท่องเที่ยว

จากการศึกษาความคิดเห็นในเรื่องของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ด้านแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวมีการให้ความสำคัญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.1 รองลงมาคือชาวบ้าน คิดเป็นร้อยละ 23.91 และน้อยที่สุดคือชมรมอนุรักษ์ คิดเป็นร้อยละ 2.9 ดังแสดงในภาพที่ 4.9

3.1.4 ด้านชุมชน

จากการศึกษาความคิดเห็นในเรื่องของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ด้านชุมชน พบว่า ชาวบ้านมีการให้ความสำคัญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.57 รองลงมาคือผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 20.87 และน้อยที่สุดคือชมรมอนุรักษ์ คิดเป็นร้อยละ 2.17 ดังแสดงในภาพที่ 4.9

3.1.5 ด้านกิจกรรม

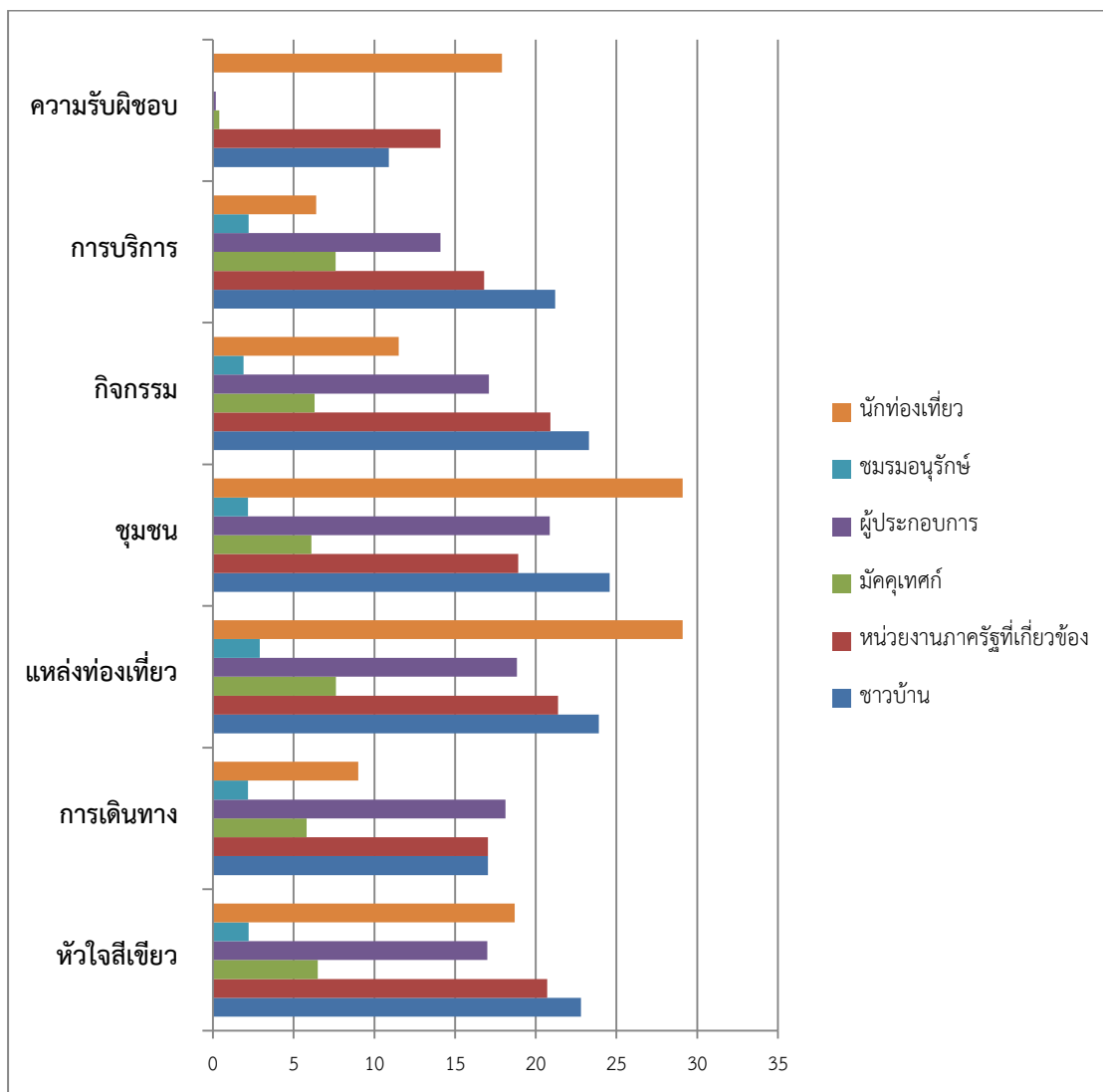
จากการศึกษาความคิดเห็นในเรื่องของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ด้านกิจกรรม พบว่า ชาวบ้านมีการให้ความสำคัญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.30 รองลงมาคือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 20.9 และน้อยที่สุดคือชมรมอนุรักษ์ คิดเป็นร้อยละ 1.90 ดังแสดงในภาพที่ 4.9

3.1.6 ด้านการบริการ

จากการศึกษาความคิดเห็นในเรื่องของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ด้านกิจกรรม พบว่า ชาวบ้านมีการให้ความสำคัญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.20 รองลงมาคือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 16.80 และน้อยที่สุดคือชมรมอนุรักษ์ คิดเป็นร้อยละ 2.20 ดังแสดงในภาพที่ 4.9

3.1.7 ด้านความรับผิดชอบ

จากการศึกษาความคิดเห็นในเรื่องของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ด้านความรับผิดชอบ พบว่า นักท่องเที่ยวมีการให้ความสำคัญมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.90 รองลงมาคือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 14.10 และน้อยที่สุดคือมัคคุเทศก์ คิดเป็นร้อยละ 0.4 ดังแสดงในภาพที่ 4.9

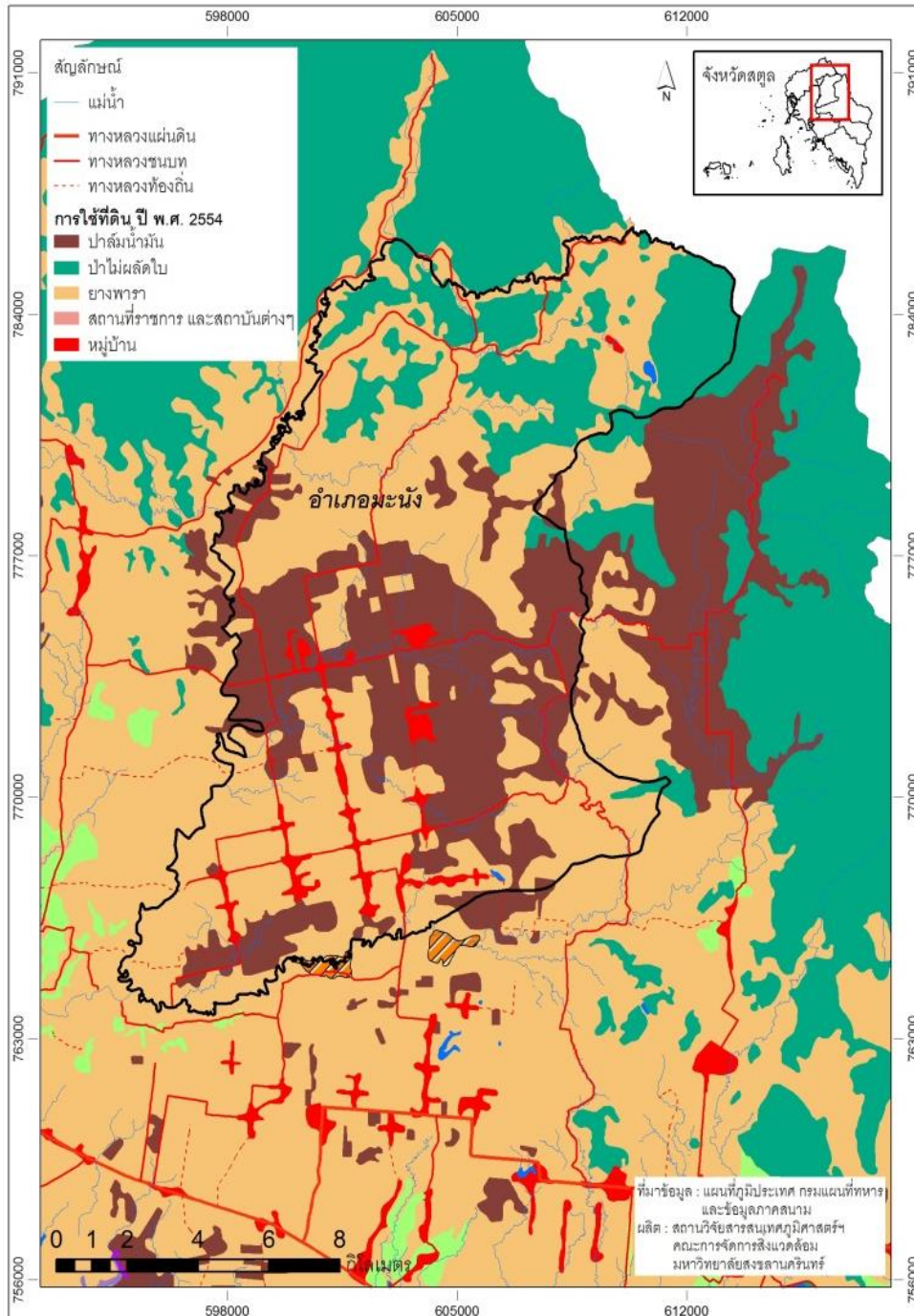

ภาพที่ 4.9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ตามแนวคิด 7 Green
ที่มา : จากการสำรวจโดยผู้วิจัย , 2560

3.2 แหล่งท่องเที่ยว 7 แห่งในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

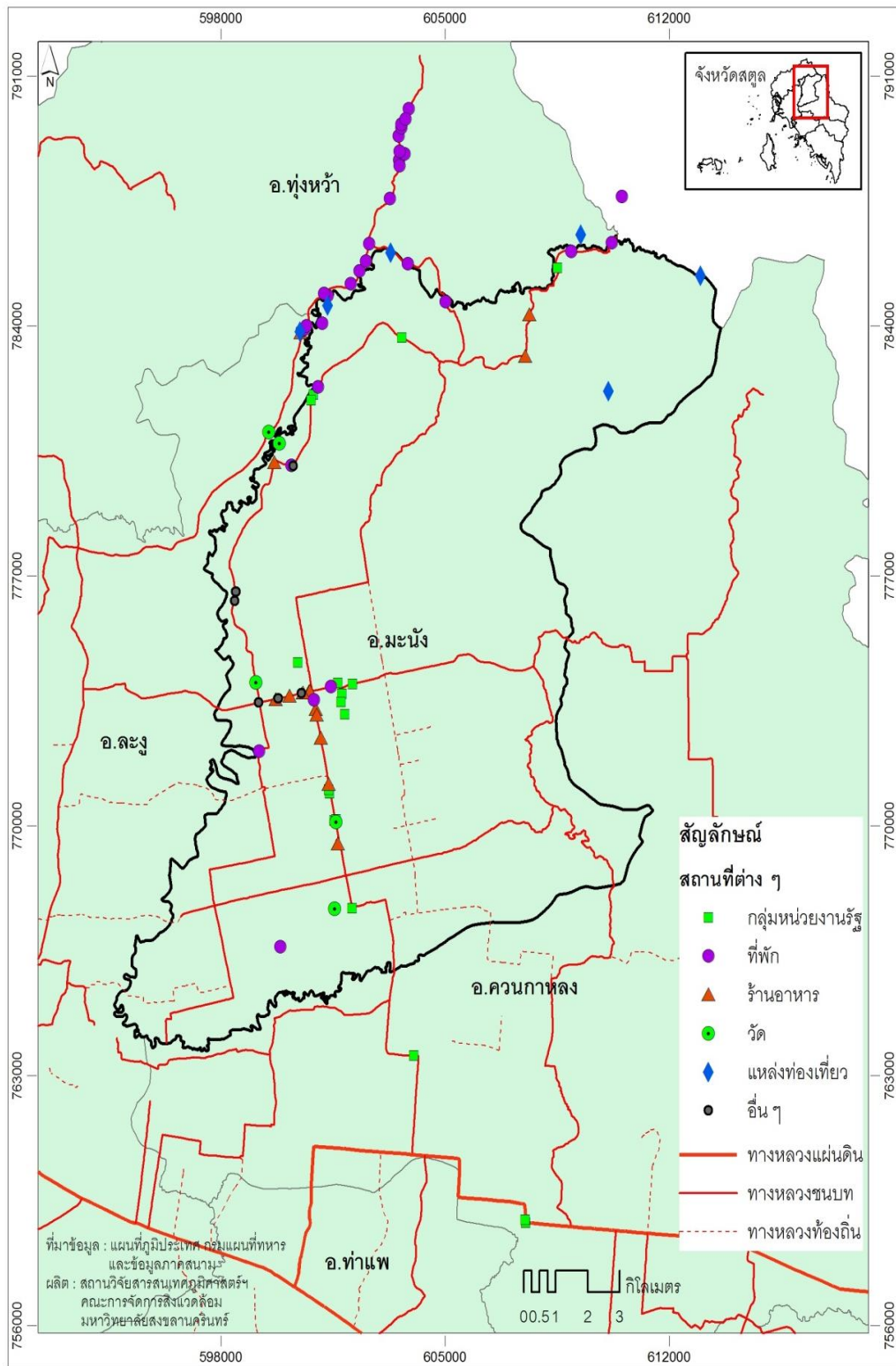
ตามเส้นทางแผนที่โดยใช้โปรแกรม GIS ในการกำหนดพิกัดจุดในแหล่งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ จากการลงพื้นที่ในการสำรวจข้อมูลในอำเภอมะนังจังหวัดสตูลทำให้ผู้วิจัยรวบรวมเส้นทางการท่องเที่ยวที่สำคัญต่าง ๆ ของอำเภอมะนัง ทำการสร้างเส้นทางในแหล่งท่องเที่ยวต่าง เพื่อสามารถอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวได้ทราบเส้นทาง สามารถต่อยอดไปสู่การวางแผนการ

เดินทางท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยใช้โปรแกรม GIS ในการกำหนดพิกัดจุดในแหล่งที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ดึงนำเสนอตามภาพที่ 4.10 – 4.13

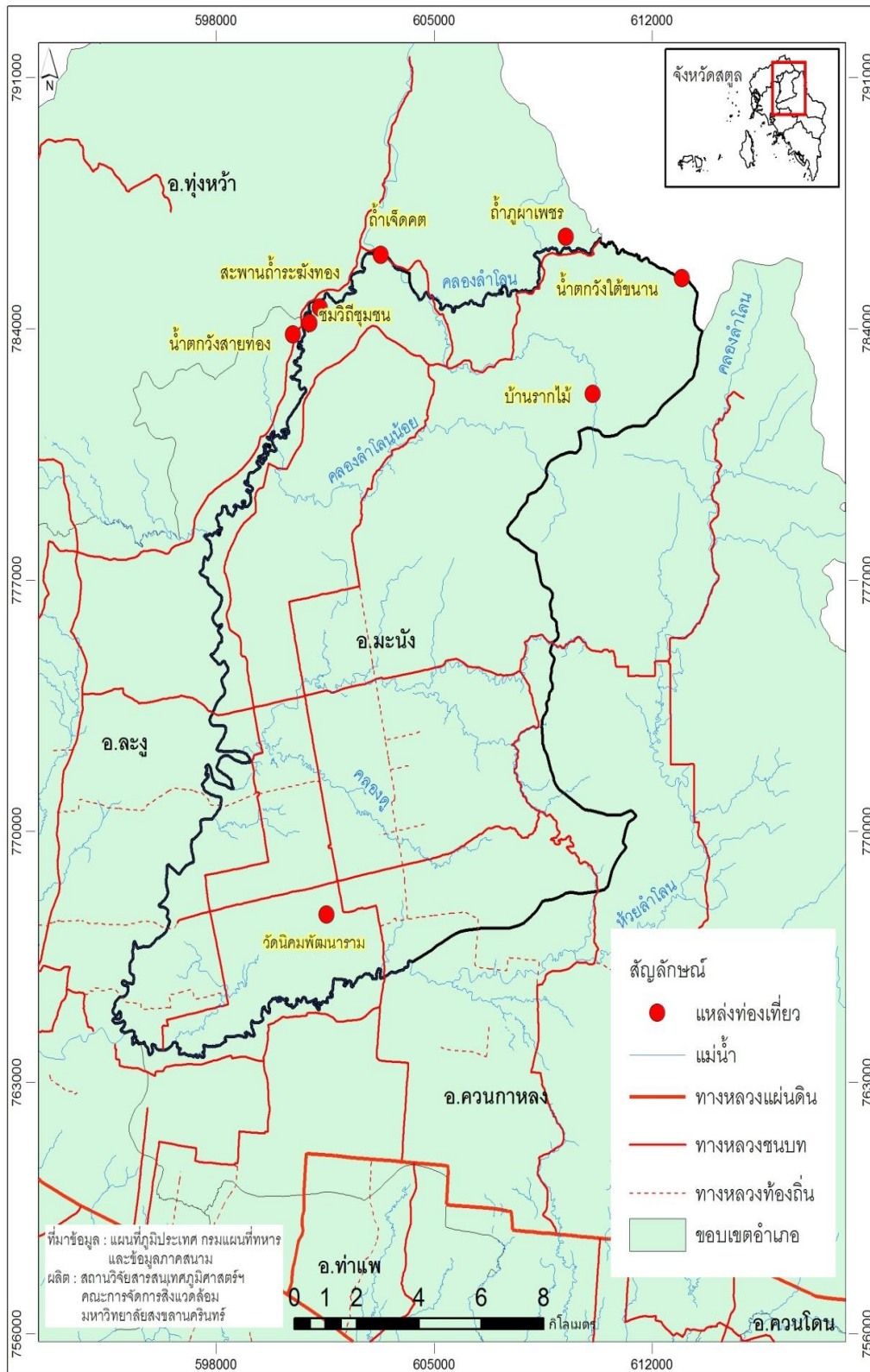

ภาพที่ 4.10 แสดงการใช้ที่ดินในปี พ.ศ.2554

ที่มา : โดยผู้วิจัย , 2560

ภาพที่ 4.12 แสดงพื้นที่สำคัญรวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย
ที่มา : โดยผู้วิจัย , 2560

ภาพที่ 4.13 แสดงแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทั้ง 7 แหล่ง ในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสุโขทัย
ที่มา : โดยผู้วิจัย , 2560

3.3 เส้นทางท่องเที่ยวและโปรแกรมการท่องเที่ยว 7 แห่งในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

3.3.1 การท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสวยงามและน่าท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปทั้งสิ้น 7 แห่ง ดังแสดงในภาพที่ 4.14

ภาพที่ 4.14 แผนที่การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ที่มา : โดยผู้วิจัย, 2560

3.3.2 จากแผนที่เส้นทางดังกล่าวข้างต้นนำมาสู่การสร้างโปรแกรมการท่องเที่ยว 7 แหล่งชม อัตลักษณ์ เพลิดเพลินชาติ 2 อำเภอ มะนัง-ละงู ในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ได้รายละเอียดโปรแกรมดังนี้

โปรแกรมเที่ยว 7 แหล่ง
ชม อัตลักษณ์ เพลิดเพลินชาติ
2 อำเภอ มะนัง-ละงู

วันที่หนึ่ง

- 08.00 น. พบกัน ณ จุดนัดพบ เตรียมพร้อมออกเดินทาง
- 09.00 น. ชมบ้านพิพิธภัณฑ์รากไม้ ชูตราไม้ที่ฝังอยู่ในดินมา ประดิษฐ์เป็นเครื่องเฟอร์นิเจอร์ วิธีการชูตราไม้พยายามรักษาสภาพเดิมของต่อ และรากจัดเป็นไม้เนื้อดีของภาคใต้
- 10.00 น. ชม ถ้ำภูเขาเพชร เพชรเม็ดงามที่เจียรระโนแล้ว ในถ้ำประกอบด้วย ถ้ำน้อยใหญ่กว่า 20 ห้อง เช่น ห้องปะการัง มีหินงอกหินย้อยคล้ายปะการังในทะเล ห้องม่านเพชร ลักษณะคล้ายผ้าม่านแขวนซ้อนกัน ห้องพญานาคเห็นหินงอกต่อตัวกัน คล้ายงูใหญ่หรือพญานาค ส่วนห้องสวนมรกตจะมีสีเขียวส่องแสงระยิบระยับคล้ายสีของมรกต เนื้อที่ภายในถ้ำ 50 ไร่ ทางขึ้นเป็นบันได 335 ขั้น
- 12.30 น. รับประทานอาหารเที่ยง
- 13.30 น. ชม ถ้ำเจ็ดคต ล่องแก่งตามธรรมชาติ ประมาณ 50 นาที ถ้ำมีถึง 7 คูหา เป็นที่มาของชื่อถ้ำแห่งนี้ดังนี้ สาวยิ้ม นางคอย เพชรร่วง เจดีย์สามยอด น้ำทิพย์ ฉัตรทอง ส่องนภา ล่องแก่งวังสายธาร คลองลำโลน มีสภาพธรรมชาติสมบูรณ์ ต่อด้วยเรียนรู้วิถีชาวซาไก สัมผัส น้ำตกวังสายทอง
- 15.30 น. อาบน้ำและเปลี่ยนเสื้อผ้า เดินทางกลับที่พัก
- 16.30 น. รับประทานอาหารเย็น พักผ่อนตามอัธยาศัย

วันที่สอง

- 07.00 น. รับประทานอาหารเช้า
- 08.00 น. ชมต้นไม้ และ สวนผลไม้ ธรรมชาติ และ ปลูกต้นไม้ร่วมกัน
- 09.00 น. ชมวัดนิคมพัฒนารามพระวิหารรัตนชาติที่สร้างด้วยจิตศรัทธาทั้งหลัง
ที่มีความงดงาม
- 10.00 น. ชมน้ำตกวังไต้หนาน สัมผัสต้นไม้ขนาดใหญ่ของน้ำตกวังไต้
- 12.00 น. รับประทานอาหารเช้า และเดินทางกลับ โดยสวัสดิภาพ

3.4 การสื่อความหมายแหล่งท่องเที่ยวจากตราแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

จากการที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญจึงเป็นที่มาของการออกแบบตราแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยมีรายละเอียดความหมายดังนี้

ต้นปาล์ม สื่อความหมาย อำเภอมะนังเป็นพื้นที่ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงเสด็จพระราชดำเนินเพื่อทรงประกอบพระกรณียกิจในพื้นที่อำเภอมะนัง และทรงปลูกต้นปาล์มต้นแรกในอำเภอมะนัง ทรงทอดพระเนตรเห็นถึงความสำคัญของธรรมชาติในพื้นที่และอุตสาหกรรมปาล์มยังเป็นอุตสาหกรรมหลักของคนในพื้นที่ในการดำรงชีพ

ถ้ำภูเขาเพชร สื่อความหมาย เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สร้างการรับรู้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวให้อำเภอมะนัง นั้นเป็นแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว

นักท่องเที่ยว สื่อความหมาย นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่ต้องมีความรักในธรรมชาติ ไม่สร้างความเสื่อมโทรมให้กับธรรมชาติ เคารพในกฎกติกาของการท่องเที่ยว

จากการลงพื้นที่สำรวจในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล พบว่า ไม่มีปรากฏของตราแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการพัฒนาตราแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เพื่อสร้างจุดเด่นและเกิดการจดจำในการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ซึ่งการสร้างตราแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวดังกล่าวดังแสดงในภาพที่ 4.15

ภาพที่ 4.15 แสดงการสร้างตราแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
ที่มา : โดยผู้วิจัย, 2560

จากการที่ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษากิจการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล นำไปสู่รูปแบบการสรุปและอภิปรายผล ดังจะกล่าวต่อไปในบทที่ 5

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาสถานการณ์จากอดีตถึงปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล พ.ศ. 2557 – 2559 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูลและ 3) ศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูลการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยผู้วิจัยได้จำแนกวิธีการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กำหนดกลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในปี พ.ศ. 2559 จำนวน 400 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability sampling) โดยการใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเจาะจงนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในปี พ.ศ. 2559 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) โดยกำหนดโควตา นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยว ตามแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 7 แห่ง แห่งละเท่าๆ กัน คือ 57 – 58 คน และสุดท้ายใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จนครบ 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One – way ANOVA) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และ 2) การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยกำหนดตัวอย่างเป็นชาวบ้านในพื้นที่ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง มีคฤหบดี ผู้ประกอบการและชมรมอนุรักษ์ คือผู้ที่รู้ข้อมูลในท้องถิ่นเป็นอย่างดี (Key Informants) รวมทั้งสิ้น 92 คน ผู้วิจัยเลือกการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก นำข้อมูลที่ได้มาทำการเรียบเรียงข้อมูลเป็นเชิงพรรณนาโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

5.1 การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

มะนังเป็นอำเภอเล็กๆ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดสตูล มีภูมิศาสตร์ที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติมากมาย มีป่าเขา น้ำตก เหมาะแก่การปลูกพืชไร่ทำสวน ผู้คนที่เข้ามาตั้งรกรากที่มะนัง จะมีอาชีพหลักคือทำสวนผลไม้เพราะดินอุดมสมบูรณ์ อยู่ใกล้ภูเขาและแม่น้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี ชุมชนมีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อต่างๆ เนื่องจากผู้คนที่เข้ามาตั้งรกรากถิ่นฐานในอดีตมาจากหลากหลายถิ่นต่างสถานที่ จึงทำให้เกิดความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี จนได้กลายเป็นชุมชนที่สามารถผสมผสานวัฒนธรรมต่างๆ ไว้ได้อย่างลงตัว จนเกิดมาเป็นมะนังในปัจจุบันนี้ นอกจากนี้มะนังยังมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายอาทิเช่น ถ้ำเจ็ดคต บ้านพิพิธภัณฑ์รากลไม้ ถ้ำภูผาเพชร น้ำตกวังไต้หนาน วัดนิคมพัฒนาราม น้ำตกหินปูนแห่งน้ำตกวังสายทอง และวิถีชุมชน แต่ในปัจจุบันทรัพยากรเริ่มมีความเสื่อมโทรมปรากฏให้เห็นดังนั้นการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญของการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเจริญเติบโตในการท่องเที่ยวในอนาคต จากการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูลครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานการณ์จากอดีตถึงปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล พบว่า

การท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดสตูลได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ มะนังเป็นหนึ่งในอำเภอของจังหวัดสตูลที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสวยงามและคงความสมบูรณ์แหล่งหนึ่งในภาคใต้ ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ 7 แหล่ง ประกอบด้วยถ้ำเจ็ดคต บ้านพิพิธภัณฑ์รากลไม้ ถ้ำภูผาเพชร น้ำตกวังไต้หนาน วัดนิคมพัฒนาราม น้ำตกหินปูนแห่งน้ำตกวังสายทอง และวิถีชุมชน โดยได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียงและพื้นที่ต่างถิ่นเดินทางมาท่องเที่ยวจำนวนมาก ซึ่งการท่องเที่ยวในพื้นที่มะนังเริ่มเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2549 มีสถิตินักท่องเที่ยวจำนวน 13,667 คน จากนั้นเป็นต้นมานักท่องเที่ยวมีอัตราการท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนังมีจำนวนมากขึ้นโดยเริ่มตั้งแต่ปี 2549 – 2553 และเริ่มมีจำนวนลดลงตั้งแต่ปี 2554 – ปัจจุบัน มีแนวโน้มลดลงอันเนื่องมาจากขาดการจัดการในการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบของในพื้นที่มะนัง

อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล พ.ศ. 2510 – 2530 เริ่มมีการค้นพบสถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ เช่น ถ้ำภูผาเพชร น้ำตกวังสายทอง และแหล่งท่องเที่ยวตามวัฒนธรรม เช่น วัดจตุคมพัฒนารามและวิถีชุมชนชาวซาไก จากนั้นในปี พ.ศ. 2540 มีการเกิดขึ้นของบ้านพิพิธภัณฑ์รากลไม้เพื่ออนุรักษ์ไม้โบราณให้คงอยู่ ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 – 2549 เริ่มมีการพบแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ได้แก่ ถ้ำภูผาเพชร ถ้ำเจ็ดคต และน้ำตกวังไต้หนาน และในปีพ.ศ. 2549 เริ่มมีการเปิด

เส้นทางท่องเที่ยวอำเภอมะนังเพื่อรองรับการขยายตัวทางการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศในอนาคต และเริ่มมีการเข้ามาทำการวิจัยในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในปี พ.ศ. 2551 และ พ.ศ. 2553 จากนั้นผู้วิจัยเริ่มเข้ามาทำการวิจัยในเรื่องของการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ในปี พ.ศ. 2556 – 2560 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการปรับปรุงระบบการจัดการท่องเที่ยวของอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต

ส่วนที่ 2 ปัจจัยและแนวทางที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดของการท่องเที่ยวสีเขียว (7 Green) และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (7P) นำมาเป็นแนวทางในการศึกษาโดยทั้งสองแนวคิดครอบคลุมในส่วนของ การท่องเที่ยวแบบการอนุรักษ์ ธรรมชาติและการเตรียมความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักและมีศักยภาพในการให้บริการด้านการท่องเที่ยวอย่างเต็มรูปแบบในอนาคต อันใกล้ที่อำเภอมะนังกำลังจะถูกผลักดันให้เป็นพื้นที่การท่องเที่ยวสีเขียวในปี พ.ศ.2561

ความพึงพอใจต่อการจัดการท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูลโดยภาพรวม ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยวสูงสุด รองลงมาคือด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว และอันดับสุดท้ายคือด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

ความคาดหวังต่อเส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล พบว่า ด้านความสมบูรณ์และความสวยงามของธรรมชาติสูงสุด รองลงมาคือได้พักผ่อนในบรรยากาศที่ดี อากาศสดชื่น และอันดับสุดท้ายคือเจ้าหน้าที่และชุมชนให้บริการด้วยความเป็นมิตร/มีความเป็นกันเอง สิ่งที่ต้องการให้มีการปรับปรุงเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของอำเภอมะนัง คือด้านความสะอาดสูงสุด รองลงมาคือการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว และอันดับสุดท้ายคือด้านเอกสารท่องเที่ยว สิ่งที่คาดหวังให้มีการจัดการท่องเที่ยวเชิงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมคือด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวสูงสุด รองลงมาคือด้านหัวใจสีเขียว และอันดับสุดท้ายคือด้านการบริการสีเขียว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการหรือคาดหวังเดินทางกลับมาท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง

ประเด็นกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ได้รองลงมาคือ ประเด็นพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับกิจกรรมท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเท่าที่จำเป็น โดยมีปริมาณที่เหมาะสม เช่น ห้องน้ำ ลานจอดรถ ท่าเทียบเรือ เป็นต้น ประเด็นมีเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการฝึกอบรมอย่างดี คอยอำนวยความสะดวกและควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว ประเด็นจัดให้มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่น คอยตอบคำถาม และให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องขณะที่นักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรมเดินป่า ชมถ้ำ

ล่องเรือ ล่องแก่ง เดินชมแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี ชุมชน และประเด็นช่วยส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานทุกภาคส่วนในการป้องกันและบำรุงรักษาสถานที่และมรดกทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและวัฒนธรรม รวมทั้งสิ่งที่เป็นความเชื่อของท้องถิ่น

การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (7P's) และสิ่งที่คาดหวังให้มีการจัดการท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล (7 Green) พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยวและด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวสูงสุด ในขณะที่มีความคาดหวังต่อแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวสูงสุด นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยวและด้านกระบวนการจัดการท่องเที่ยวต่ำสุด ในขณะที่มีความคาดหวังต่อการบริการสีเขียวต่ำสุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อแหล่งท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ประเด็นที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ได้สูงสุดคือ มีการประเมินศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวโดยการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และข้อจำกัด เพื่อใช้เป็นฐานในการแยกประเภทของกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ประเด็นกรณีที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดีหรือชุมชนท้องถิ่น นอกจากจะจัดให้มีป้ายสื่อความหมายหรือนิทรรศการแล้ว อาจจัดให้มีการแสดงและการบรรยายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และประเด็นกำหนดนโยบายและแบบงานที่ให้ความสำคัญต่อความยั่งยืนในระยะยาวในเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม-วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจของชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว

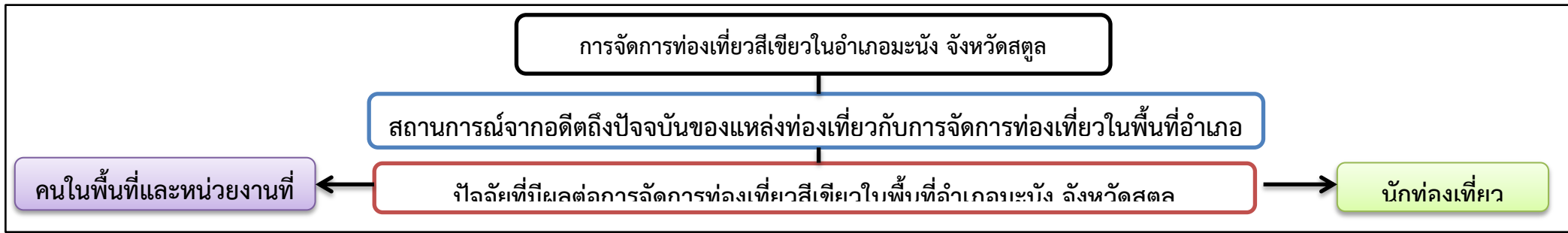
ส่วนที่ 3 รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ในการศึกษารั้วนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยอาศัยกระบวนการของวิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยทำการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อต้องการข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งจากนักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่ในการพัฒนาอำเภอมะนัง จังหวัดสตูลให้เป็นพื้นที่สำหรับการท่องเที่ยวสีเขียว จากการสอบถามข้อมูลจากนักท่องเที่ยวพบว่าส่วนใหญ่มีกระแสด้านลบในเรื่องของความไม่พร้อมในด้านของสิ่งอำนวยความสะดวก ความเสื่อมโทรมในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งที่ปรากฏให้เห็น รวมไปถึงการจัดการขยะที่ไม่ถูกวิธี และจากการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่พบว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและคนในพื้นที่ขาดกระบวนการในการจัดการขยะในพื้นที่ส่งผลให้เกิดปัญหาทางด้านขยะในพื้นที่นำมาซึ่งปัญหามลพิษ ซึ่งจากการสัมภาษณ์นั้นประเด็นที่ต้องเร่งให้ความสำคัญมากที่สุดคือการขาดความรับผิดชอบของทุกภาคส่วน ดังนั้นรูปแบบการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มีการนำแนวคิดของ 7 Green มาเป็นแนวทางในการศึกษาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยแบ่งการศึกษาในข้อมูลจากบุคคลในพื้นที่จำนวน 6 กลุ่ม ประกอบด้วย ชาวบ้านหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ ชุมชนอนุรักษ์ และนักท่องเที่ยว โดยให้ความสำคัญในด้านแหล่งท่องเที่ยวมาเป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมาคือ

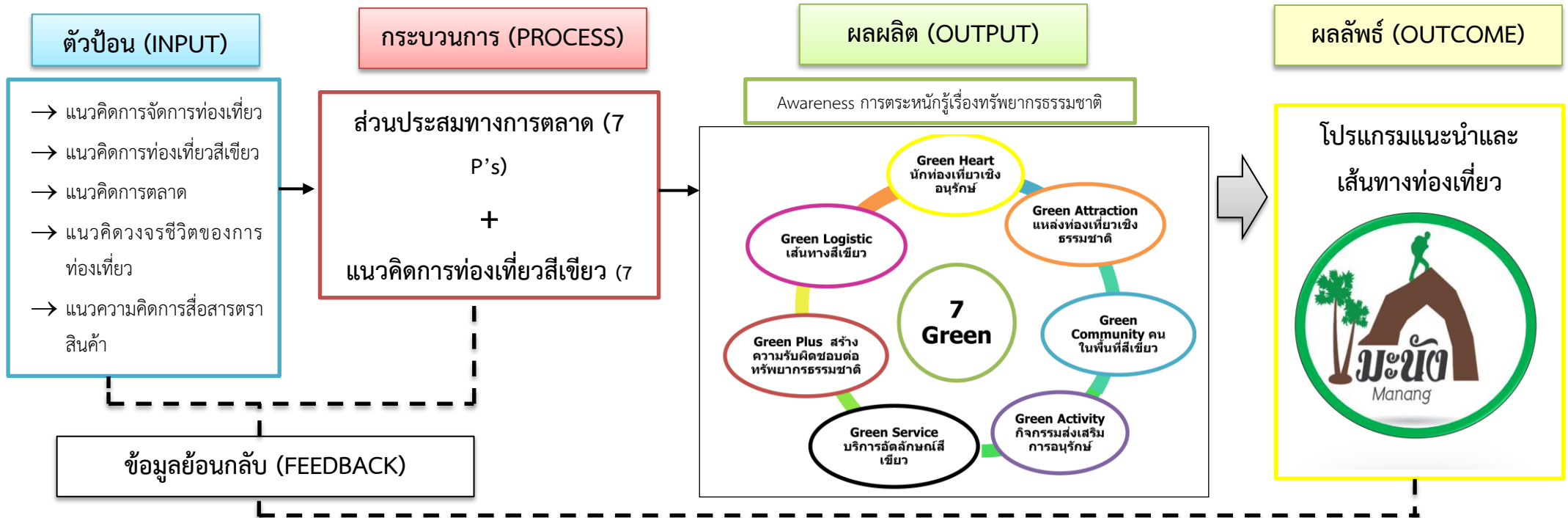
ด้านหัวใจสีเขียว ด้านกิจกรรม ด้านชุมชน ด้านการเดินทาง ด้านการบริการ และน้อยที่สุดคือด้านความรับผิดชอบต่อ

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เกิดจากการทบทวนวรรณกรรม ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาทำการสังเคราะห์รูปแบบของการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ได้ดังภาพที่ 5.1

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ภาพที่ 5.1 รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

จากภาพที่ 5.1 รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ประกอบด้วย สถานการณ์จากอดีตถึงปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล และปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยบริบทต่าง ๆ ประกอบด้วย ตัวป้อน(Input) กระบวนการ(Process) ผลผลิต (Output) และข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ผลลัพธ์ (Outcome) มีรายละเอียดดังนี้

1. สถานการณ์จากอดีตถึงปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เป็นการศึกษาเพื่อมองหาต้นเหตุแห่งปัญหาและนำมาเป็นแนวทางในการหาแนวทางปรับปรุงกระบวนการในการจัดการท่องเที่ยวให้มีความเป็นระบบมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการหาแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวเพื่อเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด เพื่อคงสภาพความสมบูรณ์ของธรรมชาติ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ผู้วิจัยนำเอาหลักการแนวคิดทางการตลาดและแนวคิดของ 7 Green ในการหาปัจจัยที่มีผลมากที่สุดเพื่อนำมาต่อยอดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ส่วนปัจจัยที่มีผลน้อยที่สุดนำมาเป็นจุดที่ต้องให้ความสำคัญและเร่งในการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน เพื่อให้การจัดการท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

จาก 2 บริบทที่กล่าวมาแล้วข้างต้นผู้วิจัยนำแนวคิดเชิงระบบ (System Concept) มาใช้ในการอธิบายรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ตัวป้อน (Input) คือ ปัญหาที่ต้องการแก้ไข หรือ ความต้องการของมนุษย์ ผู้วิจัยต้องการจัดการท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวสีเขียวที่เน้นในเรื่องของการอนุรักษ์ธรรมชาติ โดยได้นำแนวคิดต่าง ๆ ประกอบด้วย แนวคิดการจัดการท่องเที่ยว แนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว แนวคิดการตลาด แนวคิดวงจรชีวิตของการท่องเที่ยว และแนวความคิดการสื่อสารตราสินค้า

2. กระบวนการ (Process) คือ เทคนิควิธี ขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ โดยผู้วิจัยนำเอาแนวส่วนประสมทางการตลาด (7P's) 7 ปัจจัย และแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว (7 Green) 7 ปัจจัย รวมทั้งสิ้น 14 ปัจจัยมาเป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

3. ผลผลิต (Output) เป็นผลที่ได้รับจากปัจจัยนำเข้าและกระบวนการทั้งหมด ผลผลิตเป็นสิ่งที่ต้องการในขั้นสุดท้ายของระบบ โดยผลผลิตที่ได้คือการตระหนักรู้เรื่องทรัพยากรธรรมชาติและองค์ประกอบการท่องเที่ยวสีเขียวทั้ง 7 ปัจจัย คือ 1) Green Heart นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 2) Green Attraction แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ 3) Green Community คนในพื้นที่สีเขียว 4) Green Activity

กิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ 5) Green Service บริการอัตลักษณ์สีเขียว 6) Green Plus สร้างความรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และ 7) Green Logistic เส้นทางสีเขียว

4. ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การให้ข้อมูลย้อนกลับถือว่าเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. ผลลัพธ์ (Outcome) จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสามารถนำมาสู่การออกแบบเส้นทางตราแหล่งท่องเที่ยวและโปรแกรมการท่องเที่ยว 7 แหล่ง ในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

5.2 อภิปรายผล

การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ส่วนใหญ่นั้นขาดการมุ่งเน้นการจัดการในแง่ของการอนุรักษ์และคงสภาพของธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด อีกทั้งยังต้องมีจัดระบบระเบียบที่เป็นมาตรฐานในการบริการทางการท่องเที่ยว รวมไปถึงการได้รับการสนับสนุนในด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น ด้านความรู้ ด้านข้อปฏิบัติทางการท่องเที่ยวที่ถูกต้อง ด้านมาตรการในการจำกัดนักท่องเที่ยวไม่ให้เกิดขีดความสามารถของแหล่งท่องเที่ยวที่จะสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ เช่น จากการลงสำรวจพบว่านักท่องเที่ยวมีการเข้ามาในพื้นที่เป็นกลุ่มนักเรียนนักศึกษาที่เข้ามาทำการศึกษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ โดยมีการนิยมมากันเป็นหมู่คณะ ซึ่งมีการเข้ามาในพื้นที่ 1 – 2 คันรถบัสต่อรอบของการเข้าชม คิดเป็นจำนวนนักท่องเที่ยวโดยประมาณ 200 คน การเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยวพร้อมกันของนักท่องเที่ยวแบบดังกล่าวส่งผลให้ทรัพยากรเกิดความเสื่อมโทรมได้ง่ายเนื่องจากการขาดการจัดระเบียบการเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังขาดมาตรการในเรื่องของข้อปฏิบัติที่ชัดเจน เช่น ป้ายเตือนต่าง ๆ มีอยู่ค่อนข้างน้อยอีกทั้งมีเพียงแต่ภาษาไทยอย่างเดียวซึ่งไม่มีความเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวต่างชาติ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาในห้องค์ความรู้ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวที่ถูกต้อง และในเรื่องของการจัดการสาธารณูปโภคที่ถูกต้องตามสุขลักษณะ เนื่องจากปัญหาเหล่านี้มีส่วนในการทำลายภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวในพื้นที่ ดังนั้นภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือกันเพื่อพัฒนาให้เป็นการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวที่สร้างชื่อเสียงให้กับพื้นที่ในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นก่อให้เกิดการกระจายรายได้แก่ประชาชนในพื้นที่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกฤตา พูนเกษม เบญจมาศ อยู่ประเสริฐและบำเพ็ญ เขียวหวาน (2558) การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวของชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่ามีจัดการตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวในระดับสูงคือมีด้านที่เป็นไปตาม แนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหัวใจสีเขียวด้านแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว ด้านชุมชนสีเขียว ด้านกิจกรรมสีเขียว ด้านการบริการสีเขียว และด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านที่ไม่เป็นไปตามแนวคิดดัง

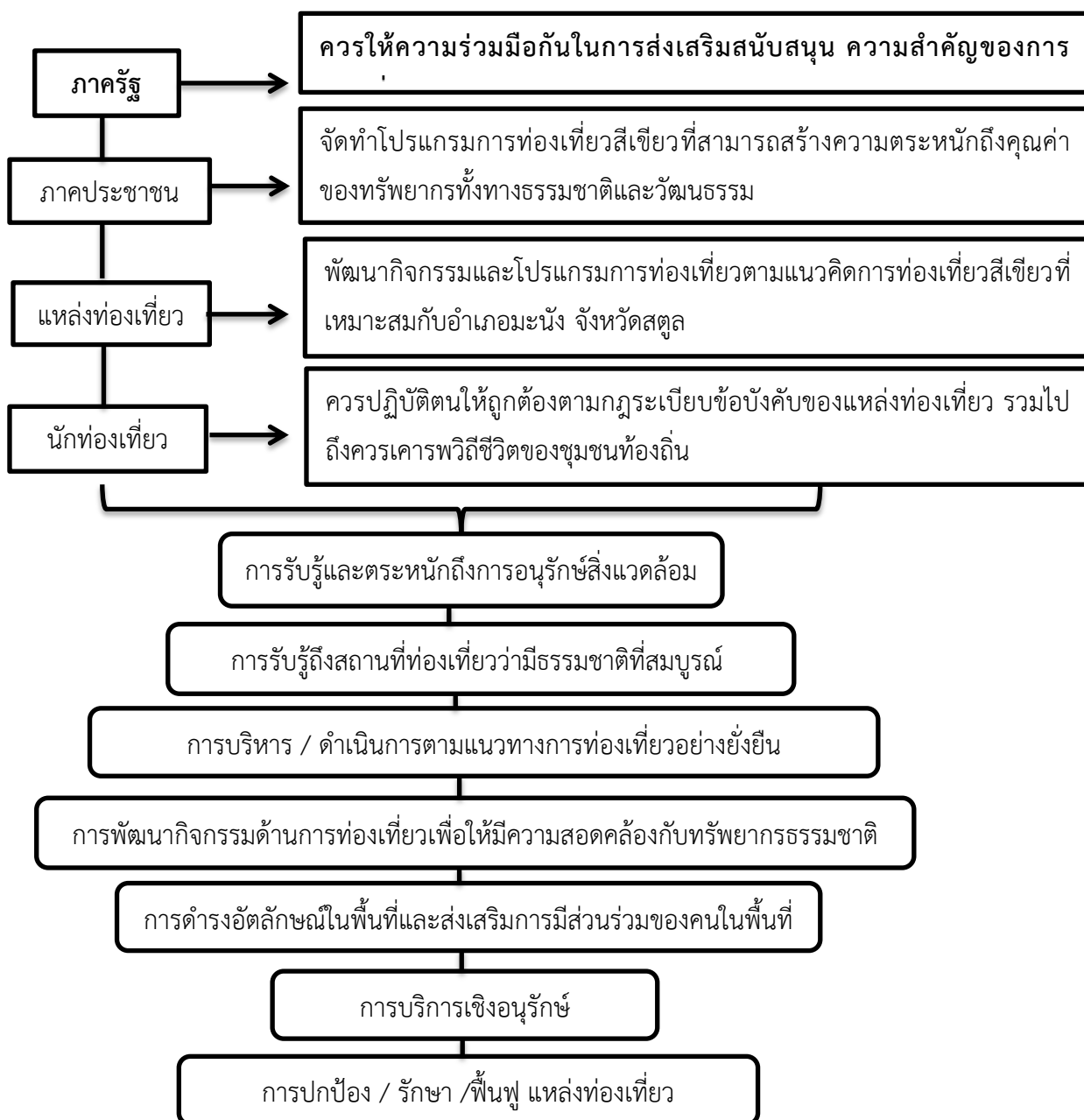
กล่าวคือด้านรูปแบบการเดินทางสีเขียวโดยมีความสอดคล้องกันทั้งคณะกรรมการและนักท่องเที่ยว และได้มีงานวิจัยของสววิชา ศุภอุตมฤกษ์ ตรีรัตน์ รักธิดา ศิริ และพัฒน์พงศ์ จันทร์สว่าง (2558) การศึกษาและพัฒนาทักษะชุมชนในการสร้างเส้นทางและโปรแกรมท่องเที่ยวตามแนวคิด Green Tourism อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า บ้านเมืองก๊อดมีทรัพยากรการท่องเที่ยวโดดเด่นในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ส่วนที่เหลือจะต้องเป็นกิจกรรมตามฤดูกาล มีเป้าหมายในการจัดการท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัคร (Volunteer Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีกิจกรรมท่องเที่ยวตลอดทั้งปีคือ กิจกรรมเดินศึกษาธรรมชาติเส้นทางอนุรักษ์ พันธุ์พืชกิจกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์โดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น และกิจกรรมนักศึกษาแพทย์อาสาสมัคร ซึ่งประสานความร่วมมือกับอนามัยประจำตำบล ซึ่งต่อมาได้มีการศึกษางานวิจัยของปรีดิ์ ชินโชติ และธีระวัฒน์ จันทิก (2559) รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้ง ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้งเป็นการสร้าง หรือการเพิ่มมูลค่าให้แก่ทรัพยากรที่มีอยู่ให้สูงที่สุด ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรทางธรรมชาติหรือวัฒนธรรม นำมาสร้างนวัตกรรมสร้างสรรค์ ออกมาเป็นรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว สินค้าหรือบริการการท่องเที่ยวใหม่ๆ โดยความร่วมมือจากทั้งผู้ประกอบการและชุมชน โดยสามารถสร้างการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ และเพิ่มทักษะให้แก่นักท่องเที่ยวได้ จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นมีส่วนในการเป็นแนวทางในการนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอแม่แตง จังหวัดสตุล แต่แตกต่างกับการศึกษาของ Lee SM, Honda HC, Ren G, Lo YC (2016) ศึกษาการดำเนินการของการท่องเที่ยวสีเขียวและการบริการ ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาบริษัททั่วโลกได้เข้าสู่ยุคธุรกิจในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากความต้องการในการใช้เวลาว่างและการคมนาคมสะดวกขึ้น ในเวลาเดียวกันความต้องการที่เพิ่มขึ้นของการท่องเที่ยวที่ทันสมัยการท่องเที่ยวและผู้เข้าชมไม่สามารถปฏิเสธที่จะเป็นปัจจัยของภาวะโลกร้อน ในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของโลกเรามีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมการท่องเที่ยวสีเขียวคาร์บอนต่ำ การเพิ่มขึ้นของความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมโดยเน้นยุคคาร์บอนต่ำการท่องเที่ยวสีเขียวจะเป็นทิศทางใหม่สำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคต ในทุกด้านของกระบวนการท่องเที่ยว "การท่องเที่ยวสีเขียว" ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวโรงแรมสถานที่ท่องเที่ยวผู้จัดการท่องเที่ยวตัวแทนด้านการท่องเที่ยวผู้ประกอบการท่องเที่ยวและไกด์นำเที่ยว การท่องเที่ยวสีเขียวนี้จะช่วยปกป้องสิ่งแวดล้อมสีเขียวด้วยแนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมการพัฒนาเศรษฐกิจและความยั่งยืนทางนิเวศวิทยาของดินแดน

ดังนั้นแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอแม่แตง จังหวัดสตุล ควรมีการนำรูปแบบที่ได้จากการวิจัยมาทำการพัฒนาและต่อยอดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่ตามแนวคิด 7 Green ที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าในพื้นที่อื่น ๆ สามารถนำแนวคิดไปใช้ได้เพียงแค่ 6 Green เท่านั้นของงานวิจัยการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียว

ของชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอมะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ยังขาดด้าน การเดินทางสีเขียวและในงานวิจัยอื่นๆ ยังขาดด้านวางเส้นทางและประชาสัมพันธ์พื้นที่ภายใต้การกำหนด มาตรการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวตามแนวคิด 7 Green เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกิดการตระหนักถึงความสำคัญกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ลดปัญหาผลกระทบและความเสื่อมโทรมเพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคต การท่องเที่ยวสีเขียวนี้จะช่วยปกป้องสิ่งแวดล้อมสีเขียวด้วยเส้นทางท่องเที่ยวสีเขียวและต่อยอดไปสู่การออกแบบโปรแกรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยนำสถานที่สำคัญทั้ง 7 แหล่งมาเป็นสถานที่ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

5.3 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อกำหนดบทบาทการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ที่สามารถนำไปใช้และส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพและลดปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต ซึ่งรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวเป็นเส้นทางจัดการกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ต้องการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวผ่านเส้นทางท่องเที่ยวที่เป็นสีเขียว ซึ่งเส้นทางที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้เป็นการถักทอแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญของพื้นที่ทั้ง 7 แหล่ง ประกอบด้วยถ้ำภูผาเพชร ถ้ำเจ็ดคต น้ำตกวังไต้หนาน บ้านพิพิธภัณฑสถานไม้ วัดนิคมพัฒนาราม แหล่งท่องเที่ยวชุมชน และน้ำตกหินปูน จึงได้ออกแบบโปรแกรมการท่องเที่ยวพร้อมทั้งสร้างตราแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เพื่อสร้างการจดจำและกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นแนวอนุรักษ์ธรรมชาติ ทั้งหมดทั้งมวลในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่หนึ่ง ๆ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งจากภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน จนนำไปสู่การจัดการแหล่งท่องเที่ยวและมาตรการสำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ดังภาพที่ 5.2

ภาพที่ 5.2 แนวทาง Green Tourism

ที่มา : ผู้วิจัย 2560

จากการศึกษานำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในพื้นที่อำเภอมะนัง ตามแนวคิด 7 Green คือ 1) Green Heart นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 2) Green Attraction แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ 3) Green Community คนในพื้นที่สีเขียว 4) Green Activity กิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ 5) Green Service บริการอัตลักษณ์สีเขียว 6) Green Plus สร้างความรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติ และ 7) Green Logistic เส้นทางสีเขียวซึ่ง ในพื้นที่มีครบทั้ง 7

Green นำไปสู่การออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยว 7 แหล่ง ในพื้นที่และสร้างตราแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นการอนุรักษ์โดยเน้นกลุ่มนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญในการบริการการท่องเที่ยว ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรมจากการขาดมาตรการกำหนดและแนวทางปฏิบัติสำหรับการท่องเที่ยวของอำเภอมะนัง ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินการเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้คงสภาพความเป็นธรรมชาติที่งดงามพร้อมในการรอดไปสู่สายตาของนักท่องเที่ยว โดยควรมีแนวทางในการจัดการอย่างเป็นระบบเริ่มตั้งแต่การประชาสัมพันธ์ วางแผน ประสานความร่วมมือจากคนทั้งในและนอกพื้นที่ ติดตามและประเมินผลตั้งแต่ระดับล่างสู่บนทุกภาคส่วน โดยมีการกำหนดบทบาทแต่ละภาคส่วนดังนี้

1. ภาครัฐ ควรให้ความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุนและให้ความสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยการให้ความรู้อย่างถูกต้องในการอนุรักษ์ธรรมชาติและรวมไปถึงการสร้างแหล่งธรรมชาติแหล่งใหม่โดยการปลูกต้นไม้เพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แก่พื้นที่มากขึ้น

2. ภาคประชาชน จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสีเขียวที่สามารถสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม นอกจากนี้การลดการใช้โฟมในการนำมาใช้บรรจุอาหารสำหรับบริการนักท่องเที่ยว โดยเปลี่ยนเป็นเป็นบรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายง่าย เช่น จากชานอ้อยจากไบตอง เป็นต้น

3. แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมและโปรแกรมการท่องเที่ยวตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวที่เหมาะสมกับอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

4. นักท่องเที่ยว ควรปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎระเบียบข้อบังคับของแหล่งท่องเที่ยว รวมไปถึงควรเคารพวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น และไม่สร้างผลกระทบให้แก่ธรรมชาติทั้งทางตรงและทางอ้อมจากพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

การจัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล เพื่อส่งเสริมการตระหนักรู้ให้กับคนในพื้นที่นำไปพัฒนาความพร้อมสำหรับการรองรับการท่องเที่ยวและสร้างภาพลักษณ์ที่เป็น “การท่องเที่ยวสีเขียว” ให้เกิดการขับเคลื่อนในการพัฒนาอำเภอมะนังให้เป็นไปในรูปแบบของอำเภอที่เป็นการท่องเที่ยวสีเขียว โดยจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อช่วยกันอนุรักษ์ธรรมชาติให้คงอยู่ และการดำเนินการนั้นต้องอาศัยระยะเวลาและการลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อความมั่นคงทางธรรมชาติสืบไป

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชาและฐิตา วานิชย์บัญชา. (2558). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. พิมพ์ครั้งที่ 27. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามลดา.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2554). *การจัดการท่องเที่ยว*. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2557, จาก www.etatjournal.com.
- ชัยยศ สันติวงษ์และนิตยา เจริญประเสริฐ. (2546). *การบริหารระบบสารสนเทศเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง.
- เทศบาลเมืองสตูล. (2559). *แผนที่จังหวัดสตูล*. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2559, จาก <http://stm.go.th/public/healthfund/data/index/menu/244>.
- บุญญา คำวิเศษณ์. (2554). *ข้อมูลพื้นฐานที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วม: กรณีศึกษาชุมชนหมู่บ้านวัดเขา ตำบลโคกกลอย อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ประภาพร ยางประยงค์และสุรรัตน์ ช่วยมณี. (2553). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย: กรณีศึกษาการท่องเที่ยวถ้ำภูผาเพชร จังหวัดสตูล. *วารสารเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ (Economics and Public Policy Journal)*. Vol 7 No 13 (2016): มกราคม - มิถุนายน 2559.
- ปรีณธ์ ชินโชติและธีระวัฒน์ จันทิก. (2559). รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้ง. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 หน้า 250-268.
- ไพศาล วรคำ. (2555). *การวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- ภัทรวดี จินดารักษ์. (2559). *การท่องเที่ยวชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพื้นที่สีเขียว ตำบลบางกะเจ้า และตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ*. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม) สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ราณี อิลิชัยกุล และจุฑามาศ วิศาลสิงห์. (2550). *รายงานการวิจัยการจัดการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลในประเทศไทย : แนวความคิดเห็นของผู้มีส่วนในการจัดการในมณฑลกวางตุ้ง (เมืองเซินเจิ้น และกวางโจว)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- ราณี อีสัยกุล. (2546). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เอกสารการสอนชุดฝึกอบรมทางไกล หลักสูตรการจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศรีพร สมบุญธรรม. (2536). “Ecotourism การท่องเที่ยวแนวอนุรักษ์ สัญลักษณ์ ใหม่แห่งทศวรรษ”, *จุลสารการท่องเที่ยว*. 1 (มกราคม – มีนาคม 2536), 29-32.
- ศาลากลางจังหวัดสตูล. (2560). *สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล*. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2560, จาก <http://www.satun.go.th/>.
- ศิรินันท์ พงษ์นิรันดร โอชญญา บัชรธรรม และชัชชญา ยอดสุวรรณ. (2558). *แนวทางในการพัฒนา ศักยภาพการจัดการท่องเที่ยว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา*. *วารสารวิทยาลัย บัณฑิตศึกษากิจการ* มข.9 (1) มกราคม - มิถุนายน 2559.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ศุภร เสรีรัตน์, งามอาจ ปทะวานิช และปริญญ์ ลักขิตานนท์. (2546). *การบริหาร การตลาดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ : บริษัท ชีระฟิล์มและโซเท็กซ์จำกัด.
- ศุภรดา มาจันทร์. (2558). *แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสีเขียวบ่อน้ำพุร้อนแม่กาษา อำเภอแม่ สดุด จังหวัดตาก กรณีศึกษากิจการบ่อน้ำพุร้อนแม่กาษา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา บัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2542). *รายงานขั้นสุดท้ายการดำเนินการ เพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
- สวิชญา ศุภอุตมฤกษ์ ตริรัตน์ รักธิดาศิริและพัฒนาพงศ์ จันทร์สว่าง. (2558). *การศึกษาและพัฒนา ทักษะชุมชนในการสร้างเส้นทางและโปรแกรมท่องเที่ยวตามแนวคิด Green Tourism อำเภอ แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่*. คณะพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดระนอง. (2555). *คู่มือกระบวนการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว จังหวัดระนอง*. ระนอง : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดระนอง.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2559). *แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2558-2562*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา.

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). *สถิตินักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดสตูลแยกตามสถานที่ท่องเที่ยว*. สืบค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2558, จาก http://service.nso.go.th/nso/nso_center/project/.htm.
- สุกฤตา พูนเกษม เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ และบำเพ็ญ เขียวหวาน. (2558). *การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวสีเขียวของชุมชนบ้านบุไทร ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา*. การจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ครั้งที่ 4 The 4th STOU Graduate Research Conference หน้า 1 – 15.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2549). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542). *กลยุทธ์การตลาด การวางแผนการตลาด*. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์มและโซเท็กซ์.
- องค์การการท่องเที่ยวโลก. (2009). *ข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์*. สืบค้นเมื่อ 23 ตุลาคม 2558, จาก <http://www.etatjournal.com/web/menu-read-web-etatjournal/menu-2012/menu-2012-jan-mar/382-12555-ipk-international>
- องค์การบริหารส่วนตำบลปาล์มพัฒนา. (2559). *สถิตินักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล*. สตูล : องค์การบริหารส่วนตำบลปาล์มพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล.
- อภิรดี ช้วนตัน. (2551). *การประเมินและพัฒนาศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน : กรณีศึกษาถ้ำภูผาเพชรและถ้ำเจ็ดคต ตำบลปาล์มพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล*. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Aguilo, E. and A. Riera, J. R. (2005). The short term price effect of a tourist tax through a dynamic demand model. The case of the Balearic Islands. *Tourism Management*, 26 (2005), pp. 359-365.
- Anonymous, P. (2015). *Topical Issues in Consumer Behavior*. <https://etravelweek.com/imported/topical-issues-consumer-behaviour>

- Avramescu, T.C., & Ungureanu, E. (2008). *The effects of tourism development on local communities. An Enterprise Odyssey*. International Conference Proceedings (p. 1584-1592). Zagreb, Croatia: University of Zagreb, Faculty of Economics and Business.
- Ayotte, A.L. (2009). *Ecotourism as a form of sustainable development in South Africa* (M.E.S). Ontario: Queen's University (Canada).
- Blamey, R. (2001) Principles of Ecotourism. In *the encyclopedia of Ecotourism*, D. Weaver, ed., pp. 5-22. Wallingford: CABI.
- Boseman,G. & Phatak,A. (1986). *Strategic management: text and cases* New York: John Wiley Sons.
- Bowman, K.S. (2011). Sustainable tourism certification and state capacity: keep it local, sample and fuzzy. *International Journal of culture, Tourism and Hospitality*.
- Butler, R.W. (1980). *The concept of the tourist area life-cycle of evolution: implications for management of resources*. Canadian Geographer 24 (1), 5-12
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1541-064.1980.tb00970.x/abstract>
- Cape Town. (1996). *รายงานการศึกษาการท่องเที่ยว*. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2557, จาก www.capetown.gov.za.
- Ceylan, U & ÖZ Güven. (2010). Evaluation of tourism management and ecotourism. *Journal of Applied Sciences Research*. December pp.1943-1952.
- Chaminuka, P., Groeneveld,R.A, Selomane,A.O, & van lerland,E.C. (2012). Tourist preferences for ecotourism in rural communities adjacent to Kruger National Park: A choice experiment approach. *Tourism Management*. No 33(1), pp.168-176.
- Chung, C.K. (2010). Issues of using international certification for ecotourism management at the local level: A case study of Hong Kong. *Asian Geographer*, 27 (1-2), 59.73

- City of Cape Town switchboard. (2015). รายงานการศึกษาการท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2557, จาก www.capetown.gov.za.
- City of Vancouver. (2015). รายงานการศึกษาการท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2557, จาก www.vancouver.ca
- Copenhagen. (2009). การท่องเที่ยวสีเขียว. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2557, จาก <http://www.copenhagencvb.com/copenhagen-convention-bureau>
- Cronin, J. J., Brady, M. K., & Hult, G. T. M. (2011). Assessing the effects of quality, value, and customer satisfaction on consumer behavioral intentions in service environments. *Journal of Retailing*, 76(2), 193-218.
- David Ogilvy. (1995). on Advertising. Publisher: Prion Books Ltd.
- Drumm, A., Moore, A., Soles, A., Patterson, C. & Terborgh, J. E. (2004). *Ecotourism development – A manual for conservation planners and managers, Volume II: The business of ecotourism management and development*, Arlington, VA: The Nature Conservancy.
- Drumm, A. & A. Moore. (2005). *Ecotourism Development: A Manual for Conservation Planners and Managers, Volume I: An Introduction to Ecotourism Planning*. The Nature Conservancy. Arlington, VA.
- Fennell, D.A (2001). *A Content Analysis of Ecotourism Definitions*, Current Issues in Tourism, 4:5, 403-421, DOI: 10.1080/13683500108667896.
- Gibson, A., Dodds, R., Joppe, M., & Jamieson, B. (2003). Ecotourism in the city? Toronto's green tourism association. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 15(6), 324-327. doi:10.1108/09596110310488168.
- Gurung, D. B. & K. Seeland (2008). Ecotourism in Bhutan: Extending its Benefits to Rural. Communities. *Annals of Tourism Research*, 35 (2), 489-508.
- Haralambopoulos, N., & Pizam, A. (1996). Perceived impacts of tourism: The case of samos. *Annals of Tourism Research*, 23 (3), 503-526.

- Hector Ceballos Lascurain, (1998). *Tourism, Ecotourism, and Protected Areas: The State of Nature-based Tourism and the World and Guidelines for its Development*. EUCN, Cambridge, UK.
- Jones, S. (2005). Community-based ecotourism: The significance of social capital. *Annals of Tourism Research*, 32 (2), 303-324.
- Joseph E. Mbaiwa. (2003). The socio-economic and environmental impacts of tourism development on the Okavango Delta, north-western Botswana. *Journal of Arid Environments* (2003). 54: 447–467: 2003 Elsevier Science Ltd.
- Jumyong S. & Lee. (2010). *Quality of a Green Destination as Perceived by Convention Attendees: Kjærsgaard, Lotte, Copenhagen Green Business Network*, City of Copenhagen, June 23 rd, 2011. Interview on green destination branding of Copenhagen.
- Kotler P. & G.Armstrong (2004). *Marketing: an introduction*. 7thed. Upper Saddle River, N.J. : Pearson/Prentice Hall.
- Kotler, P. (1984). *Marketing Essentials*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Kotler, P. (2003). *Marketing management: Analysis planning implementation and control*. 12th ed. Englewood cliffs: Prentice Hall.
- Kotler, P. & G. Armstrong. (1999). *Principles of Marketing*. 7th Edition. New Jersey :Prentice Hall, Inc..
- Lawson, F. & Baud Bovy, M. (1977). *Tourism and recreational development*, Architectural press, London.
- Lee SM, Honda HC, Ren G, Lo YC (2016). *The Implementation of Green Tourism and Hospitality*. *Journal Tourism Hospit* 5:233. doi:10.4172/2167-0269.1000233.
- Mair,J. & L. Jago. (2010). The development of a conceptual model of greening in the business events tourism sector. *Journal of Sustainable Tourism*. No 18(1), pp.77-94.

- Maleski, G. (2012). *The traits and travel motivations of ecotourists and conventional tourists in Wisconsin (M.A.)*. Indiana University, United States-Indiana.
- McCoy, J. (2010). *Ecotourism: A strategic campaign for tourism in Finland (M.S.)*. Kansas: University of Kansas.
- Melbourne. (2011). *การท่องเที่ยวสีเขียว*. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2557, จาก www.mcvb.com.
- Miller, M. L. & V. F. Gallucci. (2004). *Quantitative Tourism and Fishery Management: Some Applications of the Logistic Model, Tourism in Marine Environments*. Kathm, Nepal: Nepal Tourism Statistics.
- Page, S., & Dowling, R. (2002). *Ecotourism*. Harlow: Prentice-Hall.
- Perkins & Grace (2009). Ecotourism: Supply of nature or tourist demand. *Journal of Ecotourism*, no. 8(3), pp.223 – 236.
- Portland .(2006). *การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2557, จาก www.travelportland.com
- Powell, R.B., & Ham, S. H. (2008). Can ecotourism interpretation really lead to pro-conservation knowledge, attitudes and behavior? Evidence from the Galapagos Islands. *Journal of Sustainable Tourism*, 16 (4), 467-489.
- Reimer,S.K. & Pierre W. (2013). How do you know it when you see it? Community-based ecotourism in the Cardamom Mountains of southwestern Cambodia. *Tourism Management*, no.34 pp. 122-132.
- Ross, S., & Wall, G. (1999). Ecotourism: Towards Congruence between theory and practice. *Tourism Management*, 20 (1), 123-132.
- Shimp, T.A. (1996). *Advertising,Promotion,and Supplemental Aspects of Integrated Marketing Communication*.6th ed.USA.2003.
- Sung-kwonHong, Seong-ilKim and Jae-hyunKim. (2003). Implications of potential green tourism development. *Annals of Tourism Research*. Volume 30, Issue 2, April 2003, Pages 323-341.

- Travel Portland Visitor Information Center. (2015). *การศึกษาการท่องเที่ยว*. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2557, จาก www.travelportland.com
- The International Ecotourism Society. (1990). *What is ecotourism?*. Retrieved September 14, 2010, from http://www.ecotourism.org/site/c. orLQKXPCLmF/b.4835303/k.BEB9/What_is_Ecotourism__The_International_Ecotourism_Society.htm tourists in Wisconsin (M.A.). Indiana University, United States-Indiana.
- Thomas L. Wheelen and J. David Hunger, (2002). *Strategic Management and Business Policy: toward global sustainability*. 13th ed. : Pearson.
- UN World Tourism Organization. (2016). *UNWTO World Tourism Barometer. Volume 14*. March 2016.
- Vancouver. (2011). *การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์*. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2557, จาก www.vancouver.ca
- Weaver, D. (2001). *Ecotourism*. Milton, John Wiley & Sons Australia.
- Weaver. (2010). Organic, incremental and induced paths to sustainable mass tourism convergence. *Tourism Management*. no.33, pp.1030-1037.
- Xavier Font & John Tribe (2001). Promoting green tourism: the future of environmental awards. *International Journal of Tourism Research*. Volume 3, Issue 1 January/February 2001 Pages 9–21.
- Yamane, T. (1967). *Statistics. An Introductory Analysis*. 2nd Edition, Harper and Row, New York.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อแต่งตั้งผู้ทรงตรวจสอบแบบสอบถาม

1. รศ.ดร.ปาริชาติ	วิสุทธิสมาจาร	อาจารย์ที่ปรึกษา
2. ดร.นราวดี	บัวขวัญ	
3. รศ.ดร. วีระพล	ทองมา	
4. ผศ.เกื้อกูล	สุนันทเกษม	
5. ดร.ปรัชญากรณ์	ไชยคช	

ที่ ศธ 0521.1.01/ว. 077

คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตู้ ป.ณ.50 ปณฝ.คอหงส์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

15 กรกฎาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบประเมิน

เรียน รศ.ดร. อภิชาติ วัฒน

ด้วย นางสาวอภินา พรหมทรัพย์ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รหัสนักศึกษา 54109300027 ทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวเพื่อจุดหมายปลายทางสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชาติ วิสุทธิสมาจาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นักศึกษาต้องการจัดทำแบบประเมิน แบบสอบถาม และแบบสำรวจเพื่อให้ความครอบคลุมเนื้อหาสาระของเรื่องที่ทำการศึกษาและเป็นไปตามหลักการที่เหมาะสมของกระบวนการวิจัยสถาบันฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องดังกล่าว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบแบบประเมินทั้ง 3 และให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว

ในการนี้ คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบแบบประเมิน แบบสอบถาม และแบบสำรวจให้นักศึกษาตามเอกสารที่แนบมานี้ สำหรับรายละเอียดต่าง ๆ นางสาวอภินา พรหมทรัพย์ โทรศัพท์ 082-4468746 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โรจน์จรรย์ย์ ต่านสวัสดิ์)
รักษาการในตำแหน่ง คณบดีคณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม

โทร.0-7428-6806

โทรสาร. 0-7442-9758

ที่ ศธ 0521.1.01/ว. 074

คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตู้ ป.ณ.50 ปณฝ.คอหงส์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

15 กรกฎาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบประเมิน

เรียน ดร. ดาวดี นิเวศน์

ด้วย นางสาวอภินาท พรหมทรัพย์ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รหัสนักศึกษา 54109300027 ทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวเพื่อจุดหมายปลายทางสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ วิสุทธิสมาจาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นักศึกษาต้องการจัดทำแบบประเมิน แบบสอบถาม และแบบสำรวจเพื่อให้ความครอบคลุมเนื้อหาของเรื่องที่ทำการวิจัยและเป็นไปตามหลักการที่เหมาะสมของกระบวนการวิจัยสถาบันฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องดังกล่าว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบแบบประเมินทั้ง 3 และให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว

ในการนี้ คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบแบบประเมิน แบบสอบถาม และแบบสำรวจให้นักศึกษาตามเอกสารที่แนบมานี้ สำหรับรายละเอียดต่าง ๆ นางสาวอภินาท พรหมทรัพย์ โทรศัพท์ 082-4468746 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โรจน์จรรย์ย์ ด่านสวัสดิ์)
รักษาการในตำแหน่ง คณบดีคณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม

โทร.0-7428-6806
โทรสาร. 0-7442-9758

ที่ ศธ 0521.1.01/ว. 077

คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตู้ ป.ณ.50 ปณฝ.คอหงส์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

15 กรกฎาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบประเมิน

เรียน **ดร. ตรีคุณเดช** **คุณเอกเชษฐ**

ด้วย นางสาวอภินาท พรหมทรัพย์ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รหัสนักศึกษา 54109300027 ทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวเพื่อจุดหมายปลายทางสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ วิสุทธิสมภาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นักศึกษาต้องการจัดทำแบบประเมิน แบบสอบถาม และแบบสำรวจเพื่อให้ความครอบคลุมเนื้อหาของเรื่องที่ทำการวิจัยและเป็นไปตามหลักการที่เหมาะสมของกระบวนการวิจัยสถาบันฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องดังกล่าว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบแบบประเมินทั้ง 3 และให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว

ในการนี้ คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบแบบประเมิน แบบสอบถาม และแบบสำรวจให้นักศึกษาตามเอกสารที่แนบมานี้ สำหรับรายละเอียดต่าง ๆ นางสาวอภินาท พรหมทรัพย์ โทรศัพท์ 082-4468746 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โรจน์จรรย์ ด่านสวัสดิ์)
รักษาการในตำแหน่ง คณบดีคณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม

โทร.0-7428-6806

โทรสาร. 0-7442-9758

ที่ ศบ 0521.1.01/ว. 079

คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตู้ ป.ณ.50 ปณ.ค.หาดใหญ่
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

15 กรกฎาคม 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบประเมิน

เรียน **ดร.ปรัชญากรณ์ ไชยคช**

ด้วย นางสาวอภินาท พรหมทรัพย์ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รหัสนักศึกษา 54109300027 ทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวเพื่อจุดหมายปลายทางสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ปวีชาติ วิสุทธีสมมาตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นักศึกษาต้องการจัดทำแบบประเมิน แบบสอบถาม และแบบสำรวจเพื่อให้มีความครอบคลุมเนื้อหาของเรื่องที่ทำการวิจัยและเป็นไปตามหลักการที่เหมาะสมของกระบวนการวิจัยสถาบันฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องดังกล่าว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบแบบประเมินทั้ง 3 และให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว

ในกรณี คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบแบบประเมิน แบบสอบถาม และแบบสำรวจให้นักศึกษาตามเอกสารที่แนบมานี้ สำหรับรายละเอียดต่าง ๆ นางสาวอภินาท พรหมทรัพย์ โทรศัพท์ 082-4468746 จะเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โรจน์จรรย์ วิฑฒ์กุลชัย)
รักษาการในตำแหน่ง คณบดีคณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม

โทร.0-7428-6806

โทรสาร. 0-7442-9758

แนวทางคำถามประกอบการสัมภาษณ์

เรื่อง การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

Green Tourism Management in Manang District, Satun Province

ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ - สกุล..... ที่อยู่.....
 องค์กร..... ตำแหน่ง.....
 ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง..... วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์.....

กลุ่มผู้ประเมิน

() ชาวบ้าน () ผู้ประกอบการ.....
 () หน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

แนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว

1. ข้อมูลพื้นฐานของการจัดการท่องเที่ยว

1.1 ท่านคิดว่าการจัดการท่องเที่ยว มีความหมายและความสำคัญต่อทิศทางการท่องเที่ยวในปัจจุบันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่าองค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยว ควรประกอบด้วยอะไรบ้างและแต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญแตกต่างกันหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

2.1 ท่านมีความคิดเห็นกับการท่องเที่ยวในอำเภอ มะนัง จังหวัด สตูล ในปัจจุบันนี้อย่างไรและในอนาคตท่านมองการท่องเที่ยวในอำเภอ มะนัง จังหวัดสตูล เป็นในทิศทางใด

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่าการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอ มะนัง จังหวัด สตูล ควรมียุทธศาสตร์ประกอบและปัจจัยอะไรเข้ามาเกี่ยวข้องบ้าง และองค์ประกอบและปัจจัยใดที่ท่านคิดว่ามีความสำคัญที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อมูลด้านการจัดการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

3.1 ท่านคิดว่าการจัดการขยะมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละพื้นที่ของอำเภอ มะนัง จังหวัดสตูล มีการจัดระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่าการจัดการด้านภูมิทัศน์และการกำหนดเขตการใช้พื้นที่ (Zoning) ของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ควรเป็นในทิศทางใดจึงจะเหมาะสมและเอื้อต่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อย่างไร

.....

.....

.....

.....

3.3 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับนโยบายการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอ มะนัง จังหวัดสตูล เห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

3.4 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

.....

.....

.....

.....

3.5 ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ควรเป็นในรูปแบบใดจึงจะเหมาะสมต่อแหล่งท่องเที่ยว

.....

.....

.....

.....

4. ข้อมูลด้านการกำหนดมาตรการป้องกันความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว

4.1 ท่านคิดว่าจะมีรูปแบบการจัดการจัดการความสามารถในการรองรับพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและ
กิจกรรมท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไปในทิศทางใดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

.....

.....

.....

.....

4.2 ท่านคิดว่าควรใช้มาตรการทางจัดการท่องเที่ยวต่อแหล่งเที่ยวต่างๆในอำเภอ มะนัง จังหวัด
สตูล ในรูปแบบใดจึงจะเหมาะสมต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
เป็นไปในทิศทางใด

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2 การท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อแหล่งท่องเที่ยว (7 Greens)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีมาตรการส่งเสริมและเพื่อรณรงค์ให้ร่วมกันสร้างสรรค์การท่องเที่ยวที่ใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม โดยท่านคิดว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน ผู้ประกอบการ มีการจัดระบบการการท่องเที่ยว ภายใต้แนวคิด 7 GREEN ในด้านใดบ้าง

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อแหล่งท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการของท่านเพียง 1 ระดับ ต่อ 1 คำถาม

ประเด็น	ความคิดเห็น	
	มี	ไม่มี
1. ด้านหัวใจสีเขียว		
มีการสร้างการรับรู้ และความตระหนักถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน		
มีการปรับปรุงหรือพัฒนานโยบาย และปณิธานของชุมชนกับผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ที่สะท้อนถึงการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในแหล่งท่องเที่ยว		
มีการจัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติและข้อปฏิบัติสำหรับการดูแลรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมต่อแหล่งท่องเที่ยว		
2. การเดินทางสีเขียว		
ให้บริการในระบบการคมนาคมจากแหล่งพำนัก/อาศัย ไปยังแหล่งท่องเที่ยว ที่เน้นการประหยัดพลังงาน การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและช่วยรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม		
การสร้างเส้นทางสีเขียวหรือจัดกิจกรรมเส้นทางสีเขียว เช่น รณรงค์การใช้จักรยาน การเดินชมแหล่งท่องเที่ยว เพื่อประหยัดพลังงาน		
จัดรูปแบบการเดินทางสีเขียวให้เป็นมาตรฐาน สร้างใช้เส้นทางเน้นการประหยัด		
3. แหล่งท่องเที่ยวสีเขียว		
มีการประเมินศักยภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวโดยการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาสและข้อจำกัด เพื่อใช้เป็นฐานในการแยกประเภทของกิจกรรมท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ		
จัดทำแผนและพัฒนาให้มีกิจกรรมท่องเที่ยว เฉพาะที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบทางลบต่อแหล่งท่องเที่ยว		

ประเด็น	ความคิดเห็น	
	มี	ไม่มี
กรณีที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือชุมชนท้องถิ่น นอกจากจะจัดให้มีป้ายสื่อความหมายหรือนิทรรศการแล้ว อาจจัดให้มีการแสดงและการบรรยายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์		
4. ด้านชุมชนสีเขียว		
กำหนดนโยบายและแบบงานที่ให้ความสำคัญต่อความยั่งยืนในระยะยาว ในเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม-วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจของชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว		
มีการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ชุมชน (community zoning) เพื่อให้บริการทางการท่องเที่ยว และการอนุรักษ์อย่างเหมาะสม		
มีการกำหนดขีดความสามารถการรองรับได้ทางการท่องเที่ยว (tourism carrying capacity) ของชุมชนทั้งด้านจำนวนนักท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก (เช่น โฮมสเตย์ บริการอาหาร ฯลฯ) และข้อจำกัด ของชุมชนด้านอื่นๆ (เช่น ความเปราะบางของวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต การดูแลจัดการ ฯลฯ)		
เน้นการใช้วัสดุดิบและผลิตภัณฑ์ที่มาจากชุมชนในการให้บริการ เป็นของที่ระลึกจำหน่าย		
จัดให้มีการฝึกอบรมให้มีความรู้ ทักษะ และยกระดับมาตรฐานของการบริการด้านต่างๆ		
5. ด้านกิจกรรมท่องเที่ยวสีเขียว		
พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับกิจกรรมท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเท่าที่จำเป็น โดยมีปริมาณที่เหมาะสม เช่น ห้องน้ำ ลานจอดรถ ท่าเทียบเรือ เป็นต้น		
มีเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการฝึกอบรมมาอย่างดี คอยอำนวยความสะดวกและควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว		
จัดให้มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยวโดยใช้สื่อแบบต่างๆ เช่น เว็บไซต์ คู่มือเดินทางท่องเที่ยว แผ่นพับ ใบปลิว เป็นต้น		
จัดให้มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นคอยตอบคำถาม และให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ขณะที่นักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรมเดินป่า ชมถ้ำ ล่องเรือ ล่องแก่ง เดินชมแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี ชุมชน		

ประเด็น	ความคิดเห็น	
	มี	ไม่มี
กรณีที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือชุมชนท้องถิ่น นอกจากจะจัดให้มีป้ายสื่อความหมายหรือนิทรรศการแล้ว อาจจัดให้มีการแสดงและการบรรยายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์		
6. ด้านชุมชนสีเขียว		
กำหนดนโยบายและแบบงานที่ให้ความสำคัญต่อความยั่งยืนในระยะยาว ในเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม-วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจของชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว		
มีการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ชุมชน (community zoning) เพื่อให้บริการทางการท่องเที่ยว และการอนุรักษ์อย่างเหมาะสม		
มีการกำหนดขีดความสามารถการรองรับได้ทางการท่องเที่ยว (tourism carrying capacity) ของชุมชนทั้งด้านจำนวนนักท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก (เช่น โฮมสเตย์ บริการอาหาร ฯลฯ) และข้อจำกัด ของชุมชนด้านอื่นๆ (เช่น ความเปราะบางของวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต การดูแลจัดการ ฯลฯ)		
เน้นการใช้วัสดุดิบและผลิตภัณฑ์ที่มาจากชุมชนในการให้บริการ เป็นของที่ระลึกจำหน่าย		
จัดให้มีการฝึกอบรมให้มีความรู้ ทักษะ และยกระดับมาตรฐานของการบริการด้านต่างๆ		
7. ด้านกิจกรรมท่องเที่ยวสีเขียว		
พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับกิจกรรมท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเท่าที่จำเป็น โดยมีปริมาณที่เหมาะสม เช่น ห้องน้ำ ลานจอดรถ ท่าเทียบเรือ เป็นต้น		
มีเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการฝึกอบรมมาอย่างดี คอยอำนวยความสะดวกและควบคุมพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว		
จัดให้มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยวโดยใช้สื่อแบบต่างๆ เช่น เว็บไซต์ คู่มือเดินทางท่องเที่ยว แผ่นพับ ใบปลิว เป็นต้น		
จัดให้มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นคอยตอบคำถาม และให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ขณะที่นักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรมเดินป่า ชมถ้ำ ล่องเรือ ล่องแก่ง เดินชมแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี ชุมชน		

ประเด็น	ความคิดเห็น	
	มี	ไม่มี
กรณีที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือชุมชนท้องถิ่น นอกจากจะจัดให้มีป้ายสื่อความหมายหรือนิทรรศการแล้ว อาจจัดให้มีการแสดงและการบรรยายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์		
8. การบริการสีเขียว		
เลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น อาหาร เครื่องดื่ม		
ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมีโอกาสได้สัมผัสและเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด รวมถึงกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์		
ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานทุกภาคส่วนในการป้องกันและบำรุงรักษา สถานที่และมรดกทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและวัฒนธรรม รวมทั้งสิ่งที่เป็นความเชื่อของท้องถิ่น		
สนับสนุนให้พนักงานต้อนรับและพนักงานบริการอื่นๆ แต่งกายด้วยชุดที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่น		
9. ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม		
การมีส่วนร่วมหรือสนับสนุน การรักษาหรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมที่ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกชนิดต่างๆ		
สร้างความตระหนักเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก หรือภาวะโลกร้อนที่มีผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยว ให้ความสำคัญในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		
สร้างมาตรการรับผิดชอบต่อร่วมกันในแหล่งท่องเที่ยวทุกภาคส่วน ให้มีข้อปฏิบัติร่วมกันในการจัดแหล่งเที่ยวเพื่อเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน		

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวอภินาต พรหมทรัพย์

นักศึกษาปริญญาเอก คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แบบสอบถาม

เรื่อง “การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล” โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการคือ

1. ศึกษาสถานการณ์จากอดีตถึงปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอ มะนัง จังหวัด สตูล
2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอ มะนัง จังหวัด สตูล
3. ศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

โดยแบบสอบถามชุดนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะนำไปสู่การกำหนดรูปแบบและการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ทั้งนี้โดยเนื้อหาของแบบสอบถามปลายปิด และคำถามปลายเปิด ซึ่งเนื้อหาจะแบ่งเป็นทั้งสิ้น 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) การรับรู้เส้นทางท่องเที่ยว 3) ความพึงพอใจต่อเส้นทางท่องเที่ยว 4) ความคาดหวังต่อแหล่งท่องเที่ยวการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล

แบบสอบถามนี้จะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวกับสภาพทั่วไปของอำเภอ มะนัง จังหวัด สตูล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูลและการเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวสีเขียว โดยข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะถูกพิจารณา และวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งข้อมูลส่วนต่างๆ ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บเป็นความลับ และจะไม่นำไปใช้ในวัตถุประสงค์อื่น

ขอขอบพระคุณอย่างเป็นอย่างสูง

นางสาวกนิษฐา พรหมทรัพย์

นักศึกษาปริญญาเอก คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 2 การรับรู้เส้นทางท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจและที่ท่านเคยมาเที่ยว ในอำเภอมะนัง จังหวัด สตูล (ตอบได้มากกว่า

1 ข้อ)

- () ถ้ำภูผาเพชร () ถ้ำเจ็ดคต () น้ำตกวังใต้หนาน
 () บ้านพิพิธภัณฑิ์รากไม้ () วัดนิคมพัฒนาราม () ชมวิถีชุมชน
 () น้ำตกหินปูนแห่งน้ำตกวังสายทอง

1. ท่านเคยเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอ มะนัง จังหวัด สตูล มาก่อนหรือไม่

- () เคย จำนวน ครั้งที่มา ครั้ง (รวมครั้งนี้) () ไม่เคย

2. ระยะเวลาที่คุณใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวในอำเภอเมืองมะนัง จังหวัดสตูลครั้งนี้กี่วัน

- () 1 วัน () 2-4 วัน () 5-7 วัน
 () ไม่พัก/ไปกลับ () ยังไม่แน่ใจ

3. ท่านเดินทางมาอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ด้วยเหตุผลใด

- () พักผ่อน/นันทนาการ () เยี่ยมญาติ/บุคคลรู้จัก () ประชุม/สัมมนา
 () ปฏิบัติงาน/ติดต่อธุรกิจ () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวเกี่ยวกับใคร

- () คนเดียว () คนรัก () เพื่อน
 () ครอบครัว () กรุ๊ปทัวร์ () เพื่อนร่วมงาน
 () ทักศศึกษา () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ประเภทที่พัก/อาศัยในการเดินทางครั้งนี้

- () บ้านเอง / ญาติ / เพื่อน () บังกะโล / รีสอร์ท () บ้านรับรอง/โรงแรม
 () บ้านพักอุทยาน / กางเต้นท์ () เดินทางไป-กลับ () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. ประเภทพาหนะที่ใช้เดินทาง

- () รถจักรยานยนต์ () รถยนต์ส่วนตัว () รถตู้
 () รถบัส () รถรับจ้างประจำทาง () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. ท่านคิดว่าสิ่งที่ดึงดูดใจให้ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง มากที่สุดคืออะไร

- () กิจกรรมทางวัฒนธรรม () โบราณสถาน () ชมแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
 () อาหารท้องถิ่น () ชื้อสินค้าพื้นเมือง () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. ท่านรับรู้เส้นทางท่องเที่ยวในอำเภอมะนัง จังหวัดสตูลนี้จากที่ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () การจัดแถลงข่าวประชาสัมพันธ์ () แผ่นพับ/โปสเตอร์
 () หนังสือ/นิตยสารแนะนำการท่องเที่ยว () เอกสารหรือใบปลิวของบริษัททัวร์
 () เอกสารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย () งานนิทรรศการการท่องเที่ยว

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	พอใจ มาก 5	พอใจ 4	เฉย ๆ 3	ไม่ค่อย พอใจ 2	ไม่ พอใจ 1
3.4 มีห้องน้ำที่สะอาดต่อการใช้งาน					
3.5 มีห้องน้ำที่เพียงพอ					
3.6 ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มมีจำนวนเพียงพอ					
3.5 ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มมีราคาเหมาะสมกับคุณภาพอาหาร					
ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว					
4.1 มีป้ายสัญลักษณ์บอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวชัดเจน					
4.2 มีสถานพยาบาลที่น่าเชื่อถือและเพียงพอในยามฉุกเฉิน					
4.3 การเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆมีความสะดวกและปลอดภัย					
4.4 สาธารณูปโภคพื้นฐาน (ไฟฟ้า, น้ำดื่ม/น้ำใช้, โทรศัพท์สาธารณะ) มีคุณภาพ ใช้การได้ดี					
4.5 ความต่อเนื่องของการทำการตลาดและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว					
ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว					
5.1 มีคำแนะนำ เอกสารหรือบุคลากรหรือป้ายอย่างชัดเจน					
5.2 มีเจ้าบ้าน/ชุมชนถ่ายทอดเรื่องราวความเป็นมาและความน่าสนใจของสถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างเข้าใจ					
5.3 มีเจ้าหน้าที่ให้บริการต้อนรับด้วยความสุภาพ เป็นมิตร					
5.4 มีเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรการให้บริการเป็นระบบและเป็นขั้นตอน					
5.5 มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเพียงพอ					

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	พอใจ มาก 5	พอใจ 4	เฉย ๆ 3	ไม่ค่อย พอใจ 2	ไม่ พอใจ 1
ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว					
6.1 มีการจัดสถานที่เพื่อใช้พักผ่อนหย่อนใจบริเวณแหล่งท่องเที่ยว					
6.2 มีมาตรการดูแลความปลอดภัยและการให้ข้อมูลความรู้					
6.3 มีการจัดการขยะในแหล่งท่องเที่ยว					
6.4 มีการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น					
6.5 มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมการรักษาหรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว					
ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว					
7.1 มีการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ให้อยู่ในสภาพที่ดี					
7.2 มีการแจ้งเตือนเกี่ยวกับกฎระเบียบ หรือข้อควรปฏิบัติ-ไม่ควรปฏิบัติให้นักท่องเที่ยว					
7.3 มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้เป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวที่หลากหลาย					
7.4 โดยรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจต่อการมาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวครั้งนี้มากน้อยแค่ไหน					

ส่วนที่ 4 ความคาดหวังต่อแหล่งท่องเที่ยว

1. สิ่งที่ท่านคาดหวังจะได้รับจากการท่องเที่ยวในครั้งนี้ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () ความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ/ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว
 - () ความสมบูรณ์และสวยงามของธรรมชาติ
 - () ได้พักผ่อนในบรรยากาศที่ดี อากาศสดชื่น
 - () สถานที่มีความสะดวก / สะอาด / ปลอดภัย
 - () ความสะดวกของทางเดินในแหล่งท่องเที่ยว
 - () เจ้าหน้าที่และชุมชนให้บริการด้วยความเป็นมิตร / มีความเป็นกันเอง
 - () การต้อนรับและการอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ).....
2. สิ่งใดที่ควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของอำเภอมะนัง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () ความสะอาด
 - () พาหนะเดินทาง
 - () ความปลอดภัย
 - () ที่พัก
 - () การอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว
 - () เอกสารท่องเที่ยว
 - () การให้ข้อมูลของเจ้าหน้าที่
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ)
3. สิ่งที่ท่านคาดหวังให้มีการจัดการท่องเที่ยวในอำเภอ มะนัง จังหวัด สตูล เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในด้านใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () หัวใจสีเขียว
 - () การเดินทางสีเขียว
 - () แหล่งท่องเที่ยวสีเขียว
 - () ชุมชนสีเขียว
 - () กิจกรรมท่องเที่ยวสีเขียว
 - () การบริการสีเขียว
 - () ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
4. ท่านมีความต้องการหรือคาดหวังเดินทางกลับมาท่องเที่ยวในอำเภอ มะนัง ซ้ำอีก หรือไม่
 - () มา
 - () ไม่มา
 - () ยังไม่แน่ใจ
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม

ตารางวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อแบบสอบถาม

รายการ	ประมาณค่าความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
ด้านแหล่งท่องเที่ยว							
1.1 ความสวยงามและอัตลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยว	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
1.2 ความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว	+1	0	-1	+1	+1	0.4	ปรับปรุง
1.3 แหล่งท่องเที่ยวมีความสะอาด มีถึง สำหรับทั้งขยะ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
1.4 สถานที่พักค้างแรมมีสิ่งอำนวยความสะดวก	+1	+1	+1	-1	-1	0.2	ปรับปรุง
1.5 ความสะอาดของน้ำของแหล่ง ท่องเที่ยว	+1	+1	0	+1	-1	0.4	ปรับปรุง
ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว							
2.1 มีการกำหนดค่าบริการที่เป็นมาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
2.2 ความเหมาะสมของราคาสินค้าและ บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.3 กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ หลากหลาย	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้
2.4 ท่านได้เรียนรู้ถึงการใช้ชีวิตของคน ท้องถิ่น	0	+1	+1	+1	-1	0.4	ปรับปรุง
2.5 การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรมกับพื้นที่ใกล้เคียง	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว							
3.1 มีสถานที่จอดรถเพียงพอ เหมาะสม สะดวก ปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
3.2 มีห้องน้ำที่สะอาดต่อการใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.3 มีห้องน้ำที่เพียงพอ	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้

รายการ	ประมาณค่าความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว							
3.4 ร้านขายอาหารและเครื่องดื่มมี จำนวนเพียงพอ	0	+1	+1	+1	-1	0.4	ปรับปรุง
3.5 ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มมี ราคาเหมาะสมกับคุณภาพอาหาร	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว							
4.1 มีป้ายสัญลักษณ์บอกทางไปยังแหล่ง ท่องเที่ยวชัดเจน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
4.2 มีสถานพยาบาลที่นำเชือกถือและ เพียงพอในยามฉุกเฉิน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.3 การเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ มีความสะดวกและปลอดภัย	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้
4.4 ไฟฟ้า, น้ำดื่ม/น้ำใช้, โทรศัพท์ สาธารณะพื้นฐาน มีคุณภาพ ใช้การได้ดี	0	+1	+1	+1	-1	0.4	ปรับปรุง
4.5 ความต่อเนื่องของการทำการตลาด และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่ง ท่องเที่ยว							
5.1 มีคำแนะนำ เอกสารหรือบุคลากร หรือป้ายอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
5.2 มีเจ้าบ้าน/ชุมชนถ่ายทอดเรื่องราว ความเป็นมาและความน่าสนใจของ สถานที่ท่องเที่ยวได้อย่างเข้าใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.3 มีเจ้าหน้าที่ให้บริการต้อนรับด้วย ความสุภาพ เป็นมิตร	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้
5.4 มีเจ้าหน้าที่ให้บริการเป็นระบบ	0	+1	+1	+1	-1	0.4	ปรับปรุง
5.5 มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยแก่นัก ท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเพียงพอ	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้

รายการ	ประมาณค่าความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว							
6.1 มีการจัดสถานที่เพื่อใช้พักผ่อนหย่อนใจบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
6.2 มีมาตรการดูแลความปลอดภัยและการให้ข้อมูลความรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6.3 มีการจัดการขยะในแหล่งท่องเที่ยว	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้
6.4 มีสนับสนุนให้อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	0	+1	+1	+1	-1	0.4	ปรับปรุง
6.5 มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมการรักษาหรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว							
7.1 มีการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ให้อยู่ในสภาพที่ดี	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
7.2 มีการดูแลสภาพแวดล้อมโดยรวมของแหล่งท่องเที่ยวในสภาพที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7.3 มีการแจ้งเตือนเกี่ยวกับกฎระเบียบหรือข้อควรปฏิบัติ-ไม่ควรปฏิบัติให้นักท่องเที่ยว	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้
7.4 มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นให้เป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวที่หลากหลาย	0	+1	+1	+1	-1	0.4	ปรับปรุง
7.5 โดยรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจต่อการมาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวครั้งนี้มากน้อยแค่ไหน	+1	+1	-1	+1	+1	0.6	ใช้ได้
รวม	1	1	1	1	0	0.66	

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เรื่อง การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเด็น	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านแหล่งท่องเที่ยว	.893
ด้านคุณค่าจากการท่องเที่ยว	.890
ด้านสถานที่กิจกรรมท่องเที่ยว	.893
ด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	.889
ด้านบุคลากรในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว	.888
ด้านการตระหนักต่อแหล่งท่องเที่ยว	.885
ด้านกระบวนการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	.891
โดยภาพรวม	.874

จากผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .874 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ค
แบบสำรวจพื้นที่

แบบประเมินและสำรวจแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยว

เรื่อง การจัดการท่องเที่ยวสีเขียวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

Green Tourism Management in Manang District, Satun Province

คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้ใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูลประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลบริการท่องเที่ยว และกิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ส่วนที่ 2 แบบประเมินแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยว

วันที่ ผู้ประเมิน.....

ชื่อแหล่ง.....สถานที่.....

ส่วนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลบริการท่องเที่ยว และกิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

1. ข้อมูลด้านการบริการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูลบริการที่พัก จำนวน.....แห่ง
 - () โรงแรม จำนวน.....แห่ง
 - () รีสอร์ท จำนวน.....แห่ง
 - () โฮมสเตย์ จำนวน.....แห่ง
 - () บ้านรับรองของหน่วยราชการ.....แห่ง
 - () อื่น ๆ
2. อาหารเครื่องดื่ม และของที่ระลึก
 - () ร้านอาหารที่รองรับนักท่องเที่ยว จำนวน.....แห่ง
 - () อาหารพื้นเมืองที่ขึ้นชื่อ.....
 - () ร้านน้ำชา/กาแฟ.....
 - () ร้านค้า.....ร้าน
 - () ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อจำหน่ายนักท่องเที่ยว.....แห่ง

3. ทรัพยากรท่องเที่ยว สำหรับการท่องเที่ยว (โปรดระบุรายละเอียดแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอ
มะนัง จังหวัด สตูล)

() แหล่งโบราณคดี.....	() เมืองเก่า.....
() วัดเก่า.....	() สถานที่ศักดิ์สิทธิ์.....
() หมู่บ้านสถาปัตยกรรมดั้งเดิม.....	() การแต่งกายพื้นเมือง.....
() พิธีกรรมต่าง ๆ.....	() เพลงพื้นบ้าน/เพลงกล่อมเด็ก.....
() การละเล่นพื้นบ้าน.....	() ขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้าน.....
() ตำนาน ความเชื่อ การนับถือบูชา.....	() เทศกาลต่าง ๆ.....
() กีฬาพื้นบ้าน.....	() ศูนย์วัฒนธรรม.....
() พิพิธภัณฑ์.....	() ศูนย์การเรียนรู้.....
() สถานที่ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่สำคัญ.....	() อื่น ๆ.....

4. การบริการอื่น ๆ

- () มัคคุเทศก์ท้องถิ่น จำนวน.....คน
- () ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว จำนวน.....แห่ง ดำเนินการโดย.....
- () บริษัทนำเที่ยว จำนวน.....แห่ง
- () บริษัทรถเช่า จำนวน.....แห่ง
- () ธนาคาร จำนวน.....แห่ง
- () สถานพยาบาล จำนวน.....แห่ง

5. สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในอำเภอมะนัง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

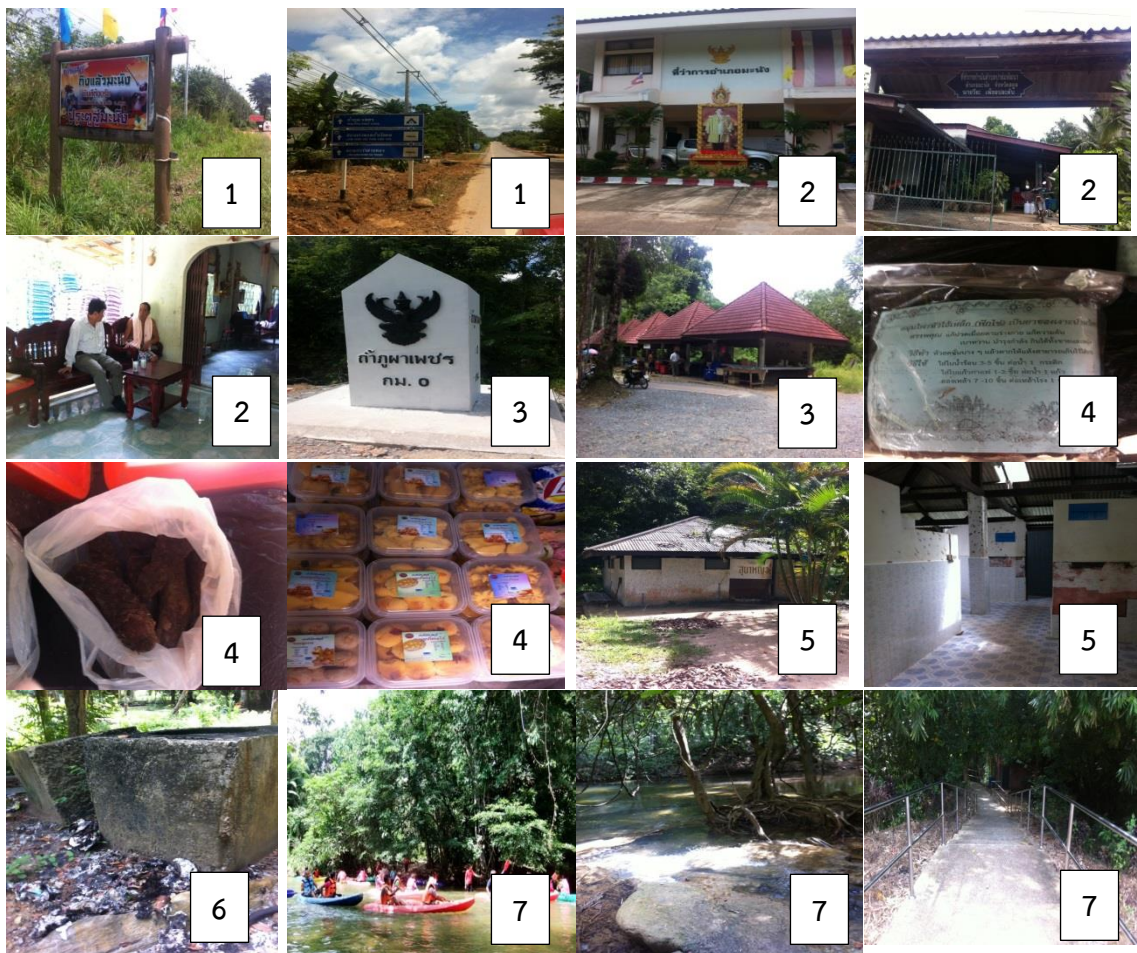
() ถ้ำภูผาเพชร	() ถ้ำเจ็ดคต
() น้ำตกวังไต้หนาน	() บ้านพิพิธภัณฑ์รากไม้
() วัดนิคมพัฒนาราม	() ชมวิถีชุมชน
() น้ำตกหินปูนแห่งน้ำตกวังสายทอง	() อื่น ๆ

6. ระบบสาธารณูปโภค

การคมนาคม	() ทางอากาศ	() ทางน้ำ	() ทางถนน
ยานพาหนะที่เข้าถึง	() รถยนต์	() รถจักรยานยนต์	
	() อื่น ๆ		
แหล่งน้ำใช้	() ประปา	() น้ำบาดาล	() คลอง/แม่น้ำ
	() อื่น ๆ		

ไฟฟ้า	☐ มี 100%	☐ มี 75%	☐ มี 25% หรือน้อยกว่า
ระบบกำจัดขยะ	☐ ไม่มี	☐ มี ระบุวิธี.....	
การกำจัดสิ่งปฏิกูล	☐ ไม่มี	☐ มี ระบุวิธี.....	
การติดต่อสื่อสาร	☐ โทรศัพท์	☐ โทรสาร	☐ อินเทอร์เน็ต
	☐ ไปรษณีย์	☐ อื่นๆ	

ภาคผนวก ง
รูปภาพการลงพื้นที่

ภาพ 1 สถานที่เก็บข้อมูลในพื้นที่อำเภอ มะนัง จังหวัดสตูล

- 1 แทน ทางเข้า อำเภอมะนัง และมีป้ายบอกทางไปแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ
- 2 แทน สถานที่ทำการอำเภอมะนังและที่ทำการกำนันอำเภอมะนัง
- 3 แทน ร้านค้าทางเข้าถ้ำภูเขาเพชรและมีป้ายบอกพันธุ์ไม้ต่างๆ
- 4 แทน ผลิตภัณฑ์ที่ขายในร้านค้าถ้ำภูเขาเพชร
- 5 แทน ภาพห้องน้ำชาย-หญิง ก่อนขึ้นถ้ำภูเขาเพชร
- 6 แทน เตาเผาขยะบริเวณศาลาก่อนที่จะเข้าถ้ำภูเขาเพชร
- 7 แทน บริเวณถ้ำเจ็ดคตและกิจกรรมล่องแก่ง

ภาพ 2 การสอบถามข้อมูลจากผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอมะนังจังหวัดสตูล

- 1 แทน การสอบถามข้อมูลจากผู้ประกอบการที่พัก
- 2 แทน การสอบถามข้อมูลจากผู้ประกอบการร้านอาหาร
- 3 แทน การสอบถามข้อมูลจากชมรมภูผาเพชรโฮมสเตย์
- 4 แทน การสอบถามข้อมูลจากบ้านรากไม้
- 5 แทน การสอบถามข้อมูลจากมัดคุเทศก์
- 6 แทน การลงพื้นที่เก็บข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนวิถี(ซาไก)

ภาพ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยว ในพื้นที่อำเภอมะนังจังหวัดสตูลโดยการตอบแบบสอบถาม

1 แทน การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวโดยการให้ทำแบบสอบถาม

ภาพ 4 การสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เวทีผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

- 1 แทน การสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง
- 2 แทน การลงในพื้นที่สอบถามข้อมูลจากนายอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
- 3 แทน การลงในพื้นที่สอบถามข้อมูลจากเวทีผู้ประกอบการ
- 4 แทน การลงในพื้นที่สอบถามกำนันและผู้ใหญ่บ้านอำเภอมะนังจังหวัดสตูล

ภาคผนวก จ
รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

กลุ่มหน่วยงานราชการ

1. เจ้าหน้าที่การไฟฟ้า (2558, 5 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่การไฟฟ้า อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
2. เจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์. (2558, 17 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
3. เจ้าหน้าที่ร้านขายยา (2558, 17 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ร้านขายยา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
4. กรรมการวัดนิคมพัฒนาราม (2558, 1 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่วัดนิคมพัฒนาราม อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
5. กรรมการวัดป้อนรสาราม (2558, 5 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่วัดป้อนรสาราม อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
6. ครูโรงเรียนวิทยาพัฒนา (2558, 15 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่โรงเรียนวิทยาพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
7. เจ้าพนักงานสถานีตำรวจมะนัง (2558, 15 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่สถานีตำรวจมะนัง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
8. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล ปาล์มพัฒนา (2558, 15 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล ปาล์มพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
9. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ควนกาหลง (2558, 19 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่โรงพยาบาลควนกาหลง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
10. เจ้าหน้าที่ธนาคารชุมชน (2558, 18 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ธนาคารชุมชน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
11. เจ้าหน้าที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชน (2558, 18 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
12. เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุข (2558, 11 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่สำนักงานสาธารณสุข อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
13. เจ้าหน้าที่วิทยาลัยอาสาพัฒนาชุมชน (2558, 12 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่วิทยาลัยอาสาพัฒนาชุมชน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
14. เจ้าหน้าที่โรงเรียนบ้านมะนัง (2558, 10 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่โรงเรียนบ้านมะนัง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
15. ครูโรงเรียนบ้านมะนัง (2558, 19 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่โรงเรียนบ้านมะนัง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

16. เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา (2558, 22 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
17. เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ปาล์มพัฒนา (2558, 25 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่องค์การบริหารส่วนตำบล ปาล์มพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
18. เจ้าหน้าที่ศูนย์กีฬาและนันทนาการ (2558, 10 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ศูนย์กีฬานันทนาการ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
19. กรรมการกลุ่มท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (2558, 11 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทำการกลุ่มท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
20. เจ้าหน้าที่ศูนย์เรียนรู้ท่องเที่ยวถ้ำภูเขาเพชร (2558, 10 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ศูนย์เรียนรู้ท่องเที่ยวถ้ำภูเขาเพชร อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
21. เจ้าหน้าที่หน่วยพิทักษ์ป่าวังสายทอง (2558, 15 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาชุมชน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

กลุ่มชาวบ้าน

22. นางอนงค์ ชูแก้ว (2558, 15 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
23. นางสาวนันทิยา กาญจนรัตน์ (2558, 15 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
24. นายวันชัย ไชยรัตน์ (2558, 18 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
25. นางหนูเลีย บึงเอียน (2558, 18 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
26. นางสาวมาตร ชำนาญคง (2558, 13 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
27. นายชำนาญ เทพวารินทร์ (2558, 18 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
28. นายฉลวย คงชุม (2558, 15 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
29. นางสาวกนกวรรณ รักชาย (2558, 12 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

30. นายเสนอ ปูนศรี (2558, 20 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
31. นางรู่ยะ สาม่าน (2558, 25 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
32. นายสมศักดิ์ รักษายอด (2558, 22 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
33. นางสาววาสนา อานับ (2558, 11 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
34. นางสาวอรอนงค์ ช่วยมณี (2558, 15 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
35. นางสาวอำพา ชูทอง (2558, 19 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
36. นายประเสริฐ สุขะปุ่นพันธ์ (2558, 11 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
37. นางสาวประภาวดี เสียงดัง (2558, 11 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ศูนย์กีฬาและนันทนาการ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
38. นายสมคิด ทองดี (2558, 10 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่โรงเรียนวิद्याพัฒน์ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
39. กรรมการกลุ่มเครื่องแกง OTOP (2558, 11 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทำการกลุ่มเครื่องแกง OTOP อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
40. สมาชิกสถาบันการเงินชุมชน กองสวัสดิการ กลุ่มออมทรัพย์ (2558, 15 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
41. นางสาวชวนพิศ แก้วหล้า (2558, 10 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
42. รีสานา (2558, 10 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
43. นายสมใจ (2558, 15 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลปาล์มพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

กลุ่มผู้ประกอบการ

44. ผู้จัดการสายน้ำร้อนปริสอร์ท (2558, 5 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่สายน้ำร้อนปริสอร์ท อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
45. ผู้จัดการภูอันตารีสอร์ท (2558, 9 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ภูอันตารีสอร์ท อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
46. ผู้จัดการเสื่อป่าโฮมสเตย์ (2558, 10 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เสื่อป่าโฮมสเตย์ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
47. ผู้จัดการอาบ้ล่องแก่ง (2558, 10 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่อาบ้ล่องแก่ง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
48. ผู้จัดการมะนังล่องแก่ง (2558, 11 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มะนังล่องแก่ง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
49. ผู้จัดการป่านี้้ง (2558, 11 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ป่านี้้ง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
50. ผู้จัดการมะนังรีสอร์ท (2558, 15 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มะนังรีสอร์ท อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
51. ร้านมินิมาร์ทหน้าเขา (2558, 13 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ร้านมินิมาร์ทหน้าเขา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
52. ร้านอาหารหลิวฟ้า (2558, 13 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ร้านอาหารหลิวฟ้า อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
53. ผู้จัดการภูเขาโฮมสเตย์ (2558, 14 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ภูเขาโฮมสเตย์ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
54. เจ้าของร้านชามะนัง (2558, 16 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ร้านชามะนัง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
55. เจ้าของร้านร้านมือถือป้อม (2558, 13 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ร้านมือถือป้อม อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
56. ผู้จัดการไร่ปล้มจิต รีสอร์ท (2558, 25 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ไร่ปล้มจิต รีสอร์ท อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
57. ผู้จัดการริเวอร์ไซด์ล่องแก่ง (2558, 25 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ริเวอร์ไซด์ล่องแก่ง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
58. ผู้จัดการภูต้นน้ำ (2558, 6 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ภูต้นน้ำ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
59. ผู้จัดการอิงธาร (2558, 6 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่อิงธาร อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
60. ผู้จัดการครูดาล่องแก่ง (2558, 5 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ครูดาล่องแก่ง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

61. ผู้จัดการโก่ต่อง่องแก่ง (2558, 8 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่โก่ต่อง่องแก่ง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
62. ผู้จัดการบ้านเข็มอักษร (2558, 10 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่บ้านเข็มอักษร อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
63. ผู้จัดการธารศิลาโฮมสเตย์ (2558, 10 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ธารศิลาโฮมสเตย์ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
64. ผู้จัดการทันทุ่ง ล่องแก่ง (2558, 11 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทันทุ่ง ล่องแก่ง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
65. ผู้จัดการปาล์มตองท้าว (2558, 12 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ปาล์มตองท้าวอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
66. ผู้จัดการอินทร์ทองล่องแก่ง (2558, 12 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่อินทร์ทองล่องแก่ง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
67. ผู้จัดการน้ำตกวังสายทอง (2558, 19 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่น้ำตกวังสายทอง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

กลุ่มชมรมและมัคคุเทศก์

68. นายวีราย เพชรประดับ (2558, 15 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ศูนย์เรียนรู้ชุมชน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
69. นายวิจิต ชูหน้อย (2558, 15 กันยายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่หน่วยพิทักษ์ป่าวังสายทอง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
70. ครูโรงเรียนบ้านมะนัง (2558, 10 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่โรงเรียนบ้านมะนัง อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
71. นายจำเนียร มัคคุเทศก์ ถ้ำภูเขาเพชร (2558, 19 พฤศจิกายน) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ถ้ำภูเขาเพชร อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
72. กรรมการชมรมถ้ำภูเขาเพชรโฮมสเตย์ (2558, 10 ตุลาคม) ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ทำการชมรมถ้ำภูเขาเพชรโฮมสเตย์ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

กลุ่มนามสมมุติ

73. นามสมมุติ ก ถึง ด รวม 20 คน

